

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba,
příspěvková organizace

**Školní vzdělávací program Wichterlova
gymnázia**

Platné od 1. 9. 2011
č.j. WG/953/2011

Aktualizace 1. 9. 2012
č.j. WG/1275/2012

Aktualizace 1. 9. 2013
č.j. WG/1386/2013

Aktualizace 1. 9. 2014
č.j. WG/1120/2014

Aktualizace 1. 9. 2017
č.j. WG/1786/2017

Pro 1. C, D, 5. A, B
Aktualizace 1. 9. 2022
č.j. WG/2004/2022

Aktualizace 21. 10. 2020
č.j. WG/1812/2020

Aktualizace 1. 9. 2019
č.j. WG/1775/2019

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy a ŠVP.....	5
2.1. Charakteristika školy.....	5
2.2. Profil absolventa.....	8
2.3. Způsob ukončení vzdělávání.....	11
2.4. Charakteristika ŠVP.....	12
2.3.1. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
2.3.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	14
2.3.3. Začlenění průřezových témat.....	15
3. Učební plán.....	40
3.1. Celkový vyšší stupeň.....	40
3.2. Ročníkový vyšší stupeň.....	43
4. Učební osnovy.....	45
4.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	45
4.1.1. Český jazyk a literatura.....	46
4.1.2. Anglický jazyk.....	71
4.1.3. Další cizí jazyk.....	82
4.1.4. Konverzace v anglickém jazyce.....	90
4.2. Matematika a její aplikace.....	94
4.2.1. Matematika.....	96
4.3. Informační a komunikační technologie.....	104
4.3.1. Informatika.....	105
4.4. Člověk a společnost.....	112
4.4.1. Dějepis.....	114
4.4.2. Základy společenských věd.....	129
4.5. Člověk a příroda.....	148
4.5.1. Fyzika.....	151
4.5.2. Chemie.....	159
4.5.3. Biologie.....	167
4.5.4. Zeměpis.....	178
4.6. Umění a kultura.....	186
4.6.1. Estetická výchova – výtvarná.....	188
4.6.2. Estetická výchova – hudební.....	207
4.7. Člověk a zdraví.....	215

4.7.1. Tělesná výchova	216
4.8. Volitelné vzdělávací aktivity.....	231
4.8.1. Jazykovědný seminář	231
4.8.2. Základy němčiny I.....	236
4.8.3. Konverzace v němčině I.....	238
4.8.4. Základy francouzštiny I.....	240
4.8.5. Konverzace ve francouzštině I	243
4.8.6. Základy ruštiny I	245
4.8.7. Konverzace v ruštině I.....	247
4.8.8. Základy španělštiny I	249
4.8.9. Konverzace ve španělštině I.....	251
4.8.10. Obecné dějiny.....	253
4.8.11. Obecný zeměpis	257
4.8.12. Politická geografie.....	259
4.8.13. Seminář z vyšší matematiky I	261
4.8.14. Seminář z matematiky I.....	264
4.8.15. Aplikovaná fyzika	266
4.8.16. Analytická chemie.....	270
4.8.17. Seminář z biologie.....	271
4.8.18. Algoritmizace a programování I.....	275
4.8.19. Seminář z psychologie	276
4.8.20. Seminář literatury 20. a 21. století	278
4.8.21. Konverzace v němčině II.....	282
4.8.22. Konverzace ve francouzštině II.....	284
4.8.23. Konverzace v ruštině II	285
4.8.24. Seminář nejnovějších dějin	287
4.8.25. Regionální geografie světadílů.....	292
4.8.26. Filozofický seminář.....	294
4.8.27. Ekonomický seminář.....	300
4.8.28. Seminář z pedagogiky	304
4.8.29. Dějiny moderního umění.....	307
4.8.30. Seminář z vyšší matematiky II	309
4.8.31. Seminář z matematiky II	311
4.8.32. Seminář z fyziky.....	314
4.8.33. Obecná chemie a chemické výpočty	316
4.8.34. Obecná a molekulární biologie	318
4.8.35. Algoritmizace a programování II	321

4.8.37. Latina.....	322
4.8.38. Latina II.....	324
4.8.39. Deskriptivní geometrie I.....	326
4.8.40. Deskriptivní geometrie II.....	328
4.8.41. Konverzace ve španělštině II.....	331
4.8.42. Seminář základů ZSV.....	332
4.8.43. Seminář matematického základu.....	338
4.8.44. Základy španělštiny II.....	342
4.8.45. Základy ruštiny II.....	344
4.8.46. Základy němčiny II.....	347
4.8.47. Základy francouzštiny II.....	349
4.8.48. Projektový management.....	352
4.8.49. Žurnalistika a základy mediálních studií.....	354
4.8.50. Úvod do deskriptivní geometrie.....	356
5. Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy žáků.....	360
I. Obecné zásady.....	360
II. Hodnocení vzdělávání.....	360
III. Hodnocení chování žáků na vysvědčení.....	361
IV. Celkové hodnocení žáků na vysvědčení.....	361
V. Komisionální zkoušky.....	362
6. Autoevaluace.....	363

1. Identifikační údaje

Předkladatel:	
název školy	Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
REDIZO	
IČ	00842702
adresa školy	Čs. exilu 669, 708 00 Ostrava-Poruba
ředitel	Jan Netolička
hlavní koordinátor	Jan Netolička
kontakty	
telefon	596 912 567
e-mail	reditel@wigym.cz
www	www.wigym.cz
fax	596 910 135
Zřizovatel:	
Název	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Kontakt	
Adresa	28. října 117, 702 18 Ostrava
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
Email	posta@kr-moravskoslezsky.cz
WWW	www.kr-moravskoslezsky.cz

2. Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Velikost školy

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále jen Wichterlovo gymnázium) je nejstarší a největší porubské gymnázium. Budova školy byla už při urbanizaci našeho obvodu projektována pro střední školu. Proto jsou její učebny, chodby i zázemí i v porovnání s mnoha mladšími školami pojaty velkoryse a prostorně.

Wichterlovo gymnázium nabízí žákům pátých a devátých tříd základních škol tyto obory v denní formě vzdělávání:

79-41-K/81 Gymnázium osmiletý všeobecný obor pro absolventy pátých tříd základních škol;

79-41-K/41 Gymnázium čtyřletý všeobecný obor pro absolventy pátých tříd základních škol. Celková kapacita školy je 720 žáků, což odpovídá 24 třídám denního studia. Kapacita osmiletého oboru je 480 žáků, kapacita čtyřletého oboru je 360 žáků.

Areál školy, její poloha a vybavení

Wichterlovo gymnázium se nachází v klidné části Ostravy-Poruby. Komplex školy je tvořen dvěma budovami, mezi kterými se nachází školní sportovní areál. Ulice Čs. exilu je jednosměrná a je napojena na Hlavní třídu, která tvoří hlavní porubský bulvár. Tím je zajištěna výborná dopravní dostupnost: v okolí školy jsou zastávky MHD – tramvajové i autobusové. Je také zajištěno dobré spojení s okolními obcemi (včetně spojení vlakového) a spádová oblast školy se tak výrazně zvětšuje. Škola sousedí s DK Poklad a v její blízkosti se nachází porubský kostel, radnice ÚMOB Poruba, kampus VŠB–TU a FNsP Ostrava-Poruba.

a) Hlavní budova školy byla postavena v roce 1956 a má čtyři nadzemní podlaží; vchod je z ulice Čs. exilu. Protože tato budova je plně bezbariérová, můžeme vzdělávat i žáky s tělesným postižením. Ti mají k dispozici nájezdovou plošinu, výtah i vlastní sociální zařízení. V suterénu hlavní budovy jsou šatní skříňky žáků a technické zázemí. V hlavní budově školy je převážná většina kmenových učeben, z nichž některé slouží zároveň jako učebny odborné. V přízemí je ateliér výtvarné výchovy, laboratoř a učebna chemie, kancelář školní psycholožky, školní jídelna a bufet. V prvním patře jsou umístěny kmenové učebny (nejčastěji maturitního ročníku), laboratoř a učebna fyziky, kanceláře vedení školy, výchovné poradkyně, sekretariátu a sborovna. Ve druhém patře je laboratoř a učebna biologie, učebna zeměpisu a literární učebna. V nejvyšším patře, třetím, jsou situovány dvě učebny IT, multimediální učebna a dvě učebny matematiky.

Žáci mají k dispozici počítače a internet nejen v učebnách IT, ale i terminály na chodbě a areál gymnázia je včetně hřiště pokryt signálem bezdrátové sítě Wi-Fi, která umožňuje zdarma přístup k internetu na noteboocích a mobilních telefonech. Pro potřeby žáků jsou na chodbách hlavní budovy umístěny dvě kopírky a možnost občerstvení doplňují vedle školní jídelny a bufetu i dva nápojové automaty.

V roce 2008 byla hlavní budova školy prohlášena Ministerstvem kultury České republiky za kulturní památku.

b) Vedlejší budova, tzv. „domeček“, je z roku 1966 a slouží zejména pro výuku jazyků. Vedlejší budova prošla v roce 2009 celkovou rekonstrukcí, která byla zaměřena zejména na snížení energetické náročnosti této budovy. Byla provedena výměna všech oken a zateplení vnějšího pláště včetně střechy. Učebny ve vedlejší budově jsou menší a jsou vybaveny zejména k výuce cizích jazyků (ozvučení, přenosný projektor, interaktivní tabule,...).

V přízemí jsou dále žákovská a učitelská knihovna s celkem asi šesti tisíci svazky a učebny hudební výchovy a základů společenských věd. V přízemí vedlejší budovy se nachází dílna a sklady sloužící údržbě školy.

c) Tělocvičny a posilovna jsou situovány v samostatném bloku hlavní budovy. Venkovní sportovní areál zahrnuje beach-volejbalové hřiště, volejbalové hřiště, nohejbalové hřiště s basketbalovým košem, tenisový kurt, který může sloužit i pro nohejbal a floorball, baseballové hřiště, fotbalové hřiště a běžecké dráhy s doskočištěm. Tělocvičny a hřiště jsou po dohodě s vedením školy v odpoledních hodinách a o víkendech k dispozici zájemcům z řad širší porubské veřejnosti. Hřiště a posilovnu mají o volných hodinách volně k dispozici i žáci školy, což je mezi středními školami regionu ojedinělé. Žáci tak mohou trávit volný čas na čerstvém vzduchu a pod dohledem lehce sportovat.

Interiér školy i celý její areál splňuje všechny hygienické požadavky na osvětlení a velikost místností, školní nábytek, sociální zařízení, výměnu vzduchu atd.

Všechny odborné učebny jsou vybaveny odpovídající didaktickou technikou, která je průběžně modernizována a doplňována, na což klademe velký důraz.

Informační systém

Od roku 2008 provozuje Wichterlovo gymnázium webové stránky školy na adrese www.wigym.cz pomocí redakčního systému. Na stránkách se snažíme žákům, jejich zákonným zástupcům i širší veřejnosti přehledně zobrazit chod školy. Na webu lze zjistit aktuální suplování, týdenní i roční plán práce, veškeré kontakty a zprávy o činnosti, přehled činnosti jednotlivých předmětových komisí, atd. Na stránkách umístěny nejrůznější dokumenty ke stažení. Učitelé, žáci i rodiče mohou vstoupit do chráněné aplikace se známkami a absencí žáka a učitelé i na svou elektronickou poštu. Pro zaměstnance provozujeme i intranet s přehledem nejdůležitějších dokumentů a aplikací (rezervační systém do multimediálních učeben, vnitřní směrnice, metodické pokyny, rozvrh hodin tříd, učitelů i obsazenost učeben atd.).

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, dva zástupci ředitele a interní učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů v odpovídajícím počtu (cca 50–60 učitelů). Muži představují asi jednu třetinu pedagogického sboru Wichterlova gymnázia. Důraz klademe na odbornou a pedagogickou způsobilost všech učitelů a jejich další vzdělávání. Snažíme se, aby sbor Wichterlova gymnázia byl plně kvalifikovaný a aprobovaný. Wichterlovo gymnázium úzce spolupracuje s vysokými školami v regionu. Někteří učitelé školy působí také jako vysokoškolští pedagogové a didaktikové všeobecně vzdělávacích předmětů. Gymnázium naopak dává možnost vysokým školám využívat jeho potenciál. Učitelé Wichterlova gymnázia jsou členy mnoha komisí odborných soutěží a olympiád.

Ve škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně-patologických jevů, metodik environmentální výchovy, metodik ICT a školní koordinátor tvorby ŠVP. Od roku 2009 mají učitelé, žáci i jejich zákonní zástupci k dispozici Školní poradenské pracoviště Wichterlova gymnázia. Jeho práci koordinuje výchovný poradce a vedle metodika prevence je jejím členem i školní psycholog. V případě potřeby zajišťuje vedení školy do tříd s tělesně hendikepovanými žáky asistenty pedagoga s potřebnou kvalifikací.

Učitelé školy mají ke své práci vytvořeny odpovídající podmínky. Všechny kabinety jsou vybaveny výpočetní technikou a telefonem. Počítače mají přístup na intranet i internet. Všichni učitelé mají volně k dispozici kopírku, vázací stroj, laminovací stroj a tiskárny. Kabinety jsou ve všech patrech a budovách školy, a je tak zajištěn optimální dohled nad žáky.

Charakteristika žáků

Vzhledem k poloze, tradici a kapacitě má Wichterlovo gymnázium rozsáhlou spádovou oblast. Ve vztahu k žákům preferujeme individuální přístup nejen ve vzdělávání, ale i ve výchově a v řešení problémů. Atmosféra mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli je přátelská. Snažíme se o maximální vstřícnost, korektnost a oboustrannou úctu. Žáky reprezentuje Studentský senát Wichterlova gymnázia, jehož činnost vedení školy plně podporuje. Zástupci žáků jsou členy celoostravského Dětského parlamentu.

Žákům se snažíme nabízet mnoho dalších možností jejich sportovního vyžití a odborného růstu: nabízíme anglický klub, přípravu na mezinárodně uznávané jazykové zkoušky, dramatický klub, využití sportovišť aj.

V průběhu studia se všichni žáci mohou těšit na naučnou exkurzi pro žáky druhých ročníků v rámci ČR (3 dny), exkurzi do Prahy pro žáky čtvrtých ročníků (4 dny), lyžařský kurz pro žáky prvních, nebo druhých ročníků (1 týden) a sportovní kurz pro žáky třetích ročníků (5 dnů). Pro žáky naší školy pořádáme každý rok jednu až dvě zahraniční exkurze, které umožňují žákům hovořit studovaným jazykem i poznat historické, přírodovědné i technické památky a pamětihodnosti. V tří až čtyřletém cyklu pravidelně navštěvujeme Anglii a Francii, k tomu se naši žáci mohou podívat do Pobaltí, Německa, Rakouska, Polska, na Slovensko atd. O kreativitu a nadšení učitelů Wichterlova gymnázia svědčí i skutečnost, že naši žáci se nejen aktivně a úspěšně zúčastňují mnoha odborných, jazykových a sportovních soutěží, ale že i samotní učitelé pravidelně mnoho podobných akcí pro žáky své i jiných středních a základních škol organizují. Mezi ty nejnámější patří:

- Moravskoslezský matematický šampionát – mezinárodní matematická soutěž pro žáky základních a středních škol;
- Šumná Ostrava – dějepisná soutěž pro žáky základních a středních škol;
- Literární soutěž o nejlepší limerick;
- Oblastní kola Matematické olympiády, matematického klokana a Přírodovědného klokana;

Žáci Wichterlova gymnázia se pravidelně zúčastňují olympiád (M, Fy, Ch, Bi, Z, D, JČ) a konverzačních soutěží (AJ, NJ, FJ, RJ, ŠJ, La) vyhlašovaných MŠMT ČR. Dále se jedná například o překladatelskou soutěž Juventas Translatores, Lidice pro 21. století, Soutěž mladých přírodovědců (ZOO Ostrava), Soutěž školních časopisů a Eurorebus.

Na Wichterlově gymnáziu pravidelně pořádáme různé projektové dny, například Den poezie a Den fyziky.

Spolupráce a projekty

a) Spolupráce se školami – Wichterlovo gymnázium má dlouhodobé smlouvy o spolupráci s Ostravskou univerzitou, jejíž jsme fakultní školou, Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava a Masarykovou univerzitou Brno. Pravidelně spolupracuje i s dalšími školami, včetně škol zahraničních. Na mezinárodní úrovni jsme spolupracovali nebo spolupracujeme se středními školami z Polska, Slovenska, Rakouska, Itálie a Francie. Spolupráce probíhá v rámci studentských i učitelských návštěv, společných projektů, účasti na soutěžích atd. Důležité je i partnerství se školami základními. Pro žáky základních škol pořádáme mnoho soutěží a dalších akcí.

b) Partneri školy – Důležitou roli při přípravě a realizaci projektů představují partneri školy. Mezi ty nejdůležitější patří náš zřizovatel Moravskoslezský kraj, dále město Ostrava a obec Poruba.

• Abychom žáky vedli i k sociálnímu cítění, zapojujeme se do humanitárních projektů. Žáci se pravidelně účastní sbírky Český den proti rakovině, organizují dobročinné sbírky například

pro OS ADRA, SOS dětské vesničky, Světlušku, AIDS centrum FNŠP. Při Wichterlově gymnáziu působí Exil skupina první pomoci Českého červeného kříže.

- Na poli kulturním patří mezi hlavní partnery školy Národní divadlo moravskoslezské, Komorní scéna Aréna, Archiv města Ostravy, Ostravské muzeum a Státní vědecká knihovna v Ostravě.
- Z odborného hlediska je důležitá spolupráce s Jednotou českých matematiků a fyziků, Hvězdárnou a planetáriem Johanna Palisy, Ústavem Geoniky AV ČR,...
- Volnočasové aktivity žáků konzultujeme a připravujeme ve spolupráci se středisky volného času.
- Školní poradenské pracoviště a vedení Wichterlova gymnázia spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry.
- Problémy s možným výskytem šikany, drog a dalších patologických jevů, se sociálním zázemím žáků, a ani problémy s výchovou a se vzděláváním nepodceňujeme, proto se snažíme zajišťovat besedy a návštěvy specializovaných institucí. V minulých letech měly klíčovou roli především adaptační kurzy pro žáky prvních ročníků, návštěvy dramacentra žáky nižšího gymnázia a Renarkonu žáky vyššího gymnázia.
- Environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu žáků koordinuje školní metodik EVVO. Při realizaci využíváme služby sdružení Tereza (program Ekoškola), spolupráci s radnicí městského obvodu Poruba, sdružením OKNA při Wichterlově gymnáziu, střediskem volného času Korunka aj. Naše škola je aktivně zapojena například do programů Recyklohraní, Soutěž s panem Popelou aj.

c) Školská rada a zákonní zástupci žáků školy – Spolupráce se Školskou radou Wichterlova gymnázia je velmi významná. Komunikace mezi vedením školy a školské rady je bezproblémová a členové rady se snaží škole výrazně pomáhat. Podobně lze charakterizovat i spolupráci s rodiči našich žáků, respektive s jejich zákonnými zástupci. Vedení školy pravidelně organizuje řadu setkání s rodiči prvních ročníků a snaží se aktivně komunikovat i rodiči starších žáků, o čem svědčí i zpřístupnění některých aplikací informačního systému školy. Při škole sídlí občanské sdružení Okna. Jeho členy jsou žáci, jejich rodiče a učitelé Wichterlova gymnázia. Hlavním posláním občanského sdružení je pořádání besed, sportovních a kulturních akcí a pomoc sociálně slabším.

d) Širší veřejnost – Široké ostravské veřejnosti nabízíme využívání našich prostor ke sportování (tělocvičny i venkovní areál) i studiu a vzdělávání při vlastních akcích školy (kurzy DVPP, soutěže pro žáky, přípravné kurzy k přijímacím zkouškám) nebo na akcích nájemníků (autoškola, testování společnosti SCIO).

2.2. Profil absolventa

Absolvent Wichterlova gymnázia by měl v průběhu vzdělávání na gymnáziu získat široký vzdělanostní základ. Cílem však není stvořit chodící encyklopedii, nýbrž samostatně myslící osobnost, která umí využít své znalosti a schopnosti a dále je rozvíjet v dalším studiu, ale také v praktickém životě. Naším absolventem je osobnost, která má nejen akademické předpoklady stát se úspěšným člověkem, ale také morálně volní vlastnosti, díky kterým se může stát plnohodnotnou součástí společnosti, a to v jakékoli zemi. Rozhodně by to měl být člověk tolerantní, uctivý a slušný. Co se týče vzdělávání, klademe důraz na kompetence, které jsou současnou společností čím dál častěji chápány jako nezbytné pro úspěšný život – schopnost vícejazyčné komunikace, samostatného a konstruktivního řešení problému, schopnost analyzovat a třídit informace, otevřenost novým metodám, řešením i názorům jiných.

Naším cílem je udržet pestrost uplatnění absolventů, kteří prakticky ve všech případech pokračují ve studiu na vysoké škole, a nebojí se volit ani mezi těmi nejnáročnějšími obory. Z nejčastěji volených oborů jmenujme například studium lékařství, práv, ekonomie, informačních technologií, učitelství humanitních i přírodovědných předmětů, ale také méně frekventované a úzce specializované obory, jako jsou například jaderná fyzika nebo nanotechnologie.

Absolventi, kteří se rozhodnou pro studium v zahraničí, by měli mít dostatek znalostí jazykových i odborných.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

Kompetence komunikativní

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- efektivně využívá moderní informační technologie
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění

Kompetence sociální a personální

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Kompetence občanská

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplnění
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Kompetence k podnikavosti

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit

- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

2.3. Způsob ukončení vzdělávání

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která se připravuje a organizuje podle platných právních předpisů. Úspěšným složením maturitní zkoušky absolvent získá střední vzdělání s maturitní zkouškou. Složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventovi primárně studium na vysoké škole v České republice i v zahraničí.

Obsah a forma maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je tvořena společnou a profilovou částí. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek a až 2 nepovinných zkoušek. Povinnými zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky je český jazyk a literatura a cizí jazyk nebo matematika. Zkušební předměty pro nepovinné zkoušky jsou cizí jazyk, matematika a matematika rozšiřující.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky oboru 79-41-K/81 Gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou povinných zkoušek z nabídky ředitele školy. Zkouška z cizího jazyka se koná vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky.

Do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky lze zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž součet týdenních vyučovacích dob v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem ŠVP činí za celou dobu vzdělávání nejméně 4 vyučovací hodiny. Obsahem zkoušky může být více obsahově příbuzných předmětů školního vzdělávacího programu. Ředitel školy rozhoduje o formě zkoušky. Součástí povinné zkoušky profilové části maturitní zkoušky může být např. vypracování maturitní práce. Formu a obsah stanoví ředitel školy.

Nepovinná maturitní zkouška (žák volí nejvýše dva předměty) může být konána z předmětů, které nebyly zvoleny jako povinné předměty profilové části maturitní zkoušky. Nepovinné zkoušky profilové části jsou prováděny stejným způsobem jako zkoušky povinné.

2.4. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále jen Wichterlovo gymnázium) je dynamicky se rozvíjející všeobecná střední škola s bohatou tradicí. Díváme se však především do budoucnosti a snažíme se, aby naše škola byla moderní, progresivní a vůči veřejnosti plně otevřená. Úspěchy našich žáků v průběhu studia, při přijímacím řízení na vysoké školy i v jejich dalším profesním životě a jejich srdečný vztah ke škole nás v naší snaze utvrzují.

Protože škola má všeobecné zaměření, posilujeme rovnoměrně humanitní i přírodovědné předměty hodinovou dotací v rámci disponibilních hodin. Zároveň je žákům umožněno výrazně se profilovat v posledních dvou letech studia volbou tří, respektive čtyř seminářů. Nabídku seminářů pravidelně aktualizuje a přizpůsobujeme poptávce. Standardně je zájem o ekonomii, pedagogiku a psychologii, programování, latinu, deskriptivní geometrii, konverzace v cizích jazycích nebo například o analytickou chemii, seminář nejnovějších dějin, politickou geografii a dějiny moderního umění.

Hlavním posláním vzdělávání na Wichterlově gymnáziu je žáky připravovat na budoucí studium na univerzitách a vysokých školách. Těší nás, že řada našich absolventů pravidelně uspěje při přijímacím řízení na prestižní obory: medicínu, práva, farmacii, žurnalistiku, učitelství atd. Úspěšnost přijetí na vysokou školu je dlouhodobě téměř stoprocentní. Zároveň se snažíme z žáků vychovat samostatné a zralé osobnosti.

Prvním cizím jazykem na našem gymnáziu je jazyk anglický, na jehož výuku klademe velký důraz. Žákům umožňujeme i přípravu nad rámec běžné výuky (spolupráce s British Council a American Corner). Další cizí jazyk si žáci volí z široké nabídky (např. jazyk německý, ruský, francouzský, španělský). Pro bližší seznámení s chodem školy doporučujeme webové stránky Wichterlova gymnázia www.wigym.cz, které jsou pravidelně aktualizovány a tvoří základ informování veřejnosti.

Organizace přijímacího řízení

I když se podmínky přijímacího řízení relativně často mění, chceme, aby Wichterlovo gymnázium bylo vždy výběrovou školou. Jen tak můžeme talentovaným žákům poskytnout plnou podporu pro rozvíjení jejich vědomostí a nadání a motivovat je k úspěšnému studiu. Proto preferujeme jako součást přijímacího řízení přijímací zkoušky z jazyka českého a matematiky. Za nejvhodnější formu ověření vstupních vědomostí a předpokladů pro další studium považujeme písemné a didaktické testy. V přijímacím řízení zohledňujeme většinou výsledky přijímacích zkoušek. Celkově se jednou třetinou na výsledcích přijímacího řízení podílí výsledky vzdělávání na základní škole a výsledky z vybraných olympiád a soutěží.

Bližší informace o přijímacím řízení v konkrétním školním roce jsou vždy s předstihem zveřejňovány na školním webu. Tak také naleznete informace o přijímacím řízení v předchozím školním roce a všechny důležité kontakty na vedení školy, které vám zodpoví případné dotazy.

Organizace maturitních zkoušek

Bližší informace o ukončování studia v konkrétním školním roce jsou vždy s předstihem a v zákonném termínu zveřejňovány na školním webu. Snažíme se, aby nabídka maturitních předmětů byla široká.

2.3.1. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Chceme, aby se žáci Wichterlova gymnázia mohli plně věnovat studiu a nebyli omezeni sociální situací své rodiny, svým zdravotním znevýhodněním nebo postižením. Zde se ještě násobí naše snaha o individuální přístup. Koordinaci péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má na starosti v rámci Wichterlova gymnázia výchovná poradkyně, která spolu s vedením školy pravidelně konzultuje situaci žáků s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně-pedagogickým centrem. Výchovná poradkyně dále instruuje a informují jednotlivé pedagogy.

Dnes již máme bohaté zkušenosti se vzděláváním žáků zdravotně znevýhodněných a postižených. U těchto žáků ředitel školy přihlíží při zohlednění podmínek při přijímacím řízení a u maturitních zkoušek k formě a druhu postižení a znevýhodnění. Ve spolupráci se speciálně-pedagogickým centrem může ředitel gymnázia na žádost zákonných zástupců nezletilého žáka nebo zletilého žáka připravit individuální vzdělávací plán, ve kterém lze zohlednit druh, stupeň a míru postižení rovněž v oblasti hodnocení a formy vzdělávání. Po posouzení konkrétních podmínek může být takový žák dále uvolněn z hodnocení některého předmětu, nebo může být vzdělávání přerušeno.

a) Žáci s tělesným postižením – Integraci žáků s tělesným postižením do běžných tříd se věnujeme od roku 2006. Škola je plně bezbariérová, žáci mají k dispozici výtah, venkovní nájezdovou plošinu, horizontální plošinu ve vestibulu školy a vlastní sociální zařízení. Takto hendikepovaným se snažíme dle potřeby pomáhat i materiálně – zakoupením vhodného nábytku, zapůjčením dvou sad učebnic, zapůjčením notebooku a přizpůsobením pracovního místa. Ve třídách s integrovanými žáky s těžkým tělesným postižením působí a v minulosti působili asistenti pedagoga, jejich využití je však obecně vázáno na finanční možnosti školy. Asistenti pedagoga úzce spolupracují s rodiči integrovaných žáků.

b) Žáci zdravotně znevýhodnění – U žáků zdravotně znevýhodněných (např. zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo hospitalizace, lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování) spolupracuje výchovná poradkyně a školní psycholožka s pedagogicko-psychologickou poradnou. Závěry konzultací a doporučený postup slouží výlučně interním potřebám školy a pomáhá vyučujícím, kteří se ve výuce s projevy poruchy setkávají.

c) Žáci se sociálním znevýhodněním – Nejdůležitějším partnerem Wichterlova gymnázia při péči o žáky se sociálním znevýhodněním je občanské sdružení Okna, které se tyto žáky snaží podporovat i finančně. V případě potřeby spolupracujeme i s orgány státní správy tak, aby jediným omezením žáků při studiu na naší škole byly jejich schopnosti a dovednosti, nikoliv sociální a finanční situace.

U všech uvedených forem postižení a znevýhodnění je prvořadý citlivý, taktní a diskrétní přístup všech zaměstnanců Wichterlova gymnázia.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává pro žáka v elektronické i písemné formě vyučující daného předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem na základě pedagogické diagnostiky s cílem kompenzovat mírné studijní obtíže ve vzdělávání.

PLPP obsahuje popis žákových obtíží, stanovení cílů a forem podpůrných opatření, které zajišťuje škola. Dále podpůrná opatření v rámci domácí přípravy. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka, všichni vyučující a vedení školy. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO (podpůrných opatření). Pokud

zvolené úpravy v práci se žákem nepovedou ani po třech měsících k očekávané změně a obtíže žáka přetrvávají nebo se ještě zhoršují, pak vyšle škola žáka do PPP nebo SPC.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem, jedná se hlavně o poradenskou službu obou institucí, kdy nám pomáhají hledat nejlepší způsoby k začlenění žáků se SVP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Za fungování péče o žáky se SVP zodpovídá ŠPP (školní poradenské pracoviště). ŠPP je složeno z výchovného poradce a metodika prevence, kteří jsou interními zaměstnanci školy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti organizace výuky:

Dobře zformulovaná pravidla (vyučovací hodina, přestávka, jídelna). Jasná struktura vyučovací hodiny s dobrou organizací přechodového času, respektování taxonomií. Srozumitelné definování požadavků, pokynů. Změny v organizaci výuky, přiměřené střídání činností, zařazení relaxačních přestávek, shoda na základní organizační strukturu s dalšími vyučujícími v oblasti metod výuky. Vyšší míra pozorování dítěte, sledování a zaznamenání jeho vzdělávacích potřeb. Hledání bariér či překážek, které brání úspěšnému rozvoji školních dovedností, identifikace oslabených oblastí u rizikových žáků. Zadávání úkolů rozvíjejících oslabené schopnosti dítěte (v oblasti percepce, motoriky, řeči a jazykových schopností). Používání pomůcek, pracovních listů, podnětných materiálů podle potřeb dítěte. Individuální uplatňování metodických kroků při výuce čtení a psaní (respektování úrovně, na jakou se žák dostal, procvičování, podpora pro postup do vyšší metodické roviny). Zadávání individuální obtížnosti úkolů tak, aby splnění úkolu přinášelo dítěti motivaci pro další práci, pocit radosti z úspěšně řešených úkolů, vyšší míra pozorování dítěte, sledování a zaznamenání jeho vzdělávacích potřeb v oblasti úpravy obsahu vzdělávání. Hodnocení je uskutečňováno známkou nebo slovně.

2.3.2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzhledem k podstatě gymnaziálního vzdělávání lze považovat s mírnou nadsázkou většinu našich žáků za nadané. Celá výuka je proto obsahově bohatá, upřednostňovány jsou moderní formy a metody výuky, v hodinách jsou běžně využívány moderní materiální didaktické prostředky. Samozřejmostí je poskytování individuální konzultace žákům a jejich aktivní (v nižších ročnících až frontální) zapojení do různých soutěží. Především se jedná o soutěže organizované MŠMT, jako jsou olympiády a soutěže v konverzaci, SOČ atd. Ve spolupráci s Mensou ČR pořádáme testování a Logickou olympiádu.

V případě výrazného nadání je možné žákovi povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. V něm jsou upraveny metody a formy výuky. Důraz je kladen na problémové a projektové učení. Abychom potenciál mimořádně nadaných vhodně identifikovali, spolupracuje školní psycholožka s pedagogicko-psychologickou poradnou. Koordinací péče o mimořádně nadané žáky je pověřena výchovná poradkyně a předsedové předmětových komisí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednou z důležitých podmínek pro úspěšné uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií s cílem dosažení klíčových kompetencí je osobnost učitele. Dbáme na to, aby v našem pedagogickém sboru byl dostatek učitelů, kteří dokážou zvolit organizační formy výuky takové, aby dosáhli svých plánovaných dlouhodobých záměrů. Škola jim k tomu vytváří organizační předpoklady při dělení žáků do skupin, volitelných seminářů, zajištěním přístupu k internetovým zdrojům informací, podporou jejich dalšího vzdělávání apod. Předmětem působení těchto strategií je ovšem osobnost žáka. Naší snahou je objevit osobní vlohy každého jednotlivce, posilovat individuálně jeho nadání, ale současně mít na zřeteli, aby jeho všeobecné vzdělání bylo dostatečně hluboké a mělo trvalý pozitivní dopad na jeho osobnost.

2.3.3. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní a sociální výchova vyplývá na jedné straně z obecných tendencí vývoje tohoto světa a nároků, které takový vývoj před středoškolské vzdělání staví, a na druhé straně bezprostředně z výchozích kapitol RVP G, které již výše zmíněné nároky reflektují. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům vést zdravý a zodpovědný život jako jednotlivcům i členům společnosti, poskytuje žákům příležitosti přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních. Znalosti a dovednosti získané v rámci Osobnostní a sociální výchovy jim mohou pomoci též reagovat na morální, sociální a kulturní otázky, které před nimi vyvstávají na cestě životem. Globalizace a další sociokulturní jevy přinášejí nemalému množství lidí řadu rizik (např. ohrožení psychické stability i fyzické existence nevhodným zacházením s produkty vědy a techniky; sociální problémy související s rychlostí a nepředvídatelností ekonomických pohybů; zvýhodňování podmínek pro globální terorismus; rychlé rozrušování dříve dlouhodobě stabilních sociálních vazeb a kulturních celků; devastace životního prostředí). Současně s objevováním se a působením těchto rizik hledají lidé cesty, jak jim zabránit nebo jak redukovat jejich destruktivní dopady na jedince i společnosti. Jeden z podstatných směrů, jímž se tyto snahy ubírají, směřuje k pedagogicky ovlivňovanému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji každého jedince ve společnosti. K takovému rozvoji, který by založil v lidech předpoklad schopností: – vytvářet a udržovat si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví; – pěstovat kvalitní mezilidské vztahy a v procesech sociální interakce ve všech jejích podobách (osobní, politické, interkulturní, profesní, společenské atd.) jednat co nejefektivněji ve prospěch svůj i druhých lidí. Průřezové téma směřuje k: – rozvoji osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince pro život se sebou samým i s druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu; – rozvoji sociálních (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi; – rozvoji etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec. Akcent na rozvoj výše uvedených schopností, dovedností a předpokladů v rámci studia (a tedy také důvod

zařazení tématu do RVP G) vyplývá z aktuálního pojetí všeobecného vzdělání reagujícího na výše uvedené skutečnosti. Pokud má být gymnázium i nadále školou poskytující toto vzdělání, pak se prakticky nemůže vyhnout obecné tendenci rozvíjet obecně lidský potenciál žáků. Znamená to nejen orientovat je v kultuře a vědách, ale též nabídnout jim vzdělávací příležitost pro rozvoj různých typů životních dovedností. Jejich prostřednictvím může žák optimalizovat svou praktickou schopnost orientovat se v sociálních situacích a také zhodnocovat vzdělání, které mu gymnázium poskytne v jiných vzdělávacích oborech. Průřezové téma svou obecností souvisí prakticky se všemi vzdělávacími oblastmi RVP G. Oblast Jazyk a jazyková komunikace se setkává s tématy, která se v rámci průřezového tématu týkají mezilidské komunikace; oblast Člověk a příroda se může prolínat např. s tematikou ochrany a rozvoje fyzické složky osobnosti, zdravého životního stylu i biologického základu sociálního lidského chování, etiky ve vztahu k životnímu prostředí; oblast Člověk a společnost se může setkat s Osobnostní a sociální výchovou opět na poli komunikace, mezilidských vztahů, sociálních a ekologických problémů, interkulturních kontaktů a dovedností, na poli etiky lidského chování atd.; oblast Člověk a svět práce se snadno prováže s tématy týkajícími se práce na sobě samém, plánování života, rozvoje studijních dovedností, rozvoje řady sociálních dovedností a postojů potřebných pro spolupráci, organizování druhých lidí i zvládání konkurence; oblast Člověk a zdraví může být průřezovým tématem významně podpořena např. ve směřování k zdravému životnímu stylu, psychohygieně a hygieně komunikace; oblast Umění a kultura má jednoznačně kontakt s průřezovým tématem díky akcentu na rozvoj kreativity, rozvoj emoční inteligence atd.

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Biologie; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Základy němčiny I; Základy francouzštiny I; Základy ruštiny I; Základy španělštiny I; Základy italštiny I; Konverzace ve francouzštině I; Konverzace v ruštině I; Konverzace ve španělštině I; Konverzace ve francouzštině II; Konverzace v ruštině II; Seminář z psychologie; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Latina

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Písemná stránka jazyka – ortografie; Stylistika I.
	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Kresba I; Textilní tvorba I; Abstrakce I; Práce s uměleckým dílem I; Svět předmětů; Tvorba I
	Základy společenských věd Podstata lidské psychiky; Osobnost člověka; Psychologie v každodenním životě; Společenská podstata člověka; Sociální struktura společnosti; Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině; Sociální dovednosti; Sociální chování
2. ročník	Český jazyk a literatura Morfologie; Lexikologie; Stylistika II.
	Estetická výchova – výtvarná Malba II; Kresba II; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba II; Textilní tvorba II; Figura; Abstrakce II; Práce s uměleckým dílem II; Obrazový prostor; Tvorba II

	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Profesní volba; Osobní management
3. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika III.
	Jazykovědný seminář Jazyková cvičení II
	Základy němčiny I Tematické okruhy
	Základy společenských věd Právo v každodenním životě; Orgány právní ochrany; Marketing; Podstata filosofie; Systematická filozofie
	Obecné dějiny Seminární práce
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura; Stylistika IV.; Písemná stránka jazyka – ortografie; Kapitoly z dějin lingvistiky
	Ekonomický seminář Podnikání
	Seminář literatury 20. a 21. století Literární debutanti české literatury posledního desetiletí
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Seminář nejnovějších dějin Seminární práce

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – pokrytí předmětem Český jazyk a literatura; Matematika; Základy společenských věd; Biologie; Chemie; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Latina

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika I.
	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Kresba I; Textilní tvorba I; Abstrakce I; Práce s uměleckým dílem I; Svět předmětů; Tvorba I

	<p>Základy společenských věd Podstata lidské psychiky; Osobnost člověka; Psychologie v každodenním životě; Společenská podstata člověka; Sociální struktura společnosti; Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině; Sociální dovednosti; Sociální chování</p>
	<p>Chemie Základní pojmy v chemii</p>
	<p>Matematika Základní poznatky z matematiky</p>
2. ročník	<p>Český jazyk a literatura Morfologie; Stylistika II.</p>
	<p>Estetická výchova – výtvarná Malba II; Kresba II; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba II; Textilní tvorba II; Figura; Abstrakce II; Práce s uměleckým dílem II; Obrazový prostor; Tvorba II</p>
	<p>Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Profesní volba; Osobní management; Pracovní právo</p>
3. ročník	<p>Český jazyk a literatura Syntax; Písemná stránka jazyka – ortografie; Stylistika III.</p>
	<p>Jazykovědný seminář Jazyková cvičení I; Základy české skladby</p>
	<p>Konverzace v němčině I Tematické okruhy a související výrazové prostředky</p>
	<p>Základy společenských věd Právo v každodenním životě; Orgány právní ochrany; Ekonomické subjekty; Marketing; Hospodaření domácnosti; Finanční produkty; Podstata filosofie; Systematická filozofie</p>
	<p>Obecné dějiny Seminární práce</p>
	<p>Matematika Kombinatorika</p>
4. ročník	<p>Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka</p>
	<p>Český jazyk a literatura Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura; Stylistika IV.; Písemná stránka jazyka – ortografie</p>
	<p>Ekonomický seminář Podnikání</p>

	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
--	--

Sociální komunikace – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Konverzace AJ; Základy společenských věd; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Konverzace v němčině I; Seminář z psychologie; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Seminář z pedagogiky; Latina

Sociální komunikace – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika I.
	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Kresba I; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Textilní tvorba I
	Základy společenských věd Osobnost člověka; Psychologie v každodenním životě; Společenská podstata člověka; Sociální struktura společnosti; Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině; Sociální dovednosti; Sociální chování
2. ročník	Český jazyk a literatura Morfologie; Lexikologie; Stylistika II.; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Malba II; Kresba II; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba II; Textilní tvorba II; Abstrakce II; Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Profesní volba; Osobní management
3. ročník	Český jazyk a literatura Syntax; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Základy němčiny I Tematické okruhy; Jazykové funkce
	Základy společenských věd Právo v každodenním životě; Orgány právní ochrany; Marketing; Hospodaření domácnosti; Podstata filosofie; Systematická filozofie
	Základy španělštiny I Tematické okruhy a komunikační situace
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Stylistika IV.; Písemná stránka jazyka – ortografie; Kapitoly z dějin lingvistiky

	Ekonomický seminář Podnikání
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách

Morálka všedního dne – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Seminář z psychologie; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Latina

Morálka všedního dne – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Kresba I; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Textilní tvorba I; Tvorba I
	Základy společenských věd Osobnost člověka; Psychologie v každodenním životě; Společenská podstata člověka; Sociální struktura společnosti; Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině; Sociální dovednosti; Sociální chování
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Malba II; Kresba II; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba II; Textilní tvorba II
	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Profesní volba; Osobní management
3. ročník	Základy němčiny I Jazykové funkce
	Základy společenských věd Právo v každodenním životě; Orgány právní ochrany; Marketing; Hospodaření domácnosti; Podstata filosofie; Systematická filozofie
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filosofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Ekonomický seminář Podnikání
	Seminář literatury 20. a 21. století Literární debutanti české literatury posledního desetiletí
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Seminář nejnovějších dějin Bolševismus; Fašismus a nacismus; 2. světová válka; Bipolarita; Stalinismus a neostalinismus

Spolupráce a soutěž – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Matematika; Dějepis; Základy společenských věd; Fyzika; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Latina

Spolupráce a soutěž – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Kresba I; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Textilní tvorba I; Svět předmětů
	Fyzika Fyzikální veličiny a jejich měření
	Základy společenských věd Osobnost člověka; Psychologie v každodenním životě; Společenská podstata člověka; Sociální struktura společnosti; Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině; Sociální dovednosti; Sociální chování
2. ročník	Český jazyk a literatura Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Malba II; Kresba II; Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba II; Textilní tvorba II
	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Profesní volba; Osobní management
3. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika III.
	Základy společenských věd Právo v každodenním životě; Orgány právní ochrany; Základní ekonomické pojmy; Marketing; Hospodářská politika státu; Hospodaření domácnosti; Podstata filosofie; Systematická filozofie
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filosofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Ekonomický seminář Podnikání
	Konverzace v němčině II Tematické okruhy a související výrazové prostředky

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech představuje v RVP G kritický pohled na aktuálně chápané globalizační a rozvojové procesy současného světa. Rostoucí propojování aktivit ve všech oblastech lidského života, vnímání globálních hospodářských, sociálních, politických,

kulturních a environmentálních příznivých prvků a jevů, ale i problémů, proniknutí do podstaty evropské integrace a porozumění sobě samému v tomto kontextu, to vše jsou hlavní přínosy daného tématu pro vzdělávání na gymnáziu Nejvhodnějším způsobem, jak toto průřezové téma efektivně naplňovat, je jeho integrace do různých vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů. Silnou stránkou průřezového tématu je získané informace takto zařazovat do uceleného systému vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, se kterými vstupuje žák gymnázia do života. Příležitosti k realizaci průřezového tématu poskytuje celý RVP G. Především je to vzdělávací oblast Člověk a společnost ve všech jejích součástech se zvláštním důrazem na výchovu k občanství a politické kultuře (vzdělávací obor Občanský a společenskovední základ, zejména tematický okruh Mezinárodní vztahy, globální svět, a také vzdělávací obor Dějepis), dále rovněž oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se evropská a globální dimenze uplatňuje především ve vzdělávacím oboru Geografie, kde zahrnuje prakticky všechny tematické okruhy (Přírodní prostředí, Sociální prostředí, Životní prostředí, Regiony), dále ve vzdělávacím oboru Biologie (v ekologické tematice všech okruhů). Nelze však opomenout také dílčí tematiku obsaženou v dalších vzdělávacích oborech této oblasti (Fyzika, Chemie) – vztah člověka k technice a technologiím, stejně tak i výchovu ke zdravému životnímu stylu, tělesné kultuře a posilování fyzické odolnosti (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Nezastupitelným prostředkem k realizaci evropské a globální dimenze je v RVP G vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Využívání těchto technologií umožňuje aktivní postupy a formy učení a účast v mezinárodní komunikaci a projektech. Současné globalizační a rozvojové procesy jsou podporovány šířením dalších moderních technologií (chemické technologie, biotechnologie, technologie v lékařství, průmyslové technologie), bez kterých není možný vědecký a společenský (udržitelný) rozvoj. Realizace Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech ve školní praxi přesahuje možnosti tradiční předmětové výuky. Vyžaduje efektivní týmovou spolupráci učitelů, aplikaci inovačních a netradičních vzdělávacích a výchovných postupů, technik, metod a forem, kooperaci mezi žáky, vytváření projektů, využívání a podporu mimotřídních forem a zájmových aktivit. Realizaci průřezového tématu podporují také např. kontakty s významnými osobnostmi veřejného života, se sociálními partnery, s humanitárními organizacemi, s kulturními a společenskými institucemi v regionu nebo spolupráce se zahraničními partnerskými školami, zvláště evropskými.

Globalizační a rozvojové procesy – pokrytí předmětem

Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Dějepis; Základy společenských věd; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Ekonomický seminář; Český jazyk a literatura

Globalizační a rozvojové procesy – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Portrét; Práce s uměleckým dílem I
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II; Figura; Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Stát; Ideologie; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace; Mezinárodní trh práce

	Dějepis Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.)
3. ročník	Základy společenských věd Základní ekonomické pojmy; Podstata filosofie; Systematická filozofie
	Dějepis „Dlouhé“ 19. století; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura od roku 1968 do současnosti
	Ekonomický seminář Dějiny ekonomických teorií
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Dějepis Druhá světová válka; Evropa a svět po r. 1945; Třetí svět; Rozdělený svět
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – pokrytí předmětem

Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Konverzace AJ; Dějepis; Základy společenských věd; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Konverzace v němčině I; Konverzace ve francouzštině II; Konverzace v ruštině II; Seminář z biologie; Filozofický seminář; Ekonomický seminář, Český jazyk a literatura;

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Portrét; Práce s uměleckým dílem I
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Stát; Ideologie; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace
	Dějepis Počátky novověku (16.–17. st.); Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.)
3. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura za okupace
	Seminář z biologie Etologie živočichů; Ekologie

	Základy společenských věd Základní ekonomické pojmy; Podstata filosofie
	Obecné dějiny Vybrané kapitoly z historie
	Dějepis Velká francouzská revoluce a napoleonské období; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Filozofický seminář Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Světová literatura po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura
	Ekonomický seminář Dějiny ekonomických teorií; Trh a tržní mechanismus
	Konverzace ve španělštině II Tematické okruhy a komunikační situace
	Konverzace v němčině II Tematické okruhy a související výrazové prostředky
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Seminář nejnovějších dějin ČSR a Versailleský systém; 2. světová válka; Bipolarita
	Dějepis Druhá světová válka; Evropa a svět po r. 1945; Rozdělený svět; ČSSR v 60. letech, Pražské jaro
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – pokrytí předmětem

Základy společenských věd; Ekonomický seminář

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – integrace ve výuce

2. ročník	Základy společenských věd Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace
3. ročník	Dějepis „Dlouhé“ 19. století; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Ekonomický seminář Trh a tržní mechanismus
	Seminář nejnovějších dějin

	Bipolarita
	Dějepis Třetí svět; Rozdělený svět

Žijeme v Evropě – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Dějepis; Základy společenských věd; Fyzika; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Konverzace v němčině I; Konverzace ve francouzštině I; Konverzace ve španělštině I; Konverzace ve francouzštině II; Filozofický seminář; Ekonomický seminář; Latina

Žijeme v Evropě – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia literatury; Úvod do studia jazyka; Písemnictví starověku; Středověká česká a evropská literatura; Renesance a humanismus; Literatura evropského a českého baroka; Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách;
	Estetická výchova – výtvarná Malba I; Portrét; Práce s uměleckým dílem I; Svět předmětů
	Fyzika Fyzikální veličiny a jejich měření; Dynamika pohybu
	Dějepis Úvod do studia dějepisu; Nejstarší starověké státy; Raný středověk (6.–12. st.); Antika
2. ročník	Český jazyk a literatura Romantismus ve světové literatuře; Romantismus v české literatuře; Česká literatura mezi romantismem a realismem; Lumírovci a ruchovci; Realismus ve světové literatuře; Realismus v české literatuře; Moderní umělecké směry 2. pol. 19. stol.; Generace manifestu Česká moderna
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II; Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Demokracie a lidská práva; Ideologie; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Mezinárodní trh práce
	Dějepis Vrcholný středověk (13. st.); Pozdní středověk (14.–15. st.); Počátky novověku (16.–17. st.); Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.)
3. ročník	Český jazyk a literatura Anarchističtí buřiči; Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století; Česká meziválečná próza; Česká poezie 20. a 30. let; Drama 1. poloviny 20. století; Česká literatura za okupace
	Jazykovědný seminář Diferenciace a stratifikace národního jazyka; Základy etymologie; Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky; Základy české skladby; Translatologie

	<p>Seminář z biologie Ekologie</p>
	<p>Základy němčiny I Tematické okruhy</p>
	<p>Konverzace v němčině I Tematické okruhy a související výrazové prostředky</p>
	<p>Konverzace v ruštině I Tematické okruhy a komunikační situace</p>
	<p>Základy ruštiny I Tematické okruhy a komunikační situace</p>
	<p>Obecné dějiny Vybrané kapitoly z historie</p>
	<p>Dějepis Velká francouzská revoluce a napoleonské období; „Dlouhé“ 19. století; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami</p>
	<p>Konverzace ve španělštině I Tematické okruhy a komunikační situace</p>
	<p>Základy španělštiny I Komunikativní funkce jazyka; Tematické okruhy a komunikační situace</p>
4. ročník	<p>Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka</p>
	<p>Český jazyk a literatura Světová literatura po roce 1945; Česká literatura v letech 1945–1956; Česká literatura v letech 1956–1968; Česká literatura od roku 1968 do současnosti; Drama po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura</p>
	<p>Ekonomický seminář Dějiny ekonomických teorií; Trh a tržní mechanismus</p>
	<p>Konverzace ve španělštině II Tematické okruhy a komunikační situace</p>
	<p>Fyzika Fyzika mikrosvěta; Jaderná fyzika</p>
	<p>Seminář literatury 20 a 21. století Moderní umělecké směry 1. pol. 20. stol.; Experimentální román 1. poloviny 20. století; Spirituální existenciální texty české a světové literatury; Literární debutanti české literatury posledního desetiletí</p>
	<p>Základy společenských věd Filozofie v dějinách</p>

	Seminář nejnovějších dějin ČSR a Versailleský systém; Bipolarita
	Dějepis Druhá světová válka; Evropa a svět po r. 1945; ČSR 1945–1956; Třetí svět; Rozdělený svět; ČSSR v 60. letech, Pražské jaro; Od totality k obnově demokracie; Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol.
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

Vzdělávání v Evropě a ve světě – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Dějepis; Základy společenských věd; Zeměpis; Konverzace ve francouzštině II; Seminář z pedagogiky

Vzdělávání v Evropě a ve světě – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Písemnictví starověku; Středověká česká a evropská literatura; Renesance a humanismus;
	Dějepis Antika
2. ročník	Český jazyk a literatura Národní obrození I.; Národní obrození II., Romantismus ve světové literatuře; Česká literatura mezi romantismem a realismem; Lumírovci a ruchovci; Realismus ve světové literatuře; Realismus v české literatuře; Moderní umělecké směry 2. pol. 19. stol; Generace manifestu Česká moderna
	Základy společenských věd Evropská integrace; Mezinárodní trh práce
	Dějepis Vrcholný středověk (13. st.); Pozdní středověk (14.–15. st.); Počátky novověku (16.–17. st.); Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.)
3. ročník	Český jazyk a literatura Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století; Drama 1. poloviny 20. století
	Jazykovědný seminář Základy etymologie; Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky; Základy české skladby; Translatologie
	Základy němčiny I Tematické okruhy
	Obecné dějiny Odborná literatura a pracoviště
	Dějepis „Dlouhé“ 19. století; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Český jazyk a literatura

	Česká literatura od roku 1968 do současnosti
	Seminář literatury 20. a 21. století Literární debutanti české literatury posledního desetiletí
	Dějepis Evropa a svět po r. 1945; ČSR 1945–1956; Třetí svět; Rozdělený svět; Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol.
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu Multikulturní výchova zaujímá významné místo v současné i budoucí společnosti založené na multikulturních vztazích. Zásadní význam má zejména pro mladé lidi, kteří se připravují pro život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Jejím úkolem je především rozvíjet porozumění žáků sobě samým a hodnotám své kultury, podpořit jejich integraci v širším multikulturním prostředí při zachování vlastní kulturní identity. Škola má při působení na žáky v tomto směru funkci vzdělávací i výchovnou. Aby byla multikulturní výchova úspěšná a efektivní, musí prolínat celým výchovným a vzdělávacím prostředím školy, týkat se také mezilidských vztahů ve škole, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou. Důležité je i klima třídy na pozadí širšího školního a společenského prostředí a v neposlední řadě také osobnost učitele a jeho kompetentnost apod. Průřezové téma Multikulturní výchova se neomezuje jen na informace, které žáci získají zejména ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Občanský a společenskovědní základ, Dějepis, Geografie, které mají s multikulturní výchovou úzkou souvislost, ale snaží se stimulovat, ovlivňovat či korigovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků, posilovat jejich schopnosti začlenit se do multikulturních aktivit a být úspěšní v mezinárodní spolupráci. Multikulturní výchova se zaměřuje zejména na poznání a pochopení kulturních diferencí mezi lidmi nejrůznějšího původu, mezilidské vztahy, interkulturní komunikaci a přizpůsobení životu v multikulturní společnosti.

Základní problémy sociokulturních rozdílů – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Dějepis; Základy společenských věd; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Konverzace v němčině I; Filozofický seminář

Základní problémy sociokulturních rozdílů – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia jazyka; Zvuková stránka jazyka; Středověká česká a evropská literatura; Literatura evropského a českého baroka
	Estetická výchova – výtvarná Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Grafická tvorba I; Portrét; Práce s uměleckým dílem I
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy; Sociální dovednosti

	Dějepis Nejstarší starověké státy; Raný středověk (6.–12. st.)
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II; Figura; Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace
	Dějepis Pozdní středověk (14.–15. st.)
3. ročník	Český jazyk a literatura Anarchističtí buřiči; Moderní umělecké směry počátku 20. století; Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století; Česká meziválečná próza
	Jazykovědný seminář Základy etymologie; Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky; Translatologie
	Konverzace v němčině I Tematické okruhy a související výrazové prostředky
	Dějepis Velká francouzská revoluce a napoleonské období; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Drama po roce 1945; Kapitoly z dějin lingvistiky
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Dějepis Třetí svět; Rozdělený svět

Psychosociální aspekty interkulturality – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Filozofický seminář

Psychosociální aspekty interkulturality – integrace ve výuce

1. ročník	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy; Sociální dovednosti
2. ročník	Základy společenských věd Stát; Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce; Proces globalizace
3. ročník	Český jazyk a literatura Česká meziválečná próza

	Jazykovědný seminář Diferenciace a stratifikace národního jazyka; Základy etymologie; Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky; Translatologie
	Dějepis První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura; Kapitoly z dějin lingvistiky
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Dějepis Třetí svět

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Základy němčiny I; Základy francouzštiny I; Základy ruštiny I; Základy španělštiny I; Konverzace v ruštině I; Filozofický seminář; Jazykovědný seminář; Obecné dějiny; Dějepis;

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia jazyka; Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách
	Estetická výchova – výtvarná Plastická tvorba – keramická a prostorová tvorba I; Grafická tvorba I; Portrét
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy; Sociální dovednosti
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II; Figura; Práce s uměleckým dílem II
	Základy společenských věd Demokracie a lidská práva; Evropská integrace; Mezinárodní spolupráce
3. ročník	Jazykovědný seminář Základy etymologie; Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky; Translatologie
	Obecné dějiny pomocné vědy historické
	Dějepis

	Velká francouzská revoluce a napoleonské období
4. ročník	Filozofický seminář Religionistika; Klíčové etapy a směry filozofického myšlení; Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Drama po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura; Kapitoly z dějin lingvistiky
	Základy společenských věd Filozofie v dějinách
	Dějepis Druhá světová válka; Třetí svět; Od totality k obnově demokracie; Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu V době, kdy jsme svědky rychlého zhoršování stavu globálních životodárných systémů z hlediska podmínek udržitelného rozvoje, stala se environmentální výchova důležitým tématem. Problémy, jež z větší části způsobil člověk (úbytek stratosférického ozónu, znečištění životního prostředí, nastupující změna klimatu, vyčerpání přírodních zdrojů, destrukce přírodních ekosystémů, rychle rostoucí lidská populace, vznik nových epidemií a onemocnění), vyžadují k řešení a prevenci „environmentálně“ vzdělaného občana. Environmentální výchova představuje nezastupitelný významný předpoklad udržitelného rozvoje, jenž patří i mezi prvořadě zájmy Evropské unie. Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost pro kvalitativně nové přístupy v celé technicko-ekonomické a sociální oblasti. Z těchto důvodů se stává environmentální výchova průřezovým tématem vzdělávání na gymnáziu a jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Environmentální problémy, jež se v reálném světě vyskytují, se jen málokdy dají vysvětlit pouze v kontextu poznatků jedné disciplíny. Základ pro toto průřezové téma je tedy v celé řadě vzdělávacích oborů, a to jak přírodovědných – Biologie, Chemie, Fyzika, Geografie a Geologie, tak v oborech společenských – Občanský a společenskovědní základ, Dějepis, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví. V pojetí environmentální výuky je tedy nutný posun od tradiční oborové výuky k výuce oborově integrované. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou potom využívány pro konkrétní řešení environmentálních problémů v praxi (Proč mám třídít odpad? Jak budu vytápět svůj dům a proč? apod.). Také proto není obsah průřezového tématu zpracován tradičně – pouhým výčtem učiva, ale v podobě problémových otázek, přičemž každá otázka v sobě zahrnuje řadu dílčích problémů. Důležitým aspektem je nejen vlastní obsah výuky, ale i používané prostředky a působení prostředí. Významnou součástí realizace průřezového tématu může proto být např. ekologizace provozu a prostředí školy, zaměření na řešení problémů v obci a okolí a na spolupráci s různými partnery mimo školu.

Problematika vztahů organismů a prostředí – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Biologie; Estetická výchova – výtvarná; Seminář z biologie;

Problematika vztahů organismů a prostředí – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Portrét
2. ročník	Estetická výchova – výtvarná Figura
3. ročník	Aplikovaná fyzika Environmentální fyzika
	Seminář z biologie Ekologie; Evoluční biologie a paleontologie
4. ročník	Český jazyk a literatura Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura
	Biologie Ekologie

Člověk a životní prostředí – pokrytí předmětem

Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Fyzika; Chemie; Biologie; Zeměpis; Dějepis; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Konverzace ve francouzštině I; Konverzace ve francouzštině II; Konverzace v ruštině II; Seminář z biologie; Ekonomický seminář; Český jazyk a literatura; Konverzace ve španělštině;

Člověk a životní prostředí – integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova – výtvarná Portrét
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy
	Dějepis Pravěk
	Chemie Stavba atomu
2. ročník	Chemie s-prvky a jejich sloučeniny; p-prvky a jejich sloučeniny; d- a f-prvky a jejich sloučeniny
	Estetická výchova – výtvarná Figura
	Základy společenských věd Proces globalizace
3. ročník	Aplikovaná fyzika Environmentální fyzika
	Seminář z biologie Ekologie
	Konverzace v ruštině I

	Tematické okruhy a komunikační situace
	Chemie Uhlovodíky a jejich klasifikace
	Fyzika Střídavý proud
	Konverzace ve španělštině I Tematické okruhy a komunikační situace
4. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura od roku 1968 do současnosti
	Ekonomický seminář Dějiny ekonomických teorií; Podnikání
	Biologie Ekologie
	Fyzika Jaderná fyzika
	Chemie Syntetické makromolekulární látky
	Dějepis Třetí svět
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

Životní prostředí regionu a České republiky – pokrytí předmětem

Základy společenských věd; Biologie; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Seminář z biologie; Seminář literatury 20. a 21. století; Konverzace v němčině II; Konverzace ve španělštině II; Dějepis; Konverzace v ruštině II;

Životní prostředí regionu a České republiky – integrace ve výuce

1. ročník	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy
3. ročník	Seminář z biologie Ekologie
4. ročník	Konverzace ve španělštině II Tematické okruhy a komunikační situace
	Biologie Ekologie
	Konverzace v němčině II Tematické okruhy a související výrazové prostředky
	Seminář literatury 20. a 21. století

	Literární toulky regionem; Literární debutanti české literatury posledního desetiletí
	Dějepis ČSSR v 60. letech, Pražské jaro
	Konverzace v ruštině II Tematické okruhy a komunikační situace

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu Zařazení průřezového tématu Mediální výchova do RVP G vychází z toho, jakou povahu má současná společnost. Klíčovým jevem současnosti je obohacení života o proces „medializace“, tedy o skutečnost, že velká většina informací je zprostředkována masovými médii, jejichž produkce má svou vlastní logiku, své zákonitosti – a ty je třeba znát a rozeznávat. V úhrnu všech komunikačních aktivit neustále vzrůstá podíl těch, jež jsou stimulovány, vynucovány a zajišťovány moderními zprostředkujícími technologiemi – jinými slovy, že neustále stoupá účast jednotlivců i skupin na mediální komunikaci. Poznávání světa i rozhodování v rozmanitých životních situacích od intimního života až po volební chování se děje – mimo jiné – pod jistým vlivem sdělení, která nabízejí tzv. masová média. Tato média jsou ale zároveň součástí globalizující se ekonomiky, jejímž podstatným rysem je masový důraz na spotřebu, prožitek a přítomnost – rysy příznačné pro tzv. masovou společnost. To je trend, který s sebou přináší řadu výhod a obohacení, leč i velké množství rizik (od možné ztráty orientace ve společnosti a v jejích normách a hodnotách až po izolaci a možnost sociopatologického chování). Současná společnost proto vyžaduje, aby se její členové dokázali co nejsamostatněji orientovat v mediální nabídce (od produktů „tradičních“ masových médií po možnosti „nových“ síťových médií). Tento požadavek je natolik silný a významný, že zvládnutí mediální nabídky se stává kompetencí svého druhu. Postavení masových médií a mediální komunikace v životě člověka je zcela zřetelně jedním z faktorů kvality jeho života, faktorem natolik významným, že s médii není možné nakládat toliko intuitivně, nýbrž především poučeně – je třeba dosáhnout „mediální gramotnosti“. Proto se soustavná příprava pro „život s médii“ – tedy mediální výchova – stává samozřejmou a běžnou součástí vzdělávání ve všech vyspělých společnostech. Současný člověk musí být vybaven poznatky a dovednostmi, které mu umožní orientovat se v masové mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí. Mediální gramotnost představuje soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat ku svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit. Mediální výchova se zaměřuje na to, aby v žácích – pomocí rozborů reálné mediální produkce a prostřednictvím vlastní tvorby mediálních produktů a osvojování poznatků o fungování médií ve společnosti – soustavně rozvíjela jejich schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup. Koncepce mediální výchovy se tedy opírá o představu mediální gramotnosti jako souboru dovedností a vědomostí nutných pro orientaci v nepřehledné a neprůhledně strukturované nabídce mediálních produktů, které vytvářejí (znakové, resp. symbolické) prostředí, v němž se současný člověk pohybuje.

Mediální výchova by měla vést na jedné straně k obohacení života výchovou k racionálnímu a hodnotnému využívání mediální produkce, na druhé straně ke snížení rizik, jež mediální produkce představuje. Měla by pedagogickými prostředky navozovat směr osobnostního a sociálního vývoje, který by v žácích založil následující předpoklady:

- posílení vědomí vlastní jedinečnosti;
- udržování kritického odstupu od modelů životního stylu, nabízejících se v masových médiích;
- včlenění masových médií do souboru využívaných zdrojů informace, vzdělávání a zábavy;
- kritické prověřování mediálních sdělení ostatními zdroji. Mediální výchova zahrnuje dvě základní oblasti:
  - vědomostní společenskovední – nabízí základní poznatky o roli médií ve společnosti a jejich dějinách – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí význam médií pro život společnosti, zjistí, jakou roli média sehrávají v každodenním životě (organizují rytmus dne, nabízejí vzory chování, odrážejí vztahy nadřazenosti a podřazenosti apod.) i v historicky vypjatých okamžicích (není náhodou, že zlomové okamžiky nejmodernějších českých dějin se vztahují k „bojům o rozhlas“, vždyť rozhlas je rychle reagující, obecně dostupné médium);
  - mediovědní – nabízí základní poznatky o médiích samotných a jejich chování, poskytuje postupy pro kritický přístup k mediální produkci – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí „mediální logiku“ promítající se do mediálních produktů (pravidelnost a předvídatelnost zpravodajství, stereotypní vnímání menšin, orientaci na spotřební chování, podporu ekonomického úspěchu apod.);
  - dovednostní – umožňuje vlastní mediální produkci – jejím přínosem je to, že žáci vlastní práci poznají, za jakých okolností mediální produkce vzniká, čím je podmínována a omezována, jakou roli hraje orientace na vzbuzení zájmu, jakou roli hraje potřeba fungujícího týmu apod. Průřezové téma svým věcným obsahem souvisí především s těmi vzdělávacími obory, které mají humanitní, sociálněvědní nebo psychologickou povahu, tedy především se vzdělávacími obory: Občanský a společenskovední základ, Český jazyk a literatura, Dějepis. Občanský a společenskovední základ Mediální výchova přináší žákům především doplnění představy o fungování rozhodovacích procesů v politické komunikaci (význam médií a „medializace“, funkce veřejného prostoru, rizika mediální manipulace), o moci a její demokratické kontrole (představy o společenské úloze žurnalistiky – „čtvrtý stav“, „hlídací pes demokracie“ apod.), o veřejnosti a veřejném mínění (zvláště postavení výzkumů veřejného mínění v mediální produkci). Dále jim nabízí představu o současných trendech v mediální produkci podmíněných masovostí mediální produkce a její orientací na zisk a spotřebu (depolitizace politických témat, zezábavňování, zestejňování). Český jazyk a literatura Mediální výchova nabízí žákům aplikaci představ o konstrukci významu předváděného (je třeba ukázat, že když se nějaký charakteristický rys něčemu přisuzuje, například osobě ve zpravodajství, postavě v seriálu či účastníkovi reality show, nemusí to být jeho skutečná vlastnost, nýbrž „uměle“ přisouzený rys), o hře s doprovodnými (konotovanými) významy (použití slov „podnikatel“, „tunelování“ či „technoparty“ rozehrává jisté představy a média s těmito představami pracují, jako by byly obecně platné), o stereotypch a mýtech, o kultuře, o roli uměleckého projevu, o realističnosti – mediální výchova umožňuje využít poznatky o jazykových a dalších znakových kódech při rozvoji kritického čtení textů. Dějepis Mediální výchova poskytuje žákům poznatky o souvislostech mezi vývojem médií a vývojem moderních společností, o institucích, na nichž tyto společnosti stojí, o vzniku a vývoji veřejné sféry. Poukaz na vnímání prostředků veřejné komunikace (obavy i naděje, které vyvolávalo každé „nové“ médium v dějinách lidské komunikace) umožňuje strukturovat a obohatit uvažování o současné situaci. Zvláštní téma představuje role médií ve vypjatých dějinných okamžicích (noviny v roce 1848, rozhlas v květnu 1945 a srpnu 1968 apod.). Samostatnou část představují dějiny technických prostředků rozšiřujících možnosti komunikace. Tematické okruhy Mediální výchovy zahrnují složku vědomostní a dovednostní. Tyto složky se vzájemně doplňují a prolínají a tvoří fakticky jeden celek.

Média a mediální produkce – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Informatika a komunikační technologie; Dějepis; Základy společenských věd; Zeměpis; Estetická výchova – výtvarná; Konverzace ve francouzštině I; Konverzace v ruštině I; Konverzace ve španělštině I; Konverzace ve francouzštině II; Konverzace v ruštině II; Ekonomický seminář; Žurnalistika a základy mediálních studií;

Média a mediální produkce – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Národní obrození I.
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba I
2. ročník	Český jazyk a literatura Romantismus ve světové literatuře; Realismus ve světové literatuře; Generace manifestu Česká moderna; Stylistika II.; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II
	Základy společenských věd Stát; Mezinárodní trh práce
	Informatika Multimédia
3. ročník	Český jazyk a literatura Anarchističtí buřiči; Moderní umělecké směry počátku 20. století; Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století; Česká meziválečná próza; Česká poezie 20. a 30. let; Drama 1. poloviny 20. století; Česká literatura za okupace
	Jazykovědný seminář Jazyková cvičení II
	Základy společenských věd Marketing
	Žurnalistika a základy mediálních studií Postavení deníků na českém mediálním trhu Typologie médií
	Dějepis Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura od roku 1968 do současnosti; Drama po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura
	Ekonomický seminář Daňová soustava a státní rozpočet; Makroekonomické agregáty a hospodářská politika

Mediální produkty a jejich význam – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Žurnalistika a základy mediálních studií; IT

Mediální produkty a jejich význam – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Národní obrození II.
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba I
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy
2. ročník	Český jazyk a literatura Romantismus v české literatuře; Stylistika II.; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II
	Základy společenských věd Stát; Mezinárodní spolupráce
3. ročník	Český jazyk a literatura Moderní umělecké směry počátku 20. století; Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století; Česká meziválečná próza
	Žurnalistika a základy mediálních studií Postavení deníků na českém mediálním trhu Typologie médií
	Základy společenských věd Marketing
	Dějepis „Dlouhé“ 19. století; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura v letech 1956–1968; Česká literatura od roku 1968 do současnosti; Drama po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura
	Dějepis Evropa a svět po r. 1945; Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol.

Uživatelé – pokrytí předmětem

Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Základy společenských věd

Uživatelé – integrace ve výuce

2. ročník	Základy společenských věd Stát
3. ročník	Základy společenských věd

	Marketing
--	-----------

Účinky mediální produkce a vliv médií – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Konverzace AJ; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Tělesná výchova; Seminář z psychologie; Žurnalistika a základy mediálních studií;

Účinky mediální produkce a vliv médií – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Renesance a humanismus
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba I
	Základy společenských věd Sociální fenomény a procesy; Volba životního partnera; Vztahy v rodině
2. ročník	Český jazyk a literatura Realismus v české literatuře; Stylistika II.; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II
	Základy společenských věd Demokracie a lidská práva; Mezinárodní spolupráce
3. ročník	Český jazyk a literatura Česká meziválečná próza
	Žurnalistika a základy mediálních studií Tištěná versus onlinová média, jazyk zpravodajství, práce s titulky
	Konverzace v ruštině I Tematické okruhy a komunikační situace
	Základy společenských věd Marketing
	Dějepis První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
	Konverzace ve španělštině I Tematické okruhy a komunikační situace
4. ročník	Český jazyk a literatura Česká literatura v letech 1945–1956; Česká literatura od roku 1968 do současnosti; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura

Role médií v moderních dějinách – pokrytí předmětem

Český jazyk a literatura; Anglický jazyk; Další cizí jazyk; Konverzace AJ; Dějepis; Základy společenských věd; Estetická výchova – výtvarná; Filozofický seminář; Žurnalistika a základy mediálních studií;

Role médií v moderních dějinách – integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Základy informatiky
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba I
2. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika II.; Písemná stránka jazyka – ortografie
	Estetická výchova – výtvarná Grafická tvorba II
	Základy společenských věd Demokracie a lidská práva
3. ročník	Český jazyk a literatura Česká meziválečná próza; Drama 1. poloviny 20. století; Česká literatura za okupace
	Jazykovědný seminář Jazyková cvičení II
	Žurnalistika a základy mediálních studií Tištěná versus onlinová média, jazyk zpravodajství, práce s titulky
	Základy společenských věd Marketing
	Obecné dějiny Odborná literatura a pracoviště
	Dějepis „Dlouhé“ 19. století; První světová válka; Období mezi dvěma světovými válkami
4. ročník	Filozofický seminář Filosofie a problém člověka
	Český jazyk a literatura Světová literatura po roce 1945; Česká literatura v letech 1945–1956; Česká literatura v letech 1956–1968; Česká literatura od roku 1968 do současnosti; Drama po roce 1945; Sumarizace poznatků získaných v předmětu Český jazyk a literatura
	Seminář nejnovějších dějin Bolševismus; Fašismus a nacismus; 2. světová válka; Bipolarita; Stalinismus a neostalinismus
	Dějepis Druhá světová válka; ČSR 1945–1956

3. Učební plán

3.1. Celkový vyšší stupeň

Poznámky k učebnímu plánu

Oblast **Jazyk a jazyková komunikace** obsahuje předměty:

- Český jazyk a literatura (3 + 4 + 3 + 4) – v každém ročníku může být jedna, popřípadě dvě hodiny týdně půleny*,
- Anglický jazyk (3 + 3 + 3 + 3) – všechny hodiny jsou děleny na skupiny,
- další cizí jazyky (3 + 3 + 3 + 3) – Německý, Francouzský, Španělský, Italský nebo Ruský jazyk,
- Konverzace v anglickém jazyce (0 + 0 + 2 + 2).

Oblast **Matematika** a její aplikace obsahuje předmět Matematika (5 + 5 + 3 + 3) – v každém ročníku může být jedna, popřípadě dvě hodiny týdně půleny*.

* v závislosti na organizačních možnostech školy, počtu žáků ve třídě a rozpočtu školy.

Oblast **Informační a komunikační technologie** obsahuje předmět Informatika (2 + 2 + 1 + 0) – všechny hodiny jsou půleny.

Oblast **Člověk a společnost** obsahuje předměty:

- Dějepis (2 + 2 + 2 + 1),
- Základy společenských věd (2 + 2 + 2 + 1) – vyučovací předmět Základy společenských věd obsahem odpovídá vzdělávacímu oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost, integruje rovněž učivo vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Oblast **Člověk a příroda** obsahuje předměty:

- Fyzika (2,5 + 2,5 + 2,5 + 2) – v prvním, druhém a třetím ročníku mají žáci jednu hodinu půlenou. Je vyhrazena pro samostatnou práci v laboratorních cvičeních; v posledním ročníku může být v závislosti na organizačních možnostech školy jedna hodina týdně půlena,
- Chemie (3 + 2,5 + 2 + 2) – v 1. a 2. ročníku jsou zařazena laboratorní cvičení, ve kterých se třída dělí na skupiny. V 1. ročníku jde o dvě hodiny jednou za dva týdny, ve 2. ročníku jednu hodinu během dvou týdnů,
- Biologie (2,5 + 2 + 2,5 + 2) – v 1. a 3. ročníku je výuka rozšířena o jednu hodinu pravidelných laboratorních cvičení vždy jednou za čtrnáct dní, třída se dělí na polovinu, žáci pracují v biologické laboratoři nebo v terénu. Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zahrnuje vzdělávací obor Biologie a část vzdělávacího oboru Geologie. Integruje část oboru Výchovy ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví,

– Zeměpis (2 + 2 + 1 + 0) – vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie. Dále je jeho součástí podstatná část tematických okruhů z oboru Geologie.

– Obsah vzdělávacího oboru Geologie je integrován do vyučovacích předmětů Zeměpis a Biologie.

Oblast **Umění a kultura** obsahuje předměty:

– Estetická výchova – hudební (2 + 2 + 0 + 0),

– Estetická výchova – výtvarná (2 + 2 + 0 + 0).

Součástí těchto předmětů je společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru.

Oblast **Člověk a zdraví** obsahuje předmět Tělesná výchova (2 + 2 + 2 + 2). Obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je integrován do vyučovacích předmětů Základy společenských věd, Biologie a Chemie.

Oblast **Člověk a svět práce** je integrován do vyučovacího předmětu Základy společenských věd.

Volitelné vzdělávací aktivity:

– ve třetím ročníku si žáci volí dva dvouhodinové semináře a ve čtvrtém ročníku tři dvouhodinové semináře.

– ve čtvrtém ročníku je seminář SMZ zaměřen na přípravu k volitelné zkoušce z matematiky ve společné části maturitní zkoušky.

Realizace učebního plánu

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42	36
Český jazyk a literatura	14	12
Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	12	12
Konverzace v anglickém jazyce	4	X
Matematika a její aplikace	16	10
Matematika	16	X
Informační a komunikační technologie	5	4
Informatika	5	0
Člověk a společnost	14	0
Dějepis	7	0
Základy společenských věd	7	0
Člověk a příroda	33	0
Fyzika	9 ½	0
Chemie	9 ½	0

Biologie	9	0
Zeměpis	5	0
Umění a kultura	4	4
Estetická výchova – výtvarná	4	0
Estetická výchova – hudební	4	0
Člověk a zdraví	8	8
Tělesná výchova	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity	10	8
Jazykovědný seminář	2	X
Žurnalistika a základy mediálních studií	2	X
Základy němčiny I	2	X
Konverzace v němčině I	2	X
Základy francouzštiny I	2	X
Konverzace ve francouzštině I	2	X
Základy ruštiny I	2	X
Konverzace v ruštině I	2	X
Základy španělštiny I	2	X
Konverzace ve španělštině I	2	X
Obecné dějiny	2	X
Obecný zeměpis	2	X
Politická geografie	2	X
Seminář z vyšší matematiky I	2	X
Seminář z matematiky I	2	X
Aplikovaná fyzika	2	X
Analytická chemie	2	X
Seminář z biologie	2	X
Programování pro web	2	X
Základy programování	2	X
Seminář z psychologie	2	X
Seminář literatury 20. a 21. století	2	X
Základy němčiny II	2	X
Konverzace v němčině II	2	X
Konverzace ve francouzštině II	2	X
Základy francouzštiny II	2	X
Základy španělštiny II	2	X
Základy ruštiny II	2	X
Konverzace v ruštině II	2	X
Seminář nejnovějších dějin	2	X
Regionální geografie světadílů	2	X
Filozofický seminář	2	X
Ekonomický seminář	2	X
Seminář z pedagogiky	2	X
Dějiny moderního umění	2	X
Seminář z vyšší matematiky II	2	X
Seminář z matematiky II	2	X
Seminář z fyziky	2	X
Obecná chemie a chemické výpočty	2	X
Obecná a molekulární biologie	2	X

Úvod do teorie sítí	2	X
Algoritmizace a programování	2	X
Latina	2	X
Latina II	2	X
Deskriptivní geometrie I	2	X
Deskriptivní geometrie II	2	X
Konverzace ve španělštině II	2	X
Seminář matematického základu (SMZ)	2	X
Seminář základů ZSV (MZZS)	2	X
Seminář základů informatiky (MZI)	2	X
Projektový management (PM)	2	X
Úvod do deskriptivní geometrie	2	X

3.2. Ročníkový vyšší stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	I	II	III	IV	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					42	36
Český jazyk a literatura	3	4	3	4	14	12
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12	12
Konverzace v anglickém jazyce	X	X	2	2	4	X
Matematika a její aplikace					16	10
Matematika	5	5	3	3	16	X
Informační a komunikační technologie					5	4
Informatika	2	2	1	X	5	0
Člověk a společnost					14	0
Dějepis	2	2	2	1	7	0
Základy společenských věd	2	2	2	1	7	0
Člověk a příroda					33	0
Fyzika	2 ½	2 ½	2 ½	2	9 ½	0
Chemie	3	2 ½	2	2	9 ½	0
Biologie	2 ½	2	2 ½	2	9	0
Zeměpis	2	2	1	X	4	0
Umění a kultura					4	4
Estetická výchova – výtvarná	2	2	X	X	4	0
Estetická výchova – hudební	2	2	X	X	4	0
Člověk a zdraví					8	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity					10	8
Jazykovědný seminář (CJS)	X	X	2	X	2	X
Žurnalistika a základy mediální výchovy (ŽMV)	X	X	2	X	2	
Základy němčiny I (NJZ1)	X	X	2	X	2	X
Konverzace v němčině I (NK1)	X	X	2	X	2	X
Základy francouzštiny I (FJZ1)	X	X	2	X	2	X
Konverzace ve francouzštině I (FK1)	X	X	2	X	2	X
Základy ruštiny I (RJZ1)	X	X	2	X	2	X
Konverzace v ruštině I (RK1)	X	X	2	X	2	X
Základy španělštiny I (SPZ1)	X	X	2	X	2	X

Konverzace ve španělštině I (SK1)	X	X	2	X	2	X
Obecné dějiny (OD)	X	X	2	X	2	X
Obecný zeměpis (OZ)	X	X	2	X	2	X
Politická geografie (ZPG)	X	X	2	X	2	X
Seminář z matematiky I (SVM1)	X	X	2	X	2	X
Aplikovaná fyzika (AF)	X	X	2	X	2	X
Analytická chemie (ACh)	X	X	2	X	2	X
Seminář z biologie (SB)	X	X	2	X	2	X
Programování pro web (PRW)	X	X	2	X	2	X
Základy programování (ZPRG)	X	X	2	X	2	X
Seminář z psychologie (SPS)	X	X	2	X	2	X
Latina (SL1)	X	X	2	X	2	X
Deskriptivní geometrie I (SDG1)	X	X	2	X	2	X
Seminář literatury 20. a 21. století (SLT)	X	X	X	2	2	X
Základy němčiny II (NJZ2)	X	X	X	2	2	X
Základy francouzštiny II (FJZ2)	X	X	X	2	2	X
Základy ruštiny II (RJZ2)	X	X	X	2	2	X
Základy španělštiny II (SPZ2)	X	X	X	2	2	X
Konverzace v němčině II (NK2)	X	X	X	2	2	X
Konverzace ve francouzštině II (FK2)	X	X	X	2	2	X
Konverzace v ruštině II (RK2)	X	X	X	2	2	X
Konverzace ve španělštině II (SK2)	X	X	X	2	2	X
Seminář nejnovějších dějin (SND)	X	X	X	2	2	X
Regionální geografie světadílů (RGS)	X	X	X	2	2	X
Filozofický seminář (Fil)	X	X	X	2	2	X
Ekonomický seminář (EKN)	X	X	X	2	2	X
Seminář z pedagogiky (SPD)	X	X	X	2	2	X
Dějiny moderního umění (DMU)	X	X	X	2	2	X
Seminář z matematiky II (SVM2)	X	X	X	2	2	X
Seminář z fyziky (SFy)	X	X	X	2	2	X
Obecná chemie a chemické výpočty (Och)	X	X	X	2	2	X
Obecná a molekulární biologie (Obi)	X	X	X	2	2	X
Úvod do teorie sítí (Sit)	X	X	X	2	2	X
Algoritmizace a programování (Alg)	X	X	X	2	2	X
Latina II (SL2)	X	X	X	2	2	X
Deskriptivní geometrie II (SDG2)	X	X	X	2	2	X
Seminář matematického základu (SMZ)	X	X	X	2	2	X
Seminář základů ZSV (MZS)	X	X	X	2	2	X
Seminář základů informatiky (MZI)	X	X	X	2	2	X
Projektový management (PM)	X	X	X	2	2	X
Úvod do deskriptivní geometrie (jednoletý)	X	X	2	X	2	X
CELKEM ZÁKLADNÍ	34	34	33	31	132	106
CELKEM DISPONIBILNÍ						26
CELKEM V ROČNÍKU	34	34	33	31	132	132

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

4.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka Českého jazyka a literatury vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Spolu s cizími jazyky je předmět součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka Českého jazyka a literatury se skládá ze dvou částí: Jazyka a jazykové komunikace a Literární komunikace. Jazyk český a literatura zaujímá ve skladbě vyučovacích předmětů důležité místo:

- zvládnutí předpokládaných výstupů vybavuje žáky důležitými kompetencemi, jež jsou důležité pro úspěšné zvládnutí dalších předmětů;
- Český jazyk a literatura je povinný maturitní předmět;
- předmět rozvíjí schopnost abstraktivního myšlení a prohlubování komunikačních schopností a dovedností;
- výuka jazyka a jazykové komunikace přispívá k vytváření osobního vztahu žáků k jazyku jako důležité složce národní kultury, k poznání kulturních dějin národa i Evropy.

Předmět obsahuje tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu:

V každém ze čtyř ročníků může být v závislosti na organizačních možnostech školy, počtu žáků ve třídě a rozpočtu školy jedna hodina z přidělené dotace takzvaně „půlená“ – žáci jsou rozděleni na dvě skupiny a výuka probíhá paralelně ve dvou skupinách. Pro výuku „půlených“ hodin slouží literární učebna, která je vybavena audiotechnikou, dataprojektorem, počítačem připojeným k internetu. Některé vyučovací hodiny jazyka českého a literatury mohou probíhat podle aktuálních potřeb v multimediální učebně, která umožňuje nejen projekci prezentací, ale i práci se speciálními výukovými programy.

Výuka Českého jazyka a literatury je koordinována s výukou dalších vyučovacích předmětů, a to Cizí jazyk a Další cizí jazyk (např. teoretické poznatky z lingvistiky jsou aplikovatelné ve výuce cizích jazyků). Úzkou vazbu má výuka Českého jazyka a literatury na vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Umění a kultura a Člověk a příroda.

Hlavním cílem předmětu je zdokonalení ústního a písemného projevu žáků natolik, aby jejich komunikáty byly smysluplné a adekvátní komunikační situaci. Práce s texty české i světové literatury rozšiřuje kompetence čtenářské: schopnost porozumění a interpretace textu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Dynamika dnešního světa, rostoucí počet informací a život v demokratické společnosti vyžadují, aby vyučující používali takových vzdělávacích a výchovných metod, při nichž jsou žáci aktivní. Právě při uplatňování těchto metod může být prostředkem nejen zvládnutí konkrétního učiva, ale především získání a rozvíjení schopností, dovedností a nakonec i osvojení a upevnění postojů. Výchovná a vzdělávací strategie českého jazyka a literatury je založena zejména na následujících principech.

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby nové učivo bylo začleněno do širšího kontextu, odkazuje na poznatky osvojené žáky v jiných předmětech, podporuje u žáků logické myšlení a proaktivní přístup;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a následnému kreativnímu zpracování a využití těchto informací při svém studiu a praxi;
- průběžně kontroluje dosažené studijní výsledky a vede žáky k tomu, aby se z chyb dokázali poučit, aby dokázali kriticky hodnotit pokrok při dosahování vytyčených cílů;
- učitel průběžně zapojuje žáky do soutěží pořádaných předmětovou komisí JČ nebo dalšími subjekty: zejména pak do soutěží literárních, recitačních a olympiády v jazyce českém; žáci jsou tak motivováni k hlubšímu zájmu o předmět.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k pochopení, reprodukci a interpretaci textu, podporuje analytické a syntetické umění;
- pomáhá žákům kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;
- vede žáka k nahlížení problémů z různých perspektiv, pomáhá žákům začlenit problém do sociokulturního kontextu;
- vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebné poznatky samostatně hledat v odborné literatuře.

Kompetence komunikativní – učitel:

- učitel žáky učí interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na čtení s porozuměním, žáci sami připravují takové úlohy pro své spolužáky;
- výběrem vhodných učebních textů motivuje učitel žáky k četbě, následné analýze a společné diskuzi;
- žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

- monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- v rámci skupinové práce učitel nabídne žákům prostor pro uplatnění jejich individuálních schopností;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, netoleruje hrubost, aroganci a náznaky šikany.

Kompetence občanská – učitel:

- předmětová komise jazyka českého organizuje pro žáky návštěvy divadel, kin a dalších kulturních institucí (knihovny, galerie a muzea), spolupodílí se na pořádání literárních a kulturněhistorických exkurzí;
- učitel zadává taková témata slohových prací, která žákům umožní zaujmout osobní postoj k problémům mezilidských vztahů, k problémům osobním i k problémům světovým a politickým;
- vede žáky k tomu, aby se zajímali o události veřejného života, sledovali aktuální dění v regionu i ve světě, zaujímali k němu stanoviska a jednali v zájmu celospolečenského prospěchu;
- vede žáky k tomu, aby přijímali odpovědnost za důsledky svého jednání.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
- motivuje žáky k dosažení vytyčených cílů, podporuje je v samostatné práci, jejich výsledky monitoruje a slovně hodnotí a povzbuzuje je do další práce.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky

Kompetence k podnikavosti

- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- orientuje se na trhu práce, své vzdělávací záměry koriguje s ohledem na tuto situaci

- sám aktivně vyhledává informace potřebné pro své další vzdělávání a pracovní uplatnění
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- reflektuje svou zkušenost s činnostmi, které se podobají budoucí profesi
- uvědomuje si nutnost použití podnikavého způsobu řešení
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika
- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění

Kompetence občanská

- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- své jednání koriguje tak, aby nezpůsobil environmentální a kulturní škody
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- buduje své právní a občanské vědomí v souvislosti s ochranou duchovních hodnot
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- hájí práva svá i jiných s ohledem na širší souvislosti a argumenty a pocity zúčastněných osob
- dokáže se vyrovnat s pocitem křivdy vůči své osobě
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicapy
- své možnosti průběžně ověřuje v nových situacích
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- je schopen sebereflexe a kompenzace nežádoucích dopadů svého jednání
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku

- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- řídí a moderuje diskusi
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	4	3	4
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ÚVOD DO STUDIA LITERATURY

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce	– základní terminologie: literatura, folklor, literární druh a žánr – funkce literatury – základy versologie (tropy a figury, metrum apod.)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	

ÚVOD DO STUDIA JAZYKA

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka	– základní lingvistická terminologie

Kultivuje písemný a mluvený projev	(lingvistické disciplíny, jazyk a řeč) – norma a kodifikace – národní jazyk a jeho stratifikace – čeština a jazyky příbuzné
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z: (3. ročník): Diferenciace a stratifikace národního jazyka	

ZÁKLADY INFORMATIKY

výstupy	učivo
Zpracování informací Práce s informačními zdroji	– získávání informací a jejich klasifikace a zpracování – práce se slovníky a encyklopediemi – on line katalogy knihoven, jmenný, systematický a předmětový katalog – výpisky, osnova – práce s internetovými vyhledávači
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
Ovládnutí zásad spisovné výslovnosti Osvojení základních pravidel mluveného projevu Kultivuje písemný a mluvený projev	– základní terminologie: fonetika, fonologie, foném a transkripce – systém českých konsonantů a vokálů a hláskové změny – zvuková stránka řeči – zásady ortoepie – praktická řečnická cvičení
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: AJ (1. ročník): Jazykové prostředky a funkce	

PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA – ORTOGRAFIE

výstupy	učivo
---------	-------

Využívá znalostí z ortografie Kultivuje písemný a mluvený projev	– základní pojmy – grafém, písmo, interpunkce a diakritika – základy českého pravopisu I.
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
přesahy z: (1. ročník): Textový editor, (2. ročník): Úprava dokumentů, (3. ročník): Jazyková cvičení II	

PÍSEMNICTVÍ STAROVĚKU

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Postihne smysl textu	– literární památky starověkého Sumeru a Egypta – hebrejská literatura – řecká a římská literatura – křesťanství
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě	
přesahy do: D (1. ročník): Nejstarší starověké státy, D (1. ročník): Antika	
přesahy z: (1. ročník): Nejstarší starověké státy, (1. ročník): Antika	

STŘEDOVĚKÁ ČESKÁ A EVROPSKÁ LITERATURA

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– staroslověnské písemnictví a latinsky psaná literatura (legendy, epos a kronika) – počátky česky psané literatury – světská a duchovní lyrika – obecné znaky středověké literatury (německá, severská, ruská a španělská literatura) – literatura husitská a pohusitská
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: D (2. ročník): Počátky novověku (16.–17. st.), HO (1. ročník): Středověká hudba	

přesahy z:

(1. ročník): Raný středověk (6.–12. st.), (2. ročník): Vrcholný středověk (13. st.)

RENEŠANCE A HUMANISMUS

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– literatura italské renesance, renesanční literatura Francie, Španělska a Anglie – humanismus v Evropě a humanistická literatura v českých zemích
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií	
přesahy do: D (2. ročník): Počátky novověku (16.–17. st.), HO (1. ročník): Hudba epochy renesance	
přesahy z: (2. ročník): Pozdní středověk (14.–15. st.)	

LITERATURA EVROPSKÉHO A ČESKÉHO BAROKA

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Postihne smysl textu	– barokní kultura – barokní literatura v zemích Evropy – česká barokní literatura, exulantská literatura – Komenský
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: HO (1. ročník): Barokní hudba	
přesahy z: (2. ročník): Počátky novověku (16.–17. st.)	

KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS V EVROPSKÝCH LITERATURÁCH

výstupy	učivo
---------	-------

Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Srovnání předlohy a její dramatické a filmové adaptace Postihne smysl textu	– charakteristika pojmů – hlavní představitelé jednotlivých směrů
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: D (2. ročník): Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.), D (3. ročník): Velká francouzská revoluce a napoleonské období, ZSV (4. ročník): Filozofie v dějinách, HO (1. ročník): Hudba období klasicismu přesahy z: (2. ročník): Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.), (2. ročník): Počátky novověku (16.–17. st.), (3. ročník): Velká francouzská revoluce a napoleonské období	

STYLISTIKA I.

výstupy	učivo
Využívá znalostí z ortografie Jazyková analýza textu Nonverbální komunikace Slohotvorné rozvrstvení češtiny Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Kultivuje písemný a mluvený projev Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát Volí adekvátní komunikační strategie	– úvod do stylistiky – stylistika, funkční styly, slohové postupy a slohové útvary a slohotvorní činitele – útvary založené na informačním a vyprávěcím slohovém postupu – slohové práce: 1. pol. vypravování, 2. pol. osobní dopis
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	

2. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

NÁRODNÍ OBROZENÍ I.

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka Vysvětlí specifickou českou literaturu Vystihne podstatné rysy základních epoch Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– 1. fáze národního obrození (Dobrovský, divadlo, počátky novočeské poezie a žurnalistiky)

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 Vzdělávání v Evropě a ve světě
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Média a mediální produkce

přesahy do:

D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století

přesahy z:

(3. ročník): „Dlouhé“ 19. století

NÁRODNÍ OBROZENÍ II.

výstupy	učivo
Vysvětlí specifičnost české literatury Vystihne podstatné rysy základních epoch Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– preromantismus a fáze ofenzivní: Josef Jungmann, František Ladislav Čelakovský, RKZ

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 Vzdělávání v Evropě a ve světě
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Mediální produkty a jejich význam

přesahy do:

D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, HO (1. ročník): Hudební romantismus 1

přesahy z:

(3. ročník): „Dlouhé“ 19. století

ROMANTISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Postihne smysl textu	– charakteristika uměleckého směru – významní představitelé romantiky v národních literaturách (německé, anglické, francouzské, ruské, polské a ukrajinské)

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 Vzdělávání v Evropě a ve světě
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Média a mediální produkce

přesahy do:

D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, HO (1. ročník): Hudební romantismus 1, HO (2. ročník): Hudební romantismus 2

ROMANTISMUS V ČESKÉ LITERATUŘE

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifickou českou literaturu Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Postihne smysl textu	– osobnost a dílo J. K. Tyla, K. H. Máchy, K. J. Erbena
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, HO (2. ročník): Hudební romantismus 2	

ČESKÁ LITERATURA MEZI ROMANTISMEM A REALISMEM

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Zpracování informací Vysvětlí specifickou českou literaturu Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– Božena Němcová a Karel Havlíček Borovský – Májovci
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století	

LUMÍROVCI A RUCHOVCI

výstupy	učivo
Vysvětlí specifickou českou literaturu Recepce textu Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– škola kosmopolitní a národní, novoromantismus – poezie, próza, drama – generace Národního divadla
pokrytí průřezových témat	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Žijeme v Evropě

Vzdělávání v Evropě a ve světě

přesahy do:

D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století

REALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Srovnání předlohy a její dramatické a filmové adaptace Postihne smysl textu	– realismus jako životní postoj a umělecký směr – determinismus, darwinismus a naturalismus – představitelé realismu v evropských literaturách (francouzská, anglická, ruská, polská a literatura severských zemí)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století	

REALISMUS V ČESKÉ LITERATUŘE

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Recepce textu Jazyková analýza textu Postihne smysl textu	– podoby realistického románu v české literatuře – realistické drama – naturalismus v české literatuře – Realisté (vědecký realismus) a boje o RKZ
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, ZSV (4. ročník): Filozofie v dějinách	

MODERNÍ UMĚLECKÉ SMĚRY 2. POL. 19. STOL

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Postihne smysl textu</p>	<p>– prokletí básníci – impresionismus a symbolismus – dekadence a novoromantismus – civilismus a volný verš – významní představitelé moderních uměleckých směrů v evropských literaturách</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
<p>přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, VO (2. ročník): Abstrakce II, HO (2. ročník): Impresionismus</p>	

GENERACE MANIFESTU ČESKÁ MODERNA

výstupy	učivo
<p>Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Jazyková analýza textu Postihne smysl textu</p>	<p>– pojem manifest, MČM, postoje mladé generace k umění i společnosti – počátky literární kritiky, představitelé symbolismu a impresionismu – skupina kolem Moderní revue (dekadence) a Katolická moderna</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce</p>	
<p>přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století</p>	

MORFOLOGIE

výstupy	učivo
<p>Využívá znalostí ortografie Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Kultivuje písemný a mluvený projev</p>	<p>– slovní druhy a jejich členění – prefix, sufix, afix – morf a morfém, morfologické kategorie – skloňování a časování, dubleta</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</p>	
<p>přesahy do:</p>	

AJ (2. ročník): Jazykové prostředky a funkce

přesahy z:

(3. ročník): Základy etymologie

LEXIKOLOGIE

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Zpracování informací Využívá znalostí ortografie Práce s informačními zdroji Recepce textu Volí a využívá vhodné jazykové prostředky	– slovní zásoba, slovo a jeho významy, tvoření slov – rozvrstvení slovní zásoby – obohacování slovní zásoby – multiverbizace a univerbizace – slovníky a jejich druhy
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace	
přesahy do: AJ (2. ročník): Jazykové prostředky a funkce přesahy z: (3. ročník): Základy etymologie	

STYLISTIKA II.

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka Jazyková analýza textu Slohotvorné rozvrstvení češtiny Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Postihne smysl textu Kultivuje písemný a mluvený projev Uplatňuje znalosti z morfologie a lexikologie Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát Volí adekvátní komunikační strategie	– stylistické útvary založené na popisném slohovém postupu: charakteristika a líčení – publicistický styl, útvary publicistického stylu – slohová práce 1. a 2. pol.: I. Popis, charakteristika nebo líčení, II. Reportáž a fejeton
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách	

PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA – ORTOGRAFIE

výstupy	učivo
Slohotvorné rozvrstvení češtiny Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Kultivuje písemný a mluvený projev	– úskalí českého pravopisu (procvičování ortografických jevů dle aktuální potřeby)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: IT (2. ročník): Úprava dokumentů přesahy z: (3. ročník): Jazyková cvičení II	

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ**ANARCHISTIČTÍ BUŘIČI**

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Postihne smysl textu	– 2. generace České moderny: F. Gellner, F. Šrámek, K. Toman, S. K. Neumann, P. Bezruč
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století	

MODERNÍ UMĚLECKÉ SMĚRY POČÁTKU 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
---------	-------

Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Postihne smysl textu	– futurismus, expresionismus, dadaismus a surrealismus – představitelé moderních uměleckých směrů v evropské literatuře
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: D (3. ročník): „Dlouhé“ 19. století, D (3. ročník): První světová válka, D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami, VO (1. ročník): Abstrakce I, VO (1. ročník): Svět předmětů, VO (2. ročník): Figura, VO (2. ročník): Abstrakce II, HO (2. ročník): Hudba 20. století přesahy z: (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami, (3. ročník): První světová válka	

PRÓZA VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE 1. POLOVINY 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Srovnání předlohy a její filmové adaptace Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Postihne smysl textu	– próza před první světovou válkou – reflexe 1. světové války ve světové literatuře (Francie, Německo, Spojené státy americké) – reflexe revoluce a občanské války v ruské literatuře – próza po 1. světové válce – krize klasického románu a literární experimenty – pražsko-německá próza
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami přesahy z: (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami, (3. ročník): První světová válka	

ČESKÁ MEZIVÁLEČNÁ PRÓZA

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Recepce textu Srovnání předlohy a její filmové adaptace Jazyková analýza Tvořivá práce s informačními zdroji Postihne smysl textu	– reflexe 1. světové války – legionářská literatura; Jaroslav Hašek a další – demokratický proud české prózy (Čapkové a okruh spisovatelů kolem Lidových novin) – socialistický, katolický proud – imaginativní, psychologický a experimentální proud – proměny historického a historizujícího románu
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality	
přesahy do: D (3. ročník): První světová válka, D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami přesahy z: (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami	

ČESKÁ POEZIE 20. A 30. LET

výstupy	učivo
Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Postihne smysl textu	– proletářské umění a poetismus, US Devětsil – katolický a spirituální proud – reakce na ohrožení republiky
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce	
přesahy do: D (3. ročník): První světová válka, D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami přesahy z: (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami	

DRAMA 1. POLOVINY 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Postihne smysl textu	– vybraní představitelé světového dramatu 1. pol. 20. století – D 34, V+W a Osvobozené divadlo – dramata bratří Čapků
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (3. ročník): První světová válka, D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami přesahy z: (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami	

ČESKÁ LITERATURA ZA OKUPACE

výstupy	učivo
Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Recepce textu Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Tvořivá práce s informačními zdroji Postihne smysl textu	– specifika literatury tohoto období – historická a biografická psychologická próza – česká poezie za okupace (J.Orten, Skupina 42,...)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (4. ročník): Druhá světová válka, D (4. ročník): ČSR 1945–1956 přesahy z: (4. ročník): Druhá světová válka	

SYNTAX

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka Využívá znalostí ortografie Recepce textu	– úvod do skladby, syntaktická terminologie – věta jednoduchá a souvětí, hypotaxe, parataxe, druhy vedlejších vět

<p>Slohotvorné rozvrstvení češtiny Postihne smysl textu Kultivuje písemný a mluvený projev Uplatňuje znalosti syntaxe Využívá znalostí větných členů, modality Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát</p>	<p>– syntaktické vztahy (formální a významové) – větné členy – valenční syntax – syntaktické rozbory – zvláštnosti, nepravidelnosti a poruchy větné konstrukce – aktuální členění větné problematika slovosledu</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</p>	
<p>přesahy z: (3. ročník): Základy české skladby, (3. ročník): Seminární práce</p>	

PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA – ORTOGRAFIE

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Odlišení útvarů národního jazyka Využívá znalostí ortografie Práce s informačními zdroji Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Kultivuje písemný a mluvený projev</p>	<p>– úskalí českého pravopisu (procvičování ortografických jevů dle aktuální potřeby) – interpunkce v souvětí</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</p>	
<p>přesahy z: (3. ročník): Jazyková cvičení I, (3. ročník): Seminární práce</p>	

STYLISTIKA III.

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Odlišení útvarů národního jazyka Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Zpracování informací Využívá znalostí ortografie Práce s informačními zdroji Jazyková analýza Slohotvorné rozvrstvení češtiny Volí a využívá vhodné jazykové prostředky Kultivuje písemný a mluvený projev Uplatňuje znalosti syntaxe Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát Volí adekvátní komunikační strategie Posoudí komunikační účinky textu</p>	<p>– odborný styl a jeho útvary – praktický řečnický výcvik – úvahový slohový postup a úvaha – slohová práce – 1. a 2. pol.: I. Referát, II. Úvaha</p>

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Spolupráce a soutěž

přesahy z:
 (3. ročník): Seminární práce

4. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

SVĚTOVÁ LITERATURA PO ROCE 1945

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Rozliší vyprávěcí postupy Práce s informačními zdroji Recepce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Srovnání předlohy a její divadelní a filmové adaptace Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Identifikuje intertextivost Postihne smysl textu Rozliší beletrii od triviální literatury Posoudí komunikační účinky textu	– zobrazení války ve světové literatuře – neorealismus v literatuře a kinematografii – existencialismus – beatnická generace a rozhněvaní mladí muži – literatura proti totalitě, antiutopie, reflexe stalinismu v ruské literatuře – francouzský nový román, magický realismus – postmoderna
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (4. ročník): Druhá světová válka, D (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945 přesahy z: (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945, (4. ročník): Filosofie a problém člověka	

ČESKÁ LITERATURA V LETECH 1945–1956

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce	– periodizační mezníky české literatury po roce 1945 – reflexe války v české próze a poezii v letech

<p>Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Recepte textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Srovnání předlohy a její divadelní a filmové adaptace Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Identifikuje intertextivost Postihne smysl textu Rozliší beletrii od triviální literatury Posoudí komunikační účinky textu</p>	<p>1945–1948 – rozvrstvení literatury po roce 1945, kulturněmocenský diktát KSČ po roce 1948, pounorový literární exil – budovatelská próza a frézistní poezie</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách</p>	
<p>přesahy do: D (4. ročník): Druhá světová válka, D (4. ročník): ČSR 1945–1956 přesahy z: (4. ročník): ČSR 1945–1956, (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945</p>	

ČESKÁ LITERATURA V LETECH 1956–1968

výstupy	učivo
<p>Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Recepte textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Identifikuje intertextivost Postihne smysl textu Rozliší beletrii od triviální literatury Posoudí komunikační účinky textu</p>	<p>– 2. vlna české válečné prózy – nová jména české literatury po roce 1956 a odklon od socialistického realismu – odklon od frézistní poezie, nástup nových generací, experimentální poezie, tvorba starších básníků (Seifert, Holan)</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam Role médií v moderních dějinách</p>	

přesahy do:

D (4. ročník): ČSR 1945–1956, D (4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro

přesahy z:

(4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro, (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945

ČESKÁ LITERATURA OD ROKU 1968 DO SOUČASNOSTI

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Vysvětlí specifičnost české literatury Rozliší vyprávěcí postupy Receptce textu Popíše umělecké prostředky básnického jazyka Vystihne základní rysy jednotlivých epoch Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Identifikuje intertextivost Postihne smysl textu Rozliší beletrii od triviální literatury Posoudí komunikační účinky textu	– vznik tří proudů české literatury po roce 1968 – „oficiální“ literatura, literární tvorba normalizace a konsolidace – literatura disentu, samizdatu a undergroundu – česká literatura v exilu – další literární tvorba nejvýznamnějších autorů tzv. generace 60. let – spisovatelé proti totalitární moci – poezie oficiálních autorů, autorů v „likvidaci“, poezie zpívaná a poezie v exilu – nové osobnosti české literatury po roce 1989
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí	
přesahy do: D (4. ročník): Od totality k obnově demokracie	
přesahy z: (4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro, (4. ročník): Od totality k obnově demokracie	

DRAMA PO ROCE 1945

výstupy	učivo
Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Receptce textu Srovnání předlohy a její divadelní a filmové adaptace Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Posoudí komunikační účinky textu	– reflexe války v českém a světovém dramatu – absurdní drama a jeho zpožděná receptce v českém prostředí – budovatelské drama 50. let – české divadlo a drama po roce 1956, divadla malých forem, bytové divadlo

	<p>– nejvýznamnější autoři českého a světového dramatu po roce 1945</p> <p>– divadla v našem regionu</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Média a mediální produkce</p> <p>Mediální produkty a jejich význam</p> <p>Role médií v moderních dějinách</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
<p>přesahy do:</p> <p>D (4. ročník): Druhá světová válka, D (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945, D (4. ročník): ČSR 1945–1956, D (4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro, D (4. ročník): Od totality k obnově demokracie</p> <p>přesahy z:</p> <p>(4. ročník): ČSR 1945–1956, (4. ročník): Od totality k obnově demokracie</p>	

SUMARIZACE POZNATKŮ ZÍSKANÝCH V PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

výstupy	učivo
<p>Odlišení útvarů národního jazyka</p> <p>Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu</p> <p>Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce</p> <p>Zpracování informací</p> <p>Vysvětlí specifickou českou literaturu</p> <p>Rozliší vyprávěcí postupy</p> <p>Práce s informačními zdroji</p> <p>Recepce textu</p> <p>Popíše umělecké prostředky básnického jazyka</p> <p>Srovnání předlohy a její divadelní a filmové adaptace</p> <p>Vystihne základní rysy jednotlivých epoch</p> <p>Jazyková analýza</p> <p>Slohotvorné rozvrstvení češtiny</p> <p>Využívá znalostí v ortografii</p> <p>Volí a využívá vhodné jazykové prostředky</p> <p>Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí</p> <p>Identifikuje intertextivost</p> <p>Postihne smysl textu</p> <p>Rozliší beletrii od triviální literatury</p> <p>Kultivuje písemný a ústní projev</p> <p>Uplatňuje znalosti všech jazykových plánů</p> <p>Využívá znalostí větných členů, modality</p>	<p>– opakování základních poznatků získaných v blocích Jazyk a jazyková komunikace a Literární komunikace</p>

<p>Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát Volí adekvátní komunikační strategie Posoudí komunikační účinky textu</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí</p>	

STYLISTIKA IV.

výstupy	učivo
<p>Odlišení útvarů národního jazyka Rozlišení uměleckého a neuměleckého textu Rozpoznání uměleckých prostředků a jejich funkce Zpracování informací Rozliší vyprávěcí postupy Slohotvorné rozvrstvení češtiny Využívá znalostí v ortografii Rozpozná rozdíl mezi realitou a fikcí Kultivuje písemný a ústní projev Uplatňuje znalosti všech jazykových plánů Využívá znalostí větných členů, modality Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát Volí adekvátní komunikační strategie Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p>	<p>– umělecký styl, vypravování s uměleckými prvky – administrativní styl, životopis, žádost, úřední dopis – opakování vybraných stylistických útvarů (vypravování, charakteristika, fejeton apod.) – sumarizace komunikační výchovy – slohová práce – 1. pol.: Vypravování s uměleckými prvky</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p>	

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Sociální komunikace

přesahy z:
(4. ročník): Seminární práce

PÍSEMNÁ STRÁNKA JAZYKA – ORTOGRAFIE

výstupy	učivo
Odlišení útvarů národního jazyka Jazyková analýza Využívá znalostí v ortografii Kultivuje písemný a ústní projev	– opakování vybraných pravopisných jevů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace	
přesahy z: (4. ročník): Seminární práce	

KAPITOLY Z DĚJIN LINGVISTIKY

výstupy	učivo
Vytváří srozumitelný, přehledný a souvislý komunikát	– významné osobnosti z dějin české a světové lingvistiky – moderní lingvistické disciplíny – slovo jako znak, langue a parole, myšlení a jazyk
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z: (3. ročník): Vybrané kapitoly z dějin lingvistiky	

4.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Anglický jazyk je vzdělávacím oborem První cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk (Francouzský, Německý, Italský, Ruský nebo Španělský) tvoří součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuku Anglického jazyka tvoří Receptivní řečové dovednosti, Produktivní řečové dovednosti a Interaktivní řečové dovednosti.

Vzdělávání v oboru Anglický jazyk směřuje k dosažení úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce. Žáci jsou v prvním ročníku rozděleni do skupin dle vstupní úrovně znalostí.

Výuka předmětu Anglický jazyk rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka. Vede k porozumění mezi národy a k pochopení odlišných kultur. Důraz je kladen na produktivní a receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti formulovat své myšlenky a zaujímat vlastní stanoviska.

Osvojování anglického jazyka slouží k překonávání jazykové bariéry a přispívá tímto ke flexibilitě jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. V průběhu výuky se žáci seznamují s reáliemi, tradicemi a způsobem života v anglofonních zemích.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu 8–16 žáků v rámci jednoho ročníku.

Učebnice, o které se výuka anglického jazyka opírá, představují moderní výukový model nabízející různé úrovně obtížnosti. Upřednostňujeme pravidla britské angličtiny. Výběr vhodných učebních textů pozitivně motivuje žáky k práci s textem, četbě, následné analýze a společné diskuzi. Součástí výuky anglického jazyka je práce individuální, skupinová či práce ve dvojicích, která umožňuje žákům uplatnit své individuální schopnosti a vlastní názory. Jako doplňující zdroje informací slouží mapy, CD, DVD a videonahrávky, do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Výuku obohacujeme čtením anglických časopisů. Žáci se seznamují s reáliemi anglofonních zemí, jejich kulturou a zvyky.

Žáci jsou pravidelně zapojováni do soutěží organizovaných předmětovou komisí anglického jazyka (konverzační, vědomostní, překladatelské), popřípadě se žáci účastní soutěží na úrovni okresních, krajských a celostátních kol.

Jako motivace k hlubšímu zájmu o předmět slouží anglické tematické dny, díky kterým se žáci dovídají zajímavosti z reálií a tradic anglicky mluvících zemí.

Předmětová komise jazyka anglického organizuje pro žáky návštěvu kulturních akcí (divadelní či filmová představení) a jiných kulturních institucí.

V případě zájmu a aktivního přístupu žáků je možné zorganizovat školní poznávací exkurzi do anglicky mluvící země. Pro žáky se tak naskýtá příležitost komunikovat s rodilými mluvčími, poznávat způsob života a tradice, obohatit slovní zásobu.

Pro rozšíření slovní zásoby si žáci mohou vypůjčit knihy v anglickém jazyce, slovníky a potřebné studijní materiály, které jsou k dispozici ve školní žákovské knihovně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- podporuje žáky, aby efektivně využívali různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, ve hledání a rozvoji účinných postupů ve svém učení a v následné reflexi procesu vlastního učení a myšlení;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a následnému kreativnímu zpracování a využití těchto informací při svém studiu a praxi;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- usiluje o to, aby žák rozpoznal problém, objasnil jeho podstatu a rozčlenil jej na části;

- vede žáky k uplatnění vhodných metod a dříve získaných vědomostí a dovedností, podporuje u žáka schopnost analytického i kritického myšlení, dále též myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- pomáhá žákům kriticky interpretovat získané poznatky, pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry;
- vede žáka k využití různých postupů při řešení problémů, k nahlížení na problémy z různých stran;
- pobízí žáka ke zvážení možných kladů a záporů jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření;
- podněcuje žáky, aby s porozuměním používali odborný jazyk a symboliku;
- podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby byli citliví k míře zkušeností, znalostí a možným pocitům partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby prezentovali vhodným způsobem svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- klade důraz na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretovali přijímaná sdělení a věcně argumentovali; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky k tomu, aby si stanovili i své vlastní cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky a na aktivní spolupráci při stanovování a dosahování cílů společných;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- vede žáka ke schopnosti samostatně se rozhodovat na základě vlastního úsudku.

Kompetence občanská – učitel:

- podněcuje žáky, aby informovaně zvažovali vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými;
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- vede žáky k rozšíření pohledu svého poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot;
- dbá na to, že žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností, k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- podněcuje žáka k tomu, aby posuzoval události a vývoj veřejného života, sledoval aktuální informace, zaujímal a obhajoval informovaná stanoviska a jednal k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
- podněcuje u žáků úsilí o dosažení stanovených cílů, průběžné kritické zhodnocení dosažených výsledků a dbá na to, aby žáci dokončili zahájené aktivity a byli motivováni k dosažení úspěchu.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- anticipuje výsledky použitých informačních zdrojů a postupů
- navrhuje opatření vedoucí k optimalizaci řešení a eliminaci chyb
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- dokáže rozvinout a obohatit řešení problému formulované jiným členem skupiny
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- stanovuje si dlouhodobé cíle

- reflektuje vztahy v sociální skupině a tomu přizpůsobuje způsoby svého jednání
- osvojuje si metody práce v týmu
- podílí se stanovení společného cíle a jeho realizaci
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- oceňuje přínos členů týmu, raduje se ze společného úspěchu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- řídí a moderuje diskusi
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnutí tématy

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
---------	-------

Identifikuje strukturu textu Využívá podpůrné jazykové zdroje Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře	– fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce – pravopis – konvence používané k prezentaci výslovnosti – gramatika – vyjádření minulosti, přítomnosti, odvozování – lexikologie – ustálené větné rámce
přesahy z: (1. ročník): Zvuková stránka jazyka	

KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
Identifikuje strukturu textu Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře	– postoj, názor, stanovisko – prosba, možnost, nemožnost, zákaz, příkaz – emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem – morální postoje a funkce – omluva – kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, pozvání, odpověď – čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev – popis, vyprávění – interakce – neformální rozhovor, korespondence – informace z médií – audionahrávky
Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěže MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam	

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Využívá podpůrné jazykové zdroje	– oblast osobní – blízcí lidé, životní styl
Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Základní problémy sociokulturních rozdílů	

2. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozliší mluvený projev, identifikuje styly	– fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková

<p>Strukturuje formální i neformální písemný projev Vyjádří myšlenky, názory a stanoviska ústně i písemně</p>	<p>stránka věty, fonetická redukce – pravopis – pravidla u složitějších slov – gramatika – jmenné a verbální fráze, morfémy, prefixy, sufixy, vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, odvozování – lexikologie – ustálené kolokace, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce</p>
<p>přesahy z: (2. ročník): Lexikologie, (2. ročník): Morfologie</p>	

KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
<p>Podrobně popíše své okolí a zájmy Vyjádří myšlenky, názory a stanoviska ústně i písemně</p>	<p>– postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, odmítnutí, nutnost, potřeba – emoce – radost/zklamání, překvapení, obava, sympatie, strach – morální postoje a funkce – pochvala, pokárání, lítost – kratší písemný projev – přání, blahopřání, osobní dopis – delší písemný projev – vypravování – čtený či slyšený text – texty informační, popisné – samostatný ústní projev – popis, srovnání, vyprávění, oznámení – interakce – neformální rozhovor, korespondence, náhodné situace v osobním životě – informace z médií – film, audionahrávky, tisk, internet</p>

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
<p>Podrobně popíše své okolí a zájmy Vyjádří myšlenky, názory a stanoviska ústně i písemně</p>	<p>– oblast veřejná – soutěže – oblast pracovní – reklamní materiály – oblast osobní – blízcí lidé, krajina, domácí potřeby, recepty – oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama – oblast společenská – příroda</p>
<p>Pokrytí PT: ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí</p>	

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

výstupy	učivo
Podrobně popíše své okolí a zájmy Vyjádří myšlenky, názory a stanoviska ústně i písemně	– život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti – sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy – autentické materiály – film – média a jejich účinky
<p>Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Porozumí textu či písemného projevu složitějšího obsahu Odvodí význam neznámých slov Komunikuje plynule a foneticky správně	– fonetika – zvuková stránka věty, fonetická redukce – pravopis – pravidla u složitějších slov, zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci – gramatika – morfémy, prefixy, sufixy, vyjádření minulosti, přítomnosti a budoucnosti, rozvíte věty vedlejší, odvozování, – lexikologie – ustálené kolokace, ustálená větná spojení, přísloví, jednoduché idiomy, frázová slovesa, ustálené větné rámce

KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
Porozumí textu či písemného projevu složitějšího obsahu Odvodí význam neznámých slov Pracuje s informacemi z textů na méně běžné téma Komunikuje plynule a foneticky správně Formuluje názor srozumitelně a gramaticky správně Rozumí hlavním myšlenkám složitějšího projevu	– postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba – emoce – libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach – morální postoje a funkce – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost – kratší písemný projev – žádost, strukturovaný životopis

Formuluje svůj názor	<ul style="list-style-type: none"> – delší písemný projev – podrobný popis – čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační, popisné – samostatný ústní projev – popis, shrnutí, vyprávění – interakce – neformální rozhovor, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií – informace z médií – televize, internet, film, audionahrávky, telefon
<p>Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé</p>	

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
<p>Porozumí textu či písemného projevu složitějšího obsahu Pracuje s informacemi z textů na méně běžné téma Formuluje názor srozumitelně a gramaticky správně</p>	<ul style="list-style-type: none"> – oblast veřejná – pasy, oprávnění, vystoupení – oblast pracovní – firmy, průmysl, zemědělství, méně časté profese, nástroje a zařízení, pracovní události, obchodní dopis, návody, popis práce, bezpečnost práce – oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciární školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské shromáždění, vybavení učeben, práce v učebnách, debaty a diskuse, anotace, výtahy – oblast osobní – cizí domov, spolupracovníci, umělecké předměty, vybavení pro sport a zábavu, nehody, netradiční dovolená, netradiční koníčky – oblast osobnostní – identita – oblast společenská – životní prostředí, ekologie
<p>Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí</p>	

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
<p>Volně reprodukuje složitější autentický text Používá bohatou slovní zásobu při argumentaci Gramaticky správně zpracovává obsahově složitější informace Reaguje gramaticky správně v složitějších situacích</p>	<p>– fonetika – fonetické rysy – gramatika – prefixy, sufixy, transformace, valence, složitá souvětí, transpozice – lexikologie – frázová slovesa, odborné výrazy a fráze na známá témata</p>

KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
<p>Čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce Využívá odborné zdroje při písemném projevu Vyjádří své stanovisko v souvislém textu Okomentuje názory faktografických i imaginativních textů Aktivně komunikuje s rodilým mluvčím Porozumí hlavním bodům a myšlenkám Přednese souvislý projev</p>	<p>– morální postoje a funkce – přiznání, odsouzení – kratší písemný projev – úřední dopis, inzerát – delší písemný projev – podrobný životopis, úvaha, esej, odborný popis – čtený či slyšený text – texty faktografické, dokumentární, imaginativní i umělecké – samostatný ústní projev – shrnutí, prezentace, reprodukce textu – interakce – diskuse, strukturovaný pohovor, formální rozhovor – informace z médií – tisk, internet, videonahrávky, rozhlas, veřejná hlášení</p>
<p>Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
<p>Volně reprodukuje složitější autentický text Používá bohatou slovní zásobu při argumentaci Vyjádří své stanovisko v souvislém textu Okomentuje názory faktografických i imaginativních textů</p>	<p>– oblast veřejná – veřejná oznámení, úřady, úřední dopisy, veřejné instituce, veřejná jednání, veřejné služby, hlavní politické strany a orgány – oblast pracovní – státní správa, pracovní smlouva – oblast vzdělávací – debaty a diskuse – oblast osobní – společenské vztahy, životní styl, zdraví, romány, časopisy – oblast osobnostní – identita, způsob vnímání sebe sama, světonázor – oblast společenská – globální problémy, věda a technika, pokrok</p>

Pokrytí PT:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Psychosociální aspekty interkulturality

4.1.3. Další cizí jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Další cizí jazyk realizuje obsah vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace RVP GV.

Zahrnuje výuku jazyka německého, francouzského, španělského a ruského. Žáci si volí jazyk před nástupem do prvního ročníku. Na konci čtvrtého ročníku je u žáků dosaženo úrovně B1 Evropského referenčního rámce.

Výuka předmětu Další cizí jazyk rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka. Vede k porozumění mezi národy a k pochopení odlišných kultur. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti formulovat své myšlenky a zaujímat vlastní stanoviska.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Uživatelé

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu 11–18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují s reáliemi daných zemí, jejich kulturou a zvyky.

Součástí výuky je návštěva kulturních akcí se zaměřením na jednotlivé vyučované jazyky, jsou nabízeny zahraniční zájezdy či studijní pobyty, jsou pořádány tematické dny a exkurze, pracuje se s moderními učebními materiály a pomůckami.

V případě zájmu se organizují soutěže (konverzační, recitační, vědomostní, překladatelské a gramatické), popřípadě se žáci účastní soutěží na úrovni okresních, krajských a celostátních kol.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- dbá na to, aby žáci kriticky interpretovali a ověřovali získané poznatky a dále je vede k tomu, aby nacházeli argumenty a důkazy pro svá tvrzení a obhájili podložené závěry;
- podporuje žáky v tom, aby byli otevření k využití různých postupů při řešení problémů a aby nahlíželi problém z více stran.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření;
- podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- vede žáky k tomu, aby posuzovali reálně své fyzické i duševní schopnosti a aby se naučili sebereflexi;
- podporuje žáky v tom, aby se rozhodovali na základě vlastního úsudku a odolávali společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek

- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence občanská

- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- hájí práva svá i jiných s ohledem na širší souvislosti a argumenty a pocity zúčastněných osob
- dokáže se vyrovnat s pocitem křivdy vůči své osobě
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicap
- osvojuje si metody práce v týmu
- podílí se stanovení společného cíle a jeho realizaci
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- oceňuje přínos členů týmu, raduje se ze společného úspěchu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnutí trémy

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozliší mluvčí a styly	<p>– fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti</p> <p>– pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti</p> <p>– gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, shoda</p>

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo

Popíše své okolí, zájmy a činnosti	<ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí – morální postoje: omluva, odpuštění, pochvala – kratší písemný projev: pozdrav – informace z médií: audionahrávky
Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – oblast pracovní: zaměstnání, běžné profese, běžné podniky – oblast vzdělávací: vybavení školy, škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, domácí úkoly, slovníky – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní – oblast osobnostní: koníčky, zájmy

2. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Identifikuje strukturu textu Sdělí běžné informace Využívá slovníky Reaguje v každodenních situacích Komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	<ul style="list-style-type: none"> – pravopis – stažené tvary – gramatika – nepravidelné a nulové tvary slovních druhů, antonyma, základní vyjádření minulosti a budoucnosti, souřadné souvětí – lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
Identifikuje strukturu textu Sdělí běžné informace Využívá slovníky Reaguje v každodenních situacích Komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	<ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: videonahrávky, telefon

Pokrytí PT:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Morálka všedního dne

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Identifikuje strukturu textu Sdělí běžné informace Využívá slovníky Reaguje v každodenních situacích Komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	– oblast veřejná: obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, divadlo, kino, programy – oblast pracovní: orientační značení – oblast vzdělávací: příručky – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Užívá různé techniky čtení Využívá slovníky Reprodukuje text Formuluje svůj názor Zapojí se do rozhovoru s rod. mluvčími	– gramatika – synonyma, slova složená a sousloví – lexikologie – přirovnání

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
Užívá různé techniky čtení Využívá slovníky Reprodukuje text Formuluje svůj názor Zapojí se do rozhovoru s rod. mluvčími	– postoj, názor, stanovisko: možnost, nemožnost, nutnost, potřeba – emoce: radost/zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach – morální postoje: pokárání, lítost, přiznání – kratší písemný projev: jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát – čtený či slyšený text: texty informační a popisné – samostatný ústní projev: srovnání – informace z médií, internet

Pokrytí PT:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sociální komunikace

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Užívá různé techniky čtení Využívá slovníky	– oblast veřejná: veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, zábavní podniky, restaurace,

Reprodukuje text Formuluje svůj názor Zapojí se do rozhovoru s rod. mluvčími	jídelníčky, hotely, formuláře, zdravotní služby, oznámení, letáky – oblast pracovní: běžné vybavení pracoviště, jednoduchý návod a popis práce, jednoduché recepty – oblast vzdělávací: méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, video-texty, texty na obrazovce počítače – oblast osobní: život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, okolní krajina, jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, svátky – oblast osobnostní: názory a postoje k blízkému okolí – oblast společenská: příroda, kultura, tradice, sport
--	--

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozumí autentickému projevu i textu Odhadne význam neznámých slov Jasně strukturuje písemný projev Ústně i písemně sestaví text Vysvětlí své názory a stanoviska	– gramatika – trpný rod přítomný, rozvité věty vedlejší, supletivnost, řízenost

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
Rozumí autentickému projevu i textu Odhadne význam neznámých slov Jasně strukturuje písemný projev Ústně i písemně sestaví text Vysvětlí své názory a stanoviska	– delší písemný projev: stručný životopis, příběh, stručný popis – čtený či slyšený text – umělecké texty – samostatný ústní projev: vyprávění, jednoduše formulovaná prezentace, reprodukce kratšího textu – interakce: formální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor – informace z médií: tisk, rozhlas, televize, film, veřejná prohlášení

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Rozumí autentickému projevu i textu Odhadne význam neznámých slov	– oblast veřejná: služby, běžné události – oblast pracovní: nákup a prodej, obchodní

Jasně strukturuje písemný projev Ústně i písemně sestaví text Vysvětlí své názory a stanoviska	administrativa, obchodní dopis – oblast vzdělávací: diskuse – oblast společenská: životní prostředí, média
Pokrytí PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Uživatelé ENVIROMETNÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí	

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

výstupy	učivo
Rozumí autentickému projevu i textu Odhadne význam neznámých slov Jasně strukturuje písemný projev Ústně i písemně sestaví text Vysvětlí své názory a stanoviska	– geografické zařazení a stručný popis – významné události z historie, významné osobnosti – životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou – kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy – ukázky významných literárních děl
Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

4.1.4. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Náplň předmětu jde zpravidla nad rámec požadavků ke státní části maturitní zkoušky. Cílem předmětu je upevnit, automatizovat a zlepšit produktivní a interaktivní řečové dovednosti žáků, zejména pak ústní projev. Konkrétní nabídku konverzačních témat budou moci vyučující upřesňovat dle zájmu studentů.

Žák je veden k větší samostatnosti a odpovědnosti za své vzdělávání. V rámci předmětu mimo jiné každý žák zpracuje jedno nebo více témat. Na základě různých materiálů sestaví souvislý mluvený projev, v němž vyjádří vlastní postoje k problematice a dá podnět k diskusi, které se následně sám zúčastní. Nutnost zaujmout postoj k závažným i méně závažným otázkám lidského života a zároveň vyslechnout názory ostatních a popřípadě se z nich poučit, zde představuje výchovný prvek ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sociální komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu:

Třída je dělena na skupiny. Výuka je pokud možno realizována v jazykové či multimediální učebně.

Vyučující se snaží o problémový přístup k vybraným tématům tak, aby žáky nutili zaujímat stanovisko a argumentovat. Se stejným cílem volí vyučující také výukové materiály, které zde daleko častěji mají podobu video a audio nahrávek, autentických textů, ale například i umělecké literatury.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí volí učitel zejména tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vyžaduje od žáků samostatnou práci
- vede žáky k zodpovědnosti k organizaci studia (plánování termínu prezentace)
- dbá na to, aby žáci při zpracovávání prezentace čerpali z více zdrojů a získané informace správně třídili a vyhodnocovali
- Vyžaduje od žáků vyjádření vlastního postoje a názoru

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá na to, aby žáci volili adekvátní výrazové prostředky, na jejich správnost a srozumitelnost
- podněcuje a řídí diskusi
- vede žáky k tomu, aby si sami uvědomovali chyby v projevu a snažili se je opravit
- podněcuje žáky, aby v co největší míře využívali informační technologie (jako zdroj informací i jako prostředek k prezentaci)
- dbá na to, aby žáci využívali všechny zdroje informací v rámci zákona a dobrých mravů

- pomáhá žákům zvládnout trému
- vyžaduje od žáků připravený i nepřipravený projev
- volí různé druhy komunikačních situací

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vhodným výběrem témat motivuje žáky, aby úkol vnímali jako výzvu
- zařazuje do výuky i skupinové metody a klade důraz na to, aby v rámci skupiny spolupracovali vždy všichni žáci

Kompetence občanská – učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali postoje a názory druhých a aby před zaujetím vlastního stanoviska zvážili i možný dopad na ostatní
- vede žáky k tomu, aby sledovali události ze svého okolí a snažili se správně vyhodnotit zprávy z různých informačních zdrojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence občanská

- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- osvojuje si metody práce v týmu
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu

Kompetence komunikativní

- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnutí tématy

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

3.-4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Sestaví souvislý text na širokou škálu témat Přijímá a správně předává obsahově složitější informace Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska Adekvátně okomentuje odlišné názory různých textů Používá bohatou slovní zásobu k rozvíjení argumentace Volně a srozumitelně reprodukuje autentický text Reaguje spontánně a správně ve složitějších situacích	Reálie USA – nástin politického a ekonomického postavení ve světě – stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury – vztahy s ČR – literatura, vybraná významná díla – významné osobnosti – život a tradice – jazykové zvláštnosti – média – aktuální události a dění většího významu – autentické materiály – tisk, rozhlas, film

Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní	<p>Reálie České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – nástin politického a ekonomického postavení ve světě – stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury – život a tradice – historie – média – Praha jako centrum kulturních a historických událostí
	<p>Sociální otázky</p> <ul style="list-style-type: none"> – problémy třetího světa <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Irsko – geografická data – fauna a flóra – systém vlády, historie, jazyk <p>Reálie Spojeného království</p> <ul style="list-style-type: none"> – nástin politického a ekonomického postavení ve světě – stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury – vztahy s ČR – literatura, vybraná významná díla – významné osobnosti – život a tradice – jazykové zvláštnosti – média – aktuální události a dění většího významu – autentické materiály – věda a technika
<p>komentář</p> <p>Výběr tematických okruhů a komunikačních situací je možné měnit dle zájmu a potřeb žáků.</p> <p>Pokrytí PT:</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sociální komunikace</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Žijeme v Evropě</p> <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí</p>	

4.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost

geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;

- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely;
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

4.2.1. Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP GV. Při výuce matematiky je akcentován její formativní účinek na rozvoj osobnosti žáka. Matematické vzdělávání rozvíjí abstraktní i analytické myšlení žáka, vede jej k vytváření hypotéz a deduktivním úvahám. Přispívá k rozvoji schopnosti kritického vyhodnocování informací, jejich zdrojů, důsledků i jejich způsobu interpretace, vede žáka ke srozumitelné a věcné argumentaci. Významným aspektem výuky matematice je rozvíjení schopnosti grafické interpretace dat a závislostí a rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru.

Žák je veden k zodpovědnosti za své vzdělání. Těžiště výuky spočívá nejen v ovládnutí nástrojů důležitých pro další odborné vysokoškolské studium, ale stejnou měrou v aktivním osvojování strategií řešení úloh a problémů, zásad hygieny duševní práce. Učitel usiluje o pozitivní motivaci žáka, vede jej k pocitu uspokojení z výsledků své práce.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Organizační vymezení předmětu:

Třída může být v závislosti na organizačních možnostech školy, počtu žáků ve třídě a rozpočtu školy jednou týdně půlena. Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní s využitím výpočetní techniky. Důraz je kladen zejména na aktivní zapojení každého žáka do vyučovací hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti, vhodnými otázkami a problémovými úlohami žáka motivuje k poznávání nových matematických pojmů a zákonitostí;

– systematicky vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků, netoleruje ledabylost a malou snahu.

Kompetence k řešení problému – učitel:

– vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na výstižnou formulaci vyvozených závěrů;

– při samostatné práci žáků podporuje používání náčrtků, zápisů rozborů úloh, upozorňuje žáky na chyby, kterých se mohou při řešení úloh dopustit a poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu;

– je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

– podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci před třídou i v pracovní skupině;

– vede žáky k užívání matematického softwaru a informačních technologií při prezentaci výsledků své práce, přičemž jej nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

– vede žáky k osvojování symbolického jazyka matematiky.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vytváří příležitosti k pracovní činnosti ve skupinách, sleduje vazby a rozdělení činnosti ve skupině, vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.

– oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

– podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;

– podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- navrhuje metody k ověření hypotézy, ukazuje, na jejichž základě bude možno posoudit úspěšnost řešení
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- při řešení postupuje systematicky, svůj postup zaznamenává a formuluje výsledky empirického zkoumání
- vytváří další varianty řešení daného problému

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky

Kompetence k podnikavosti

- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění
- o svém uplatnění uvažuje v dlouhodobém výhledu
- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- dokáže rozvinout a obohatit řešení problému formulované jiným členem skupiny
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- sám aktivně vyhledává informace potřebné pro své další vzdělávání a pracovní uplatnění
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- reflektuje svou zkušenost s činnostmi, které se podobají budoucí profesi
- uvědomuje si nutnost použití podnikavého způsobu řešení
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicapy
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	5	5	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY

výstupy	učivo
<p>odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor</p> <p>provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy</p> <p>operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty</p> <p>rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic</p> <p>upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu</p> <p>rozlišuje definici a větu, rozlišuje předpoklad a závěr věty</p> <p>čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky</p> <p>užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel</p> <p>užívá správně logické spojky a kvantifikátory</p> <p>rozlišuje správný a nesprávný úsudek</p>	<p>– přehled algebraických technik – opakování z látky ZŠ</p> <p>– číselné obory, množiny, intervaly</p> <p>– základy matematické logiky</p> <p>– algebraické výrazy, mnohočleny</p> <p>– mocniny s celočíselným exponentem, druhá a třetí odmocnina</p>
<p>přesahy z:</p> <p>(1. ročník): Úvod do studia dějepisu</p> <p>PT: Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	

ROVNICE A NEROVNICE

výstupy	učivo
řeší lineární a kvadratické rovnice a	– lineární rovnice a nerovnice

nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřování neznámé ze vzorce – lineární a kvadratická funkce – kvadratické rovnice a nerovnice – iracionální rovnice a nerovnice s odmocninou – rovnice řešitelné substitucí – soustavy rovnic
---	--

PLANIMETRIE

výstupy	učivo
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu	<ul style="list-style-type: none"> – základní planimetrické pojmy a poučky – polohové a metrické vlastnosti bodů a přímek – vlastnosti rovinných útvarů – trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh – obvody a obsahy obrazců – konstrukční úlohy – geometrická zobrazení v rovině

2. ROČNÍK – DOTACE: 5, POVINNÝ

PLANIMETRIE

výstupy	učivo
řeší konstrukční úlohy, pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti	<ul style="list-style-type: none"> – geometrická zobrazení v rovině – Shodná zobrazení – stejnolehlost

ROVNICE A NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY

výstupy	učivo
rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	– opakování, rozšiřování a upevňování látky z předchozího ročníku

ELEMENTÁRNÍ FUNKCE

výstupy	učivo
analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí	<ul style="list-style-type: none"> – základní poznatky o funkcích – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce – mocninná funkce s celočíselným exponentem

jejich vlastnosti využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> – funkce inverzní k dané funkci – funkce druhá a třetí odmocnina – mocniny s racionálním exponentem – úpravy výrazů – exponenciální funkce – logaritmická funkce – exponenciální a logaritmické rovnice
--	--

GONIOMETRIE

výstupy	učivo
aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	<ul style="list-style-type: none"> – oblouková míra úhlů – goniometrické funkce a jejich vlastnosti – vztahy mezi goniometrickými funkcemi – goniometrické rovnice – trigonometrie

STEREOMETRIE

výstupy	učivo
zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému	<ul style="list-style-type: none"> – základní stereometrické pojmy – volné rovnoběžné promítání – polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru – mnohostěny a rotační tělesa

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

STEREOMETRIE

výstupy	učivo
řeší metrické úlohy na tělesech počítá objemy a povrchy mnohostěňů a rotačních těles	<ul style="list-style-type: none"> – polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru – mnohostěny a rotační tělesa

KOMPLEXNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
operuje s pojmem komplexního čísla v algebraickém tvaru užívá znalosti o komplexních číslech k řešení lineárních a kvadratických rovnic	<ul style="list-style-type: none"> – algebraický tvar komplexního čísla – operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru – lineární a kvadratické rovnice

a binomických rovnic	v komplexním oboru
----------------------	--------------------

KOMBINATORIKA

výstupy	učivo
řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet), upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	<ul style="list-style-type: none"> – matematická indukce – faktoriály a kombinační čísla – binomická věta – variace, permutace, kombinace
PT: Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

PRAVDĚPODOBNOST

výstupy	učivo
využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti	<ul style="list-style-type: none"> – náhodné jevy – pojem pravděpodobnosti – vlastnosti pravděpodobnosti – nezávislé jevy

STATISTIKA

výstupy	učivo
diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)	<ul style="list-style-type: none"> – statistický soubor – rozdělení četností – charakteristiky polohy – charakteristiky variability – korelační analýza
Přesahy z: IT IT 3. ročník – Hromadné zpracování dat	

ANALYTICKÁ GEOMETRIE

výstupy	učivo
ovládá operace s vektory v souřadném systému i mimo něj, dokáže užívat skalární a vektorový součin k řešení úloh určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky	<ul style="list-style-type: none"> – základy vektorové algebry – analytická geometrie lineárních útvarů – polohové a metrické vlastnosti

užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině	
--	--

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ANALYTICKÁ GEOMETRIE

výstupy	učivo
využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	– analytická geometrie kvadratických a lineárních útvarů – polohové a metrické vlastnosti
výstupy	učivo
operuje s pojmem komplexního čísla v algebraickém tvaru užívá znalosti o komplexních číslech k řešení lineárních, kvadratických a binomických rovníc	– algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla – operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru – rovnice v komplexním oboru

POSLOUPNOSTI A ŘADY

výstupy	učivo
formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	– pojem posloupnosti – aritmetická a geometrická posloupnost – finanční matematika – limita posloupnosti – nekonečná geometrická řada

4.3. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientace v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak k transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- porozumění zásadám ovládnutí a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh;

- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh;
- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech;
- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem na globální a multikulturní charakter internetu;
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

4.3.1. Informatika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Informatika realizuje obsah vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie RVP GV. Cílem předmětu je:

- postupné zvyšování informační gramotnosti žáků;
- seznámení s různými digitálními technologiemi, se kterými se žáci setkávají v běžném životě, a jejich osvojení;
- aplikovat dosažené znalosti, vědomosti a schopnosti při studiu jiných předmětů;
- prezentování informací prostřednictvím dostupné digitální techniky;

- osvojení používání běžného programového vybavení (kancelářské aplikace, grafické editory);
- prohloubení porozumění síťových technologií;
- porozumění základům teoretické informatiky;
- rozvoj algoritmického myšlení;
- zvýšení právního vědomí žáků v oblasti manipulace s daty.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v moderně vybavených počítačových učebnách, každý žák pracuje na svém počítači. Třídy jsou rozděleny na dvě skupiny maximálně po 16 žácích. Ve výuce se střídají klasické a moderní vyučovací metody.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky k práci s informacemi (sběr, orientace, zpracování);
- praktickými příklady motivuje žáka k práci s výpočetní technikou.

Kompetence k řešení problému – učitel:

nabízí žákům různé způsoby řešení problémů, rozvíjí diskusi o daném problému a předkládá potřebné informační zdroje;

- motivuje žáky k výběru nejefektivnější metody řešení problému.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k osvojování počítačové terminologie;
- dbá na prezentaci práce prostřednictvím výpočetní techniky.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k práci ve skupinách.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podporuje nadané žáky v účasti na soutěžích.

Kompetence občanská – učitel:

– dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník
dotace	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

I. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

DATA, INFORMACE

výstupy	učivo
rolišuje a používá různé datové typy; používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových kapacit; porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat	– získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; data a jejich význam, pojem informace – kódování a přenos dat – kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty; kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; kódování textů

ZPRACOVÁNÍ DAT – TABULKOVÝ PROCESOR

výstupy	učivo
navrhne procesy zpracování dat; nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data; zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	– tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat;

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování obrazu z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace	– kódování obrazu, principy bezztrátové a ztrátové komprese;

ALGORITMIZACE

výstupy	učivo
vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu	– algoritmizace – zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení – rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; – pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů

PROGRAMOVÁNÍ - ÚVOD

výstupy	učivo
---------	-------

<p>vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému; používá opakování, větvení programu, proměnné</p>	<p>– programovací koncepty – programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; větvení programu, cykly – testování, optimalizace – syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu</p>
--	--

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – HARDWARE, SOFTWARE

výstupy	učivo
<p>rozdělí jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska; identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým</p>	<p>– hardware a software – technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů; – operační systémy, jejich fungování a využití, zlomové události vývoje hw a sw – nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost – umělá inteligence – princip strojového učení; aplikace umělé inteligence;</p>

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

MODELOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci; převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému</p>	<p>– modelování – model jako zjednodušení reality – schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; – graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta</p>

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného</p>	<p>– podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; – větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy – testování, optimalizace – vliv vstupních dat</p>

<p>hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů; používá větvení programu se složenými podmínkami, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů; otestuje, odladí a optimalizuje program</p>	<p>na spotřebované výpočetní zdroje</p>
---	---

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ

výstupy	učivo
<p>porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti</p>	<p>– přenos dat, kódování a dekodování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty – lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; zabezpečený přenos dat; – principy fungování webu a cloudových služeb; typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí</p>

BEZPEČNOST POČÍTAČOVÝCH ZAŘÍZENÍ A DAT, BEZPEČNÉ DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost</p>	<p>– způsoby útoků na počítačová zařízení; cíle a sociotechnické metody útočníků; zabezpečení zařízení a dat; metody zálohování dat; – digitální identita a její vazby s fyzickou identitou člověka – datová schránka, elektronický podpis, token; – neověřená a falešná digitální identita; vědomá a nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, virtuální osobnosti; – fungování a algoritmy sociálních sítí</p>

PRINCIPY A TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK

výstupy	učivo
<p>vytváří jednoduché stránky v jazyce HTML, formátuje stránky pomocí CSS,</p>	<p>– příkazy jazyka HTML, možnosti formátování stránek pomocí CSS</p>

ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

výstupy	učivo
<p>rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy</p>	<p>– informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů,</p>

z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny	technické řešení informačních systémů; veřejné informační systémy
---	--

MULTIMÉDIA

výstupy	učivo
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování zvuku a videa z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace	– kódování zvuku, videa, principy bezeztrátové a ztrátové komprese;
pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce	

TVORBA A ÚPRAVA TEXTOVÝCH DOKUMENTŮ

výstupy	učivo
formátuje dlouhý dokument, využívá stylů, dbá na typografická pravidla	– zásady grafické a typografické úpravy dokumentu, styly dokumentu – struktura a další prvky dokumentu
přesahy do: ČJL (1. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

výstupy	učivo
určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení; určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	– vývoj informačního systému – postup tvorby informačního systému; návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů

DATABÁZE

výstupy	učivo
navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat; filtruje a řadí data úpravou databázového	– návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; – návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace

dotazu; otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení	
---	--

HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT – VLASTNÍ PROJEKT

výstupy	učivo
interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	– interpretace dat – kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat; – kritické myšlení a kognitivní zkreslení – velká data – zdroje, metody zpracování, využití
přesahy do: M (3. ročník): Statistika	

ZÁKLADY OBJEKTIVÉHO A UDÁLOSTMI ŘÍZENÉHO PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů	– vývoj programu – volba nástroje podle zadání úlohy; – návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; nápověda a dokumentace k programu; autorství a licence programu; etika programátora

4.4. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovední základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru

Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládnutí základů společenskovední analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřené o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti;
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti;
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;
- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

4.4.1. Dějepis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka Dějepisu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia pro vzdělávací obor Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dějepis zaujímá ve skladbě vyučovacích předmětů důležité místo. Vede žáka k:

- chápání současnosti v kontextu minulosti;
- vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou a zároveň pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost lidstva;
- vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- zaujímání vlastního stanoviska a kritického postoje k poznaným historickým událostem;
- využívání historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů.

Výuka Dějepisu je koordinována s výukou dalších vyučovacích oborů, a to Český jazyk a literatura, Základy společenských věd, Geografie, ale i se vzdělávací oblastí Umění a kultura.

Hlavním cílem předmětu je utváření historického vědomí, uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace.

Předmět obsahuje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a následnému kreativnímu zpracování a využití těchto informací při svém studiu a praxi;
- dbá na to, aby nové učivo bylo začleněno do širšího kontextu, odkazuje na poznatky osvojené žáky v jiných předmětech, podporuje u žáků logické myšlení a proaktivní přístup;
- učitel průběžně zapojuje žáky do soutěží pořádaných předmětovou komisí Dějepisu nebo dalšími subjekty;
- průběžně kontroluje dosažené studijní výsledky a vede žáky k tomu, aby se z chyb dokázali poučit, aby dokázali kriticky hodnotit pokrok při dosahování vytýčených cílů.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebnou základní faktografii samostatně hledat v odborné literatuře;
- pomáhá žákům zaujímat osobní stanoviska, kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;
- vede žáka k nahlížení dějin lidské civilizace z různých perspektiv (multikulturalita), pomáhá žákům začlenit problém do sociokulturního kontextu;
- vede žáky k pochopení, reprodukci a interpretaci písemných a obrazových historických pramenů, orientaci na časové ose i v historickém prostoru, podporuje analytické a syntetické myšlení.

Kompetence komunikativní – učitel:

- žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky;
- rozvíjí u žáků komunikativní a narativní schopnosti a dovednosti;
- výběrem vhodných aktuálních témat motivuje učitel žáky k samostatnému studiu odborné historiografické literatury, následné analýze a společné diskuzi.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- v rámci skupinové práce učitel nabídne žákům prostor pro uplatnění jejich individuálních schopností;

- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, netoleruje hrubost, aroganci a náznaky šikany;
- dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu.

Kompetence občanské – učitel:

- předmětová komise Dějepisu organizuje pro žáky návštěvy odborných historických pracovišť (archive, muzea apod.), spolupodílí se na pořádání kulturněhistorických exkurzí;
- vede žáky k tomu, aby přijímali odpovědnost za důsledky svého jednání;
- vede žáky k tomu, aby se zajímali o události veřejného života, sledovali aktuální dění v regionu i ve světě, zaujímali k němu stanoviska a jednali v zájmu celospolečenského prospěchu.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
- motivuje žáky k dosažení vytyčených cílů, podporuje je v samostatné práci, jejich výsledky monitoruje a slovně hodnotí a povzbuzuje je do další práce;
- vede žáky k používání vhodné literatury a internetu a ke kritickému hodnocení pramenů;
- vede žáky k samostatnému zpracovávání historických dějů a jevů a k jejich prezentaci;
- vede žáky k tomu, aby zaujali k probíranému učivu svůj postoj a dokázali jej prezentovat před ostatními žáky;
- průběžně zapojuje žáky do soutěží pořádaných předmětovou komisí Dějepisu a tím jsou motivováni k hlubšímu zájmu o předmět a zároveň jsou podporovány jejich kompetence komunikativní a kompetence k učení;
- vede žáky k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky;
- předmětová komise Dějepisu příležitostně organizuje pro žáky návštěvu filmového představení, případně návštěvu muzea či archivu nebo exkurzi na historicky významná místa, a tím je vede k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky

Kompetence k podnikavosti

- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- reflektuje svou zkušenost s činnostmi, které se podobají budoucí profesi
- uvědomuje si nutnost použití podnikavého způsobu řešení
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika

Kompetence občanská

- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- své jednání koriguje tak, aby nezpůsoboval environmentální a kulturní škody
- aktivně ovlivňuje své okolí ve vztahu k životnímu a kulturnímu prostředí
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- hájí práva svá i jiných s ohledem na širší souvislosti a argumenty a pocity zúčastněných osob
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicapy
- své možnosti průběžně ověřuje v nových situacích
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- řídí a moderuje diskusi
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU

výstupy	učivo
charakterizuje smysl historického poznání rozlišuje historickou literaturu a prameny	– terminologie z oblasti historie – historické prameny – postupy historikovy práce, heuristika – periodizace dějin – pomocné vědy historické – rozlišení různých zdrojů historických informací
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	
přesahy do: M (1. ročník): Základní poznatky z matematiky, F (1. ročník): Fyzikální veličiny a jejich měření přesahy z:	

(3. ročník): Vybrané kapitoly z historie, (3. ročník): Odborná literatura a pracoviště, (3. ročník): pomocné vědy historické

PRAVĚK

výstupy	učivo
objasní základní etapy doby prehistorické a vztah hmotné a duchovní kultury vysvětlí význam neolitizace pro vývoj lidstva zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	– vznik a vývoj člověka – paleolit a mezolit – neolit a počátky zemědělství, eneolit – doba bronzová – doba železná, doba římská – archeologické kultury
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí	
přesahy do: Z (1. ročník): Přírodní prostředí, Z (1. ročník): Životní prostředí	

NEJSTARŠÍ STAROVĚKÉ STÁTY

výstupy	učivo
zdůvodní kulturní přínos starověkých civilizací objasní přínos judaismu a křesťanství osvojí si základní poznatky ze starověkých dějin	– starověký Egypt (stará, střední a nová říše) – starověká Mezopotámie (Sumer, Akkad, Asýrie, Babylónie, náboženství a kultura) – starověká Palestina
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	
přesahy do: ČJL (1. ročník): Písemnictví starověku, Z (1. ročník): Přírodní prostředí, Z (1. ročník): Životní prostředí, Z (2. ročník): Makroregiony světa přesahy z: (1. ročník): Písemnictví starověku	

RANÝ STŘEDOVĚK (6.–12. ST.)

výstupy	učivo
vnímá souvislost mezi christianizací a vznikem středověkých států vymezí specifika islámské oblasti objasní proměny vybraných států v raném středověku objasní vývoj na našem území v raném	– stěhování národů – evropský Západ (Franská říše) a Východ (Byzanc) – Slované (Sámova říše, Velká Morava, Kyjevská Rus) – Arabové a islám

středověku	<ul style="list-style-type: none"> – expanze Vikingů – počátky Anglie, Francie a Svaté říše římské – přemyslovský stát do r.1197 – církve a křesťanství, boje o investituru – románské umění – raně středověká společnost (feudální vztahy, učení o trojím lidu, města)
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
<p>přesahy do: ČJL (1. ročník): Středověká česká a evropská literatura, Z (2. ročník): Makroregiony světa</p>	

ANTIKA

výstupy	učivo
<p>zdůvodní kulturní přínos starověkých civilizací objasní přínos judaismu a křesťanství osvojí si základní poznatky ze starověkých dějin</p>	<ul style="list-style-type: none"> – starověké Řecko (počátky řeckých dějin, řecká společnost v homérském období, archaické a klasické období, helénismus) – starověký Řím (Etruskové a doba královská, republika, císařství) – antická kultura, vznik křesťanství – ostatní Evropa v době římské (limes romanus jako civilizační hranice)
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
<p>přesahy do: ČJL (1. ročník): Písemnictví starověku, Z (2. ročník): Makroregiony světa přesahy z: (1. ročník): Písemnictví starověku</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK (13. ST.)

výstupy	učivo
<p>objasní proměny vybraných států ve vrcholném a pozdním středověku objasní vývoj na našem území ve vrcholném a pozdním středověku posoudí dopad tatarské a turecké expanze</p>	<ul style="list-style-type: none"> – středověká města, kolonizace – křížové výpravy a rytířská kultura – český stát za přemyslovských králů – ostatní Evropa ve 13. století – tatarské výboje

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 Vzdělávání v Evropě a ve světě

přesahy do:
 ČJL (1. ročník): Středověká česká a evropská literatura

POZDNÍ STŘEDOVĚK (14.–15. ST.)

výstupy	učivo
objasní proměny vybraných států ve vrcholném a pozdním středověku objasní vývoj na našem území ve vrcholném a pozdním středověku definuje nové myšlenkové proudy 14.–17.st.	– stoletá válka – výboje Turků v Evropě – papežství a církve (schizma, avignonské zajetí) – český stát za Lucemburků – gotická kultura – husitské hnutí a doba poděbradská – české země za Jagellonců (stavovský stát, vladislavská gotika)

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 Vzdělávání v Evropě a ve světě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů

přesahy do:
 ČJL (1. ročník): Renesance a humanismus

POČÁTKY NOVOVĚKU (16.–17. ST.)

výstupy	učivo
definuje nové myšlenkové proudy 14.–17. st. zhodnotí důsledky objevných plaveb a conquisty vysvětlí podstatu reformace a protireformace chápe podstatu stavovství a absolutismu popíše politické, sociální a kulturní poměry českých zemí v 16.–17. st.	– renesance a humanismus – zámořské objevy a jejich důsledky – reformace a protireformace – absolutismus a stavovství – západní Evropa v 16. stol. (španělská říše, nizozemská revoluce, náboženské války ve Francii, tudorovská Anglie) – české země v letech 1526–1618 (Habsburkové, náboženská otázka, stavovské povstání) – třicetiletá válka a její důsledky – Anglie za Stuartovců, puritánská revoluce – české země po třicetileté válce – barokní kultura

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

<p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>
<p>přesahy do: ČJL (1. ročník): Literatura evropského a českého baroka, ČJL (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách, HO (1. ročník): Barokní hudba přesahy z: (1. ročník): Středověká česká a evropská literatura, (1. ročník): Renesance a humanismus</p>

OSVÍCENSTVÍ A OSVÍCENSKÝ ABSOLUTISMUS (18. ST.)

výstupy	učivo
<p>chápe podstatu osvícenství a jeho význam pro revoluce 18. a 19. stol. objasní rozklad a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam nové organizace státu a parlamentních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – osvícenství – osvícenský absolutismus – tereziánské a josefínské reformy – Rusko v 18. stol. – vznik a mocenský vzestup Pruska – britské impérium a vznik Spojených států amerických
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
<p>přesahy do: ČJL (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách, HO (1. ročník): Hudba období klasicismu přesahy z: (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ OBDOBÍ

výstupy	učivo
<p>chápe podstatu osvícenství a jeho význam pro revoluce 18. a 19. st. objasní rozklad a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam nové organizace státu parlamentních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – příčiny a průběh revoluce – císařství Napoleona I. – Vídeňský kongres a nová mapa Evropy – klasicismus a empír
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

Žijeme v Evropě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

přesahy do:
 ČJL (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách
přesahy z:
 (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách

„DLOUHÉ“ 19. STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>objasní rozklad a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam nové organizace státu parlamentních systémů vysvětlí emancipační úsilí národů i jednotlivých společenských vrstev charakterizuje proces industrializace a modernizace a v jeho důsledku příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa vysvětlí expanzivní záměry velmocí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – průmyslová revoluce (vznik industriální společnosti, změny v sociální struktuře) – Svatá aliance, restaurace (červencová revoluce, metternichovský absolutismus) – utváření novodobých národů a jejich emancipační úsilí (české národní obrození, národně-osvobozené hnutí v Evropě) – Revoluce 1848 v evropských zemích (Francie, Itálie, Německo, Rakousko, české země v roce 1848/49) – mocenské a koloniální konflikty ve 2. polovině 19. st. – občanská válka v USA – sjednocení Itálie a Německa – česká politika ve 2. polovině 19. stol. (Palacký, Rieger, Cimrman) – Evropa v předvečer 1. světové války (Dvojspolek a Dohoda, rusko-japonská válka a balkánské války) – proměny životního stylu na konci 19. stol.
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam Role médií v moderních dějinách</p>	
<p>přesahy do: ČJL (1. ročník): Národní obrození I., ČJL (1. ročník): Národní obrození II. přesahy z: (1. ročník): Národní obrození I., (1. ročník): Národní obrození II., (2. ročník): Romantismus ve světové literatuře, (2. ročník): Romantismus v české literatuře, (2. ročník): Lumírovci a ruchovci, (2. ročník): Realismus ve světové literatuře, (2. ročník): Moderní umělecké směry 2.</p>	

pol. 19. stol, (2. ročník): Generace manifestu Česká moderna, (2. ročník): Česká literatura mezi romantismem a realismem, (2. ročník): Realismus v české literatuře, (3. ročník): Anarchističtí buřiči, (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století

PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA

výstupy	učivo
umí vysvětlit příčiny a důsledky světové války	<ul style="list-style-type: none"> – vypuknutí 1. světové války a ohniska bojů – významné mezníky války – I. československý odboj – ruské revoluce
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality</p>	
<p>přesahy do: ČJL (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století, ČJL (3. ročník): Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století přesahy z: (3. ročník): Česká meziválečná próza, (3. ročník): Česká poezie 20. a 30. let, (3. ročník): Drama 1. poloviny 20. století, (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století</p>	

OBDOBÍ MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI

výstupy	učivo
charakterizuje mocenský obraz světa po 1. svět. válce vymezí znaky totalitních ideologií, srovná je s demokracií, objasní podstatu agresivní politiky vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a radikalizací protidemokratických sil objasní způsob života v moderní společnosti, zhodnotí význam masové kultury	<ul style="list-style-type: none"> – vznik 1. Československé republiky – Evropa ve 20. letech, fašismus, nacismus – světová hospodářská krize – Mnichovská krize a její důsledky – kultura počátku 20. století
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Média a mediální produkce

Mediální produkty a jejich význam

Účinky mediální produkce a vliv médií

Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Psychosociální aspekty interkulturality

přesahy do:

ČJL (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století, ČJL (3. ročník): Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století, ČJL (3. ročník): Česká meziválečná próza, ČJL (3. ročník): Česká poezie 20. a 30. let, ČJL (3. ročník): Drama 1. poloviny 20. století

přesahy z:

(3. ročník): Próza ve světové literatuře 1. poloviny 20. století, (3. ročník): Česká meziválečná próza, (3. ročník): Česká poezie 20. a 30. let, (3. ročník): Drama 1. poloviny 20. století, (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století, (4. ročník): Fašismus a nacismus, (4. ročník): Bolševismus, (4. ročník): ČSR a Versailleský systém

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

výstupy	učivo
umí vysvětlit příčiny a důsledky světové války vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi	– vypuknutí II. světové války a západní tažení 1940 – Protektorát Čechy a Morava, II. odboj – napadení SSSR a USA – obrat ve vývoji války – závěrečné etapy války
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: ČJL (3. ročník): Česká literatura za okupace	
přesahy z: (3. ročník): Česká literatura za okupace, (4. ročník): Světová literatura po roce 1945, (4. ročník): Česká literatura v letech 1945–1956, (4. ročník): Drama po roce 1945	

EVROPA A SVĚT PO R. 1945

výstupy	učivo
charakterizuje vývoj bipolárního světa vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi	– Teherán, Jalta a Postupim – počátky studené války, německá otázka – studená válka a vznik zemí sovětského bloku – svět Západu a vznik atlantického spojení
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Světová literatura po roce 1945, ČJL (4. ročník): Česká literatura v letech 1945–1956, ČJL (4. ročník): Česká literatura v letech 1956–1968 přesahy z: (4. ročník): Světová literatura po roce 1945, (4. ročník): Drama po roce 1945, (4. ročník): Bolševismus, (4. ročník): Stalinismus a neostalinismus, (4. ročník): Dějiny ekonomických teorií	

ČSR 1945–1956

výstupy	učivo
vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi porovná životní podmínky v nedemokratických společnostech a v demokracii	– systém NF, vývoj v letech 1945–1948 – porážka demokracie v ČSR – politické procesy v 50. letech, upevnění komunistického režimu
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Česká literatura v letech 1945–1956, ČJL (4. ročník): Drama po roce 1945, ZSV (3. ročník): Právo v každodenním životě, Z (2. ročník): Česká republika přesahy z: (3. ročník): Česká literatura za okupace, (4. ročník): Česká literatura v letech 1945–1956, (4. ročník): Česká literatura v letech 1956–1968, (4. ročník): Drama po roce 1945, (4. ročník): Stalinismus a neostalinismus, (4. ročník): Dějiny ekonomických teorií	

TŘETÍ SVĚT

výstupy	učivo
rozumí vývoji třetího světa vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi	– proces dekolonializace – vznik Izraele a arabsko-izraelský konflikt – hlavní ohniska konfliktů
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí</p>	
<p>přesahy do: Z (2. ročník): Makroregiony světa</p>	

ROZDĚLENÝ SVĚT

výstupy	učivo
vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi objasní evropský integrační proces porovná životní podmínky v nedemokratických společnostech a v demokracii	– peripetie sovětsko-amerických vztahů po r.1956 – svět demokracie a hospodářsky vyspělých tržních ekonomik, proces evropské integrace – první krize sovětského bloku
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
<p>přesahy do: Z (2. ročník): Makroregiony světa přesahy z: (4. ročník): Stalinismus a neostalinismus, (4. ročník): Dějiny ekonomických teorií</p>	

ČSSR v 60. LETECH, PRAŽSKÉ JARO

výstupy	učivo
charakterizuje vývoj bipolárního světa vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi	– přijetí nové ústavy – ekonomická krize a ekonomická reforma

porovná životní podmínky v nedemokratických společnostech a v demokracii	– Pražské jaro – sovětská intervence – počátky „konsolidace“ a „normalizace“
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Česká literatura v letech 1956–1968, ČJL (4. ročník): Česká literatura od roku 1968 do současnosti, Z (2. ročník): Česká republika přesahy z: (4. ročník): Česká literatura v letech 1956–1968, (4. ročník): Drama po roce 1945, (4. ročník): Stalinismus a neotalisnismus, (4. ročník): Dějiny ekonomických teorií	

OD TOTALITY K OBNOVĚ DEMOKRACIE

výstupy	učivo
charakterizuje vývoj bipolárního světa vysvětlí vnitřní vývoj v konkrétní zemi porovná životní podmínky v nedemokratických společnostech a v demokracii rozumí soudobému světu	– normalizační éra budování „reálného socialismu“ – KBSE a vznik občanských iniciativ v ČSSR – zhroucení totalitních režimů ve východní Evropě, rozpad sovětského bloku – obnovení demokracie a vznik České republiky – globální problémy moderní společnosti
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Česká literatura od roku 1968 do současnosti, ČJL (4. ročník): Drama po roce 1945, ZSV (3. ročník): Právo v každodenním životě, Z (2. ročník): Makroregiony světa, Z (2. ročník): Česká republika přesahy z: (4. ročník): Česká literatura od roku 1968 do současnosti, (4. ročník): Drama po roce 1945, (4. ročník): Stalinismus a neotalisnismus	

KULTURA A ŽIVOTNÍ STYL 2. POL. 20. STOL.

výstupy	učivo
porovná životní podmínky v nedemokratických společnostech a v demokracii rozumí soudobému světu	– třetí průmyslová revoluce – umělecké proudy po 2. sv. válce – životní podmínky na obou stranách „železné opony“

	– význam umění pro rezistenci v totalitě – masová kultura, postmoderna
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: HO (2. ročník): Hudba 20. století, HO (2. ročník): Hudba nonartificiální	

4.4.2. Základy společenských věd

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Základy společenských věd obsahem odpovídá vzdělávacímu oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost, integruje rovněž učivo vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Základy společenských věd je seznámit žáky s jednotlivými společenskovědními obory, které tvoří základ pro formování celostního pohledu na svět v jeho rozmanitosti a složitosti, pro rozvíjení vlastní osobnosti a schopnosti vytvářet hodnotné mezilidské vztahy, pro aktivní podílení se na společenském a občanském životě.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce
- Mediální produkty a jejich význam
- Uživatelé
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu:

K realizaci tohoto cíle vyučovacího předmětu jsou vedle tradiční metody výkladu doplňovaného názornými ukázkami z právní praxe, filozofickými, politologickými aj. texty, uplatňovány metody, které napomáhají formování postojů a názorů žáka tj. diskuse, psychosociální hry, výukové programy apod. Výuka probíhá převážně ve třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Na úrovni vyučovacího předmětu Základy společenských věd jsou využívány následující výchovné a vzdělávací postupy.

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky, aby vyhledávali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura, ...) a směřuje je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování jejich hodnověrnosti;
- zadává žákům úkoly, při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat, třdit a vybírat z většího množství informací.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali a obhajovali vlastní názory při respektování etických zásad;
- využívá metod diskuse, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinové práce, vede je ke vzájemné spolupráci a toleranci názorů druhých;

- vhodně zvolenými příklady vede žáky ke konfrontaci s jejich vlastním chováním a jednáním, aby byli schopni odhadnout možné následky pro sebe i okolí;
- navozuje situace, v nichž žáci rozvíjejí své vztahy k sobě i k ostatním, podporuje vytváření a rozvíjení mezilidských vztahů mezi žáky navzájem a zároveň mezi žáky a učitelem.

Kompetence občanské – učitel:

- motivuje žáky ideou „jen bdělým náleží práva“ k praktickému uplatnění poznatků a zároveň k odpovědnému přístupu nejen ke svým právům, ale i k povinnostem;
- směřuje žáky ke sledování aktuální situace (politické, sociální, ekologické, ekonomické, kulturní aj.) v ČR a ve světě.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení;
- využívá simulace situací, ve kterých se žáci rozhodují samostatně.

Kompetence pracovní – učitel:

- motivuje žáky k plánování činnosti pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- anticipuje výsledky použitých informačních zdrojů a postupů
- navrhuje opatření vedoucí k optimalizaci řešení a eliminaci chyb
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- dokáže rozvinout a obohatit řešení problému formulované jiným členem skupiny
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- orientuje se na trhu práce, své vzdělávací záměry koriguje s ohledem na tuto situaci
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika
- v konkrétních životních situacích se dokáže odpovědně rozhodnout a uvědomit si důsledky svého rozhodnutí
- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- buduje své právní a občanské vědomí v souvislosti s ochranou duchovních hodnot
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- hájí práva svá i jiných s ohledem na širší souvislosti a argumenty a pocity zúčastněných osob
- dokáže se vyrovnat s pocitem křivdy vůči své osobě
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- vyhodnocuje dopady svého jednání na okolí
- je schopen sebereflexe a kompenzace nežádoucích dopadů svého jednání
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- reflektuje vztahy v sociální skupině a tomu přizpůsobuje způsoby svého jednání
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých

- řídí se zásadami zdravého životního stylu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnání trémy

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PODSTATA LIDSKÉ PSYCHIKY

výstupy	učivo
objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat	– vědomí – psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

OSOBNOST ČLOVĚKA

výstupy	učivo
porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší	– charakteristika osobnosti, její typologie – vývoj a formování osobnosti v jednotlivých

<p>do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</p>	<p>etapách lidského života – tělesné, duševní a společenské změny v období adolescence – hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových stavů – způsoby sebereflexe a kontroly emocí – význam celoživotního učení a sebevýchovy</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

PSYCHOLOGIE V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ

výstupy	učivo
<p>porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</p>	<p>– rozhodování o životních otázkách – zásady duševní hygieny – náročné životní situace, stres a způsoby jeho zvládnutí – důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnutí stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti – autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy, zdravotní a psychosociální rizika – sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích, duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích – systém psychologického poradenství</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	

Sociální komunikace
Morálka všedního dne
Spolupráce a soutěž

SPOLEČENSKÁ PODSTATA ČLOVĚKA

výstupy	učivo
uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	<ul style="list-style-type: none"> – význam začlenění jedince do sociálních vazeb – proces socializace – mezilidská komunikace – problémy v mezilidských vztazích
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

SOCIÁLNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích	<ul style="list-style-type: none"> – sociální útvary, společenské instituce – sociální nerovnost – sociální mobilita – jedinec ve skupině (vztahy, role, normy jednání)
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

SOCIÁLNÍ FENOMÉNY A PROCESY

výstupy	učivo
posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní i destruktivní objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	<ul style="list-style-type: none"> – rodina, práce, masmédiá, životní prostředí – sociální deviace – sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Globalizační a rozvojové procesy
 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Mediální produkty a jejich význam
 Účinky mediální produkce a vliv médií
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Psychosociální aspekty interkulturality
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Člověk a životní prostředí
 Životní prostředí regionu a České republiky

VOLBA ŽIVOTNÍHO PARTNERA

výstupy	učivo
korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků	– rizika spojená s volbou životního partnera – modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života, odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování – krizové situace v rodině

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Účinky mediální produkce a vliv médií

VZTAHY V RODINĚ

výstupy	učivo
---------	-------

<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce</p>	<ul style="list-style-type: none"> – partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina – náhradní rodinná péče a její formy – ústavní péče
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	

SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<p>korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</p>	<ul style="list-style-type: none"> – otevřenost vůči druhým lidem – vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů – sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí, rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	

SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

výstupy	učivo
korektně a citlivě řeší problémy založené na	– modely chování v intimních vztazích

<p>mezilidských vztazích posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování</p>	<p>– otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost – sebepoznání, sebeúcta</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

STÁT

výstupy	učivo
<p>rozlišuje a porovnává historické i současné typy států vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci</p>	<p>– znaky a funkce, formy státu, právní stát – Ústava ČR – přehled základních ustanovení</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Uživatelé</p>	

DEMOKRACIE A LIDSKÁ PRÁVA

výstupy	učivo
---------	-------

<p>vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování uvede druhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – principy a podoby demokracie – občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce – lidská práva a jejich zakotvení v dokumentech, prorušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana – politické subjekty, politický život ve státě – volby, volební systémy – úřady
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
<p>přesahy z: (4. ročník): Stalinismus a neostalinismus, (4. ročník): Bipolarita</p>	

IDEOLOGIE

výstupy	učivo
vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií	– znaky a funkce ideologie – přehled vybraných ideologií
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě	
přesahy z: (4. ročník): Stalinismus a neostaliniismus, (4. ročník): Bipolarita	

EVROPSKÁ INTEGRACE

výstupy	učivo
objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva	– podstata a význam integračního procesu – Evropská unie – význam – proces integrace – orgány EU – jednotná evropská měna
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

výstupy	učivo
uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a	– důvody, význam a výhody mezinárodní spolupráce

<p>vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí</p>	<p>– významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel náplň a činnosti</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	

PROCES GLOBALIZACE

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky</p>	<p>– příčiny, projevy, důsledky globalizačního procesu – globální problémy</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí</p>	

PROFESNÍ VOLBA

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře</p>	<p>– práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst – dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností</p>

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž

MEZINÁRODNÍ TRH PRÁCE

výstupy	učivo
posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním	– nabídka a poptávka po pracovních místech, informační poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce</p>	

OSOBNÍ MANAGEMENT

výstupy	učivo
reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	– plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workoholismus
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

PRACOVNÍ PRÁVO

výstupy	učivo
uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní	– pracovní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) – práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory

pracovní pomůcky chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu objasní funkci odborů	– bezpečnost práce, její zásady, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ

výstupy	učivo
objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek	– právo a spravedlnost, smysl a účel práva, morálka a právo – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům – právní řád ČR – jeho uspořádání – systém právních odvětví, druhy právních norem – smlouvy, jejich význam a obsah – všeobecné podmínky smluv
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	
přesahy z: (4. ročník): ČSR 1945–1956, (4. ročník): Od totality k obnově demokracie	

ORGÁNY PRÁVNÍ OCHRANY

výstupy	učivo
rozeznává, jaké příklady se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejícího s výrobou a držením návykových látek a s činností pod	– funkce a úkoly, právnické profese – účel a průběh občanského soudního řízení – orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly – sexuálně motivovaná kriminalita, pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami – výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové

<p>jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně občané mohou obracet ve svém jednání respektuje platné právní normy</p>	<p>látky a bezpečnost v dopravě – systém právního poradenství – činnost a úkoly občanských poraden</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY

výstupy	učivo
<p>vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky</p>	<p>– typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus – nabídka, poptávka – tvorba ceny, globální ekonomické otázky</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

výstupy	učivo
<p>rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější</p>	<p>– právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání</p>

posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

MARKETING

výstupy	učivo
analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	– marketing a public relations, reklama, reklamní agentury
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Uživatelé Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách	

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA STÁTU

výstupy	učivo
objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na	– fiskální politika, státní rozpočet, daňová soustava – monetární politika ČNB, inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance – sociální politika, důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti

níž má nárok objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadu práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Spolupráce a soutěž	

PENÍZE

výstupy	učivo
používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku uveče principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů	– funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie – burza

HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
rozliši pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele	– rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti – spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	

FINANČNÍ PRODUKTY

výstupy	učivo
navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	– způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz – řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing – úrokové sazby, RPSN – pojištění

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

BANKOVNÍ SOUSTAVA

výstupy	učivo
využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank	– ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví

PODSTATA FILOZOFIE

výstupy	učivo
objasní podstatu filozofického tázání, porovnává východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití	– základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Sociální komunikace
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Globalizační a rozvojové procesy
 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

SYSTEMATICKÁ FILOZOFIE

výstupy	učivo
rozpozná jednotlivá odvětví filozofie v návaznosti na řešení daného filozofického problému používá základní filozofickou terminologii jako předpoklad kategoriální výbavy pro orientaci ve vývoji filozofického myšlení	– filozofické disciplíny – kategorie obecné a speciální metafyziky

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

FILOZOFIE V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	– klíčové etapy a směry filozofického myšlení
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy z: (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách, (2. ročník): Realismus v české literatuře, (4. ročník): Filosofie a problém člověka, (4. ročník): Klíčové etapy a směry filosofického myšlení	

VÍRA V LIDSKÉM ŽIVOTĚ

výstupy	učivo
rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	– podoby víry, znaky náboženské víry – náboženské systémy, církve – sekty
přesahy z: (4. ročník): Filosofie a problém člověka, (4. ročník): Klíčové etapy a směry filosofického myšlení, (4. ročník): Religionistika	

4.5. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je hodnotné jednak samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby se orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, neboť se vzájemně ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, mu představuje současně přírodní vědy též jako neoddelitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak jeho zájem o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře využívají často právě poznatků a metod přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru Geografie byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému;
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi;
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jejich podstatné rysy či zákonitosti;
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů;
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti;
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem;
- předvídaní průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídaní možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí;

- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí;
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

4.5.1. Fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Fyzika je součástí vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Během studia si žáci rozšiřují poznatky mechaniky, termiky, elektřiny a magnetizmu.

Seznámí se se základy mechanického a elektromagnetického kmitání a vlnění, prohloubí si znalosti klasické optiky a osvojí si základy kvantové a jaderné fyziky a fyziky mikrosvěta.

Ve fyzice si žáci osvojují vybrané fyzikální empirické postupy v návaznosti na nižší stupeň vzdělávání. Snaží se jim porozumět a používat je při získávání nových poznatků z různých oborů současné fyziky. Učí se analyzovat přiměřeně složitá fyzikální fakta, rozpoznat jejich příčiny, zpracovávat a hodnotit jejich výsledky a vypožorovat z nich závěry.

Žáci se učí používat s porozuměním fyzikální terminologii, symboliku a adekvátní matematické a grafické prostředky potřebné k racionálnímu písemnému i ústnímu vyjadřování. K tomu využívají zákony, fyzikální modely a teorie tvořící základ současné fyziky. Ze znalosti počátečních podmínek a zákonů, jimiž se řídí daný fyzikální děj, by měli žáci dokázat předvídat jeho průběh a důsledky.

Žáci samostatně provádí pozorování, měření a experimenty. Měří vhodnými metodami základní fyzikální veličiny, provádí pozorování fyzikálních jevů a pokusů. Dokáží je zpracovat, interpretovat a hledat mezi nimi případné vzájemné souvislosti. Učí se dodržovat v praxi pravidla bezpečné práce s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Důležitou součástí výuky fyziky je posouzení vlivu fyzikálních dějů a jejich využití v praktickém životě a při ochraně životního prostředí. Žáci se také seznámí s historií a kulturní rolí, kterou hrály a hrají fyzikální vědy v životě lidí. Důležité je, aby žáci pochopili fyzikální poznání jako otevřený systém, který se neustále prohlubuje, rozšiřuje a integruje s ostatními obory lidské činnosti a přispívá k lepší orientaci v praktickém životě.

Fyzika je velmi úzce spjata především s matematikou a chemií.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu:

V prvním, druhém a třetím ročníku mají žáci jednu hodinu půlenou. Je vyhrazena pro samostatnou práci v laboratorních cvičeních. Výuka fyziky probíhá především v odborné učebně fyziky, vybavené moderní didaktickou technikou, praktická cvičení a laboratorní práce v laboratoři fyziky. Podle potřeb je využívána i multimediální učebna.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním použít;
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo;
- motivuje žáky vhodnými pokusy a demonstracemi a vyžaduje jejich vyhodnocení.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy samostatně i ve skupinách;
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu;
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce.

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu;
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování ve škole i mimo školu.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- navrhuje opatření vedoucí k optimalizaci řešení a eliminaci chyb
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění

Kompetence občanská

- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- organizuje spolupráci nebo spolupracuje při poskytování pomoci v krizových situacích
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- osvojuje si metody práce v týmu
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2 ½	2 ½	2 ½	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

výstupy	učivo
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	– soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek SI – absolutní a relativní odchylka měření
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	
přesahy z:	

(1. ročník): Úvod do studia dějepisu

KINEMATIKA POHYBU

výstupy	učivo
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	<ul style="list-style-type: none"> – vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa, rychlost a zrychlení – rovnoměrný přímočarý pohyb – rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený pohyb – rovnoměrný pohyb po kružnici

DYNAMIKA POHYBU

výstupy	učivo
využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles	<ul style="list-style-type: none"> – hmotnost a síla – newtonovy pohybové zákony – inerciální vztažná soustava – hybnost tělesa, zákon zachování hybnosti – třecí síla
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	

ENERGIE A MECHANICKÁ PRÁCE

výstupy	učivo
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> – mechanická práce – výkon – souvislost změny mechanické energie s prací – zákon zachování hmotnosti a energie

GRAVITAČNÍ POLE

výstupy	učivo
uvede konkrétní příklady gravitačního působení těles objasní pohyb těles v gravitačním poli Země a pohyb planet v gravitačním poli Slunce	<ul style="list-style-type: none"> – gravitační pole, Newtonův gravitační zákon – gravitační a tíhová síla – vybrané pohyby v gravitačním poli Země – keplerovy zákony
přesahy z: (3. ročník): Astrofyzika	

MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA

výstupy	učivo
určí v konkrétních situacích síly a jejich	<ul style="list-style-type: none"> – posuvný a otáčivý pohyb, moment síly

momenty působící na těleso a určí výslednici sil	<ul style="list-style-type: none"> – těžiště tuhého tělesa – rovnovážná poloha tuhého tělesa
--	--

MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ

výstupy	učivo
uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů využívá poznatky o zákonitostech tlaku objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso	<ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti kapalin a plynů – tlaková síla, tlak, Pascalův zákon, Archimédův zákon – základy hydrodynamiky

2. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ POZNATKY MOLEKULOVÉ FYZIKY A TERMODYNAMIKY

výstupy	učivo
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh uvede konkrétní příklady změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou	<ul style="list-style-type: none"> – kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství – termodynamická teplota – vnitřní energie a její změna, teplo, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice – první termodynamický zákon – různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech

STRUKTURA A VLASTNOSTI PLYNNÝCH LÁTEK

výstupy	učivo
využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	<ul style="list-style-type: none"> – ideální plyn – stavová rovnice pro ideální plyn – děje s ideálním plynem – kruhový děj, druhý termodynamický zákon

STRUKTURA A VLASTNOSTI PEVNÝCH A KAPALNÝCH LÁTEK

výstupy	učivo
analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> – krystalické a amorfni látky, krystalická mřížka – normálové napětí, Hookův zákon – povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy – součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin – změny skupenství, skupenské a měrné skupenské teplo

přesahy z:

(3. ročník): Fázové přechody druhého druhu, (3. ročník): Meteorologie

MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ

výstupy	učivo
objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky a dynamiky	– kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence, síla pružnosti – postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění – zvuk, hlasitost, intenzita a rychlost zvuku
přesahy z: (3. ročník): Akustika	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

ELEKTRICKÝ NÁBOJ A ELEKTRICKÉ POLE

výstupy	učivo
porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	– elektrický náboj a jeho zachování – elektrické pole, elektrické síly, intenzita elektrického pole – elektrické napětí a kondenzátor – vodič a izolant v homogenním elektrickém poli

ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH

výstupy	učivo
využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	– proud jako fyzikální veličina a jev, Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod – elektrický odpor, elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu – vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech – polovodičová dioda
přesahy z: (3. ročník): Fázové přechody druhého druhu, (3. ročník): Environmentální fyzika, (3. ročník): Fyzikální metody ve zdravotnictví	

MAGNETICKÉ POLE

výstupy	učivo
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení znázorní magnetické pole magnetů a vodičů s proudem	– pole magnetů a vodičů s proudem – magnetická síla – částice s nábojem v magnetickém poli – elektromagnetická indukce, indukované napětí a proud

dokáže klasifikovat látky z hlediska magnetických vlastností	– faradayův zákon elektromagnetické indukce
--	---

přesahy z:

(3. ročník): Fázové přechody druhého druhu, (3. ročník): Fyzikální metody ve zdravotnictví

STŘÍDAVÝ PROUD

výstupy	učivo
---------	-------

analyzuje vznik a průběh střídavého proudu a napětí
rozliší okamžité, maximální a efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí
vysvětlí princip generátoru střídavého proudu a transformaci střídavého proudu a napětí

– harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence
– jednoduché obvody střídavého proudu
– výkon střídavého proudu
– generátor střídavého proudu, elektromotor
– transformátor

pokrytí průřezových témat
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Člověk a životní prostředí – *ochrana životního prostředí*

přesahy z:

(3. ročník): Environmentální fyzika

ELEKTROMAGNETICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ

výstupy	učivo
---------	-------

porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích

– elektromagnetické kmitání, oscilační obvod
– vznik elektromagnetického vlnění, jeho vlastnosti a šíření

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VLNOVÉ VLASTNOSTI SVĚTLA

výstupy	učivo
---------	-------

využívá zákona odrazu a lomu při řešení úloh

– šíření a rychlost světla v různých prostředích, index lomu
– zákony odrazu a lomu světla
– interference světla
– optické spektrum
– stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti

OPTICKÉ ZOBRAZOVÁNÍ

výstupy	učivo
---------	-------

využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy

– zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle
– zobrazení lomem na tenkých čočkách

	– zorný úhel, oko jako optický systém, lupa
--	---

ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ

výstupy	učivo
dokáže vysvětlit význam a užití různých druhů elektromagnetického záření v praxi	– tepelné záření a jeho zákonitosti – vlastnosti infračerveného a ultrafialového záření – vznik a vlastnosti rentgenového záření

FYZIKA MIKROSVĚTA

výstupy	učivo
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	– fotoelektrický jev, foton a jeho energii – korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic – modely atomu, kvantování energie atomu – spontánní a stimulovaná emise, laser
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	

JADERNÁ FYZIKA

výstupy	učivo
posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	– atomové jádro, hmotnost a vazebná energie, jaderná energie – syntéza a štěpení jader atomů, řetězová reakce, jaderný reaktor – radioaktivita
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí	

4.5.2. Chemie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP GV. Je zde integrován tematický okruh průřezových témat Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova RVP GV a tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí.

Ve vyučování chemie mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Výuka chemie je rozdělena podle základních chemických disciplín takto:

1. ročník – Obecná chemie
2. ročník – Anorganická chemie
3. ročník – Organická chemie
4. ročník – Biochemie

Organizační vymezení předmětu:

V 1. a 2. ročníku jsou zařazena laboratorní cvičení, ve kterých se třída dělí na skupiny. V 1. ročníku jde o dvě hodiny jednou za dva týdny, ve 2. ročníku jednu hodinu během dvou týdnů. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě;
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům;
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení;
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků;
- klade důraz na mezipředmětové vztahy.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině;
- klade důraz na mezipředmětové vztahy.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;

– vede žáky k diskusi nad řešeními, ke hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vede žáky k diskusi nad řešeními, ke hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů;

– zadává úkoly formou skupinová práce.

Kompetence občanská – učitel:

– dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu;

– vede žáky k diskusi nad řešeními, ke hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů;

– zadává úkoly formou skupinová práce.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podporuje nadané žáky v účasti na chemických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;

– podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- při řešení postupuje systematicky, svůj postup zaznamenává a formuluje výsledky empirického zkoumání
- na základě ověření vstupních informací a empiricky získaných dat dokáže hypotézy ověřit, mylné zavrhnout
- vytváří další varianty řešení daného problému

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority

- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky

Kompetence občanská

- organizuje spolupráci nebo spolupracuje při poskytování pomoci v krizových situacích
- dokáže aplikovat poznatky o poskytování první pomoci a chování v krizových situacích v případě nastalé potřeby
- dokáže identifikovat hrozící nebezpečí a varovat okolí

Kompetence sociální a personální

- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicap
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- osvojuje si metody práce v týmu
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých
- řídí se zásadami zdravého životního stylu

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	2 ½	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

ZÁKLADNÍ POJMY V CHEMII

výstupy	učivo
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	– soustavy látek a jejich složení – klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) – názvosloví anorganických sloučenin – druhy vzorců

	<ul style="list-style-type: none"> – veličiny a výpočty v chemii – základní chemické zákony
<p>Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit</p>	

STAVBA ATOMU

výstupy	učivo
využívá znalosti kvantových čísel k zapsání elektronové konfigurace prvků	<ul style="list-style-type: none"> – jádro, přirozená a umělá radioaktivita – elektronový obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů – teorie hybridizace a tvary molekul
<p>Pokrytí PT: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Člověk a životní prostředí - Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí</p>	

CHEMICKÁ VAZBA A VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	<ul style="list-style-type: none"> – vazba kovalentní, polární, nepolární, iontová, koordinačně-kovalentní, kovová – slabé interakce, vazby vodíkových můstků, van der Waalovy síly – typy krystalů a jejich vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
rozliší různé typy chemických reakcí	<ul style="list-style-type: none"> – klasifikace chemických reakcí – redoxní děj, oxidační a redukční činidla – Bekeťovova řada napětí kovů – vyčíslování redoxních rovnic

REAKČNÍ KINETIKA

výstupy	učivo
vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí	<ul style="list-style-type: none"> – rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost – chemické rovnováhy – rovnováhy v acidobazickém ději, teorie kyselin a zásad

TERMOCHEMIE

výstupy	učivo
rozliší endotermický a exotermický děj	– endotermický a exotermický děj – termochemické zákony

PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ

výstupy	učivo
předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	– historický vývoj – skupiny, periody, elektronová konfigurace

OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

výstupy	učivo
rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	– živelní pohromy – vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události – únik nebezpečných látek do životního prostředí – základní postupy první pomoci – chování při řešení mimořádných událostí

2. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

VODÍK A JEHO SLOUČENINY

výstupy	učivo
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	– vlastnosti vodíku – dvouprvkové sloučeniny – voda a její vlastnosti – roztoky

S-PRVKY A JEJICH SLOUČENINY

výstupy	učivo
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	– vlastnosti s-prvků – významné sloučeniny s-prvků – surovinové zdroje
pokrytí průřezových témat	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí. Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí

P-PRVKY A JEJICH SLOUČENINY

výstupy	učivo
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	– vlastnosti p-prvků – významné sloučeniny p-prvků – surovinové zdroje
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí. Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	

D– A F-PRVKY A JEJICH SLOUČENINY

výstupy	učivo
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	– vlastnosti d-prvků – významné sloučeniny d-prvků – surovinové zdroje – uran a jaderná energie
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí. Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO ORGANICKÉ CHEMIE

výstupy	učivo
zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	– vlastnosti organických sloučenin – druhy vzorců – izomerie – reakce, štěpení vazby – základy organického názvosloví

UHLOVODÍKY A JEJICH KLASIFIKACE

výstupy	učivo
aplikuje pravidla systematického názvosloví	– alkany a cykloalkany

organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	<ul style="list-style-type: none"> – alkeny, alkadieny, alkyny – areny – surovinové zdroje uhlovodíků
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí - Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A JEJICH KLASIFIKACE

výstupy	učivo
aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	<ul style="list-style-type: none"> – halogenderiváty – dusíkaté deriváty – nitrosloučeniny, aminy – alkoholy a fenoly – ethery – aldehydy a ketony – karboxylové kyseliny – funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

HETEROCYKlickÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu	<ul style="list-style-type: none"> – rozdělení, vlastnosti heterocyklických sloučenin – alkaloidy

SYNTETICKÉ MAKROMOLEKULÁRNÍ LÁTKY

výstupy	učivo
vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku	<ul style="list-style-type: none"> – základní vlastnosti, vznik – polymerace – polykondenzace

	– polyadice
Pokrytí PT: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí - Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	

LÉČIVA, PESTICIDY, BARVIVA A DETERGENTY

výstupy	učivo
rozdělí léčiva dle jejich účinku	– klasifikace a zástupci léčiv – charakteristika pesticidů, barviv, detergentů a jejich klasifikace

POPISNÁ BIOCHEMIE

výstupy	učivo
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	– lipidy – sacharidy – bílkoviny – nukleové kyseliny

DYNAMICKÁ BIOCHEMIE

výstupy	učivo
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	– enzymy, vitaminy, hormony – základní metabolické děje v živých soustavách

4.5.3. Biologie

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zahrnuje vzdělávací obor Biologie a část vzdělávacího oboru Geologie. Integruje část oboru Výchovy ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, součástí předmětu jsou Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Biologie je koncipována jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnou ucelenou představu o podstatě života, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů a jejich vztahů k neživé přírodě. Žáci se seznámí se základy evoluce, s taxonomickým rozdělením organismů, důraz je kladen především na molekulární a biochemickou podstatu dějů. Žák je veden k citlivému vztahu k živým organismům, chápe důsledky lidské činnosti na všechny oblasti živé a neživé přírody a obhájí šetrné způsoby hospodaření s přírodními zdroji. Předmět biologie přispívá k sebepoznávání, pomáhá žákům vytvořit pravidla správného životního stylu, pečovat o své tělesné i duševní zdraví, dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu

Biologie je povinným vyučovacím předmětem ve všech ročnících s dotací dvě hodiny týdně v každém ročníku. V 1. a 3. ročníku čtyřletého studia, v kvintě a septimě víceletého studia je výuka rozšířena o jednu hodinu pravidelných laboratorních cvičení vždy jednou za čtrnáct dní, třída se dělí na polovinu, žáci pracují v biologické laboratoři nebo v terénu. Na povinný vyučovací předmět Biologie navazuje ve 3. a 4. ročníku, v septimě a oktávě volitelný předmět biologických disciplín, jehož cílem je rozšířit výuku biologie o další oblasti a obory s návazností na zájmy žáků a požadavky vysokých škol. Během celého studia se mohou žáci zapojit do biologické olympiády, Středoškolské odborné činnosti, případně jiných přírodovědných soutěží. Součástí výuky jsou vycházky do terénu a exkurze.

Pro výuku biologie je k dispozici odborná učebna a laboratoř biologie, škola je vybavena pomůckami a didaktickým zařízením. Základní formou výuky je výklad s praktickými ukázkami (přírodniny, video, moderní IT technika, interaktivní učebny, mikroskopická technika, dataprojektor, PC prezentace, výukové programy), tyto formy jsou doplňovány diskuzemi, referáty, prací s jinými studijními zdroji (populárně naučná literatura, odborné časopisy, internet apod.)

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet pozitivní vztah žáků k vědění a poznávání;
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění a propojování s dřívějšími znalostmi a zkušenostmi;
- předkládá žákům úkoly, které vyžadují nacházet zdroje informací, účelně je využívat a kriticky zhodnotit;
- doporučuje odborné i populární publikace, využití internetu;

- motivuje žáky k objevování mezioborových vztahů a k uvědomování si praktického významu poznatků a jejich aplikaci;
- podporuje tvořivost, učí žáky plánovat si práci, volit vhodné metody vzhledem k očekávaným výsledkům a vede je ke kritickému hodnocení svých výsledků.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- nepředkládá učivo jako uzavřený systém poznatků, ale jako proces lidského poznávání, hledání odpovědí a řešení problémů;
- podporuje logické a tvořivé myšlení, zadává problémové úlohy, metodicky dohlíží na jejich řešení;
- pomáhá nacházet nové přístupy a nová řešení, podporuje diskusi a různou interpretaci daného problému;
- nabízí témata pro vypracování referátu, které žáci samostatně prezentují;
- při procvičování učiva a v tematických testech zadává otázky a úlohy tak, aby žáci využívali různé postupy (přirazování, schémata, popisy, vysvětlování apod.).

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k prezentaci svých názorů a výsledků své práce formou ústní i písemnou, vyžaduje přesnost, přehlednost a vhodnou formu (využití grafů, nákresů, zpracování na počítači);
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet);
- učí je věcnou a slušnou formou obhajovat svá stanoviska a přitom respektovat názory oponentů;
- otevřeně komunikuje o problémech a biologických souvislostech, aktuálně zařazuje do výuky veřejně diskutovaná témata.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky vlastním příkladem i na příkladech jiných lidí ke slušnosti, šetrnosti, ohleduplnosti a kladnému vztahu k přírodě i k sobě navzájem, netoleruje hrubost a nekázeň;
- využívá skupinové výuky s dohledem nad konstruktivním a zodpovědným zapojením jednotlivce do týmové práce;
- zdůrazňuje nutnost vytvoření vyváženého vztahu mezi prosazováním vlastní osobnosti a zapojením se do činnosti kolektivu a společnosti;
- demonstruje příklady z historie i současnosti vědy o roli jedince a kolektivu ve vývoji vědy a poznání;
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků sebekriticky hodnotit sama sebe;

– veřejnou kritikou potírá jakýkoli náznak neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy.

Kompetence občanská – učitel:

– vede žáky k odpovědnosti za své zdraví i za zdraví ostatních, učí je jednat v mezních situacích;

– navozuje modelové situace týkající se životního stylu, diskutuje na téma osobní zodpovědnosti jednotlivce za své zdraví;

– pěstuje kladný vztah žáků k jiným organismům a k životnímu prostředí, zdůrazňuje vzájemnou provázanost přírodních a sociálních jevů, předkládá příklady o mezidruhové a vnitrodruhové variabilitě v přírodě jako logickému základu pro rozvoj tolerance mezi lidmi;

– důrazně dohlíží na slušné chování žáků, netoleruje hrubé a nezdvořilé jednání nejen ve škole a během školních akcí.

Kompetence pracovní – učitel:

– vede žáky k tomu, aby si uvědomili hodnotu práce své i druhých;

– zařazuje samostatné práce, které umožní žákům uvědomit si časovou, duševní i fyzickou náročnost při plnění úkolů;

– umožňuje žákům pracovat s dostupnými pomůckami a přístroji pro zkoumání přírody a živých organismů;

– připravuje žáky na soustavnou práci zadáváním dlouhodobějších úkolů a důslednou kontrolou pracovních povinností;

– vyžaduje šetrné zacházení se svěřenými učebnicemi, pracovními pomůckami a vybavením školy.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- navrhuje metody k ověření hypotézy, ukazatele, na jejichž základě bude možno posoudit úspěšnost řešení
- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- při řešení postupuje systematicky, svůj postup zaznamenává a formuluje výsledky empirického zkoumání
- na základě ověření vstupních informací a empiricky získaných dat dokáže hypotézy ověřit, mylné zavrhnout
- vytváří další varianty řešení daného problému

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- dokáže rozvinout a obohatit řešení problému formulované jiným členem skupiny
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- sám aktivně vyhledává informace potřebné pro své další vzdělávání a pracovní uplatnění
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- reflektuje svou zkušenost s činnostmi, které se podobají budoucí profesi
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika
- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění
- o svém uplatnění uvažuje v dlouhodobém výhledu

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- své jednání koriguje tak, aby nezpůsobil environmentální a kulturní škody
- aktivně ovlivňuje své okolí ve vztahu k životnímu a kulturnímu prostředí
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- organizuje spolupráci nebo spolupracuje při poskytování pomoci v krizových situacích
- dokáže aplikovat poznatky o poskytování první pomoci a chování v krizových situacích v případě nastalé potřeby

- dokáže identifikovat hrozící nebezpečí a varovat okolí
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- vyhodnocuje dopady svého jednání na okolí
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- reflektuje vztahy v sociální skupině a tomu přizpůsobuje způsoby svého jednání
- osvojuje si metody práce v týmu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých
- řídí se zásadami zdravého životního stylu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2 ½	2	2 ½	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	– biologie jako věda – základní vlastnosti živých soustav – přehled přirozeného systému přírody – buňka, stavba a funkce

BIOLOGIE VIRŮ

výstupy	učivo
charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zhodnotí pozitivní a negativní význam virů zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	– stavba a charakteristika virů – životní cyklus virů – systém a zástupci virů – význam virů

BIOLOGIE BAKTERIÍ

výstupy	učivo
charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	– charakteristika prokaryotických organismů – stavba bakteriální buňky – životní cyklus, metabolismus prokaryot – systém a ekologie Archea, Eubacteria – ekologie a význam prokaryot

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

výstupy	učivo
zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	– virová onemocnění, způsob ochrany a metody léčby – bakteriální onemocnění, metody léčby – rizika ohrožující zdraví – rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, choroby přenosné pohlavním stykem – první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních potížích
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci	– rostlinná buňka

<p>rostlinných orgánů objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany</p>	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a morfologie rostlin – metabolismus rostlin – fyziologie a ontogeneze rostlin – dráždivost a pohyby rostlin – chromista a nižší rostliny, jejich evoluce – systém a evoluce vyšších rostlin, hospodářsky významné druhy – rostliny a prostředí
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

BIOLOGIE HUB

výstupy	učivo
<p>pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – buňka hub – stavba těla hub – rozmnožování a funkce hub – systém, evoluce a význam hub – lišejníky, jejich stavba a funkce – zástupci lišejníků, jejich význam v přírodě

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> – první pomoc při otravě houbami
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

BIOLOGIE PROTIST

výstupy	učivo
charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	– stavba charakteristika buňky praprvoků a prvoků – systém a evoluce praprvoků a prvoků, významní zástupci – ekologie a význam praprvoků a prvoků
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci charakterizuje základní typy chování živočichů zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	– živočišná buňka – anatomie a morfologie živočichů – fyziologie živočichů – rozmnožování a ontogeneze živočichů – systém a evoluce významných kmenů živočichů – etologie živočichů – živočiškové a prostředí
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2 ½, POVINNÝ

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími	– původ a vývoj člověka, jeho systematické zařazení – opěrná a pohybová soustava – soustavy látkové přeměny – tělní tekutiny,

v lidském těle charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	oběhová soustava, dýchací soustava, trávicí soustava, výživa a metabolismus, vylučovací soustava ledvinová, kůže, termoregulace – soustavy regulační – látkové řízení a endokrinní žlázy, stavba a funkce neuronu a nervové soustavy, smyslové orgány – rozmnožování a ontogeneze člověka
---	---

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných následků orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel</p>	<p>– změny v období adolescence – péče o reprodukční zdraví, hygiena pohlavního styku, rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, choroby přenosné pohlavním stykem – těhotenství, hygiena ženy v těhotenství, příčiny neplodnosti, metody asistované reprodukce – péče o sebe sama a o své zdraví – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole a obci – civilizační choroby, poruchy příjmu potravin – ochrana člověka za mimořádných událostí, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách</p>
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
<p>porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci</p>	<p>– vznik a vývoj živých soustav – teorie vzniku života na Zemi – evoluce chemická, geologická a biologická</p>

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
chápe organismus jako otevřenou soustavu biosféry, uvede základní vlastnosti organismů, odliší živé a neživé soustavy rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu organismů	<ul style="list-style-type: none"> – obecné vlastnosti organismů – metabolismus, syntéza a význam důležitých organických sloučenin – buňka a její životní cyklus

GENETIKA

výstupy	učivo
využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů objasní způsob zápisu a realizace genetické informace, vysvětlí vztah mezi genetickou informací a a jejími projevy porovná výsledek nepohlavního a pohlavního rozmnožování na rozmanitost a vývoj populace objasní vliv prostředí na vlastnosti organismů, uvede typy mutací, hodnotí mutace jako zdroj variability řeší genetické úlohy, shrne význam genetiky pro praxi, orientuje se v současných možnostech genového inženýrství analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	<ul style="list-style-type: none"> – molekulární základy genetiky – genetika prokaryotní buňky – genetika eukaryotní buňky – klasická genetika, J.G.Mendel a jeho zákony – dědičnost kvalitativních a kvantitativních znaků, genetické určení pohlaví – proměnlivost organismů, mutace – genetika člověka, metody výzkumu, eugenika – genetika populací, vývoj genofondu – význam a využití genetiky

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

výstupy	učivo
orientuje se v mutagenních látkách, je si vědom rizik, které hrozí při kontaktu s mutagenními faktory uvede příklady dědičných chorob a dispozic k chorobám, popíše metody prevence a možnosti léčby usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	<ul style="list-style-type: none"> – genetické poradenství – dědičné choroby a dispozice k nim – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Problematika vztahů organismů a prostředí; Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky

EKOLOGIE

výstupy	učivo
používá správně základní ekologické pojmy chápe rozdíl mezi ekologií a ochranou	– základní ekologické pojmy, podmínky života, organismus a prostředí

<p>přírody, orientuje se v odborném textu, který se týká ekologické a ochranné tematiky objasňuje základní ekologické vztahy zhodnotí vztah organismus-prostředí, uvede příklady vnitrodruhových i mezidruhových vztahů mezi organismy analyzuje příčiny a důsledky globálních ekologických problémů, objasní strategii trvale udržitelného rozvoje, vyjádří k ní svůj názor podá přehled institucí, které se zabývají problematikou životního prostředí, uvede příklady nevládních organizací a hnutí popíše strukturu chráněných území v ČR, uvede příklady chráněných území u nás i ve světě</p>	<ul style="list-style-type: none"> – biosféra a její členění, populace, společenstvo, ekosystém – člověk a životní prostředí – životní prostředí a ochrana přírody v ČR, EU, ve světě, globální problémy lidstva – vývoj a evoluce organismů na Zemi
<p>pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Problematika vztahů organismů a prostředí; Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

GEOLOGIE

výstupy	učivo
<p>uvede praktické využití nerostů i hornin využívá vybrané metody identifikace minerálů určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozdíl mezi živou a neživou přírodou – geologická historie Země, geologická období vývoje Země – zemské sféry, změny polohy kontinentů, chemické, mineralogické a petrologické složení Země – interakce mezi přírodou a společností, přístupy environmentální geologie

4.5.4. Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě Zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury.

V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoho vazeb k různým jiným vědním oborům či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou to vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii, a v politické geografii na politologii.

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u žáka postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům občanský a společenskovední základ a historie.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Geografie. Dále je jeho součástí podstatná část tematických okruhů z oboru Geologie.

Předmět Zeměpis je určen žákům 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a kvinty a sexty víceletého gymnázia. V těchto ročnících jsou předmětu Zeměpis věnovány dvě vyučovací hodiny týdně a dle možností a potřeb je zařazeno terénní vyučování v rozsahu jednoho vyučovacího dne. Zároveň jsou dle možností do výuky zařazeny geografické exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– vybízí žáky k využívání učebních pomůcek: atlas, mapa, globus, které mají sloužit k získávání a ověřování geografických informací;

– seznamuje žáky s prameny geografických informací – s časopisy s geografickou tematikou dle aktuální nabídky a možností, zadává jednotlivým žákům témata na krátké referáty, při

jejich zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit;

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky, tak aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury, problémů jak regionálního, tak i globálního charakteru, problémů reálných v prostoru a čase, ale i modelových a smyšlených;

– v rámci exkurzí a geografického terénního vyučování směřuje žáky podle poznanych jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe.

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;

– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě;

– zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci.

Kompetence občanská – učitel:

– vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak předcházet nebezpečí živelných pohrom a jak se chovat v jejich situacích.“ (tsunami, hurikány, záplavy);

– organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy dle aktuální nabídky a možností.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority

- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky

Kompetence k podnikavosti

- o svém uplatnění uvažuje v dlouhodobém výhledu
- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- sám aktivně vyhledává informace potřebné pro své další vzdělávání a pracovní uplatnění
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník
dotace	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

I. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů</p> <p>orientuje se s pomocí map v krajině</p> <p>používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území</p> <p>čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje</p>	<p>– geografická kartografie a topografie</p> <p>– geografický a kartografický vyjadřovací jazyk</p> <p>GIS</p> <p>– terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p>
Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sociální komunikace; Spolupráce a soutěž	

PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</p> <p>porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí</p> <p>objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů</p> <p>objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině</p> <p>hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti</p> <p>rozliší hlavní biomy světa</p> <p>rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi</p> <p>porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy</p> <p>analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů</p> <p>analyzuje různé druhy poruch v litosféře</p>	<p>– země jako vesmírné těleso</p> <p>– fyzickogeografická sféra</p> <p>– systém FGS na planetární a na regionální úrovni</p>

<p>využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu</p>	
<p>přesahy z: (1. ročník): Pravěk, (1. ročník): Nejstarší starověké státy, (3. ročník): Meteorologie</p>	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p>	<p>– krajina – vývoj interakce příroda – společnost</p>
<p>přesahy z: (1. ročník): Pravěk, (1. ročník): Nejstarší starověké státy Pokrytí PT: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Člověk a životní prostředí</p>	

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková,</p>	<p>– obyvatelstvo – kulturní a politické prostředí – sídla a osídlení – světové hospodářství – socioekonomická sféra</p>

<p>náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <p>identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</p> <p>zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</p> <p>rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</p> <p>lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji</p> <p>vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</p>	
---	--

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SOCIÁLNĚ-GEOGRAFICKÉ SYSTÉMY

výstupy	učivo
<p>rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi</p> <p>lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná</p>	<ul style="list-style-type: none"> – jádrové a periferní oblasti – geografické aspekty bohatství a chudoby – pozitivní a negativní znaky globalizace – hlavní jádrové oblasti světa a kontinentů
<p>Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Globalizační a rozvojové procesy; Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

MAKROREGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
<p>rozlišuje na konkrétních územních příkladech</p>	<ul style="list-style-type: none"> – geografie Ameriky

<p>mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná</p>	<p>– geografie Afriky – geografie Asie – geografie Austrálie a Oceánie – geografie Evropy</p>
<p>přesahy z: (1. ročník): Nejstarší starověké státy, (1. ročník): Antika, (1. ročník): Raný středověk (6.–12. st.), (4. ročník): Třetí svět, (4. ročník): Rozdělený svět, (4. ročník): Od totality k obnově demokracie Pokrytí PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě; Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

MEDIÁLNÍ PROSTŘEDÍ ČR

výstupy	učivo
rozlišuje seriózní a neseeriózní médium v českém mediálním prostředí definuje znaky seriózního a desinformačního mediálního článku	– české mediální prostředí - druhy médií podle serióznosti podávaných informací

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky srovnává typy krajiny typických pro ČR a pro jiné části světa určí státní hranici ČR ze satelitních snímků lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika popisuje přírodní poměry ČR analyzuje politiku EU v ochraně přírody a dalších aspektech života interpretuje data z dostupných online datových portálů vytváří jednoduché grafy v dostupných aplikacích naplánuje itinerář zájezdu/exkurze	Státní hranice Fyzicko-geografická charakteristika ČR (klima, vodstvo, vegetační stupně, půda) Těžba nerostných surovin Zemědělství a lesnictví Ochrana přírody Obyvatelstvo Průmysl Služby a cestovní ruch Místní region
<p>přesahy z: dějepis (dějiny 20. století), ZSV (státní zřízení, politický režim), IT (práce</p>	

s vhodnými IT aplikacemi, datové servery)

Pokrytí PT:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Média a mediální produkce

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Životní prostředí regionu a České republiky

4.6. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Estetická výchova – hudební vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe – umožňující žákovi hudebně se projevit jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Estetická výchova – výtvarná navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Estetická výchova – výtvarná pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sovkultúrou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Estetická výchova – výtvarná přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Estetická výchova – výtvarná spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrační charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazena tak, aby každý žák dostal možnost se s ní seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjadřování hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání kulturních hodnot, projevů a potřeb různorodých sociálních skupin, etnik a národů, jejich porozumění a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;

– uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

4.6.1. Estetická výchova – výtvarná

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení výtvarného oboru:

Estetická výchova – obor výtvarný zastupuje oblast Umění a kultura a vychází ze vzdělávacího obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy;
- rozvíjí orientaci ve vizuálně obrazných systémech;
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií;
- rozvíjí především průřezová témata Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání a kreativity) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře);
- zkoumá a poznává svět v bohatosti forem a obsahů nezastupitelným způsobem.

Výuka předmětu Estetická výchova – obor výtvarný je propojována s poznatky z jiných oborů, a to z Estetické výchovy hudební, Českého jazyka a literatury a Dějepisu.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž
- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Globalizační a rozvojové procesy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách
- Účinky mediální produkce a vliv médií
- Mediální produkty a jejich význam
- Média a mediální produkce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Estetická výchova – obor výtvarný je vyučován ve specializované učebně – ateliéru, dále může probíhat v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, v galerii, na výstavě, v keramické dílně). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, dlouhodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- při teoreticky zaměřených hodinách vede žáky k vytváření takových učebních materiálů, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení;
- vede žáky k poznání vlastních pokroků, při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací;
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost;
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost;
- využívá k motivaci pro další výtvarnou činnost výstavy, instalaci a jinou prezentaci výtvarných prací.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- učitel pomáhá řešit individuálním přístupem výtvarný problém.

Kompetence komunikativní – učitel:

- při práci ve skupině podněcuje žáky, aby vyjádřili svůj názor, vhodnou formou ho obhájili a tolerovali názor druhých;
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, diskusí, řízeným dialogem apod.);
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařilých názorů apod.).

Kompetence sociální a personální – učitel:

- dbá na respektování pravidel při práci v týmu a vede žáky k tomu, aby svou pracovní činností kladně ovlivňovali kvalitu práce;
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch;

– v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence občanská – učitel:

- při propagaci školních akcí podněcuje žáky k vytváření plakátů a upoutávek, kterými prezentují školu;
- prezentuje s žáky výsledky jejich práce a účastní se s nimi výtvarných soutěží;
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů;
- podporuje prezentaci výtvarných prací na různých akcích školy (školní kalendář, školní výstava, školní časopis, almanach, den otevřených dveří apod.).

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků, aby uplatňovali vlastní iniciativu a tvořivost a učili se při práci „přemýšlet“ (volba vhodného postupu, organizace času a posloupnosti úkonů, řešení problémů spojených s tvůrčím procesem apod.);
- požaduje dodržování dohodnuté kvality;
- provokuje dostatek problémů, které žáka nutí k nekonvenčním postupům a řešením.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- navrhuje metody k ověření hypotézy, ukazatele, na jejichž základě bude možno posoudit úspěšnost řešení
- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- při řešení postupuje systematicky, svůj postup zaznamenává a formuluje výsledky empirického zkoumání
- na základě ověření vstupních informací a empiricky získaných dat dokáže hypotézy ověřit, mylné zavrhnout
- anticipuje výsledky použitých informačních zdrojů a postupů
- navrhuje opatření vedoucí k optimalizaci řešení a eliminaci chyb
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority

- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- kriticky posuzuje přiměřenost a dosažitelnost svých stanovených cílů
- dokáže rozvinout a obohatit řešení problému formulované jiným členem skupiny
- uvažuje o efektivitě zvoleného způsobu řešení problému, snaží se o optimalizaci zvolených postupů
- dokáže se vnitřně motivovat k řešení úkolu
- orientuje se na trhu práce, své vzdělávací záměry koriguje s ohledem na tuto situaci
- sám aktivně vyhledává informace potřebné pro své další vzdělávání a pracovní uplatnění
- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení
- vyrovnává se se změnou podmínek, nepodléhá rutině
- identifikuje příležitosti pro svůj další osobní rozvoj a uplatnění
- reflektuje svou zkušenost s činnostmi, které se podobají budoucí profesi
- uvědomuje si nutnost použití podnikavého způsobu řešení
- dokáže identifikovat priority a úměrně tomu zvolit odpovídající způsob řešení
- dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika
- v konkrétních životních situacích se dokáže odpovědně rozhodnout a uvědomit si důsledky svého rozhodnutí
- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění
- o svém uplatnění uvažuje v dlouhodobém výhledu

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- uvědomuje si roli své vlastní vzdělanosti pro budoucí společenské uplatnění
- své jednání koriguje tak, aby nezpůsoboval environmentální a kulturní škody
- aktivně ovlivňuje své okolí ve vztahu k životnímu a kulturnímu prostředí
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- buduje své právní a občanské vědomí v souvislosti s ochranou duchovních hodnot
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- hájí práva svá i jiných s ohledem na širší souvislosti a argumenty a pocity zúčastněných osob
- dokáže se vyrovnat s pocitem křivdy vůči své osobě

- organizuje spolupráci nebo spolupracuje při poskytování pomoci v krizových situacích
- dokáže aplikovat poznatky o poskytování první pomoci a chování v krizových situacích v případě nastalé potřeby
- dokáže identifikovat hrozící nebezpečí a varovat okolí
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence sociální a personální

- vyhodnocuje úspěchy a neúspěchy ve své práci i v běžném životě
- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicapy
- své možnosti průběžně ověřuje v nových situacích
- cíleně vyhledává příležitosti k uplatnění svých schopností
- stanovuje si dlouhodobé cíle
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- vyhodnocuje dopady svého jednání na okolí
- je schopen sebereflexe a kompenzace nežádoucích dopadů svého jednání
- přijímá odpovědnost za důsledky svého chování a jednání
- k problému se nestaví jako k překážce, ale jako k příležitosti
- reflektuje vztahy v sociální skupině a tomu přizpůsobuje způsoby svého jednání
- osvojuje si metody práce v týmu
- podílí se stanovení společného cíle a jeho realizaci
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- oceňuje přínos členů týmu, raduje se ze společného úspěchu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých
- řídí se zásadami zdravého životního stylu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří

- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- řídí a moderuje diskusi
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- v psaných i mluvených projevech je schopen rozlišit hlavní myšlenky, klíčová místa, parafrázuje podstatu sdělení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnutí trémy

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)
dotace skupiny	2	2

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETICKÁ VÝCHOVA)

MALBA I

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí znakový systém umění	– prohloubení poznatků teorie barvy – odstín, valér, lomená barva, tón, kontrast, harmonie – relativita barevného vidění (např. pointilismus, impresionismus, expresionismus a fauvismus, Lautrec, Cézanne, Gogh) – uplatnění poznatků ve vlastní tvorbě – výtvarné techniky: tempera, akvarel, pastel – olejový a suchý, kombinovaná technika
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě

KRESBA I

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace	– uspořádání objektů v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) např. futurismus, kubismus, dadaismus, expresionismus – různé typy zobrazení – pohledy, rovnoběžné promítání, zvětšování, deformace – studie, zdokonalení stínování, šrafování (např. portrét, autoportrét, zátiší, kresba v plenéru, kresba podle obrazové předlohy) – zdokonalování techniky (např. rudka, uhel – umělý, přírodní, perokresba, lavírovaná perokresba, tužka, fix, pastelka, pastel)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	

PLASTICKÁ TVORBA – KERAMICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA I

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu	– zvládnutí pracovních postupů při prostorové tvorbě – návrh, model, výběr materiálu, realizace – společná práce na objektu nebo plastice (koordinace, komunikace) – práce s materiálem a jejich volná kombinace – textil, dřevo, PVC, papír, hlína, drát, sádra, sníh atd. (např. objektová tvorba, instalace, kinetický objekt, dada reliéf, asambláž, merz)

<p>volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace</p>	<p>– zvládnutí pracovních postupů v keramice a glazování – modelování podle skutečnosti a vlastní interpretace předlohy (např. detail těla, hlava, předmět, drobný reliéf, mozaika)</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	

GRAFICKÁ TVORBA I

výstupy	učivo
<p>uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí znakový systém umění</p>	<p>– orientace teoretická i praktická ve volné grafice – tisk z výšky, tisk z hloubky, tisk z plochy (např. Lautrec, expresionismus, surrealismus, Ernst, Boudnik) – praktické osvojení některých grafických technik (např. linoryt – jednobarevný, vícebarevná suchá jehla, papírorýt, monotyp atd.) – základní principy užití grafiky – využití písma (styly a druhy), kompoziční postupy (dominant, subdominant, kontrast), koláže a propagačních prostředků v tvorbě mediálního sdělení (např. plakát, transparent, reklama, logo, CD, DVD – přebal, časopis, noviny) – zrušení hranic umění a neumění Duchamp, neodada, neorealismus, Pop-art, Warhol, graffiti art, postmodernismus – výrazový účinek barev a tvarů v reklamě, v designu (např. secese, art deco, funkcionalismus, mezinárodní styl atd.)</p>

pokrytí průřezových témat
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Média a mediální produkce
 Mediální produkty a jejich význam
 Účinky mediální produkce a vliv médií
 Role médií v moderních dějinách
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

TEXTILNÍ TVORBA I

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí znakový systém umění	– praktické osvojení některých technik textilní tvorby (např. malá tapiserie, vícebarevná batika, vícebarevná vosková batika) – seznámení s materiálem (např. juta, vlna, bavlnka, látka a její barevnost či dekor) – výrazový účinek barev a tvarů v módě (např. secese, art deco, neoplasticismus, pop-art, op-art, graffiti art atd.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	

PORTRÉT

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy	– základy zobrazování portrétu – proporce (člověk, zvíře, bájná či mytologická bytost,

<p>rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti objasní roli autora, příjemce a interpreta uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě vysvětlí znakový systém umění</p>	<p>ufon) – různé pohledy – profil, poloprofil, ánfas, detail, zvětšení – srovnání pojetí portrétu a autoportrétu v kontextu dějin umění (např. gotika, renesance, baroko, moderna – Gogh, expresionisté, Picasso, Warhol)</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>	

ABSTRAKCE I

výstupy	učivo
<p>uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace</p>	<p>– základní rozlišení mezi abstraktním uměním (princip abstrahování, závislé na realitě) a konkrétním uměním (vztahy mezi obraznými elementy – barva, tvar, linie, bod, nezávislé na realitě) – osvobození obrazu od zobrazování viditelného (Kandinskij, Mondrian, Kupka) vers. čisté umění (Malevič, Rothko) – využití poznatků ve vlastní tvorbě</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	

přesahy z:

(3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM I

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost porovnává různé znakové systémy objasní roli autora, příjemce a interpreta porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl umí vysvětlit, jak umělecké dílo působí rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí znakový systém umění	– teoretická práce – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování – práce s internetem – vyhledávání a orientace v informacích a jejich zpracování – praktická práce s uměleckým dílem – volně interpretuje dílo a k tvorbě užívá poznané výtvarné techniky nebo některé metody současného umění a digitálních médií – např. digitální fotografie, video, animace
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů	

SVĚT PŘEDMĚTŮ

výstupy	učivo
uplatňuje tvořivost identifikuje charakteristické prostředky pro tvorbu rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě	– zátiší – základní principy vyjádření prostoru, objemu, povrch materiálů – chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cezanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce) – vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimézis, kinetismus, dada, optické klamy) – makrosvět a mikrosvět předmětů – zvětšování, deformace, proměny, transformace, mutace (např. Arcimboldo, expresionismus, Picasso, futurismus,

chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace	surrealismus a koláž, asambláž, merz, ready made v dadaismus)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	
přesahy z: (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století	

TVORBA I

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje tvořivost rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti objasní roli autora, příjemce a interpreta uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy porovnává vlastní výsledky tvorby a konkrétních uměleckých děl experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace 	<ul style="list-style-type: none"> – ve vlastní tvorbě experimentace s technikami, materiály z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku – uplatnění vlastní zkušenosti a prožitků ve vlastní tvorbě – rozvoj smyslového vnímání jako předpoklad vlastní tvorby – chápání postavení umění ve společnosti a jeho vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETICKÁ VÝCHOVA)

MALBA II

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a 	<ul style="list-style-type: none"> – symbolika barev (vžitá, tradiční a kulturní) – psychologický účinek barev, působení barev, vztahy mezi barvami – kontrast barevný, světelný – využití poznatků ve volné tvorbě, hledání

<p>citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozděluje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost vysvětlí znakový systém umění chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu</p>	<p>subjektivní barevné škály – vlastní barevná harmonie – barevná harmonie v abstraktních směrech 20. století (např. orfismus, neoplasticismus, lyrická abstrakce, action painting) a v tvorbě malířů 20. století (např. Gauguin, Gogh, Matisse, Klee, Pollock, Rothko) – výtvarné techniky: tempera, akvarel, pastel, akryl, kombinovaná technika s důrazem na vlastní volbu</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

KRESBA II

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozděluje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých</p>	<p>– dynamická kresba, praktické využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech (např. automatická kresba, frotáž, fumáž, Ernst, Miró, Chatrný, Šimotová) a vlastní tvorbě – studie, zdokonalení stínování, šrafování – různé pohledy (např. figura, kresba podle skutečnosti, kresba v plenéru, kresba podle obrazové předlohy) – techniky kresby dle vlastní volby: uhel – umělý, přírodní, rudka, lavírovaná perokresba, perokresba, tužka, fix, pastelka, pastel, kombinovaná technika</p>

<p>směrů experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost vysvětlí znakový systém umění chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu</p>	
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž</p>	

PLASTICKÁ TVORBA – KERAMICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA II

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost vysvětlí znakový systém umění chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu</p>	<p>– uplatnění pracovních postupů při prostorové tvorbě – návrh, model, výběr materiálu, realizace – společná práce na objektu nebo plastice (koordinace, komunikace) – práce s materiálem a jejich volná kombinace – textil, dřevo, PVC, papír, hlína, drát, sádra, sníh atd. (např. myšlenky Bauhausu, objektová tvorba, instalace, kinetický objekt, abstraktní plastika, ready-made, Duchamp, land art) – uplatnění pracovních postupů v keramice a náročnější techniky glazování – v prostorové tvorbě a keramice volně tvoří na základě fantazie, propojuje vlastní představy a znalosti z oblasti prostorové tvorby, sochařství a keramiky</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p>	

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž

GRAFICKÁ TVORBA II

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření chápe vliv znakových systémů rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti chápe pluralitu tvorby uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo vystihne hlavní rysy dnešního umění</p>	<p>– volná grafika – samostatná volba grafické techniky na základě poznaného výrazového účinku (např. linoryt – expresivní, suchá jehla – poetická, monotyp – lyrický atd.) – užité grafiky – využití koláže v propagační tvorbě, písma, kompozičních postupů a propagačních prostředků v tvorbě mediálního sdělení (např. plakát, transparent, reklama, logo, piktogram, znak, symbol, komiks) – vztah slova a obrazu, vznik a uplatnění symbolu např. symbolismus, pop art, koncept art, lettrismus – citace a metaznak – postmodernismus – psychologický účinek barev v reklamě, v designu (např. Kandinskij, Klee, Bauhaus atd.)</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich význam Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	

Role médií v moderních dějinách
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

TEXTILNÍ TVORBA II

výstupy	učivo
uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření chápe vliv znakových systémů rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti chápe pluralitu tvorby uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost vysvětlí znakový systém umění uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	– praktické osvojení některých technik textilní tvorby (např. malá tapiserie, vícebarevná batika, vícebarevná vosková batika) – práce s materiálem (např. juta, vlna, bavlnka, látka a její barevnost či dekor) – psychologický účinek barev a tvarů v módě (např. secese, art deco, kubismus, neoplasticismus, op-art atd.)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž	

FIGURA

výstupy	učivo
uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření	– základy zobrazení figury – proporce, kánon (člověk, zvíře, bájná či mytologická bytost, ufon) – různé pohledy – profil, poloprofil, ánfás,

<p>rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo</p>	<p>detail, polodetail, celek – zachycení figury v pohybu (dynamicky), v různých polohách – práce s figurou jako nástrojem vlastní tvorby – zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby – srovnání pojetí figury jako tématu i jako nástroje v kontextu dějin umění (např. gotika, renesance, baroko, expresionismus, dadaismus, Duchamp, Picasso, Body art, Klein, Šimotová, Happening, Performace)</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>	
<p>přesahy z: (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století</p>	

ABSTRAKCE II

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a</p>	<p>– rozdíly mezi poválečnými abstraktními tendencemi – expresivní a geometrická abstrakce – zdroje poválečné abstrakce: tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismu), vztahy</p>

<p>citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti chápe pluralitu tvorby uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace</p>	<p>s neevropskými kulturami, neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) – práce se strukturou obrazu, barevnou hmotou a obrazovým prostorem (např. informel vers. lyrická abstrakce, action painting vers. tašismus) – práce s linií, geometrickým prvkem (např. geometrická abstrakce a op art, Vasarely)</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace</p>	
<p>přesahy z: (2. ročník): Moderní umělecké směry 2. pol. 19. stol, (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století</p>	

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM II

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě orientuje se v příkladech vizuálně obrazných vyjádření chápe vliv znakových systémů chápe pluralitu tvorby uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje umělecké směry (s důrazem na</p>	<p>– teoretická práce – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování – při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.) – práce s internetem – vyhledávání a orientace v informacích a jejich zpracování – praktická práce s uměleckým dílem – volně interpretuje dílo a k tvorbě užívá poznané výtvarné techniky nebo některé metody současného umění a digitálních médií – např.</p>

<p>umění od konce 19. století do současnosti) umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost vysvětlí znakový systém umění uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo vysvětlí předpoklady recepce uměleckého díla vystihne hlavní rysy dnešního umění</p>	<p>digitální fotografie, video, animace</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	

OBRAZOVÝ PROSTOR

výstupy	učivo
<p>uplatňuje obrazné znakové systémy při vlastní tvorbě rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě</p>	<p>– základy perspektivy lineární – sbíhavá, úběžníková a perspektivy atmosferické, metody „a tak díle“ – pojmosloví: kompozice obrazu, zlatý řez, obrazový prostor, struktura obrazu, iluzionismus vers. abstrakce – chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), vytváčení iluze prostoru, objemu a pohybu (např. antická mimezis, fotografie, film) – práce s taktilní a haptickou kvalitou díla (např. informel, Hartung, Medek, Tapiés, Dubuffet) – uplatnění poznatků ve vlastní tvorbě</p>

uplatňuje tvořivost chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu	
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

TVORBA II

výstupy	učivo
rozvíjí při vlastní tvorbě smyslové vnímání a citlivost při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti chápe pluralitu tvorby uplatňuje odpovídající prostředky pro tvorbu volí vhodné médium pro vyjádření své představy aktivně využívá získané poznatky experimentuje s vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě uplatňuje tvořivost uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace	– ve vlastní tvorbě experimentace s technikami, materiály z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku – uplatnění vlastní zkušenosti a prožitků ve vlastní tvorbě – rozvoj smyslového vnímání jako předpoklad vlastní tvorby – chápání postavení umění ve společnosti i jeho historických proměn a umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

4.6.2. Estetická výchova – hudební

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Estetická výchova hudební zastupuje oblast Umění a kultura a vychází ze vzdělávacího obsahu Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Vede studenty k porozumění hudebnímu umění, vzdělávací obsah proto tvoří tři vzájemně provázané okruhy činností – produkce, recepce a reflexe.

V produkci se uplatňují činnosti vokální, instrumentální a hudebně pohybové, při nichž se mohou žáci projevit kreativním způsobem jak při individuálních, tak při skupinových aktivitách.

Při recepci převládají poslechové činnosti, které studentům umožňují poznávat typické hudebně výrazové prostředky a jejich užití ve skladbě.

Reflexe vede k vytváření hodnotících soudů, interpretaci hudebního díla a k jeho přiřazení k určité umělecké a historické epoše.

Výuka předmětu Estetická výchova hudební je propojována s poznatky z jiných oborů, a to Estetická výchova výtvarná, Český jazyk a literatura a Dějepis.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Žijeme v Evropě

Organizační vymezení předmětu:

Předmět Estetická výchova hudební je vyučován ve specializované učebně a má k dispozici odpovídající didaktickou techniku a hudební nástroje doplňující výuku. Podle možností a nabídek uměleckých agentur je výuka zpestřována návštěvami koncertů či komponovaných pořadů z oblasti hudební kultury.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– vede rozhovorem studenty k získávání dovedností nutných pro efektivní učení, formou samostatných referátů jsou studenti vedeni ke schopnosti vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje s hudebními ukázkami a využívá následné diskuze k tomu, aby žák poznával žánrové oblasti a výrazové prostředky v hudbě a analyzoval je.

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuze vede žáky k tomu, aby byli schopni srozumitelně a jasně vyjádřit svůj názor opřený o konkrétní argumenty a odborné pojmy z oblasti hudební teorie.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– prostřednictvím exkurzí, návštěv koncertů a komponovaných pořadů pro školu učí žáky respektovat a přijímat pravidla společenské etikety.

Kompetence občanská – učitel:

– formou referátů vede žáky ke sledování aktuálního dění v hudebním světě a v oblastech, které s hudbou souvisí.

Kompetence pracovní – učitel:

– využívá hru na jednoduché hudební nástroje k tomu, aby si žáci osvojili jejich správné používání i způsoby jejich začlenění do hudební produkce.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů

Kompetence k podnikavosti

- přijímá odpovědnost za své konání, přichází s vlastními nápady a variantami řešení

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním

Kompetence sociální a personální

- při práci staví na svých silných stránkách, účinně kompenzuje své handicap
- reflektuje vztahy v sociální skupině a tomu přizpůsobuje způsoby svého jednání
- osvojuje si metody práce v týmu
- podílí se stanovení společného cíle a jeho realizaci
- oceňuje přínos členů týmu, raduje se ze společného úspěchu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- umí aplikovat některé techniky zvládnutí trémy

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)
dotace skupiny	2	2

---

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETICKÁ VÝCHOVA)

PRAVĚKÁ A STAROVĚKÁ HUDBA

výstupy	učivo
odliší hudbu podle stylového zařazení objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	– styl pravěkých přírodních kultur – starověký styl orientální – starověký styl v Řecku a Římě

STŘEDOVĚKÁ HUDBA

výstupy	učivo
odliší hudbu podle stylového zařazení vysvětlí znakový systém umění uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	– středověký duchovní styl – církevní stupnice – středověký styl světský – vývoj notace
přesahy z: (1. ročník): Středověká česká a evropská literatura	

HUDBA EPOCHY RENESANCE

výstupy	učivo
uvědomuje si hudební formu díla odliší hudbu podle stylového zařazení uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu	– styl nizozemské školy a italské školy – mše, motet, madrigal
přesahy z: (1. ročník): Renesance a humanismus	

BAROKNÍ HUDBA

výstupy	učivo
odliší hudbu podle stylového zařazení uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému	– zástupci barokní hudby v evropských zemích – zástupci českého hudebního baroka – fuga, kantáta, oratorium – vznik opery

procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	
<p>přesahy z: (1. ročník): Literatura evropského a českého baroka, (2. ročník): Počátky novověku (16.–17. st.) Průřezové téma VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě</p>	

HUDBA OBDOBÍ KLASICISMU

výstupy	učivo
popíše na hudebním díle důležité znaky tvorby a přínos skladatele uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	– vídeňští klasikové – český hudební klasicismus – písňová forma – sonátová forma, rondo
<p>přesahy z: (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách, (2. ročník): Osvícenství a osvícenský absolutismus (18. st.) Průřezové téma VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě</p>	

HUDEBNÍ ROMANTISMUS 1

výstupy	učivo
orientuje se ve vývoji hudebního umění uvědomuje si hudební formu díla vytváří vlastní soudy o hudebním díle popíše na hudebním díle důležité znaky tvorby a přínos skladatele uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo	– raný romantismus – představitelé novoromantismu – symfonie – programní hudba
<p>přesahy z: (1. ročník): Národní obrození II., (2. ročník): Romantismus ve světové literatuře</p>	

HUDEBNÍ NAUKA 1

výstupy	učivo
orientuje se v notovém zápise vysvětlí znakový systém umění	– stupnice dur, stupnice moll – intervaly – akordy – akustika, hlasové ústrojí

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 1

výstupy	učivo
uplatňuje zásady hlasové hygieny uplatňuje tvořivost uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	– hlasová výchova a hlasová hygiena – zpěv jednohlasých písní lidových a umělých – kánony a dvojhlasé písně – intonační nácvik – interpretace hudebního díla

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 1

výstupy	učivo
zvládá hru na rytmické hudební nástroje uplatňuje tvořivost	– rytmizace písní rytmickými nástroji (Orffův instrumentář) – hudební nástroje – přehled, využití v instrumentální hudbě – smyslové vnímání a jeho rozvoj – interpretace hudebního díla

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI 1

výstupy	učivo
reaguje na hudbu pohybem uplatňuje tvořivost	– tanec, pohyb na hudbu – lidové tance – smyslové vnímání a jeho rozvoj

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETICKÁ VÝCHOVA)

HUDEBNÍ ROMANTISMUS 2

výstupy	učivo
odliší hudbu podle stylového zařazení popíše na hudebním díle důležité znaky tvorby a přínos skladatele vytváří vlastní soudy o hudebním díle orientuje se ve vývoji hudebního umění uvědomuje si formu hudebního díla uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální	– představitelé národních škol romantismu – český hudební romantismus – historické proměny pojetí uměleckého procesu – prezentace hudebního díla

<p>interpretace vysvětlí předpoklady recepce uměleckého díla objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo</p>	
<p>přesahy z: (2. ročník): Romantismus ve světové literatuře, (2. ročník): Romantismus v české literatuře</p>	

IMPRESIONISMUS

výstupy	učivo
<p>odliší hudbu podle stylového zařazení uvědomuje si rozdílnost přístupů k hudební tvorbě popíše na hudebním díle důležité znaky tvorby a přínos skladatele vytváří vlastní soudy o hudebním díle uvědomuje si formu hudebního díla uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí předpoklady recepce uměleckého díla objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo</p>	<p>– impresionismus evropský</p>
<p>přesahy z: (2. ročník): Moderní umělecké směry 2. pol. 19. stol</p>	

HUDBA 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>odliší hudbu podle stylového zařazení uvědomuje si rozdílnost přístupů k hudební tvorbě popíše na hudebním díle důležité znaky tvorby a přínos skladatele vytváří vlastní soudy o hudebním díle uvědomuje si formu hudebního díla uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu chápe význam mnohoznačnosti individuální interpretace vysvětlí předpoklady recepce uměleckého díla objasní různé typy přístupů k uměleckému procesu</p>	<p>– nové proudy v oblasti vážné hudby 20. století – česká hudební moderna 20. století – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny – sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny)</p>

objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo vystihne hlavní rysy dnešního umění	
přesahy z: (3. ročník): Moderní umělecké směry počátku 20. století, (4. ročník): Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol.	

HUDBA NONARTIFICIÁLNÍ

výstupy	učivo
uvědomuje si roli hudebního průmyslu uvědomuje si rozdílnost přístupů k hudební tvorbě chápe negativa některých hudebních projevů vytváří vlastní soudy o hudebním díle orientuje se ve vývoji hudebního umění objasní rysy aktuálního náhledu na umělecké dílo vystihne hlavní rysy dnešního umění	– doba předjazzová, počátky a vývoj jazzu – rock, pop, folk – role umělce ve společnosti – publikum a jeho účast v uměleckém procesu
přesahy z: (4. ročník): Kultura a životní styl 2. pol. 20. stol. Průřezové téma VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Žijeme v Evropě; Globalizační a rozvojové procesy	

HUDEBNÍ NAUKA 2

výstupy	učivo
orientuje se v notovém zápise vysvětlí znakový systém umění	– hlavní a vedlejší harmonické funkce – italské hudební názvosloví – pěvecké hlasy – basový klíč

VOKÁLNÍ ČINNOSTI 2

výstupy	učivo
uplatňuje zásady hlasové hygieny orientuje se v notovém zápise uplatňuje tvořivost	– hlasová výchova a hlasová hygiena – zpěv jednohlasých písní lidových a umělých – kánony a dvojhlasé písně – intonace, intonační nácvik – interpretace a recepce hudebního díla

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI 2

výstupy	učivo
zvládá hru na rytmické hudební nástroje orientuje se v notovém zápise uplatňuje tvořivost	– rytmizace písní rytmickými nástroji (Orffův instrumentář) – tvorba instrumentálních doprovodů (jednoduchá aranžmá)

	– interpretace a recepce hudebního díla
--	---

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI 2

výstupy	učivo
reaguje na hudbu pohybem uplatňuje tvořivost	– tanec, pohyb na hudbu – pantomima – smyslové vnímání – interpretace a recepce hudebního díla

4.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i v obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomějším utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových

činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování;
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- přebírání odpovědnosti za zdraví, bezpečnost a kvalitu životního prostředí;
- upevňování vazeb: zdraví – tělesná, duševní a sociální pohoda (zdatnost) – péče o zdraví a bezpečnost – odpovědnost – vzájemná pomoc – prožitek – vzhled – vitalita – výkonnost – úspěšnost – sociální stabilita – zdraví;
- uplatňování zdravého způsobu života a aktivní podpory zdraví: zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí, partnerských vztahů;
- schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví, hledat a realizovat řešení v rozsahu společných možností;
- zprostředkování vzhledu do života dospělých a rodiny a k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního partnerského vztahu a rodinného života;
- aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami;
- osvojení způsobů účelného chování a poskytnutí (zajištění) nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví a bezpečí, včetně mimořádných událostí;
- vnímání pohybové činnosti jako zdroje zdravotních účinků, ale i uměleckých, emočních, společenských a jiných prožitků;
- poznávání historie i současnosti společenského a sportovního života a k hodnocení konkrétních jevů souvisejících se zdravím.

4.7.1. Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která je zaměřena na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Je určen žákům 1.– 4. ročníku čtyřletého gymnázia a žákům kvint až oktáv víceletého gymnázia. Ve všech ročnících je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně. Třídy jsou rozděleny na nekoedukované skupiny, které mohou být z organizačních důvodů tvořeny žáky různých tříd a ročníků.

Cílem předmětu je:

- vytvoření pozitivního vztahu k předmětu a celé tělesné kultuře a sportu;
- osvojení si základních pohybových dovedností a návyků;
- seznámení se s pravidly sportovních her a soutěží a jejich uplatňování;
- uvědomění si významu a důležitosti tělesných aktivit na zdraví člověka.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Spolupráce a soutěž

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu

Výuka TV probíhá ve dvou tělocvičnách, větší dolní (sportovní a průpravné hry s míčem, stolní tenis) a menší horní, jejíž součástí je posilovna (kondiční a průpravná cvičení, posilování, gymnastika). V podzimních a jarních měsících využíváme pro výuku TV v maximální míře venkovní sportovní areál (hřiště na kopanou, softball, odbíjenou, plážový volejbal, tenisový kurt, atletická dráha s doskočištěm). Náplň hodin TV je ovlivňována prostorovými možnostmi, rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a v neposlední řadě i zájmy žáků. Řídí se ročním tematickým plánem, který sestavuje PK TV.

Součástí výuky jsou i akce sportovně turistického charakteru: 1. ročník LVVZ – základy lyžování a snowboardingu, 3. ročník – sportovní kurz. Dále výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní a vyšší úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a v poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy, rozvíjela výkonnost žáka a zároveň sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

– přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka tím, že si žák během výuky vyzkouší různé role, např. spoluhráče, protihráče, rozhodčího, spolucvičícího, pomocníka, organizátora, vedoucího, záchránce, partnera ve hře a při cvičení, časoměřiče, komentátora apod.;

- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ) ve formě sledování, zaznamenávání a vyhodnocování;
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně;
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu uváděním příkladů z oblasti sportu a poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...), ve volném čase s možností navázání nových kontaktů;
- umožňuje žákům organizovat a řídit jejich učení se novým pohybovým dovednostem, rozvíjet jejich pohybové schopnosti na základě vrozených dispozic;
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení;
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací;
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí;
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování;
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály;
- povzbuzuje žáky k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní – učitel:

- provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním;
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva;
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol;
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu k osobnímu a školnímu majetku.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu;
- povzbuzuje u žáků schopnost empatie a chování v duchu tolerance a hry fair play;

- informuje žáky o negativěch sportu (doping, korupce);
- vede žáka ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her;
- pomáhá žákovi nacházet jeho vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky jeho vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanská – učitel:

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase;
- vede žáky k respektování základních principů a norem související s pohybovými aktivitami;
- vede žáky k respektování soupeře a uplatňování pravidel hry fair-play;
- učí žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti;
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti;
- seznamuje žáky s novými netradičními hrami a soutěžemi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce

Kompetence občanská

- dává do souladu své osobní zájmy vzhledem k zájmům skupiny
- své jednání koriguje tak, aby nezpůsoboval environmentální a kulturní škody
- dokáže se vyrovnat s pocitem křivdy vůči své osobě

- dokáže aplikovat poznatky o poskytování první pomoci a chování v krizových situacích v případě nastalé potřeby

Kompetence sociální a personální

- identifikuje příčiny úspěchu i neúspěchu
- své možnosti průběžně ověřuje v nových situacích
- cíleně vyhledává příležitosti k uplatnění svých schopností
- nalézá soulad mezi svými povinnostmi a zájmy
- vyhodnocuje dopady svého jednání na okolí
- osvojuje si metody práce v týmu
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých
- řídí se zásadami zdravého životního stylu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- rozlišuje správně různé typy komunikačních situací

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti;</p> <p>vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na</p>	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam kondičního cvičení – testy zdravotně orientované zdatnosti – zdravotní význam správného držení těla <p>Svalová nerovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny svalové nerovnováhy – testy svalové nerovnováhy – kompenzační cvičení <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásada přípravy organismu před pohybovou činností – strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení <p>Organismus a pohybová zátěž</p>

<p>kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách</p>	<ul style="list-style-type: none"> – způsoby zatěžování – adaptace organismu na zátěž – kompenzace jednostranné zátěže <p>Individuální pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> – motivační cvičení – relaxační cvičení – posilovací cvičení – cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení – únava, zátěž, regenerace <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – rizika při pohybových činnostech – úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek <p>První pomoc při sportovních úrazech</p> <ul style="list-style-type: none"> – závažná poranění a život ohrožující stavy – improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností
<p>komentář</p> <p>Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Učivo prolíná všemi ročníky</p> <p>PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p>	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> – nástupové tvary, přesuny – rozvoj pohybových dovedností s ohledem na úroveň pohybových schopností – ověřování pohybových dovedností a pohybového výkonu <p>Pohybové odlišnosti a handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> – věkové, pohlavní, výkonnostní <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení</p> <p>Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (děvčata)</p> <ul style="list-style-type: none"> – aerobic – základní taneční kroky <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry podporující rozvoj pohybových schopností a dovedností – pohybové hry podporující rozvoj spolupráce a týmového myšlení <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – akrobacie

	<ul style="list-style-type: none"> – přeskok – hrazda – kruhy – kladina (dívky) – cvičení s náradím a náčiním – základní názvosloví <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – atletická průprava – běhy – skok daleký – hody <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – basketbal, kopaná, odbíjená, florbal, softbal, nohejbal, badminton, stolní tenis, freesbee – základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků – základní herní systémy <p>Moderní a netradiční pohybové činnosti (podle zájmu žáků a úrovně skupiny)</p>
komentář	
<p>Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech a dovednostech skupiny.</p> <p>PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Spolupráce a soutěž</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<p>užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <p>volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p>	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní názvosloví – gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> – účelnost, funkčnost, bezpečnostní prvky, finanční dostupnost a kvalita – příprava a úklid náradí a náčiní, základní příprava a údržba sportoviště <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla her, soutěží a závodů – základní gesta při rozhodování <p>Sportovní role</p> <ul style="list-style-type: none"> – role sportovce, rozhodčího, diváka <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření výkonu a pohybových dovedností – vyhodnocení výsledku <p>Olympionismus v současném světě, úspěchy našeho sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – historie a současnost

aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	<ul style="list-style-type: none"> – fair-play chování – pomoc soupeři a handicapovaným – odmítání podpůrných látek – ochrana přírody – úspěchy našeho sportu
<p>komentář</p> <p>Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.</p>	

LYŽAŘSKÝ KURZ

výstupy	učivo
<p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p>	<p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> – běžecké – sjezdové – snowboarding – jízda na vleku – bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí – zásady první pomoci při závažných a život ohrožujících poraněních s důrazem na zimní sporty
<p>komentář</p> <p>Učivo a jeho jednotlivé formy jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků.</p> <p>PT: ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Vztah člověka k prostředí</p>	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy</p> <p>usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a</p>	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam kondičního cvičení – testy zdravotně orientované zdatnosti – zdravotní význam správného držení těla <p>Svalová nerovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny svalové nerovnováhy – testy svalové nerovnováhy – kompenzační cvičení <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásada přípravy organismu před pohybovou činností – strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <ul style="list-style-type: none"> – způsoby zatěžování – adaptace organismu na zátěž

<p>samostatně je upraví pro vlastní použití využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kompenzace jednostranné zátěže Individuální pohybový režim – motivační cvičení – relaxační cvičení – posilovací cvičení – cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení – únava, zátěž, regenerace Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – rizika při pohybových činnostech – úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek První pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy – improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností
<p>komentář Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Učivo prolíná všemi ročníky. PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p>	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> – nástupové tvary, přesuny – rozvoj pohybových dovedností s ohledem na úroveň pohybových schopností – ověřování pohybových dovedností a pohybového výkonu <p>Pohybové odlišnosti a handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> – věkové, pohlavní, výkonnostní <p>Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení</p> <p>Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (děvčata)</p> <ul style="list-style-type: none"> – aerobic – základní taneční kroky <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybové hry podporující rozvoj pohybových schopností a dovedností – pohybové hry podporující rozvoj spolupráce a týmového myšlení <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> – akrobacie – přeskok – hrazda

	<ul style="list-style-type: none"> – kruhy – kladina (dívky) – cvičení s náradím a náčiním – základní názvosloví <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – atletická průprava – běhy – skok daleký – hody <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – basketbal, kopaná, odbíjená, florbal, softbal, nohejbal, badminton, stolní tenis, freesbee – základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků – základní herní systémy <p>Moderní a netradiční pohybové činnosti (podle zájmu žáků a úrovně skupiny)</p>
komentář	Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech a dovednostech skupiny.

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<p>užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <p>volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní názvosloví – gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> – účelnost, funkčnost, bezpečnostní prvky, finanční dostupnost a kvalita – příprava a úklid náradí a náčiní, základní příprava a údržba sportoviště <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla her, soutěží a závodů – základní gesta při rozhodování <p>Sportovní role</p> <ul style="list-style-type: none"> – role sportovce, rozhodčího, diváka <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření výkonu a pohybových dovedností – vyhodnocení výsledku <p>Olympionismus v současném světě, úspěchy našeho sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – historie a současnost – fair-play chování – pomoc soupeři a handicapovaným – odmítání podpůrných látek

	<ul style="list-style-type: none"> – ochrana přírody – úspěchy našeho sportu
<p>komentář</p> <p>Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.</p> <p>PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Spolupráce a soutěž</p>	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách</p>	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam kondičního cvičení – testy zdravotně orientované zdatnosti – zdravotní význam správného držení těla <p>Svalová nerovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny svalové nerovnováhy – testy svalové nerovnováhy – kompenzační cvičení <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásada přípravy organismu před pohybovou činností – strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <ul style="list-style-type: none"> – způsoby zatěžování – adaptace organismu na zátěž – kompenzace jednostranné zátěže <p>Individuální pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> – motivační cvičení – relaxační cvičení – posilovací cvičení – cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení – únava, zátěž, regenerace <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – rizika při pohybových činnostech – úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek <p>První pomoc při sportovních úrazech</p> <ul style="list-style-type: none"> – závažná poranění a život ohrožující stavy – improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností
<p>komentář</p> <p>Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové</p>	

aktivity. Učivo prolíná všemi ročníky
 PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p>	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon – nástupové tvary, přesuny – rozvoj pohybových dovedností s ohledem na úroveň pohybových schopností – ověřování pohybových dovedností a pohybového výkonu Pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (děvčata) – aerobic – základní taneční kroky Pohybové hry – pohybové hry podporující rozvoj pohybových schopností a dovedností – pohybové hry podporující rozvoj spolupráce a týmového myšlení Gymnastika – akrobacie – přeskok – hrazda – kruhy – kladina (dívky) – cvičení s náradím a náčiním – základní názvosloví Atletika – atletická průprava – běhy – skok daleký – hody Sportovní hry – basketbal, kopaná, odbíjená, florbal, softbal, nohejbal, badminton, stolní tenis, freesbee – základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků – základní herní systémy Moderní a netradiční pohybové činnosti (podle zájmu žáků a úrovně skupiny)</p>
<p>komentář Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech a dovednostech skupiny.</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<p>užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <p>volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní názvosloví – gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> – účelnost, funkčnost, bezpečnostní prvky, finanční dostupnost a kvalita – příprava a úklid náradí a náčiní, základní příprava a údržba sportoviště <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla her, soutěží a závodů – základní gesta při rozhodování <p>Sportovní role</p> <ul style="list-style-type: none"> – role sportovce, rozhodčího, diváka <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření výkonu a pohybových dovedností – vyhodnocení výsledku <p>Olympionismus v současném světě, úspěchy našeho sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – historie a současnost – fair-play chování – pomoc soupeři a handicapovaným – odmítání podpůrných látek – ochrana přírody – úspěchy našeho sportu
<p>komentář</p> <p>Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p>	

LETNÍ SPORTOVNÍ KURZ

výstupy	učivo
<p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p> <p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní</p>	<p>Sportovní kurz</p> <ul style="list-style-type: none"> – turistika a pobyt v přírodě – orientační běh – sportovní hry – moderní a netradiční pohybové činnosti – vodácký výcvik – cykloturistika

utkáni, závody, soutěže v osvojovaných sportech	
komentář Učivo a jeho jednotlivé formy jsou zařazovány podle aktuálních podmínek, materiálních podmínek a zájmů žáků PT: ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Vztah člověka k prostředí	

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity</p> <p>ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití</p> <p>využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci</p> <p>připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení</p> <p>uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí</p> <p>poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách</p>	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam kondičního cvičení – testy zdravotně orientované zdatnosti – zdravotní význam správného držení těla <p>Svalová nerovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny svalové nerovnováhy – testy svalové nerovnováhy – kompenzační cvičení <p>Zdravotně zaměřená cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásada přípravy organismu před pohybovou činností – strečink, rušná cvičení, uvolňovací cvičení <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <ul style="list-style-type: none"> – způsoby zatěžování – adaptace organismu na zátěž – kompenzace jednostranné zátěže <p>Individuální pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> – motivační cvičení – relaxační cvičení – posilovací cvičení – cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení – únava, zátěž, regenerace <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>Rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – rizika při pohybových činnostech – úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek <p>První pomoc při sportovních úrazech</p> <ul style="list-style-type: none"> – závažná poranění a život ohrožující stavy – improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností
komentář Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové	

aktivity. Učivo prolíná všemi ročníky
 PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<p>provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</p>	<p>Pohybové dovednosti a pohybový výkon – nástupové tvary, přesuny – rozvoj pohybových dovedností s ohledem na úroveň pohybových schopností – ověřování pohybových dovedností a pohybového výkonu Pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (děvčata) – aerobic – základní taneční kroky Pohybové hry – pohybové hry podporující rozvoj pohybových schopností a dovedností – pohybové hry podporující rozvoj spolupráce a týmového myšlení Gymnastika – akrobacie – přeskok – hrazda – kruhy – kladina (dívky) – cvičení s náradím a náčiním – základní názvosloví Atletika – atletická průprava – běhy – skok daleký – hody Sportovní hry – basketbal, kopaná, odbíjená, florbal, softbal, nohejbal, badminton, stolní tenis, freesbee – základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků – základní herní systémy Moderní a netradiční pohybové činnosti (podle zájmu žáků a úrovně skupiny)</p>
<p>komentář Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech a dovednostech skupiny.</p>	

TĚLESNÁ VÝCHOVA A POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<p>užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží</p> <p>volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje</p> <p>připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <p>respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech</p> <p>respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p> <p>sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje</p> <p>aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p>	<p>Vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní názvosloví – gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary <p>Sportovní výzbroj a výstroj</p> <ul style="list-style-type: none"> – účelnost, funkčnost, bezpečnostní prvky, finanční dostupnost a kvalita – příprava a úklid náradí a náčiní, základní příprava a údržba sportoviště <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla her, soutěží a závodů – základní gesta při rozhodování <p>Sportovní role</p> <ul style="list-style-type: none"> – role sportovce, rozhodčího, diváka <p>Měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření výkonu a pohybových dovedností – vyhodnocení výsledku <p>Olympionismus v současném světě, úspěchy našeho sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> – historie a současnost – fair-play chování – pomoc soupeři a handicapovaným – odmítání podpůrných látek – ochrana přírody – úspěchy našeho sportu
<p>komentář</p> <p>Učivo prolíná všemi ročníky. Učivo je zařazováno průběžně v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo</p> <p>PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Spolupráce a soutěž</p>	

4.8. Volitelné vzdělávací aktivity

Zatímco první a druhý ročník vzdělávání v oboru 79-41-K/41 chápeme jako nutnou všeobecnou přípravu, třetí a čtvrtý ročník je koncipován s ohledem na profilaci žáků. Proto si mohou ve třetím ročníku vybrat dva a ve čtvrtém ročníku tři dvouhodinové semináře.

Jeden ze seminářů ve čtvrtém ročníku bude zaměřen na přípravu k volitelné zkoušce u společné části nových maturitních zkoušek (MZMa, MZZS, MZI, SMZ).

Semináře jsou jednoleté a jejich otevření závisí na zájmu žáků a organizačních možnostech školy.

4.8.1. Jazykovědný seminář

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Jazykový seminář je volitelný seminář pro žáky třetích ročníků a septim. Obsahově volně navazuje na předmět Český jazyk a literatura a doplňuje učivo probírané v Jazyce a jazykové komunikaci. Jazykový seminář je určen těm studentům, kteří hodlají pokračovat ve studiu jazyka, popřípadě jazyků na vysokých školách. Pozornost je věnována těm lingvistickým disciplínám, kterým je při výuce Českého jazyka a literatury věnována jen malá okrajová pozornost. V Jazykovém semináři si žáci hlouběji rozšiřují poznatky ze znalosti ortografie, dialektologie, etymologie, historické mluvnice a české syntaxe. Výuka je doplněna tematickým celkem podávajícím orientační pohled na vývoj lingvistiky. Pozornost je věnována i projevu mluvenému.

Žáci jsou v semináři vedeni k samostatnosti, k prohlubování komunikačních dovedností, k osvojení a aktivnímu používání odborné lingvistické terminologie. Žáci si osvojují schopnost analyzovat textové komunikáty a aplikovat teoretické poznatky v konkrétních mluvených nebo psaných projevech.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do třetího ročníku (respektive septimy) ve dvouhodinovém bloku seminářů.

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky k pochopení, reprodukci a interpretaci textu, podporuje analytické a syntetické umění;
- dbá na návaznost nového učiva na vědomosti získané v hodinách Českého jazyka a literatury;
- zadává tvorbu publicistických útvarů, výstupy jsou podrobeny kritické reflexi, žáci využívají různé druhy studijních materiálů;
- vede žáky k tomu, aby v písemných a mluvených projevech dbali zásad pravidel českého pravopisu a správné výslovnosti
- motivuje žáky k dalšímu zájmu o problematiku exponovanou v semináři;

Kompetence k řešení problému – učitel:

- pomáhá žákům kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;
- vede žáka k nahlížení problémů z různých perspektiv, pomáhá žákům začlenit problém do sociokulturního kontextu;
- vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebné poznatky samostatně hledat v odborné literatuře;

Kompetence komunikativní – učitel:

- žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky.
- žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojovali adekvátní prostředky nonverbální komunikace v mluvených projevech
- žáci využívají v mluvených projevech funkčně poznatků z rétoriky

Kompetence sociální a personální – učitel:

- dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;

– v rámci skupinové práce učitel nabídne žákům prostor pro uplatnění jejich individuálních schopností;

– vyžaduje dodržování stanovených pravidel, netoleruje hrubost, aroganci a náznaky šikany;

Kompetence občanská – učitel:

– důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;

– podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;

– vede žáky k rozšíření jejich duchovního obzoru a chápání kulturních a duchovních hodnot;

– – podněcuje žáka k tomu, aby kriticky posuzoval komunikáty v elektronických i tištěných médiích, zaujímal k nim argumenty podložené stanovisko;

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;

– podněcuje u žáků úsilí o dosažení stanovených cílů, průběžné kritické zhodnocení dosažených výsledků a dbá na to, aby žáci dokončili zahájené aktivity a byli motivováni k dosažení úspěchu;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

JAZYKOVÁ CVIČENÍ I

výstupy	učivo
V písemném projevu dodržuje zásady spisovného jazyka Osvojuje si práci s kodifikačními a jinými jazykovými příručkami	– gramatická jazyková cvičení – jmenné kategorie (potíže s některými tvary některých kmen) – deklinace proprií a jmen přejatých
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
přesahy do: ČJL (3. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie	

DIFERENCIACE A STRATIFIKACE NÁRODNÍHO JAZYKA

výstupy	učivo
Odlišuje různé variety národního jazyka	– spisovná čeština – dialekt a interdialekt – profesní mluva, slang a argot
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Psychosociální aspekty interkulturality	

přesahy do:
ČJL (1. ročník): Úvod do studia jazyka

ZÁKLADY ETYMOLOGIE

výstupy	učivo
dokáže vysvětlit některé historické hláskoslovné změny Orientuje se v základních jazykovědných přístupech a metodách	–diachronie a synchronie, genealogická klasifikace jazyků – prajazyk, jazyková rodina a příčiny jazykových změn – nástin fonologického vývoje češtiny a vývoje české deklinace – úvod do etymologie a etymologické slovníky
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: ČJL (2. ročník): Morfologie, ČJL (2. ročník): Lexikologie	

VYBRANÉ KAPITOLY Z DĚJIN LINGVISTIKY

výstupy	učivo
Orientuje se v základních jazykovědných přístupech a metodách	– mladogramtická škola, strukturalismus – funkční strukturalismus, tzv. pražská škola – generativní gramatika – jazykověda pod vlivem totalitních ideologií – významní představitelé české jazykovědy a kodifikační příručky
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Kapitoly z dějin lingvistiky	

ZÁKLADY ČESKÉ SKLADBY

výstupy	učivo
<p>V psaném a mluveném projevu uplatňuje znalost syntaxe</p> <p>Efektivně využívá různých informačních zdrojů</p> <p>Využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích</p>	<ul style="list-style-type: none"> – syntaktická rovina jazykového systému – zvuková stránka výpovědi – valence, základová větná struktura – typy větných struktur podle valence
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
<p>přesahy do:</p> <p>ČJL (3. ročník): Syntax</p>	

TRANSLATOLOGIE

výstupy	učivo
<p>Umí porovnat originální text s překladem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – teorie překladu – překlad ústní, tlumočení – překladové postupy, fáze překladatelského procesu – umělecký překlad, problematika přeložitelnosti a nepřeložitelnosti
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	

JAZYKOVÁ CVIČENÍ II

výstupy	učivo
<p>Je schopen vytvořit jazykovou korekturu textu</p> <p>Orientuje se v základních vývojových tendencích češtiny</p> <p>V mluvených projevech dokáže zvolit adekvátní prostředky verbální a nonverbální komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vybrané pravopisné jevy – čeština nám dává na výběr aneb dubleta v češtině – korektura textu – rétorická cvičení
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p>	

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Média a mediální produkce
Role médií v moderních dějinách

přesahy do:

ČJL (1. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie, ČJL (2. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie

4.8.2. Základy němčiny I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy němčiny I zahrnuje výuku jazyka německého na úrovni A1 SERR. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro třetí ročník. Na konci třetího ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A1.

Výuka předmětu Základy němčiny I rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a emoce, jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, poslechu a četby autentických textů. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou využívány hry, soutěže, písňe, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností a znalostí partnera stejně jako na jeho pocity;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY

výstupy	učivo
Jednoduše popíše své okolí a zájmy	Rodina a já Domov a bydlení Stravování Nakupování a služby Cestování Zdraví Vzdělávání Každodenní život, volný čas a zábava

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

výstupy	učivo
Postihne hlavní informace	Fonetika: výslovnost hlásek, které se nevyskytují v mateřském jazyce, hláskování,

	<p>slovní přízvuk, větná intonace, alternace kmenových samohlásek</p> <p>Ortografie: grafémy, které se nevyskytují v mateřském jazyce, základní pravidla psaní malých a velkých písmen, interpunkce, zdvojené a ztrojené souhlásky</p> <p>Morfologie: základní vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, základní vyjádření modality, rozkazu, oznámení a přání, základní paradigmatu skloňování a časování, vyjádření singularity a plurality</p> <p>Syntax: slovosled jednoduché věty a souvětí, věty oznamovací, tázací, inverze, větný rámec</p> <p>Rovina lexikální: skládání a odvozování jako základní slovotvorný prostředek, práce se slovníkovým heslem</p>
--	---

JAZYKOVÉ ÚTVARY

výstupy	učivo
<p>Jednoduše popíše své okolí a zájmy</p> <p>Reaguje v každodenních situacích</p>	<p>prosté sdělení</p> <p>jednoduché vyprávění</p> <p>zpráva</p> <p>inzerát</p> <p>formuláře</p> <p>dopis, e-mail, sms</p> <p>jednoduchá veřejná hlášení a orientační pokyny</p> <p>popis</p> <p>rozhovor</p>

JAZYKOVÉ FUNKCE

výstupy	učivo
<p>Rozumí jednoduchým textům a dokáže je vhodně interpretovat</p> <p>Reaguje v každodenních situacích</p>	<p>vyjádření libosti/nelibosti</p> <p>vyjádření souhlasu/nesouhlasu</p> <p>vyjádření názoru/postoje</p> <p>vyjádření omluvy, lítosti</p> <p>vyjádření úmyslu, zákazu, příkazu, odmítnutí</p> <p>vyjádření přání, žádosti, nabídky</p> <p>sdělení a ověření informace</p>

4.8.3. Konverzace v němčině I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace v němčině I rozvíjí komunikativní dovednosti v německém jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro třetí ročník.

Výuka předmětu Konverzace v němčině I rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politických vztazích.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou rovněž využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písně, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí partnera v komunikaci stejně jako na jeho pocity a názory;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům adekvátní podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A SOUVISEJÍCÍ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY

výstupy	učivo
<p>rozumí hlavním bodům autentického ústního projevu na běžné a známé téma popíše své názory a stanoviska popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související zajímá se o aktuální dění v německy mluvících zemích porovná situaci v německy mluvících zemích s naší uvědomuje si a respektuje odlišné přístupy k řešení problémů a vnímání skutečnosti</p>	<p>Prostřednictvím vybraných témat žáci prohlubují svou slovní zásobu o synonymní prostředky a tím budou pokryty základní konverzační okruhy: osobní a společenský život každodenní život svět kolem nás pracovní činnost a příprava na ni realie německy mluvících zemí geografie z pohledu turistů, vybrané památky vybrané zásadní události v historii německy mluvících zemí vybrané významné osobnosti na poli kultury či vědy současné dění a problémy</p>

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
<p>rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích</p>	<p>Vybrané texty, nahrávky a materiály slouží nejen jako zdroj podnětných témat, ale též jako ukázka funkčně odlišených typů textů a vzor k jejich následné samostatné produkci. Žák si jejich prostřednictvím upevňuje základní gramatické konstrukce, v jejich užívání nabývá větší jistoty, přesnosti a plynulosti.</p>

4.8.4. Základy francouzštiny I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy francouzštiny I zahrnuje výuku jazyka francouzského na úrovni A1 SERR. Žáci si tento předmět volí jako volitelný seminář pro třetí ročník. Na konci třetího ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A1.

Výuka předmětu Základy francouzštiny I rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi frankofonních zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;

- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozumí jednoduchým textům a dokáže je vhodně interpretovat	<ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA

výstupy	učivo
Reaguje v každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované

	texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon
--	--

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše sebe, své okolí, zájmy a činnost	<ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, zboží, divadlo, kino – oblast pracovní: základní orientační značení, zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: vybavení školy, škola, učebny, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.5. Konverzace ve francouzštině I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace ve francouzštině I rozvíjí komunikativní schopnosti ve francouzském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro třetí ročník.

Výuka předmětu Konverzace ve francouzštině I rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politických vztazích.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písně, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tuto sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše, vysvětlí a obhájí svá stanoviska na daná témata	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají základní konverzační situace na téma:

Rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu	mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, kulturně-historické souvislosti.
---	--

4.8.6. Základy ruštiny I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy ruštiny I zahrnuje výuku jazyka ruského na úrovni A1 SERR. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro třetí ročník. Na konci třetího ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A1.

Výuka předmětu Základy ruštiny I rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi rusky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozumí jednoduchým textům a dokáže je vhodně interpretovat	<ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA

výstupy	učivo
Reaguje v každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše sebe, své okolí, zájmy a činnost	<ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, zboží, divadlo, kino – oblast pracovní: základní orientační značení, zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: vybavení školy, škola, učebny, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.7. Konverzace v ruštině I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace v ruštině I rozvíjí komunikativní schopnosti v ruském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro třetí ročník.

Výuka předmětu Konverzace v ruštině I rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politických vztazích.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD

přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písňe, atd.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	3. ročník
dotace	2

povinnost (skupina)	volitelný
--------------------------------	-----------

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše, vysvětlí a obhájí svá stanoviska na daná témata Rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají základní konverzační situace na téma: mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, kulturně-historické souvislosti.

4.8.8. Základy španělštiny I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy španělštiny I zahrnuje výuku jazyka španělského na úrovni A1 SERR. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro třetí ročník. Na konci třetího ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A1.

Výuka předmětu Základy španělštiny I rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi španělsky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE

výstupy	učivo
Rozumí jednoduchým textům a dokáže je vhodně interpretovat	– fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku

	<p>k prezentaci výslovnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality
--	---

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA

výstupy	učivo
Reaguje v každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše sebe, své okolí, zájmy a činnost	<ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, divadlo, kino – oblast pracovní: zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: škola a její vybavení, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.9. Konverzace ve španělštině I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace ve španělštině I rozvíjí komunikativní schopnosti ve španělském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro třetí ročník.

Výuka předmětu Konverzace ve španělštině I rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politických vztazích.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písňe, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Popíše, vysvětlí a obhájí svá stanoviska na daná témata Rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají základní konverzační situace na téma: mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, kulturně-historické souvislosti.

4.8.10. Obecné dějiny

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka v semináři Obecné dějiny rozvíjí a fixuje poznatky získané ve vzdělávacím oboru Dějepis. Seminář se zaměřuje na vybrané kapitoly obecných dějin od starověku po dějiny 20. století v závislosti na konkrétním zájmu studentů. Studenti se zde mohou na analýze historických pramenů (především písemných) seznámit s konkrétními dějinnými událostmi, s možnostmi rozdílných interpretací, mohou pochopit nebezpečí ahistorismu spočívající v hodnocení dějin podle kritérií z jiné doby. Hlavním cílem výuky je tedy prohloubit historické myšlení a blíže seznámit žáky s prací historika od heuristické fáze přes interpretaci až k syntéze. Součástí programu semináře by měla být rovněž návštěva některého odborného pracoviště (Archiv města Ostravy, Ostravské muzeum). Výstupem by měla být seminární práce na zvolené téma. Náplň předmětu tedy vede žáka k:

- chápání současnosti v kontextu minulosti;
- vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou a zároveň pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost lidstva;

- vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- zaujímání vlastního stanoviska a kritického postoje k poznaným historickým událostem;
- využívání historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů.

Předmět obsahuje tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě
- Vzdělávání v Evropě a ve světě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a následnému kreativnímu zpracování a využití těchto informací při svém studiu a praxi;

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebnou základní faktografii samostatně hledat v odborné literatuře;
- pomáhá žákům zaujímat osobní stanoviska, kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;
- vede žáka k nahlížení dějin lidské civilizace z různých perspektiv (multikulturalita), pomáhá žákům začlenit problém do sociokulturního kontextu;
- vede žáky k pochopení, reprodukci a interpretaci písemných a obrazových historických pramenů, orientaci na časové ose i v historickém prostoru, podporuje analytické a syntetické myšlení.

Kompetence komunikativní – učitel:

- žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky;
- Kompetence sociální a personální – učitel:

- v rámci skupinové práce učitel nabídne žákům prostor pro uplatnění jejich individuálních schopností;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, netoleruje hrubost, aroganci a náznaky šikany;
- dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu.

Kompetence občanské – učitel:

-vede žáky k tomu, aby se zajímali o události veřejného života, sledovali aktuální dění v regionu i ve světě, zaujímali k němu stanoviska a jednali v zájmu celospolečenského prospěchu.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
- motivuje žáky k dosažení vytyčených cílů, podporuje je v samostatné práci, jejich výsledky monitoruje a slovně hodnotí a povzbuzuje je do další práce;

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence k podnikavosti

- zvažuje své osobní předpoklady ve vztahu k budoucímu vzdělávání a společenskému uplatnění
- o svém uplatnění uvažuje v dlouhodobém výhledu

Kompetence občanská

- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- buduje své právní a občanské vědomí v souvislosti s ochranou duchovních hodnot

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

VYBRANÉ KAPITOLY Z HISTORIE

výstupy	učivo
charakterizuje smysl historického poznání	– osobnosti formující dějiny – dějiny každodennosti – dějiny vojenství – zajímavé kapitoly regionálních dějin
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě	
přesahy do: D (1. ročník): Úvod do studia dějepisu	

ODBORNÁ LITERATURA A PRACOVIŠTĚ

výstupy	učivo
dovede pracovat s histor. prameny	– odborná historická literatura, monografie – odborné časopisy a sborníky – regionální historická pracoviště
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (1. ročník): Úvod do studia dějepisu	

POMOCNÉ VĚDY HISTORICKÉ

výstupy	učivo
---------	-------

dovede pracovat s histor. prameny	– heraldika, sfragistika – diplomatika, paleografie – numismatika faleristika – genealogie – chronologie
pokrytí průřezových témat MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
přesahy do: D (1. ročník): Úvod do studia dějepisu	

SEMINÁRNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
dokáže samostatně zpracovat zadané odborné téma zvládne napsat odbornou historickou práci	– heuristika – interpretace – syntéza – zásady tvorby odborného textu (bibliografie, citace, anotace ...)
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
přesahy do: ČJL (3. ročník): Syntax, ČJL (3. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie, ČJL (3. ročník): Stylistika III.	

4.8.11. Obecný zeměpis

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit, rozšířit a prakticky využívat vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce. Připravit žáky k maturitní zkoušce z geografie v daném okruhu problémů a k přijímacím zkouškám z geografických disciplín na vysokou školu.

Ve své podstatě Obecný zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních věd. Je velmi úzce spjatý především s fyzikou, biologií a chemií.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve třetím ročníku a septimě. K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata a internet

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury, problémů jak regionálního, tak i globálního charakteru, problémů reálných v prostoru a čase, ale i modelových a smyšlených;

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;
– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě;
– zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci.

Kompetence občanská – učitel:

– vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak předcházet nebezpečí živelných pohrom a jak se chovat v jejich situacích.“ (tsunami, hurikány, záplavy);
– organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy dle aktuální nabídky a možností.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO

výstupy	učivo
zná důsledky pohybů země	– postavení Země ve vesmíru – pohyby Země a jejich důsledky

KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
pracuje s mapou	– geografická kartografie a topografie – GIS

FYZICKOGEOGRAFICKÁ SFÉRA

výstupy	učivo
---------	-------

rozlišuje jednotlivé sféry	<ul style="list-style-type: none"> – atmosféra – hydrosféra – litosféra – pedosféra – biosféra
----------------------------	---

GEOGRAFIE OBYVATELSTVA

výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – geografie obyvatelstva – geografie sídel

HOSPODÁŘSKÝ ZEMĚPIS

výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – geografie průmyslu – geografie zemědělství – geografie dopravy

4.8.12. Politická geografie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět základy politické geografie má podobně jako zeměpis integrační funkci s důrazem na politické dění. Ve své podstatě předmět spojuje základní poznatky z řady společenských a kulturních věd, omezeně i přírodních a technických.

Poznání aktuální reality v politickém dění a vývoji napomáhá u žáka postupně vytvářet celkový postoj ke světu, orientovat se v jeho složitosti.

Vyučovací předmět ZPG vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Předmět ZPG je určen žákům 3. ročníku čtyřletého gymnázia a 7. víceletého gymnázia.

V těchto ročnících není žádná hodinová dotace pro zeměpis, takže tento seminář je vhodnou formou pro pokračování ve studiu zeměpisu, konkrétně s důrazem na politickou geografii.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vybízí žáky k využívání učebních pomůcek: atlas, mapa, odborné texty, novinové články, které mají sloužit k získávání a ověřování geografických informací

- seznamuje žáky s prameny geografických informací – s časopisy s geografickou tematikou dle aktuální nabídky a možností, zadává jednotlivým žákům témata na krátké referáty, při jejich zpracování a prezentaci se žáci učí získané informace vyhledávat, třídit a přiměřeně hodnotit;

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, tabulky, grafy, fotografie, obrázky a schémata

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky, tak aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury, problémů jak regionálního, tak i globálního charakteru, problémů reálných v prostoru a čase, ale i modelových a smyšlených

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog

– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit, prezentací nebo zajímavostí s geografickou tematikou

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě

– zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci.

Kompetence občanská – učitel:

– vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty

– organizuje přednášky a besedy dle aktuální nabídky a možností.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

AKTUÁLNÍ POLITICKÉ UDÁLOSTI

výstupy	učivo
lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Aktuální vývoj v politice ČR Aktuální vývoj v politice světa

GEOPOLITIKA

výstupy	učivo
lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Historie politické geografie Geopolitika Státní hranice

STÁTNÍ MOC

výstupy	učivo
lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Dělení států podle velikosti státní moci Větve státní moci Aplikace na ČR

FORMY STÁTŮ

výstupy	učivo
rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)	Státní zřízení Vnitřní členění států Politické režimy Ekonomická vyspělost států

OHNISKA NAPĚTÍ

výstupy	učivo
lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Ohniska napětí: – Asie – Afrika – Amerika – Evropa

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

výstupy	učivo
zhodnotí na příkladech světového hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Mezinárodní organizace Globalizace Mezinárodní terorismus

4.8.13. Seminář z vyšší matematiky I

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z vyšší matematiky I navazuje na látku předmětu matematika vyučovanou v prvních dvou ročnících vyššího gymnázia. Systematizuje poznatky o výrazech a rovnicích, rozvíjí početní dovednosti, schopnost matematizace reálných situací a stanovování strategií řešení. V další části navazuje na látku probíranou ve stereometrii s cílem prohloubit schopnost prostorového vnímání objektů a zdokonalit schopnost analyzovat prostorový problém a stanovit optimální postup při jeho řešení.

V části věnované maticím a determinantům je studentovi poskytnut nový výpočetní aparát, který bude moci využít k řešení úloh z oblasti analytické geometrie v předmětu matematika.

V části věnované kombinatorice a pravděpodobnosti je akcentován rozvoj logického úsudku žáka a zdokonalení jeho schopností deduktivního řešení úloh a problémů.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá jednou týdně v dvouhodinovém bloku a účastní se jí studenti 3. ročníku a septim.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti;
- systematicky vytváří ve skupině seminaristů atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na výstižnou formulaci vyvozených závěrů;
- při samostatné práci žáků podporuje používání náčrtků, zápisů rozborů úloh a formulaci závěru řešení úlohy
- je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k užívání matematického softwaru a informačních technologií při prezentaci výsledků své práce, přičemž jej nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;

– podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

VÝRAZY, ROVNICE, NEROVNICE

výstupy	učivo
žák rozpozná typ rovnice a dokáže použít vhodnou metodu jejího řešení žák umí efektivně využít grafy elementárních funkcí k řešení rovnic a nerovnic	Algebraické výrazy. Rovnice a nerovnice. Řešení náročnějších úloh, rovnic a nerovnic a jejich soustav, s parametrem i bez. Rovnice a nerovnice lineární, kvadratické, exponenciální, logaritmické, goniometrické. Užití grafů elementárních funkcí. Úvod do teorie komplexních čísel, rovnice v komplexním oboru, algebraické rovnice vyšších stupňů, reciproké rovnice.

STEREOMETRIE

výstupy	učivo
žák ovládá metody řešení polohových úloh v prostoru žák umí aplikovat vhodné vzorce k řešení metrických úloh v prostoru	Stereometrie. Příčky mimoběžek. Důkazové úlohy. Řešení náročnějších polohových a metrických úloh na tělesech. Útvary v prostoru – slovní úlohy

MATICE A DETERMINANTY

výstupy	učivo
žák ovládá elementární operace s maticemi a determinanty žák je schopen stanovit podmínky řešitelnosti dané soustavy lineárních rovnic	Matice. Řádkové a sloupcové vektory. Lineární kombinace vektorů. Lineární závislost vektorů. Operace s maticemi. Hodnota matice. Soustavy lineárních rovnic. Matice soustavy, rozšířená matice soustavy. Frobeniova věta. Úlohy o množinách s konečným počtem prvků – užití Vennových diagramů Determinant matice. Výpočet determinantů matice stupně 2 a 3 – Sarrusovo pravidlo. Pravidla pro úpravu determinantů. Subdeterminant. Doplněk prvku determinantu. Rozvoj determinantu podle řádku (sloupce).

	Užití determinantů. Řešení soustav lineárních nehomogenních rovnic – Cramerovo pravidlo.
--	--

KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST

výstupy	učivo
žák se orientuje v základních kombinatorických kategoriích, dokáže provést rozbor a řešení úlohy žák dokáže stanovit typ pravděpodobnostního jevu a provést rozbor úlohy	Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika. Shrnutí a prohloubení látky. Variace, kombinace a permutace s opakováním – řešení náročnějších slovních úloh. Pravděpodobnost. Řešení náročnějších slovních úloh.

4.8.14. Seminář z matematiky I.

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z vyšší matematiky navazuje na látku předmětu matematika vyučovanou v prvních dvou ročnících vyššího gymnázia. Hlavním cílem semináře z vyšší matematiky je poskytnout jeho účastníkům vědomosti a praktické dovednosti, které by jim ulehčily počátky studia v širokém spektru oborů vysokých škol. Matice a determinanty, diferenciální a integrální počet jsou aktuálně potřebné a užívané nejen na vysokých školách technických a ekonomických, při univerzitním studiu informatiky, matematiky, fyziky, chemie, ale v neposlední řadě též biologie a lékařských věd.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá jednou týdně v dvouhodinovém bloku a účastní se jí studenti 3. ročníku a septimy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti;
- systematicky vytváří ve skupině seminaristů atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na výstižnou formulaci vyvozených závěrů;
- při samostatné práci žáků podporuje používání náčrtků, zápisů rozborů úloh a formulaci závěru řešení úlohy

– je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k užívání matematického softwaru a informačních technologií při prezentaci výsledků své práce, přičemž jej nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;
- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MATICE A DETERMINANTY

výstupy	učivo
žák ovládá elementární operace s maticemi a determinanty žák je schopen stanovit podmínky řešitelnosti dané soustavy lineárních rovnic	Maticе. Řádkové a sloupcové vektory. Lineární kombinace vektorů. Lineární závislost vektorů. Operace s maticemi. Hodnota matice. Soustavy lineárních rovnic. Matice soustavy, rozšířená matice soustavy. Frobeniova věta. Determinant matice. Výpočet determinantů matice stupně 2 a 3 – Sarrusovo pravidlo.

DIFERENCIÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
žák systematicky ovládá prostředky diferenciálního počtu ke stanovení průběhu funkce a řešení optimalizačních úloh	Derivace. Geometrický a fyzikální význam první a druhé derivace. Derivace funkce zadané implicitně. Průběh funkce – složitější úlohy. Slovní úlohy využívající globální

	extrémy funkce.
--	-----------------

INTEGRÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
žák systematicky ovládá prostředky integrálního počtu k řešení integrálů metodou per partes a substituce	Integrální počet. Integrační metody – přímá integrace, per partes a substituční metoda.

4.8.15. Aplikovaná fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Aplikovaná fyzika je volitelný předmět pro žáky třetích ročníků a septim. Obsahově volně navazuje na předmět Fyzika a zabývá se vybranými nejnovějšími poznatky techniky a fyziky.

Během studia si žáci hlouběji rozšiřují nejen poznatky molekulové fyziky, elektřiny a magnetismu, ale i akustiky, meteorologie a astrofyziky. Dále jsou seznamováni se základy elektroniky a souvisejících oborů fyziky.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti a schopnosti prezentovat své závěry (vč. písemné formy).

Důraz je kladen na interdisciplinární vazby a praktickou uplatnitelnost v běžném životě.

Fyzika je velmi úzce spjata především s matematikou, chemií a zeměpisem.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí
- Problematika vztahů organismů a prostředí

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do třetího ročníku (respektive septimy) ve dvojhodinovém bloku seminářů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává seminární práce tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním použít;
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo;
- motivuje žáky vhodnými pokusy a demonstracemi a vyžaduje jejich vyhodnocení.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy samostatně i ve skupinách;
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu;
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce.

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu;
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování ve škole i mimo školu.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků
- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence sociální a personální

- stanovuje si dlouhodobé cíle
- nalézají soulad mezi svými povinnostmi a zájmy

Kompetence komunikativní

- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
žák vysvětlí fyzikální podstatu moderních komunikačních technologií a jejich historický vývoj žák dokáže popsat princip LCD a plasmových displejů, shrne jejich přednosti a nedostatky	Global positioning system (GPS), mobilní technologie GPS a UMTS, Liquid crystals displays (LCD), Plasmové displeje

FÁZOVÉ PŘECHODY DRUHÉHO DRUHU

výstupy	učivo
žák dokáže popsat fázové změny II. druhu a jejich fyzikální podstatu, zná využití v praxi	Pojem fáze, magnetická přeměna, supratekutost, supravodivost, změna krystalické struktury.
přesahy do: F (2. ročník): Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek, F (3. ročník): Elektrický proud v látkách, F (3. ročník): Magnetické pole	

KMITÁNÍ, AKUSTIKA

výstupy	učivo
žák umí vypočítat hladinu intenzity zvuku žák umí vysvětlit hlasitost zvuku, frekvenci zvuku, fyzikální podstatu zvuku žák umí teoreticky odvodit a experimentálně dokázat pohybovou rovnici tlumených a buzených kmitů	Zvuk jako mechanické vlnění. Zdroje zvuku a šíření zvuku. Dopplerův jev v akustice. Frekvence a intenzita zvuku. Mechanické oscilátory v inerciálních a neinerciálních vztažných soustavách
přesahy do: F (2. ročník): Mechanické kmitání a vlnění	

METEOROLOGIE

výstupy	učivo
žák zná jednotlivé meteorologické prvky, jejich měřicí přístroje a fyzikální jednotky, chápe jejich podstatu a vliv na počasí a podnebí	Počasí a podnebí. Meteorologické prvky a jejich měření. Předpověď počasí. Aplikovaná meteorologie.
přesahy do:	

F (2. ročník): Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek, Z (1. ročník): Přírodní prostředí

NANOTECHNOLOGIE

výstupy	učivo
žák zná možnosti uplatnění nanotechnologií v praxi, zná historické souvislosti	Historie nanotechnologií. Využití nanotechnologií v průmyslu, lékařství atd.

ENVIRONMENTÁLNÍ FYZIKA

výstupy	učivo
žák zná nepříznivý dopad jednotlivých plyných látek na životní prostředí, umí vysvětlit skleníkový jev, globální oteplování, kyselá dešť a ozónovou díru žák zná jednotlivé alternativní zdroje energie, jejich fyzikální princip, dopad na životní prostředí i výhody a nevýhody	Znečištění ovzduší. Globální oteplování, skleníkový efekt, ozónová díra. Alternativní zdroje energie.
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí <i>Znečištění ovzduší, hladina světového oceánu, globální oteplování, ozón</i> Člověk a životní prostředí <i>Zdroje energie, kyselá dešť, vymírání druhů</i>	
přesahy do: F (3. ročník): Elektrický proud v látkách, F (3. ročník): Střídavý proud	

ASTROFYZIKA

výstupy	učivo
žák umí vysvětlit jednotlivá vývojová stádia hvězd, mechanismus jejich vzniku a zániku žák umí popsat hvězdnou oblohu a jednotlivé objekty žák umí popsat Sluneční soustavu a její tělesa	Vznik, vývoj a konečná stádia hvězd. Sluneční soustava. Vícenásobné hvězdné systémy, galaxie. Obloha v průběhu roku, souhvězdí. Polární souřadnice, astrofyzikální jednotky.
přesahy do: F (1. ročník): Gravitační pole	

FYZIKÁLNÍ METODY VE ZDRAVOTNICTVÍ

výstupy	učivo
žák umí vyjmenovat základní fyzikální principy využívané ve zdravotnictví a rozumí	Vybrané fyzikální jevy využívané ve zdravotnictví (EKG, SONO, Rentgen, CT,

jejich využití	...).
přesahy do: F (3. ročník): Elektrický proud v látkách, F (3. ročník): Magnetické pole	

4.8.16. Analytická chemie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Analytická chemie je volitelný předmět pro žáky třetích ročníků a septim. Obsahově volně navazuje na předmět Chemie a zabývá se vybranými kapitolami z analytické chemie.

Během studia se žáci seznámí se základy analytické chemie, a to jak kvalitativní, tak kvantitativní. Důraz je kladen na praktickou činnost a samostatnou práci žáků, případně práci ve skupinách. Každý žák vypracuje v rámci předmětu seminární práci na zvolené téma.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do třetího ročníku (respektive septimy) ve dvojhodinovém bloku seminářů. Výuka probíhá v chemické laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává seminární práce tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním použít;
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili úlohy samostatně i ve skupinách;
- vede žáky k rozboru dané situace a zvolení správného postupu.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce.

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;

– dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

KVALITATIVNÍ ANALYTICKÁ CHEMIE

výstupy	učivo
žák vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií žák umí zvolit metodu k důkazu kationtů a aniontů žák dokáže provést základní skupinové a specifické reakce	Důkazové reakce kationtů, důkazové reakce aniontů

KVANTITATIVNÍ ANALYTICKÁ CHEMIE – VOLUMETRIE

výstupy	učivo
žák vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií žák umí provádět výpočty spojené s kvantitativní analýzou žák umí sestavit titrační aparaturu a provést titraci žák zná principy jednotlivých volumetrických stanovení	Acidobazické titrace, redoxní titrace, srážecí titrace, chelatometrie

KVANTITATIVNÍ ANALYTICKÁ CHEMIE – GRAVIMETRIE

výstupy	učivo
žák vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní analytickou chemií žák umí provádět výpočty spojené s kvantitativní analýzou žák umí provést gravimetrické stanovení některých látek	Vážkové stanovení železitých kationtů

4.8.17. Seminář z biologie

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP pro gymnázia. Navazuje na vzdělávací obsah předmětu Biologie, integruje část oboru Výchovy ke zdraví a Environmentální výchova. Je určen žákům, kteří mají o přírodní vědy hlubší zájem a chtějí se jim věnovat i v dalším studiu. Seminář rozšiřuje poznatky z okruhu biologických disciplín, ústřední náplní předmětu je Etologie a Ekologie, Evoluční biologie, praktická cvičení a terénní práce.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Žijeme v Evropě

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je nabízen formou povinně volitelného předmětu žákům 3. ročníků a septim ve dvouhodinovém bloku týdně. Výuka probíhá v laboratoři biologie a v odborných multimediálních učebnách. Formy a metody práce vycházejí z charakteru probíraných témat, hlavní důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci, praktické využívání znalostí a dovedností, poznávání přírodnin. Cílem je zapojení žáků do biologických olympiád a odborných soutěží, práce s informačními zdroji a vypracování a obhajoba seminární práce nebo posteru.

Výchovně vzdělávací strategie:

VVS se plně shodují s kompetencemi rozvíjenými ve vzdělávacím předmětu Biologie, větší důraz je kladen na kompetence k řešení problémů, komunikativní a kompetence k učení.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváří si studijní časový plán, optimální studijní podmínky, stanovuje si obsahové priority
- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ETOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák vymezí pojem etologie, zařadí ji do systému přírodních věd – žák zná významné osobnosti světové i naší etologie, vysvětlí metody zkoumání v etologii – žák formuluje a reprodukuje základní etologické pojmy – žák definuje pojem vrozené a získané chování, charakterizuje jeho typy a uvede konkrétní příklady chování – žák popíše způsoby komunikace živočichů, předloží příklady na konkrétních druzích živočichů – žák objasní předmět studia sociální etologie – žák vymezí základní typy societ živočichů, sociální hierarchii – žák u evolučně vyspělejších skupin živočichů objasní podíl získaného a vrozeného chování, vývoj mezidruhových kontaktů, konvergenci chování vlivem podobných životních podmínek, altruistické chování – žák vysvětlí pojem welfare a demonstroe ho na příkladech v chovu zvířat – žák se orientuje v právních předpisech, které se týkají péče a ochrany zvířat, týrání zvířat 	<p>Etologie jako věda Osobnosti a metody výzkumu etologie Základy obecné etologie Chování vrozené a získané Biokomunikace Sociální etologie Evoluce chování Welfare, etika chovu zvířat, legislativní aspekty ochrany zvířat</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

EKOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák správně reprodukuje základní ekologické pojmy, charakterizuje vztahy mezi organizmy a prostředím – žák uvede historii vzniku ekologie, její významné osobnosti – žák porovná vliv abiotických a biotických faktorů na organismy, uvede příklady – žák popíše koloběh látek a tok energie mezi živou a neživou složkou prostředí – žák objasní potravní vztahy v přírodě – žák charakterizuje typy, strukturu a 	<p>Ekologie jako věda, její význam Osobnosti a metody výzkumu ekologie Vztah organismu a prostředí Ekologie ekosystému Člověk a biosféra, životní prostředí Globální problémy ŽP Přírodní zdroje, vliv těžby, průmyslu, dopravy, zemědělství na ŽP Odpady – klasifikace, využití Ochrana ovzduší, vody a půdy Ochrana přírody a přírodních zdrojů</p>

<p>vlastnosti ekosystému</p> <ul style="list-style-type: none"> – žák vymezí pojem životní prostředí, chápe význam environmentální výchovy ve společnosti – žák zhodnotí negativní působení člověka na jednotlivé složky ŽP a zamýšlí se nad možnými způsoby řešení environmentálních problémů – žák rozdělí druhy odpadů, vysvětlí jejich význam, možnosti recyklace a snižování – žák uvede základní znečišťující a rizikové látky v ovzduší, ve vodě a v půdě, objasní jejich vliv v přírodě a na člověka – žák vyjmenuje nástroje společnosti na ochranu ŽP v globálním měřítku i na území ČR – žák uvede příklady chráněných území ve světě, v ČR i v našem regionu – žák vysvětlí princip trvalého udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně ŽP 	<p>Ochrana genofondu, stabilizace ekosystémů v krajině Základní legislativa a instituce zajišťující ochranu ŽP</p>
<p>pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

EVOLUČNÍ BIOLOGIE A PALEONTOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák interpretuje a porovnává teorie vzniku života na Zemi – žák vysvětlí teorii autochtonní abiogeneze, porovná evoluční teorie, shrne základy neodarwinismu – žák orientuje se v geologických obdobích Země, používá odborné termíny z paleontologie – žák uvede větvení vývojových linií rostlin a živočichů během evoluce – žák popíše fylogenetický vývoj rostlin a živočichů v jednotlivých geologických obdobích – žák zařadí organismy do systému, uvádí charakteristické znaky taxonomických 	<p>Teorie vzniku života na Zemi Autochtonní abiogeneze – chemická a biologická evoluce Evoluce organismů Klasifikace živých soustav</p>

jednotek	
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí	

4.8.18. Algoritmizace a programování I

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem semináře bude programování webových stránek, vytvoření jejich vzhledu pomocí kaskádových stylů a využití webového rozhraní pro přístup k databázi. Součástí semináře bude i osvojování strukturovaného programování ve vyšším programovacím jazyce a vizuální programování.

Organizační vymezení předmětu

Výuka je zařazena v bloku volitelných předmětů pro žáky třetích ročníků.

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TVORBA DYNAMICKÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK I

výstupy	učivo
vytváří webové stránky v jazyce HTML, formátuje stránky pomocí CSS	příkazy jazyka HTML a jejich použití možnosti rozložení textových a grafických prvků na stránce pomocí CSS web hosting, FTP

PHP

výstupy	učivo
tvoří jednoduché stránky v jazyce PHP řeší základní problémy dynamických stránek ( )	základní příkazy, proměnné, operátory, funkce

MySQL

výstupy	učivo
aktivně pracuje s databázemi používá k dotazování jazyk SQL	úvod do databází základní pojmy: tabulka, pole, záznam, relace, klíč, ... jazyk SQL

VYŠŠÍ PROGRAMOVACÍ JAZYK

výstupy	učivo
---------	-------

<p>chápe princip strukturovaného programování rozumí problematice datových typů zná syntaxi základních algoritmických struktur</p>	<p>strukturované programování jednoduché vývojové prostředí základy vyššího programovacího jazyka problematika datových typů algoritmizace úloh</p>
--	---

4.8.19. Seminář z psychologie

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit, rozšířit a prakticky využívat vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce základů společenských věd. Připravit žáky k psychologické části maturitní zkoušky ze základů společenských věd a k přijímacím zkouškám na vysokou školu z psychologie.

Ve své podstatě je Seminář z psychologie velmi úzce spjatý především se základy společenských věd a biologií.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Účinky mediální produkce a vliv médií

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve třetím ročníku a septimě.

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky a internet

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy řešení interpersonálních i intrapersonálních konfliktů

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;

– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo v rámci prezentace vlastní seminární práce

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky k sociální vnímavosti
 – zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti, spolupráci i sebepoznání.

Kompetence občanská – učitel:

– vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty zabývající se prevencí sociálně-patologickými jevy.
 – organizuje exkurze, přednášky a besedy s psychologickou tematikou dle aktuální nabídky a možností.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

OBEČNÁ PSYCHOLOGIE

výstupy	učivo
žák se orientuje v jednotlivých psychologických směrech žák rozumí významu psychologie v systému společenských věd žák chápe podstatu jednotlivých psychických procesů a stavů žák se orientuje v základních psychologických termínech žák vysvětlí hlavní etické problémy současné psychologie	Prohlubování učiva prvního ročníku v oblasti obecné psychologie 1. Psychologie jako věda 2. Psychologické směry – behaviorismus, psychoanalýza, analytický psychologie, individuální psychologie, humanismus, logoterapie, transcendentální psychologie) 3. Čítí 4. Vnímání 5. Pozornost 6. Paměť 7. Myšlení 8. Emoce 9. Motivace
Pokrytí PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Účinky mediální produkce a vliv médií OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

výstupy	učivo
žák se orientuje v základních psychologických termínech žák se orientuje v jednotlivých přístupech	1. vlastnosti osobnosti 2. temperament 3. schopnosti (inteligence)

v psychologii osobnosti žák umí charakterizovat zátěžové situace v životě člověka	4. charakter, morální usuzování 5. zájmy 6. osobnost v náročných situacích (stres, frustrace)
Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Morálka všedního dne	

DUŠEVNÍ HYGIENA

výstupy	učivo
žák charakterizuje specifika poradenského procesu žák vysvětlí hlavní etické problémy současné psychologie žák porovná jednotlivé poruchy osobnosti žák se orientuje v základních duševních poruchách žák chápe význam duševní hygieny pro duševní zdraví	1. Vybrané aspekty poradenské psychologie a) terapie zaměřená na klienta b) behaviorální terapie c) hypnotická psychoterapie d) skupinová psychoterapie 2. Vybrané aspekty klinické psychologie a psychiatrie a) organické duševní poruchy b) schizofrenie c) poruchy nálady d) neurotické poruchy e) behaviorální syndromy f) poruchy osobnosti
Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sociální komunikace	

4.8.20. Seminář literatury 20. a 21. století

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka v Semináři literatury rozvíjí a fixuje poznatky získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura. Seminář se zaměřuje na základní pojmy a rysy literárněteoretického přístupu k dílům české a světové literatury 20. století. Nabízí podrobné čtení několika vybraných textů, se kterými se žák v běžných hodinách jazyka českého nesetká. Seminář je veden tak, že pokládá nesamozřejmé otázky a snaží se seminaristy vést k samostatnému nalézání odpovědí. Seminář je doplněn některým ze zásadních textů literární kritiky; nabízí i možnost komparace literárního díla a jeho filmové adaptace. Seminář vede žáky k samostatné orientaci v literatuře minulého století, ke schopnosti samostatné, tvůrčí a argumenty podložené analýze i interpretaci literárních textů. Absolventi kursu by měli být po jeho skončení schopni nejen hlubší orientace v jednotlivých metodologických tendencích a v proměnách jejich vývoje, ale měli by také prokázat schopnost dobírat se samostatných přístupů k řešení základních problémových okruhů, s nimiž se literárněteoretická metodologie potýká.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do čtvrtého ročníku (respektive oktávy) ve dvojhodinovém bloku seminářů. K výuce Semináře z literatury slouží odborné učebny, konkrétně literární a multimediální učebna. Obě učebny jsou vybaveny audiotechnikou, dataprojektorem, počítačem připojeným k internetu. K výuce v literárním semináři jsou používány prezentace, výukové programy, elektronické knižní databáze a další audiovizuální materiály.

Výuka v Literárním semináři je koordinována s výukou dalších vyučovacích předmětů, a to Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Úzkou vazbu má výuka v Literárním semináři na vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Umění a kultura a Člověk a příroda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky k pochopení, reprodukci a interpretaci textu, podporuje analytické a syntetické umění;
- dbá na návaznost nového učiva na vědomosti získané v hodinách Českého jazyka a literatury;
- vede žáky k tomu, aby v písemných a mluvených projevech dbali zásad pravidel českého pravopisu a správné výslovnosti
- motivuje žáky k dalšímu zájmu o problematiku exponovanou v semináři;
- zadává seminární práce a ústní referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů;

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáka k nahlížení problémů z různých perspektiv, pomáhá žákům začlenit problém do sociokulturního kontextu;
- vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebné poznatky samostatně hledat v odborné literatuře;
- pomáhá žákům kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;

Kompetence komunikativní – učitel:

- žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky.
- žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojovali adekvátní prostředky nonverbální komunikace v mluvených projevech
- žáci využívají v mluvených projevech funkčně poznatků z rétoriky

Kompetence sociální a personální – učitel:

- monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- v rámci skupinové práce učitel nabídne žákům prostor pro uplatnění jejich individuálních schopností;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel, netoleruje hrubost, aroganci a náznaky šikany;
- dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;
- vede žáky k rozšíření jejich duchovního obzoru a chápání kulturních a duchovních hodnot;
- podněcuje žáka k tomu, aby kriticky posuzoval komunikáty v elektronických i tištěných médiích, zaujímal k nim argumenty podložené stanoviskem;

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- Kompetence k podnikavosti – učitel:
- podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
  - podněcuje u žáků úsilí o dosažení stanovených cílů, průběžné kritické zhodnocení dosažených výsledků a dbá na to, aby žáci dokončili zahájené aktivity a byli motivováni k dosažení úspěchu;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MODERNÍ UMĚLECKÉ SMĚRY 1. POL. 20. STOL.

výstupy	učivo
<p>Analyzuje s použitím literárněvědné teorie zvolený text</p> <p>Analyzuje úlohu a funkci lyrického subjektu</p> <p>Identifikuje kompoziční strukturu literárního díla</p> <p>Identifikuje a pojmenuje tropy v literárním díle</p>	<p>– expresionismus v evropských literaturách</p> <p>problematika expresionismu v české lit.</p> <p>– dadaismus a surrealismus a vybraní představitelé dalších -ismů (futurismus, akméismus, imadžinismus)</p> <p>– poetismus v českém umění</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p>	

EXPERIMENTÁLNÍ ROMÁN 1. POLOVINY 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
<p>Porovnat umělecký text s jeho literárněkritickou recepcí – neuměleckým textem</p> <p>Analyzuje a interpretuje funkci vypravěče v prozaickém textu</p> <p>Dokáže posoudit specifika uměleckého textu a literárního vyjadřování</p> <p>Umí zařadit textový komunikát do kontextu autorovy tvorby a do uměleckého směru</p>	<p>– krize klasického románu a románové experimenty</p> <p>– F. Kafka, J. Joyce, M. Proust</p> <p>– proměny českého meziválečného románu</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Žijeme v Evropě</p>	

SPIRITUÁLNÍ EXISTENCIÁLNÍ TEXTY ČESKÉ A SVĚTOVÉ LITERATURY

výstupy	učivo

Formou referátu, prezentace či seminární práce je schopen reflektovat umělecký text Reprodukuje a parafrázuje vlastními slovy přečtený umělecký a neumělecký text	– spirituální linie české poezie a prózy (Deml, Durych, Zahradníček, Závada, Halas atd.) – čeští existencialisté před zrodem existencialismu? (Nad texty Jiřího Ortena a R. Weinerja)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě	

LITERÁRNÍ TOULKY REGIONEM

výstupy	učivo
Analyzuje a interpretuje funkci vypravěče v prozaickém textu Dokáže posoudit specifika uměleckého textu a literárního vyjadřování Identifikuje kompoziční strukturu literárního díla Samostatně interpretuje a srovnává literární text a jeho filmovou, popřípadě dramatickou adaptaci	– reflexe specifik našeho regionu v literatuře – práce s texty známých i méně známých autorů našeho regionu: Bezruč, Martínek, Glazarová, Sokol Tůma, Balabán, Žíla ap.
pokrytí průřezových témat ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky	

LITERÁRNÍ DEBUTANTI ČESKÉ LITERATURY POSLEDNÍHO DESETILETÍ

výstupy	učivo
Analyzuje s použitím literárněvědné teorie zvolený text Porovnat umělecký text s jeho literárněkritickou recepcí – neuměleckým textem Analyzuje úlohu a funkci lyrického subjektu Reprodukuje a parafrázuje vlastními slovy přečtený umělecký a neumělecký text Samostatně interpretuje a srovnává literární text a jeho filmovou, popřípadě dramatickou adaptaci	– rok 1989 jako periodizační mezník české literatury – podoby prózy a poezie v dílech polistopadových debutantů – fenomén deníku v české literatuře (nejenom) polistopadového období
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

4.8.21. Konverzace v němčině II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace v němčině II rozvíjí komunikativní schopnosti v německém jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník.

Výuka předmětu Konverzace v němčině II rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politické problematice a globálních otázkách.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;

– dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

– podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;

– dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

– dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;

– pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;

– vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;

– podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A SOUVISEJÍCÍ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY

výstupy	učivo
vysvětlí svá stanoviska a uvádí vhodné argumenty na jejich obhajobu používá bohatou slovní zásobu a rozmanité jazykové prostředky zapojí se s jistou mírou sebedůvěry do rozhovoru s rodilým mluvčím zajímá se o současné dění porovná situaci v německy mluvících zemích s naší uvědomuje si a respektuje odlišné přístupy k řešení problémů a vnímání skutečnosti	Slovní zásoba je dále prohlubována a obohacena o frazeologismy související se zvolenými tématy, které pokrývají konverzační situace a okruhy: člověk a svět pracovní činnost a příprava na ni životní styl globální otázky regionální problematika realie německy mluvících zemí geografie vybrané události v historii německy mluvících zemí vybrané významné osobnosti na poli politickém současné dění a problémy

KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE A TYPY TEXTŮ

výstupy	učivo
---------	-------

<p>vysvětlí svá stanoviska a uvádí vhodné argumenty na jejich obhajobu používá bohatou slovní zásobu a rozmanité jazykové prostředky rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích zapojí se s jistou mírou sebedůvěry do rozhovoru s rodilým mluvčím</p>	<p>Vybrané texty, nahrávky a materiály slouží nejen jako zdroj podnětných témat, ale též jako ukázka funkčně odlišených typů textů a vzor k jejich následné samostatné produkci. Žák jejich prostřednictvím vstřebává i složitější gramatické konstrukce a učí se jich samostatně užívat ve svém vlastním projevu.</p>
--	--

4.8.22. Konverzace ve francouzštině II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace ve francouzštině II rozvíjí komunikativní schopnosti ve francouzském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník.

Výuka předmětu Konverzace ve francouzštině II rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politické problematice a globálních otázkách.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písňe, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali poučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření;
- podporuje žáky k tomu, aby se

vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;

- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Vysvětlí a obhájí svá stanoviska Rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu a rozmanité jazykové prostředky	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají konverzační situace na téma: mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, zdravý životní styl, kulturně-historické souvislosti, globální otázky, regionální problematika, realie frankofonních zemí. Slovní zásoba je systematicky prohlubována a obohacována.

4.8.23. Konverzace v ruštině II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace v ruštině II rozvíjí komunikativní schopnosti v ruském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník.

Výuka předmětu Konverzace v ruštině II rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politické problematice a globálních otázkách.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písňe, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky k tomu, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;

- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Vysvětlí a obhájí svá stanoviska Rozumí a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu a rozmanité jazykové prostředky	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají konverzační situace na téma: mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, zdravý životní styl, kulturně-historické souvislosti, globální otázky, regionální problematika.

4.8.24. Seminář nejnovějších dějin

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka v semináři nejnovějších dějin rozvíjí a fixuje poznatky získané ve vzdělávacím oboru Dějepis. Seminář se zaměřuje na vybrané kapitoly moderních světových i národních dějin 20. století v závislosti na konkrétním zájmu studentů. Studenti se zde mohou na analýze historických pramenů (především písemných) seznámit s konkrétními dějinnými událostmi, s možnostmi rozdílných interpretací. Hlavním cílem výuky je tedy prohloubit historické myšlení a naučit žáky samostatně promýšlet interpretaci dějinných událostí a na základě poznání formulovat své názory a v diskusi je obhajovat či modifikovat. Výstupem by měla být seminární práce na zvolené téma. Náplň předmětu tedy vede žáka k:

- chápání současnosti v kontextu dějin 20. století;
- vnímání společenské skutečnosti v nedávné minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou a euroamerickým hodnotovým systémem;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost lidstva ve 20. století;
- zaujímání vlastního stanoviska a kritického postoje k poznaným historickým událostem;
- využívaní historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů.

Předmět obsahuje tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Morálka všedního dne

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací a následnému kreativnímu zpracování a využití těchto informací při svém studiu a praxi;

Kompetence k řešení problému – učitel:

– vede žáka k tomu, aby své názory opíral o vhodně zvolené argumenty, aby dokázal potřebnou základní faktografii samostatně hledat v odborné literatuře;
– pomáhá žákům zaujímat osobní stanoviska, kriticky interpretovat získané poznatky a hledat vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění;
– vede žáka k nahlížení dějin lidské civilizace z různých perspektiv;
– podporuje analytické a syntetické myšlení.

Kompetence komunikativní – učitel:

– žáci jsou učitelem vedeni k tomu, aby dokázali na úrovni odpovídající svému věku kultivovaně formulovat své myšlenky;
– Kompetence sociální a personální – učitel:
– dokáže navodit pracovní atmosféru a přispět tak k vytváření a udržování vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
– monitoruje a průběžně hodnotí verbální i nonverbální komunikaci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu.

Kompetence občanské – učitel:

-vede žáky k tomu, aby se zajímali o události veřejného života, sledovali aktuální dění v regionu i ve světě, zaujímali k němu stanoviska a jednali v zájmu celospolečenského prospěchu.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podněcuje žáky k uplatnění proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;

– motivuje žáky k dosažení vytyčených cílů, podporuje je v samostatné práci, jejich výsledky monitoruje a slovně hodnotí a povzbuzuje je do další práce;

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, dokáže je využít při dalším učení a pracovních činnostech
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence občanská

- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích, četbou a sebevzděláváním
- buduje své právní a občanské vědomí v souvislosti s ochranou duchovních hodnot
- sleduje veřejné dění a zaujímá vlastní kritická stanoviska k aktuálním problémům
- mediálně prezentované informace dokáže kriticky vyhodnotit

Kompetence komunikativní

- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- řídí a moderuje diskusi
- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů

- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ČSR A VERSAILLESKÝ SYSTÉM

výstupy	učivo
dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny	– 1. čs. odboj, osobnosti a klíčové události z dějin 1. ČSR – mezinárodní vztahy mezi dvěma světovými válkami
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě	
přesahy do: D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami	

BOLŠEVISMUS

výstupy	učivo
dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny chápe podstatu autoritativních režimů	– Rusko v době Říjnové revoluce, občanské války a NEPu – stalinismus, procesy,
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami, D (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945	

FAŠISMUS A NACISMUS

výstupy	učivo
dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny chápe podstatu autoritativních režimů	– podstata ideologií – osobnosti

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Morálka všedního dne
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
 Role médií v moderních dějinách

přesahy do:
 D (3. ročník): Období mezi dvěma světovými válkami

2. SVĚTOVÁ VÁLKA

výstupy	učivo
dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny	– významné mezníky a osobnosti – 2. čs. odboj – problematiky transferu Němců
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	

BIPOLARITA

výstupy	učivo
dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny	– železná opona, studená válka – válečné konflikty ve 2. pol. 20. stol. – dekolonializace, 3. svět – významné osobnosti a mezníky v dějinách 50.–80. let 20. stol.
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: ZSV (2. ročník): Demokracie a lidská práva, ZSV (2. ročník): Ideologie	

STALINISMUS A NEOSTALINISMUS

výstupy	učivo
---------	-------

dokáže postihnout základní hybné síly v dějinách 20. stol. dovede pracovat s historickými prameny chápe podstatu autoritativních režimů	– země sovětského bloku – pokusy o překonání stalinismu, Pražské jaro – neostalinismus a pád komunistických režimů
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách	
přesahy do: D (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945, D (4. ročník): ČSR 1945–1956, D (4. ročník): Rozdělený svět, D (4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro, D (4. ročník): Od totality k obnově demokracie, ZSV (2. ročník): Demokracie a lidská práva, ZSV (2. ročník): Ideologie	

SEMINÁRNÍ PRÁCE

výstupy	učivo
dokáže samostatně zpracovat zadané odborné téma zvládne napsat odbornou historickou práci	– heuristika, interpretace, syntéza – podoba odborného textu (citace, bibliografie) – samostatné zpracování seminární práce
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
přesahy do: ČJL (4. ročník): Stylistika IV., ČJL (4. ročník): Písemná stránka jazyka – ortografie	

4.8.25. Regionální geografie světadílů

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit, rozšířit a prakticky využívat vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce. Připravit žáky k maturitní zkoušce z geografie v daném okruhu problémů a k přijímacím zkouškám z geografických disciplín na vysokou školu.

Ve své podstatě seminář Regionální geografie světadílů spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve čtvrtém ročníku a oktávě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata a internet

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy, taktiky k řešení daného problému s využitím odborné literatury, problémů jak regionálního, tak i globálního charakteru, problémů reálných v prostoru a čase, ale i modelových a smyšlených;
- v rámci exkurzí a geografického terénního vyučování směřuje žáky podle poznaných jevů k aplikaci teoretických poznatků do praxe.

Kompetence komunikativní – učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;
- hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo příspěvků v podobě aktualit nebo zajímavostí s geografickou tematikou.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě;
- zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti i spolupráci.

Kompetence občanská – učitel:

- vytváří v průběhu roku a při konkrétních souvisejících událostech školní projekty, panelové diskuse na dané téma: „Jak předcházet nebezpečí živelných pohrom a jak se chovat v jejich situacích.“ (tsunami, hurikány, záplavy);
- organizuje geografické exkurze, přednášky a besedy dle aktuální nabídky a možností.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

SOCIÁLNĚ GEOGRAFICKÉ SYSTÉMY

výstupy	učivo
	– jádrové a periferní oblasti světa

MAKROREGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
orientuje se v geografii světadílů	– geografie Ameriky – geografie Afriky – geografie Asie

	– geografie Austrálie a Oceánie – geografie Evropy
--	---

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
orientuje se v geografii České republiky	– fyzickogeografická charakteristika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě – charakteristiky obyvatelstva a sídel – transformační ekonomické procesy – sektorová a odvětvová struktura hospodářství – regiony, kraje

4.8.26. Filozofický seminář

Obsahové vymezení předmětu:

Filosofický seminář rozšiřuje, prohlubuje a doplňuje poznatky získané ve vzdělávacím oboru Základy společenských věd. Je určen především žákům s hlubším zájmem o pochopení vývoje filosofického myšlení v dějinách lidstva.

Hlavním cílem je seznámit žáky s jednotlivými etapami a směry filosofického myšlení, které tvoří základ pro formování celostního pohledu na svět v jeho rozmanitosti a složitosti, pro rozvíjení vlastní osobnosti a schopnosti vytvářet hodnotné mezilidské vztahy, pro aktivní podílení se na společenském a občanském životě.

Filosofický seminář umožní žákům orientovat se v základních filosofických směrech a hlavních náboženských systémech.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne
- Spolupráce a soutěž

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Žijeme v Evropě
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Role médií v moderních dějinách

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality
- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do rozvrhu maturitních ročníků formou povinně volitelného předmětu ve dvouhodinovém bloku jedenkrát týdně. Výuka probíhá jak v klasických, tak v multimediálních učebnách. Formy a metody práce vycházejí z charakteru probíraných témat. Hlavní důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci, na práci s textem a s jinými informačními zdroji (internetem). V průběhu semináře budou dle aktuálních nabídek realizovány exkurze, besedy a filmové projekce, které vhodným způsobem doplní a rozšíří probíranou tematiku. Žák na základě zadaných témat vypracuje seminární práci, kterou před spolužáky i učitelem formou prezentace představí a obhájí.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení.
- Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.
- Žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů:

- Žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části.
- Žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje použití různých postupů při řešení problémů nebo ověřování hypotézy.
- Žák uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice.
- Žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje předložené závěry.
- Žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran.
- Žák si uvědomuje proměnnost hodnot v historickém vývoji.

Kompetence komunikativní:

- Žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu.
- Žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření různého typu.
- Žák efektivně využívá moderní informační technologie.
- Žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.
- Žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.

- Žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje.
- Žák odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci a dezinformaci.

Kompetence sociální a personální:

- Žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Žák projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých.
- Žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská:

- Žák o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu.
- Žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- Žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání.
- Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností.
- Žák se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- na základě dostupných informací formuluje hypotézy, rozpozná, zda jsou verifikovatelné
- navrhuje metody k ověření hypotézy, ukazatele, na jejichž základě bude možno posoudit úspěšnost řešení
- dokáže formulovat a vyhodnotit výsledky získané experimentální činností, zobecnit a posoudit obecná řešení
- posoudí aplikovatelnost získaných poznatků v konkrétních situacích
- závěry dokáže srozumitelně interpretovat a podpořit argumentací
- při řešení problémů aplikuje získané vědomosti a dovednosti, aplikuje logické a kombinatorické myšlení
- při řešení postupuje systematicky, svůj postup zaznamenává a formuluje výsledky empirického zkoumání
- na základě ověření vstupních informací a empiricky získaných dat dokáže hypotézy ověřit, mylné zavrhnout
- dokáže korigovat své názory a postupy v závislosti na změně vstupních podmínek
- vytváří další varianty řešení daného problému
- popíše problém z pohledu různých účastníků nebo zájmových a sociálních skupin

Kompetence k učení

- využívá při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení
- rozpozná, jaké metody a postupy jsou pro něj nejefektivnější
- rozpozná vlastní pokrok a stagnaci v učení, identifikuje vlastní chybu, odnáší si poučení pro další práci
- přijímá zodpovědnost za své učení a práci
- vyhodnotí kritiku, radu a pochvalu, použije je ke zlepšování svých učebních výsledků

- získává zpětnou vazbu týkající se efektivity své práce
- vyhodnotí využitelnost a věrohodnost informačních zdrojů
- třídí a uspořádává získané informace a vyhledává souvislosti a propojuje je s dosavadními poznatky
- dokáže využít získané informace při obhajobě svých postojů a názorů

Kompetence občanská

- aktivně ovlivňuje své okolí ve vztahu k životnímu a kulturnímu prostředí
- před zaujetím vlastního stanoviska analyzuje soubor hodnot, názorů a postojů druhých
- identifikuje předsudky a brání se jejich vlivu na své názory a činy
- uvědomuje si proměnnost hodnot v historickém vývoji
- je schopen rozpoznat a akceptovat své povinnosti vyplývající z jeho role ve škole, v rodině a společnosti
- dokáže identifikovat hrozící nebezpečí a varovat okolí

Kompetence sociální a personální

- osvojuje si metody práce v týmu
- akceptuje připomínky a návrhy členů týmu
- chová se slušně a ohleduplně, přistupuje k druhým s respektem
- vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou
- reflektuje své předsudky při kontaktu s lidmi
- předvídá dopad svých aktivit na zdraví své i druhých
- řídí se zásadami zdravého životního stylu
- rozhoduje se samostatně, nepodléhá davovým náladám
- umí si stát za svým rozhodnutím i v případě, že je se svým názorem v menšině
- nese důsledky svého špatného rozhodnutí a poučí se z něj

Kompetence komunikativní

- rozumí a dokáže použít grafickou interpretaci problému, dokáže vyhodnotit obsah grafické informace
- dokáže aktivně použít a vysvětlit odborné termíny a symboliku
- efektivně a funkčně kombinuje různé typy vyjádření: souvislý text, graf, tabulka, schéma
- volí vhodný prostředek komunikace s ohledem na cíl a skupinu participující na řešení problému
- v závislosti na typu diskurzu volí optimální jazykové nebo grafické prostředky
- dbá na jazykovou, ortografickou a slohovou úroveň psaného projevu, text segmentuje do logických odstavců
- v závislosti na komunikační situaci volí optimální styl a jazykové prostředky
- výstižně formuluje své myšlenky, postoje a argumenty, zohledňuje skupinu, ke které hovoří
- pracuje cíleně se svým hlasovým projevem (tempo, hlasitost, intonace, rytmus) podle situace
- v mluvených projevech se vyhýbá paušálním soudům a předsudkům
- řídí a moderuje diskusi
- podle okolností dokáže zvolit efektivní prostředek pro prezentaci problému a jeho řešení

- posuzuje hodnověrnost použitých informačních zdrojů
- odhalí neúplnou nebo zkreslující informaci, dezinformaci
- volí vhodnou formu prezentace své práce v kolektivu
- pohotově reaguje i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev předem připravit
- umí aplikovat některé techniky zvládnání tématy

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

RELIGIONISTIKA

výstupy	učivo
<p>žák porovná východiska mýtu, náboženství, filosofie a vědy k uchopení skutečnosti a člověka</p> <p>žák charakterizuje religionistiku jako společenskovední disciplínu</p> <p>žák vysvětlí vývoj lidského myšlení od animismu k monoteismu</p> <p>žák klasifikuje náboženské systémy</p> <p>žák zařadí náboženský systém do širších historických a kulturních souvislostí</p> <p>žák se orientuje ve Starém a Novém zákoně a Koránu</p> <p>žák pracuje s informacemi a orientuje se v zásadních problémech spojených s náboženstvím</p> <p>žák identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti</p> <p>žák se orientuje v současných konfliktech s náboženským podtextem (Palestina x Izrael)</p> <p>žák rozezná projevy sektářského myšlení</p> <p>žák rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci</p> <p>žák uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých</p>	<p>Mytologie (animismus, polyteismus, monoteismus)</p> <p>Monoteistická náboženství (judaismus, křesťanství, islám)</p> <p>Filosofické myšlení východních národů (hinduismus, buddhismus, učení jin a jang, taoismus, konfucianismus)</p> <p>Sekty (hlavní znaky sekt a jejich nebezpečí pro svobodu člověka, klasifikace sekt z hlediska nebezpečnosti pro společnost, základní přehled sekt působících na území ČR)</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Morálka všedního dne</p> <p>Spolupráce a soutěž</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Psychosociální aspekty interkulturality
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

přesahy do:

ZSV (4. ročník): Víra v lidském životě

KLÍČOVÉ ETAPY A SMĚRY FILOSOFICKÉHO MYŠLENÍ

výstupy	učivo
žák objasní podstatu filosofického tázání žák se orientuje ve filosofickém textu žák vysvětlí význam filosofických pojmů žák dokáže dát do souvislostí nová cizí slova žák dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu žák podloží poznatky z dějin filosofie poznatky z literatury žák se orientuje v dějinách předsokratiků, klasické antické a středověké filosofie žák se orientuje v dějinách filosofie 16.-20. století žák rozliší hlavní filosofické směry tohoto období žák přiřadí klíčové představitele žák porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení tohoto období	Předsokratovská filosofie (Thálés, Anaximandros, Pythágorás, Hérakleitos, Parmenidés, Démokritos) Klasická antická filosofie (Platón, Aristoteles) Středověká metafyzika (Aurelius Augustinus, Tomáš Akvinský) Racionalismus (Descartes, Spinoza, Leibniz) Empirismus (Bacon, Locke, Berkeley, Hume) I. Kant Pozitivismus (Comte) Pragmatismus (James) Novopozitivismus (Carnap, Popper, Wittgenstein) Strukturalismus (Lévi-Straus, Foucault)

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Žijeme v Evropě
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
 Základní problémy sociokulturních rozdílů
 Psychosociální aspekty interkulturality
 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

přesahy do:

ZSV (4. ročník): Filozofie v dějinách, ZSV (4. ročník): Víra v lidském životě

FILOSOFIE A PROBLÉM ČLOVĚKA

výstupy	učivo
---------	-------

<p>žák objasní podstatu filosofického tázání žák se orientuje ve filosofickém textu žák vysvětlí význam filosofických pojmů žák dokáže dát do souvislostí nová cizí slova žák dokáže vystihnout hlavní myšlenky textu žák podloží poznatky z dějin filosofie poznatky z literatury žák se orientuje v dějinách filosofie 16.-20. století žák rozliší hlavní filosofické směry tohoto období žák přiřadí klíčové představitele žák porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení tohoto období žák zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití</p>	<p>Osvícenství (Rousseau) Iracionalismus a voluntarismus (Kierkegaard, Schopenhauer, Nietzsche) Existencialismus (Camus, Sartre, Jaspers) Antropologický psychologismus (Erich Fromm) Současný svět (globalizace, konzumní společnost, reklama, genetické inženýrství, umělá inteligence)</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
<p>přesahy do: ČJL (4. ročník): Světová literatura po roce 1945, ZSV (4. ročník): Filozofie v dějinách, ZSV (4. ročník): Víra v lidském životě</p>	

4.8.27. Ekonomický seminář

Obsahové vymezení předmětu

Ekonomie jako základní vědní disciplína, ze které jsou odvozeny dílčí ekonomické disciplíny aplikace. Vytváří prostor pro pochopení makroekonomických a mikroekonomických implikací a formuje zázemí pro přípravu žáků na další studium na vysoké škole.

Ekonomie má za cíl představit žákům v základních rysech přehled dějin ekonomických teorií (představitel, časové vymezení, hlavní přínosy). Ze znalostí vývoje dějin následně vyjít při představení makroekonomických agregátů (HDP, inflace, nezaměstnanost, platební bilance). Současně je vymezeno postavení ekonomické vědní disciplíny a žáci získají rozšířené znalosti z oblasti mikroekonomie. Seznámí se s pojmy tržní rovnováha, dokonalá a nedokonalá konkurence, tržní selhání. V rámci předmětu je představena hospodářská politika státu a její konkrétní formy. Seznámí se se základy daňové soustavy ČR, jejími funkcemi a základními prvky daně z příjmu a daně z nemovitosti, tím získají žáci základní znalosti z oblasti fiskální politiky. Předmět je uzavřen učivem z problematiky založení a vzniku obchodní společnosti.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž
- Morálka všedního dne

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globalizační a rozvojové procesy
- Žijeme v Evropě
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Média a mediální produkce

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Člověk a životní prostředí

Organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován především kombinací přednášky, diskuse a vlastních prezentací žáků k dané problematice. V rámci výuky jsou využívány také seminární práce, které žáci zpracovávají podle přesně definované obsahové struktury. Zpracovanou seminární práci následně prezentují. Jako podpora výuky je používán systém LMS Moodle, kde jsou žákům umístěny odkazy na webové stránky, materiály ke studiu, cvičné příklady.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Ekonomický seminář se snaží zvýšit kompetence žáků v těchto oblastech:

Kompetence k učení – učitel

– podněcuje žáka myslet v ekonomických souvislostech

Kompetence k řešení problémů – učitel

– vede ke schopnosti zpracovávat velké množství informací formou seminárních prací

Kompetence komunikativní – učitel

– napomáhá rozvíjet schopnosti žáka prezentovat, obhajovat své názory a postoje

– podporuje žáka ve využívání a prohlubování znalostí z ICT zpracováním seminárních prací, vyhledáváním ekonomických informací na internetu a při práci v prostředí LMS Moodle

Kompetence sociální a personální – učitel

– směřuje žáky, aby dokázali polečně vytvářet a obhajovat zpracované ekonomické téma (práce v týmu)

Kompetence k podnikavosti – učitel

– motivuje žáka, aby se naučil postupně aplikovat své znalosti i z ostatních předmětů při respektování principu mezipředmětových vazeb

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ÚVOD DO EKONOMIE

výstupy	učivo
žák charakterizuje postavení ekonomie ve vztahu k ostatním vědním disciplínám žák dokáže stručně popsat základní ekonomické systémy včetně konkrétního příkladu žák rozliší mikroekonomii a makroekonomii – chápe faktory ovlivňující poptávku a nabídku – umí uvést základní předpoklady pro firmy v dokonalé a nedokonalé konkurenci – uvádí příklady jednotlivých tržních situací – orientuje se v pojmech trh práce, finanční trh	– místo ekonomie v systému ekonomických disciplín – základní ekonomické systémy

DĚJINY EKONOMICKÝCH TEORIÍ

výstupy	učivo
žák chápe význam dějin ekonomického myšlení pro lepší pochopení soudobého světa žák si uvědomuje klíčové poznatky minulosti pro řešení současných ekonomických problémů žák pochopí důležitost znalostí ekonomických dějin pro formování tržní rovnováhy	– merkantilismus a fyziokratismus – klasická škola – neoklasická škola – keynesiánství a postkeynesiánství – institucionalismus a marxismus – české ekonomické myšlení

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Globalizační a rozvojové procesy
 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 Žijeme v Evropě
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
 Člověk a životní prostředí

přesahy do:

D (4. ročník): Evropa a svět po r. 1945, D (4. ročník): ČSR 1945–1956, D (4. ročník):
 Rozdělený svět, D (4. ročník): ČSSR v 60. letech, Pražské jaro

TRH A TRŽNÍ MECHANISMUS

výstupy	učivo
žák chápe faktory ovlivňující poptávku a nabídku žák umí uvést základní předpoklady pro firmy v dokonalé a nedokonalé konkurenci žák uvádí příklady jednotlivých tržních situací žák se orientuje v pojmech trh práce, finanční trh	– poptávka a nabídka (individuální, tržní) – chování firmy v dokonalé a nedokonalé konkurenci (monopol, oligopol, monopolistická konkurence) – fungování tržního mechanismu, tržní selhání – druhy trhů

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 Žijeme v Evropě

PODNIKÁNÍ

výstupy	učivo
žák vyhledává informace a tiskopisy v zákonech, na internetu žák používá WORD a Excel žák je schopen informace o založené společnosti komentovat a prezentovat žák je schopen založit OS žák prezentuje svou firmu ostatním skupinám	Založení firmy a) Základní pojmy o obchodních společnostech (dále jen OS) b) Hledání činnosti, pro kterou studenti založí firmu c) Založení OS Sepsání Společenské smlouvy nebo Zakladatelské smlouvy Prezentace a hodnocení jednotlivých firem

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 Sociální komunikace
 Morálka všedního dne
 Spolupráce a soutěž

DAŇOVÁ SOUSTAVA A STÁTNÍ ROZPOČET

výstupy	učivo
<p>žák se orientuje v pojmech daňový subjekt, předmět daně, poplatník, plátce, registrace žák pracuje s daňovým zákonem, vyhledá potřebné informace pro výpočet daně, vypočítá základ daně a daň, je schopen sestavit jednoduché daňové přiznání</p>	<p>– základní pojmy, principy daňové soustavy ČR, soustava daní – daně přímé a nepřímé – Státní rozpočet a jeho vazba na daně Daň z příjmů – daň z příjmů fyzických osob – poplatníci, předmět daně, osvobození od daně, základ daně a dílčí základ daně, nezdanitelná část základu daně, sazba daně, výpočet daně, slevy na dani, zdaňovací období – daň z příjmů právnických osob – poplatníci, zdaňovací období, předmět, základ daně, sazba, zvláštní sazba daně, zálohy, – ostatní daně – silniční daň, daň z nemovitostí, poplatníci, předmět, základ, sazby, osvobození, zdaňovací období, daňové přiznání – sociální a zdravotní pojištění – vztah daňové soustavy a soustavy soc. a zdrav. poj., právní úprava, účel, plátcí, vyměřovací základy, sazby</p>
<p>pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce</p>	

MAKROEKONOMICKÉ AGREGÁTY A HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

výstupy	učivo
<p>žák umí odlišit reálný a potenciální produkt žák popíše fáze hospodářského cyklu a ví, co jej ovlivňuje žák zná fungování nositelů hospodářské politiky a jejich nástroje</p>	<p>– makroekonomie a předmět jejího zájmu – měření ekonomické aktivity (důchod, produkt) – hospodářský růst a cyklus – monetární a fiskální politika – důchodová a cenová politika – hospodářská politika státu</p>
<p>pokrytí průřezových témat MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Média a mediální produkce</p>	

4.8.28. Seminář z pedagogiky

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit, rozšířit a prakticky využívat vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce základů společenských věd. Seminář si dále klade za cíl připravit žáky k přijímacím zkouškám na vysokou školu ke studiu pedagogiky. Ve své podstatě je Seminář z pedagogiky velmi úzce spjatý především se základy společenských věd a seminářem z psychologie.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sociální komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Vzdělávání v Evropě a ve světě

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve čtvrtém ročníku a oktávě. K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky a internet

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy řešení interpersonálních i intrapersonálních konfliktů a otázek sebemotivování a sebeedukace.

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;
– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, zkoušení nebo v rámci prezentace vlastní seminární práce

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky k sociální vnímavosti
– zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti, spolupráci i sebepoznání.

Kompetence občanská – učitel:

– organizuje exkurze, přednášky a besedy s pedagogickou tematikou dle aktuální nabídky a možností.

ročník	4. ročník
dotace	2

povinnost (skupina)	volitelný
--------------------------------	-----------

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

výstupy	učivo
<p>žák ovládá základní pojmy sociální psychologie žák rozumí mechanismu deindividuace žák umí popsat mechanismy skupinové dynamiky</p>	<p>1. Vybrané otázky sociální psychologie: socializace připoutání skupinové chování atraktivita afiliace láska agrese konformita poslušnost deindividuace postoje 2. Nejvýznamější představitelé sociální psychologie (S. Milgram, P. Zimbardo, L. Festinger, S. Ash, J. Bowlby, A. Bandura atd.)</p>
<p>Pokrytí PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sociální komunikace</p>	

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

výstupy	učivo
<p>žák umí charakterizovat zvláštnosti jednotlivých etap ontogeneze žák rozumí odlišným teoriím vývoje jedince</p>	<p>Vybrané otázky vývojové psychologie – vývojové teorie – periodizace vývoje – specifické vývojové úkoly jednotlivých etap</p>

PEDAGOGIKA

výstupy	učivo
<p>žák umí charakterizovat pedagogiku jako obor žák ovládá základní pojmy pedagogiky žák rozumí specifickému přístupu k žákům s poruchami učení žák umí charakterizovat různé druhy tělesného postižení žák umí popsat různé možnosti školní integrace znevýhodněných žáků</p>	<p>1. Pedagogika jako věda – charakteristika – obory a historie 2. Speciální pedagogika – dělení – specifické nároky znevýhodněných studentů</p>

Pokrytí PT:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH –
Vzdělávání v Evropě a ve světě

4.8.29. Dějiny moderního umění

Obsahové vymezení předmětu

Seminář Dějiny moderního umění si klade za cíl seznámit žáky s vývojem nejspletitějšího období dějin umění a to uměním přelomu 19. a 20. století – od impresionismu až po současnost – konec 20. stol. Obsáhlost změn, které toto období charakterizuje nejen v umění, ale především ve společnosti, vědě, filozofii, nelze postihnout v běžných hodinách výtvarné výchovy. Seminář prohlubuje chápání kontextu a souvislostí výtvarného umění v návaznosti na poznatky z dějin literatury, hudby, fotografie, filmu, filozofie a dalších oblastí lidského konání a především dějin 20. stol. Teoretický výklad je doplněn řadou ukázek reprodukcí výtvarných děl, videofilmů, dokumentů, tedy nabízí možnost komparací jednotlivých uměleckých směrů, ale i jednotlivých děl umělců. Proměny umění sledujeme na dílech jak v architektuře, sochařství, malířství, tak i v grafice, kresbě a užitém umění. Výstupem semináře Dějiny moderního umění je písemná seminární práce s obrazovou přílohou na zvolené téma, která poskytuje žákovi hlubší vhled do problematiky a dává příležitost samostatnému utváření názoru. Seminární práci může žák použít jako přílohový materiál k přijímacím zkouškám na vysokou školu s uměleckým zaměřením. Absolvent tohoto semináře by měl být připraven nejen na maturitní zkoušku z dějin umění, ale především na teoretickou část přijímacích zkoušek všech uměleckých oborů. V neposlední řadě seminář poskytuje prostor k utváření vlastního pohledu a názoru i kritického na současné umění. Absolvent dostane dostatek podnětů k zamyšlení nad úkolem umění – neopakovatelným a zcela jedinečným způsobem zkoumat svět a předkládat neotřelá řešení a koncepty v kontextu života 21. století.

Organizace výuky předmětu

Seminář je zařazen do čtvrtého ročníku a oktávy ve dvouhodinovém bloku. K výuce slouží odborná učebna výtvarného ateliéru. Učebna výtvarného ateliéru je vybavena videotechnikou, příruční knihovnou s řadou ukázek reprodukcí, knih a časopisů. Výuka může být obohacena návštěvou výstavních sál, galerií a muzeí, případně exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel

- vede žáky k tvorbě vlastních učebních materiálů, tak aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- podněcuje žáky k samostatnému přístupu ke zdrojům informací (internet, knihy, časopisy, návštěva galerií, výstavních sál apod.) a kritickému hodnocení získaných informací pro své další vzdělávání
- podporuje žáky ke kreativnímu a subjektivnímu zpracování a využití získaných informací při svém studiu a praxi

Kompetence k řešení problémů – učitel

- podporuje analytické a syntetické myšlení
- pomáhá žákům zaujímat stanoviska, kriticky přistupoval k získaným poznatkům a hledal vhodné argumenty pro jejich zdůvodnění
- předkládá úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých řešení

Kompetence komunikativní – učitel

- vede žáky ke kultivovanému projevu a formování svých myšlenek odpovídající jeho věku
- dohlíží k dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů apod.)

Kompetence sociální a personální – učitel

- dohlíží na verbální a nonverbální komunikaci žáků ve skupině a jejich chování a celkovou atmosféru
- umožňuje každému ve skupině zažít úspěch
- podporuje vytváření a udržování dobrých vztahů ve skupině a vzájemnou úctu, toleranci a empatii

Kompetence občanské – učitel

- vede žáky k tomu, aby se zajímali o aktuální dění v regionu i ve světě nejen v oblasti kultury
- poukazuje na sílu jedince či jeho díla, jak může kladně ovlivnit celospolečenský prospěch, na příkladech nejen z oblasti kulturní

Kompetence k podnikavosti – učitel

- provokuje dostatek problémů, které žáka nutí k nekonvenčnímu způsobu uvažování, řešení daných problému apod.
- požaduje dodržování dohodnuté kvality výsledné práce
- podněcuje tvořivost, vlastní iniciativu k dosažení vytýčených cílů, slovně povzbuzuje a kladně hodnotí k další práci

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MODERNA I POL. 19.STOL

výstupy	učivo
rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	Akademismus vers. Umění pro umění Zrození Moderny Osobnosti moderny

MODERNA II POČ. 20.STOL

výstupy	učivo
rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	Poslední sloh a velké styly poč. 20.stol Picasso

MEZIVÁLEČNÁ AVANTGARDA

výstupy	učivo
rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	Magie nesmyslu vers. Psychoanalýza Abstrakce před r. 1945

POVÁLEČNÉ VÝTVARNÉ SMĚRY

výstupy	učivo
rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19.století do současnosti umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	Abstrakce po r. 1945 Pop-art, neodada, nový realismus Nové podoby umění 60.,70. let

POSTMODERNA

výstupy	učivo
rozlišuje umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti umí objasnit příčiny proměn uměleckých směrů chápe, jak se promítají umělecké směry do aktuální obrazové komunikace uvědomuje si význam působení uměleckého díla na vlastní osobu	Postmoderna Graffiti art a jiné podoby umění současnosti

4.8.30. Seminář z vyšší matematiky II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z vyšší matematiky II navazuje na látku předmětu matematika vyučovanou v prvních třech ročnících vyššího gymnázia. Hlavním cílem semináře z vyšší matematiky II je poskytnout jeho účastníkům vědomosti a praktické dovednosti, které by jim ulehčily počátky studia v širokém spektru oborů vysokých škol. Matice a determinanty, diferenciální a integrální počet jsou aktuálně potřebné a užívané nejen na vysokých školách technických a ekonomických, při univerzitním studiu informatiky, matematiky, fyziky, chemie, ale v neposlední řadě též biologie a lékařských věd.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá jednou týdně v dvouhodinovém bloku a účastní se jí studenti 4. ročníku a oktáv.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti;
- systematicky vytváří ve skupině seminaristů atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na výstižnou formulaci vyvozených závěrů;
- při samostatné práci žáků podporuje používání náčrtků, zápisů rozborů úloh a formulaci závěru řešení úlohy
- je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k užívání matematického softwaru a informačních technologií při prezentaci výsledků své práce, přičemž jej nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;
- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MATICE A DETERMINANTY

výstupy	učivo
<p>žák ovládá elementární operace s maticemi a determinanty</p> <p>žák je schopen stanovit podmínky řešitelnosti dané soustavy lineárních rovnic</p>	<p>Maticе. Řádkové a sloupcové vektory. Lineární kombinace vektorů. Lineární závislost vektorů. Operace s maticemi. Hodnota matice.</p> <p>Soustavy lineárních rovnic. Matice soustavy, rozšířená matice soustavy. Frobeniova věta. Úlohy o množinách s konečným počtem prvků – užití Vennových diagramů</p> <p>Determinant matice. Výpočet determinantů matice stupně 2 a 3 – Sarrusovo pravidlo. Pravidla pro úpravu determinantů. Subdeterminant. Doplněk prvku determinantu. Rozvoj determinantu podle řádku (sloupce). Užití determinantů. Řešení soustav lineárních nehomogenních rovnic – Cramerovo pravidlo.</p>

DIFERENCIÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
<p>žák systematicky ovládá prostředky diferenciálního počtu ke stanovení průběhu funkce a řešení optimalizačních úloh</p>	<p>Derivace. Geometrický a fyzikální význam první a druhé derivace. Derivace funkce zadané implicitně. Průběh funkce – složitější úlohy. Slovní úlohy využívající globální extrémy funkce.</p>

INTEGRÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
<p>žák systematicky ovládá prostředky integrálního počtu k řešení integrálů metodou per partes a substituce a k výpočtu ploch a objemů</p>	<p>Integrální počet. Integrační metody – přímá integrace, per partes a substituční metoda. Aplikace určitého integrálu při výpočtech obsahu plochy obrazce a při výpočtech objemu rotačních těles</p>

4.8.31. Seminář z matematiky II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář z matematiky II navazuje na látku předmětu matematika vyučovanou v prvních třech ročnících vyššího gymnázia a částečně též z předmětu seminář z matematiky I. Hlavním cílem semináře z matematiky II je poskytnout jeho účastníkům komplexní vědomosti a praktické dovednosti, které by jim ulehčily počátky studia v širokém spektru oborů vysokých škol. Matice a determinanty, diferenciální a integrální počet jsou aktuálně potřebné a užívané nejen na vysokých školách technických a ekonomických, při univerzitním studiu informatiky, matematiky, fyziky, chemie, ale v neposlední řadě též biologie a lékařských věd.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá jednou týdně v dvouhodinovém bloku a účastní se jí studenti 4. ročníku a oktáv.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti;
- systematicky vytváří ve skupině seminaristů atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na výstižnou formulaci vyvozených závěrů;
- při samostatné práci žáků podporuje používání náčrtků, zápisů rozborů úloh a formulaci závěru řešení úlohy
- je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k užívání matematického softwaru a informačních technologií při prezentaci výsledků své práce, přičemž jej nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;
- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MATICE A DETERMINANTY

výstupy	učivo
žák ovládá elementární operace s maticemi a determinanty žák je schopen stanovit podmínky řešitelnosti dané soustavy lineárních rovnic	Maticový počet. Operace s maticemi. Hodnota matice. Frobeniova věta. Úlohy o množinách s konečným počtem prvků – užití Vennových diagramů. Determinant matice. Výpočet determinantů matice stupně 2 a 3 – Sarrusovo pravidlo. Pravidla pro úpravu determinantů. Subdeterminant. Doplněk prvku determinantu. Rozvoj determinantu podle řádku (sloupce). Užití determinantů. Řešení soustav lineárních nehomogenních rovnic – Cramerovo pravidlo.

DIFERENCIÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
žák systematicky ovládá prostředky diferenciálního počtu ke stanovení průběhu funkce a řešení optimalizačních úloh	Derivace. Geometrický a fyzikální význam první a druhé derivace. Derivace funkce zadané implicitně. Průběh funkce – složitější úlohy. Slovní úlohy využívající globální extrémy funkce. Užití diferenciálního počtu ve fyzice.

INTEGRÁLNÍ POČET

výstupy	učivo
žák systematicky ovládá prostředky integrálního počtu k řešení integrálů metodou per partes a substituce a k výpočtu ploch a objemů	Integrální počet. Integrační metody – přímá integrace, per partes a substituční metoda. Aplikace určitého integrálu při výpočtech obsahu plochy obrazce a při výpočtech objemu rotačních těles. Užití integrálního počtu ve fyzice.

4.8.32. Seminář z fyziky

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit a rozšířit vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce. Připravit žáky k maturitní zkoušce z fyziky a k přijímacím zkouškám z fyziky na vysokou školu.

Seminář z fyziky je velmi úzce spjatý především s matematikou a chemií. Některé poznatky navazují na znalosti získané v biologii a zeměpise.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve čtvrtém ročníku a oktávě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním vysvětlit a použít;
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo;
- využívá ve výuce otevřené i uzavřené testovací úlohy.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy samostatně i ve skupinách;
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu;
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci v malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce.

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování ve škole i mimo školu.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

KLASICKÁ MECHANIKA

výstupy	učivo
dokáže analyzovat a řešit úlohy z kinematiky a dynamiky ovládá operace se skalárními a vektorovými veličinami dokáže aplikovat momentovou větu v teoretických i početních úlohách	– kinematika a dynamika pohybů – systematizace poznatků o pohybech – různé typy interakcí, jejich charakteristika a znázornění – dynamika tuhého tělesa, momentová věta a její užití, setrvačníky

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
zná souvislosti mezi prací, energií a výkonem a umí je aplikovat při řešení úloh v různých oblastech fyziky	– práce, energie, výkon – systematizace poznatků – energetické hledisko pohybů a jevů

STRUKTURA A VLASTNOSTI KAPALIN

výstupy	učivo
zná základní pojmy a zákony hydrostatiky a hydrodynamiky dokáže objasnit jevy spojené s vnitřní strukturou kapalin	– hydrostatika a hydrodynamika, zákony zachování pro proudící kapalinu – vnitřní struktura kapalin, kapilarita

TERMODYNAMIKA

výstupy	učivo
ovládá termodynamické veličiny a zákony umí charakterizovat závislost fyzikálních veličin na teplotě v různých oblastech fyziky	– systematizace poznatků – teplo, tepelné děje, stavová rovnice, kalorimetrie – změny skupenství

KMITÁNÍ A VLNĚNÍ

výstupy	učivo
dokáže popsat a vypočítat veličiny popisující mechanické i elektromagnetické kmitání a vlnění ovládá skládání kmitů a vln	– oscilátory, pohybové rovnice oscilátorů, oscilátory v neinerciálních vztažných soustavách – skládání kmitů a vlnění

TEORIE FYZIKÁLNÍCH SILOVÝCH POLÍ

výstupy	učivo
umí charakterizovat a znázornit gravitační, elektrické a magnetické pole pomocí skalárních i vektorových veličin dokáže kvalitativně i kvantitativně popsat silové působení v jednotlivých polích	– základní charakteristika fyzikálních silových polí – interakce v gravitačním, elektrickém a magnetickém poli

STEJNOSMĚRNÝ A STŘÍDAVÝ PROUD

výstupy	učivo
ovládá zákony, které platí pro stejnosměrný a střídavý proud a dokáže je využít při řešení úloh zná princip výroby a transformace střídavého proudu	– zákonitosti vedení stejnosměrného proudu v různých látkách – střídavý proud a jeho výroba,

4.8.33. Obecná chemie a chemické výpočty

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Obecná chemie a chemické výpočty je volitelný předmět pro žáky čtvrtých ročníků a oktáv. Obsahově volně navazuje na předmět Chemie a zabývá se vybranými kapitolami z obecné chemie a chemickými výpočty.

Cílem semináře je systematizovat, prohloubit a rozšířit vědomosti a dovednosti žáků získané v povinné výuce. Připravit žáky k přijímacím zkouškám z chemie na vysokou školu.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do čtvrtého ročníku (respektive oktávy) ve dvojhodinovém bloku seminářů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním vysvětlit a použít;
- využívá ve výuce otevřené i uzavřené testovací úlohy.
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili úlohy samostatně i ve skupinách;
- vede žáky k rozboru dané situace a zvolení správného postupu.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

VÝPOČTY KONCENTRACE ROZTOKŮ

výstupy	učivo
dokáže analyzovat a zvolit vhodný postup při řešení početních úloh zná různé způsoby vyjádření koncentrace roztoků a pracuje s nimi	– různé způsoby vyjádření koncentrace roztoků – směšování roztoků

VÝPOČTY MOLÁRNÍCH VELIČIN

výstupy	učivo
dokáže analyzovat a zvolit vhodný postup při řešení početních úloh ovládá operace s molárními veličinami	– výpočty látkového množství – molární hmotnost, molární objem, molární koncentrace

VÝPOČTY Z CHEMICKÝCH ROVNIC

výstupy	učivo
dokáže analyzovat a zvolit vhodný postup při řešení početních úloh umí vyčíslit chemickou rovnici a pracovat se stechiometrickými koeficienty	– základní pravidla pro výpočty z chemických rovnic – propojení s výpočty koncentrací a pH

VÝPOČTY PH

výstupy	učivo
dokáže analyzovat a zvolit vhodný postup při	– pH a pOH silných kyselin a zásad

řešení početních úloh umí vypočítat pH silných i slabých kyselin a zásad	– pH a pOH slabých kyselin a zásad, disociační konstanta
---	---

PŘEHLED ANORGANICKÉHO NÁZVOSLOVÍ

výstupy	učivo
umí vytvořit vzorce a názvy základních i komplikovanějších anorganických sloučenin	

VYČÍSLOVÁNÍ REDOXNÍCH ROVNIC

výstupy	učivo
umí vyčíslit chemickou rovnici a pracovat se stechiometrickými koeficienty	

STAVBA ATOMU

výstupy	učivo
umí popsat stavbu atomového jádra a zapsat jaderné reakce dokáže zapsat elektronové konfigurace prvků a pracovat s nimi	– stavba jádra, radioaktivita, jaderné reakce – elektronový obal, excitace

CHEMICKÁ VAZBA

výstupy	učivo
dokáže zapsat elektronové konfigurace prvků a pracovat s nimi dokáže popsat různé typy chemických vazeb	– druhy vazeb – teorie hybridizace – teorie molekulových orbitalů

REAKČNÍ KINETIKA

výstupy	učivo
orientuje se ve faktorech ovlivňujících rychlost chemických reakcí umí zapsat rovnovážné konstanty reakcí a dále s nimi pracovat	– reakční rychlost – rovnovážná konstanta – teorie kyselin a zásad

4.8.34. Obecná a molekulární biologie

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Obecná a molekulární biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP pro gymnázia. Navazuje na vzdělávací obsah předmětu Biologie, integruje část oboru Výchovy ke zdraví a Environmentální výchova. Je určen žákům, kteří mají o přírodní vědy hlubší zájem a chtějí se jim věnovat i v dalším studiu. Seminář rozšiřuje poznatky z okruhu biologických disciplín s ohledem na požadavky VŠ na absolventa gymnázia, ústřední náplní

předmětu jsou dějiny biologie, evoluce a fylogeneze jednotlivých říší organismů a zobecnění poznatků středoškolské biologie.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je nabízen formou povinně volitelného předmětu žákům 4. ročníků a oktáv ve dvouhodinovém bloku týdně. Výuka probíhá v laboratoři biologie a v odborných multimediálních učebnách. Formy a metody práce vycházejí z charakteru probíraných témat, hlavní důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci, cílem je zapojení žáků do biologických olympiád a odborných soutěží, práce s informačními zdroji a vypracování a obhajoba seminární práce nebo posteru.

Výchovně vzdělávací strategie:

VVS se plně shodují s kompetencemi rozvíjenými ve vzdělávacím předmětu Biologie, větší důraz je kladen na kompetence k řešení problémů, komunikativní a kompetence k učení.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

MORFOLOGIE A FYZIOLOGIE BUNĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák uvede obecnou charakteristiku a vlastnosti živých soustav – žák popíše a porovná stavbu buněk prokaryotických a eukaryotických – žák vysvětlí princip endosymbiotické teorie vzniku organismů – žák porovná typy rozmnožování buněk – žák objasní význam chemického složení organismů – žák rozliší způsoby získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů – žák vysvětlí význam biomembrán při transportních dějích – žák rozliší základní typy aktivního a pasivního transportu látek – žák vysvětlí podstatu, popíše fáze průběhu a význam základních biochemických dějů v buňkách 	Struktura živých soustav Srovnání prokaryotické a eukaryotické buňky Biochemické základy metabolismu Transport látek v buňce Významné asimilační a disimilační děje v buňkách

SYSTEMATIZACE POZNATKŮ Z MIKROBIOLOGIE

výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> – žák definuje a zařadí viry do systému organismů – žák vysvětlí životní procesy virů, zhodnotí význam virů a jejich využití – žák zařadí prokaryota do systému organismů – žák uvede způsoby výživy a typy metabolismů prokaryot – žák vydělí a charakterizuje Archea, Eubacteria a sinice v rámci prokaryot – žák rozlišuje známá bakteriální onemocnění včetně jejich prevence, přenosu a léčby – žák posoudí možnosti využití bakterií v biotechnologiích – žák vysvětlí základní charakteristické vlastnosti a metabolismus protist – žák zařazuje prvky do systému, zhodnotí jejich význam v přírodě a pro člověka 	<p>Virologie Bakteriologie Protistologie</p>
--	--

FYLOGENEZE ORGÁNŮ A ORGÁNOVÝCH SOUSTAV ŽIVOČICHŮ A ČLOVĚKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák objasní pojem fylogeneze, zná její význam – žák zná stavbu a funkci jednotlivých orgánových soustav a jejich význam pro živočichy a člověka – žák porovná rozdíly ve stavbě orgánových soustav u bezobratlých a obratlovců 	<p>Fylogeneze a její význam Fylogeneze tělního pokryvu Fylogeneze opěrné a pohybové soustavy Fylogeneze oběhové soustavy Fylogeneze dýchací soustavy Fylogeneze trávicí soustavy Fylogeneze vylučovací soustavy Fylogeneze řídicích soustav Fylogeneze rozmnožovací soustavy</p>

METAGENEZE NIŽŠÍCH A VYŠŠÍCH ROSTLIN

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák objasní pojem metageneze, zná její základní princip a průběh – žák porovná metagenezi jednotlivých skupin rostlin, vyvozuje rozdíly mezi nimi 	<p>Metageneze Metageneze nižších rostlin Metageneze výtrusných rostlin Metageneze semenných rostlin</p>

SYSTEMATIZACE POZNATKŮ Z MYKOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> – žák charakterizuje říši hub, zařadí ji do systému organismů – žák srovná stavbu buňky, těla a životní projevy hub s jinými říšemi organismů, uvede způsoby rozmnožování hub – žák vyjmenuje základní skupiny hub, uvede 	<p>Houby (Fungi), mykologie Stavba a životní projevy hub Význam a využití hub Lišejníky</p>

konkrétní zástupce a jejich stručnou charakteristiku, vyvodí význam hub a jejich využití – žák charakterizuje lichenizované houby, vyjmenuje typy stélek, konkrétní zástupce a jejich stručnou charakteristiku	
---	--

4.8.35. Algoritmizace a programování II

Obsahové vymezení předmětu

Náročný seminář pro vážné zájemce o programování a algoritmy se zabývá analýzou a programováním nejdůležitějších programátorských postupů. Zařazeny budou i některé úlohy z olympiády z programování.

Organizační zajištění

Výuka je zařazena v bloku volitelných předmětů pro žáky čtvrtých ročníků. Předpokládá se jistá znalost programování a dobré matematické znalosti. Výuka bude probíhat ve dvouhodinových blocích a zejména v učebnách IT.

Výchovné a vzdělávací strategie

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost nového učiva na dříve získané vědomosti;
- zadává seminární práce tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (v písemné i elektronické podobě) a získané informace dokázali s porozuměním použít;
- zařazuje do výuky motivační úlohy a reálné úlohy z praxe v návaznosti na probírané učivo;
- motivuje žáky vhodnými pokusy a demonstracemi a vyžaduje jejich vyhodnocení.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k tomu, aby řešili úlohy samostatně i ve skupinách;
- vyžaduje rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu;
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu;
- účinně zapojuje žáky do diskuze, podněcuje je k vyslovení vlastního názoru a k jeho obhájení vhodnými argumenty.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách;
- sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině, jejich chování a celkovou atmosféru v pracovním týmu;
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce.

Kompetence občanská – učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů;
- podporuje snahu žáků povzbuzováním a kladným hodnocením;
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu;
- vyžaduje dodržování základních pravidel slušného chování ve škole i mimo školu.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TVORBA DYNAMICKÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK II

výstupy	učivo
vytváří pokročilé webové stránky v jazyce HTML řeší základní problémy dynamických stránek ( )	pokročilejší funkce HTML a CSS (vyskakovací nabídky, efekty obrázků, ...) zpracování formulářů, přihlašování, registrace, anketa, počítadlo přístupů

JAVASCRIPT

výstupy	učivo
implementuje do stránek javascriptový kód využívá javascript k řešení jednoduchých úloh	základní příkazy praktické příklady

ZÁKLADY OOP

výstupy	učivo
rozumí principu událostmi řízeného programování umí používat grafické vývojové prostředí	událostmi řízené programování programování ve vývojovém prostředí základy OOP

4.8.37. Latina

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka latiny rozvíjí jazykové i neязыkové znalosti a dovednosti. Žáci si během studia osvojují základy latinské gramatiky, respektive morfologie, konfrontují je s jazyky živými včetně mateřského, systematizují poznatky a snáze pak přijímají nové. Latina přispívá k rozšíření slovní zásoby latinské i české. Žák si uvědomuje, že se s „mrtvým“ jazykem běžně setkává, např. v médiích či v terminologii různých vědních oborů. Mnohem lépe pak pojmům

cizího původu (latinského i řeckého) rozumí a umí je správně používat. Při překladu latinských textů žák aplikuje získané znalosti gramatické i lexikální a kultivuje svůj verbální projev. Nedílnou součástí výuky jsou prezentace antických i středověkých reálií, které rozšiřují kulturněhistorické povědomí žáka a umožňují propojení s jinými vyučovacími předměty (D, JČ, ZSV, VV...). Výuka latiny vede nejen k částečnému osvojení jazyka samotného, ale též k poznání antického dědictví a k pochopení jeho aktuálnosti a nadčasovosti.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v půlených třídách v jazykových učebnách, jsou k dispozici potřebné učební pomůcky (slovníky, mapy, audiovizuální technika ...).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- podporuje samostatné plánování a organizaci učení žáka;
- prohlubuje zájem o předmět zadáváním referátů;
- motivuje žáky k vyhledávání a zpracovávání nových informací;
- vede k hodnocení pokroku v učení, přijímání kritiky druhých;

Kompetence k řešení problému – učitel:

- na základě vlastního úsudku a zkušeností pomáhá rozpoznat a pochopit problém;
- vede žáka k samostatnému řešení problému a k volbě vhodných způsobů řešení;
- ověřuje správnost řešení;
- posiluje vědomí zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí;

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá na kultivované verbální i nonverbální vyjadřování;
- vede žáka k výstižnému, smysluplnému a souvislému vyjadřování;
- učí naslouchat druhým a adekvátně reagovat na jiné názory;
- vytváří prostředí vhodné pro konstruktivní diskusi;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podněcuje tvořivou spolupráci ve skupině založenou na principech tolerance a vzájemné úcty;
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů;
- umožňuje žákům projevit individuální schopnosti a získat sebedůvěru i uznání druhých;

Kompetence občanské – učitel:

- podílí se na utváření kladného postoje žáků ke kulturnímu dědictví;
- posiluje empatii, dbá na dodržování společenských norem;

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- motivuje žáky k vlastní aktivitě;
- dohlíží na důsledné plnění stanovených cílů;
- zaujímá kritický přístup při hodnocení dosažených výsledků;

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost	volitelný

(skupina)	
-----------	--

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

OBLAST JAZYKOVÁ

výstupy	učivo
<p>žák ovládá základy časování a skloňování substantiv a adjektiv</p> <p>– žák chápe vývoj latiny ve starověku a její význam pro následující období – ovládá základy časování a skloňování substantiv a adjektiv – je schopen přeložit jednoduchý latinský text s pomocí slovníku – umí převyprávět vybrané příběhy z antických pověstí – zná zpaměti latinské texty vybraných písní – uvědomuje si přínos LA pro sebe sama, zvláště při studiu živých jazyků</p> <p>žák je schopen přeložit jednoduchý latinský text s pomocí slovníku</p> <p>žák zná zpaměti latinské texty vybraných písní</p>	<p>– 1. – 3. deklinace, 1. – 3. konjugace, nepravidelné „esse“, pronomina</p>

OBLAST KULTURNĚHISTORIKÁ

výstupy	učivo
<p>žák chápe vývoj latiny ve starověku a její význam pro následující období</p> <p>žák umí převyprávět vybrané příběhy z antických pověstí</p> <p>žák si uvědomuje přínos latiny pro sebe sama</p>	<p>– vývoj latiny a románských jazyků, příběhy a héroové Trójské války, pověsti o založení Říma, antičtí bohové</p>

4.8.38. Latina II

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka latiny rozvíjí jazykové i nejazykové znalosti a dovednosti. Žáci si během studia osvojují základy latinské gramatiky, respektive morfologie, konfrontují je s jazyky živými včetně mateřského, systematizují poznatky a snáze pak přijímají nové. Latina přispívá k rozšíření slovní zásoby latinské i české. Žák si uvědomuje, že se s „mrtvým“ jazykem běžně setkává, např. v médiích či v terminologii různých vědních oborů. Mnohem lépe pak pojmům cizího původu (latinského i řeckého) rozumí a umí je správně používat. Při překladu latinských textů žák aplikuje získané znalosti gramatické i lexikální a kultivuje svůj verbální projev. Nedílnou součástí výuky jsou prezentace antických i středověkých reálií, které rozšiřují kulturněhistorické povědomí žáka a umožňují propojení s jinými vyučovacími předměty (D, JČ, ZSV, VV...). Výuka latiny vede nejen k částečnému osvojení jazyka

samotného, ale též k poznání antického dědictví a k pochopení jeho aktuálnosti a nadčasovosti.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v půlených třídách v jazykových učebnách, jsou k dispozici potřebné učební pomůcky (slovníky, mapy, audiovizuální technika ...).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- podporuje samostatné plánování a organizaci učení žáka;
- prohlubuje zájem o předmět zadáváním referátů;
- motivuje žáky k vyhledávání a zpracovávání nových informací;
- vede k hodnocení pokroku v učení, přijímání kritiky druhých;

Kompetence k řešení problému – učitel:

- na základě vlastního úsudku a zkušeností pomáhá rozpoznat a pochopit problém;
- vede žáka k samostatnému řešení problému a k volbě vhodných způsobů řešení;
- ověřuje správnost řešení;
- posiluje vědomí zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí;

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá na kultivované verbální i nonverbální vyjadřování;
- vede žáka k výstižnému, smysluplnému a souvislému vyjadřování;
- učí naslouchat druhým a adekvátně reagovat na jiné názory;
- vytváří prostředí vhodné pro konstruktivní diskusi;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podněcuje tvořivou spolupráci ve skupině založenou na principech tolerance a vzájemné úcty;
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů;
- umožňuje žákům projevit individuální schopnosti a získat sebedůvěru i uznání druhých;

Kompetence občanské – učitel:

- podílí se na utváření kladného postoje žáků ke kulturnímu dědictví;
- posiluje empatii, dbá na dodržování společenských norem;

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- motivuje žáky k vlastní aktivitě;
- dohlíží na důsledné plnění stanovených cílů;
- zaujímá kritický přístup při hodnocení dosažených výsledků;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

---

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

OBLAST JAZYKOVÁ

výstupy	učivo
žák zvládá základní problematiku zájmen, číslovek a adverbii žák má bohatší slovní zásobu nejen o latinské ale i řecké výrazy žák překládá krátké ukázky z originálů pomocí slovníku	– 4. a 5. deklinace, 4. konjugace, tvoření a stupňování adjektiv a adverbii, numeralia, řecko-latinské dvojice

OBLAST NEJAZYKOVÁ

výstupy	učivo
žák se orientuje ve vybraných kapitolách antické kultury žák chápe přínos a význam antického dědictví pro současnost	– římské úřady, římská jména, vybrané kapitoly z antické literatury, překlady originálů – Vita Caroli IV., z Evangelia sv. Lukáše, Zápisky o válce galské, Metamorfózy, verba alata, právnické a medicínské výrazy

4.8.39. Deskriptivní geometrie I**Charakteristika vzdělávacího předmětu****Obsahové vymezení předmětu:**

Předmět Deskriptivní geometrie I je zařazen do výuky jako volitelný předmět. Předpokládá se, že si jej zvolí jednak studenti uvažující o studiu na vysokých technických školách, ale též studenti, jejichž budoucí profesní zaměření vyžaduje rozvinutou prostorovou představivost. V neposlední řadě bude jistě oblíben i studenty, které kladně oslovila předcházející výuka partií planimetrie a stereometrie probíraných v matematice.

Při výuce deskriptivní geometrie je akcentován její účinek na rozvoj osobnosti žáka, a to zejména v oblasti schopnosti analyzovat daný problém, hledat a nalézat varianty jeho řešení a následně stanovit posloupnost kroků vedoucích k jeho zdárnému vyřešení.

Významným aspektem výuky deskriptivní geometrie je rozvoj geometrické představivosti žáka, rozvoj schopnosti grafické komunikace, a to zejména grafické interpretace řešeného problému. Deskriptivní geometrie rovněž svým obsahem i svými výukovými metodami vede žáka k systematickosti v práci, učí jej dbát na estetickou stránku jeho grafického projevu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve skupinách o maximálním počtu 20 žáků, aby bylo možno docílit individuálního přístupu učitele k žákovi a průběžně sledovat grafický projev žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- motivuje žáka k poznávání prostorových vztahů a způsobů jejich zobrazování
- vede žáka k používání prostorového modelování jako metody k pochopení podstaty řešeného problému a klíče k nalezení jeho řešení;
- systematicky vytváří ve skupině atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků, netoleruje ledabylost a malou snahu.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na zápis vyvozených závěrů ve formě stereometrického rozboru úlohy;
- vede žáky ke kreativě při řešení úloh, k pečlivosti při jejich konstrukčním zpracování;

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k osvojování a důslednému dodržování symbolického jazyka deskriptivní geometrie.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- usiluje o pozitivní motivaci žáka, vede jej k pocitu uspokojení z výsledků své práce, oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.
- Kompetence občanské – učitel:
- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce, k dodržování termínů odevzdání zadané práce, k dodržování požadované kvality jejího provedení

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ÚVOD DO DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE

výstupy	učivo
žák rozumí principům středového a rovnoběžného promítání žák názorně modeluje prostorové situace ve volném rovnoběžném promítání žák ovládá techniku rýsování, kultivuje svůj grafický projev	– historické poznámky, přehled zobrazovacích metod – rýsování – zásady, pomůcky, metody a techniky – stereometrický základ – volné rovnoběžné promítání – konstruktivní úlohy v prostoru

KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ

výstupy	učivo
<p>žák ovládá principy kótovaného promítání</p> <p>žák řeší základní úlohy o přímkách a rovinách metodou kótovaného promítání</p> <p>žák zobrazuje hranatá tělesa v kótovaném promítání</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zobrazení bodu, přímky, roviny – základní úlohy na přímce a v rovině – osová afinita, otáčení, úlohy v obecné rovině – vzájemná poloha přímek – průsečnice dvou rovin, průsečík přímky a roviny – kolmice k rovině – zobrazení tělesa, viditelnost

MONGEOVO PROMÍTÁNÍ

výstupy	učivo
<p>žák ovládá principy Mongeova promítání</p> <p>žák řeší základní úlohy o přímkách a rovinách metodou Mongeova promítání</p> <p>žák zobrazuje hranatá tělesa v Mongeově promítání</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sdružené průměty bodu, sdružení průmětů – sdružené obrazy přímky a úsečky – přímka ve zvláštních polohách vzhledem k průmětnám – sdružené průměty dvojice přímek v prostoru – určující prvky roviny – stopy roviny – hlavní a spádové přímky roviny – rovina ve zvláštní poloze vzhledem k průmětnám – různoběžné roviny – rovnoběžné roviny – průsečnice dvou rovin – průsečík přímky s rovinou – průnik rovinných obrazců, viditelnost – přímka kolmá k rovině – rovina kolmá k přímce – otočení, užití afinity – konstrukce v obecné rovině – konstrukce hranatých těles z obecných prvků, viditelnost

4.8.40. Deskriptivní geometrie II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Deskriptivní geometrie II je zařazen do výuky jako volitelný předmět. Předpokládá se, že si jej zvolí jednak studenti uvažující o studiu na vysokých technických školách, ale též studenti, jejichž budoucí profesní zaměření vyžaduje rozvinutou prostorovou představivost. V neposlední řadě bude jistě oblíben i studenty, které kladně oslovila předcházející výuka partií planimetrie a stereometrie probíraných v matematice.

Při výuce deskriptivní geometrie je akcentován její účinek na rozvoj osobnosti žáka, a to zejména v oblasti schopnosti analyzovat daný problém, hledat a nalézat varianty jeho řešení a následně stanovit posloupnost kroků vedoucích k jeho zdárnému vyřešení.

Významným aspektem výuky deskriptivní geometrie je rozvoj geometrické představivosti žáka, rozvoj schopnosti grafické komunikace, a to zejména grafické interpretace řešeného problému. Deskriptivní geometrie rovněž svým obsahem i svými výukovými metodami vede žáka k systematickosti v práci, učí jej dbát na estetickou stránku jeho grafického projevu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve skupinách o maximálním počtu 20 žáků, aby bylo možno docílit individuálního přístupu učitele k žákovi a průběžně sledovat grafický projev žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- motivuje žáka k poznávání prostorových vztahů a způsobů jejich zobrazování
- vede žáka k používání prostorového modelování jako metody k pochopení podstaty řešeného problému a klíče k nalezení jeho řešení;
- systematicky vytváří ve skupině atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků, netoleruje ledabylost a malou snahu.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na zápis vyvozených závěrů ve formě stereometrického rozboru úlohy;
- vede žáky ke kreativě při řešení úloh, k pečlivosti při jejich konstrukčním zpracování;

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k osvojování a důslednému dodržování symbolického jazyka deskriptivní geometrie.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- usiluje o pozitivní motivaci žáka, vede jej k pocitu uspokojení z výsledků své práce, oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.
- Kompetence občanské – učitel:
- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce, k dodržování termínů odevzdání zadané práce, k dodržování požadované kvality jejího provedení

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	4. ročník
dotace	2

povinnost (skupina)	volitelný
--------------------------------	-----------

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

OPAKOVÁNÍ ZÁKLADNÍCH ÚLOH

výstupy	učivo
<p>žák dokáže provést stereometrický rozbor úlohy</p> <p>žák aplikuje soubor základních úloh při řešení složitějších příkladů</p> <p>žák užívá principy osové afinity a středové kolineace na tělesech</p>	<p>– základní úlohy, zobrazení hranatých těles</p>

ŘEZY NA HRANATÝCH TĚLESECH

výstupy	učivo
<p>žák dokáže použít vhodný řez k řešení úlohy o průniku přímky s hranatým tělesem</p> <p>žák řeší řezy na hranatých tělesech</p> <p>žák dokáže použít normálový řez kosého hranolu ke konstrukci sítě</p>	<p>– bod hranolové a jehlanové plochy</p> <p>– řez promítací, směrovou a vrcholovou rovinou</p> <p>– normálový řez, skutečné velikosti řezů</p> <p>– sítě hranatých těles</p> <p>– vzájemná poloha přímky a tělesa, průsečík přímky s tělesem</p>

KUŽELOSEČKY

výstupy	učivo
<p>žák rozlišuje typy regulárních kuželoseček, ovládá jejich ohniskové definice</p> <p>žák konstruuje kuželosečku ze zadaných prvků</p> <p>žák sestrojí tečnu kuželosečky požadovaných vlastností</p>	<p>– definice, konstrukce kuželoseček</p> <p>– vzájemná poloha přímky a kuželosečky, tečna kuželosečky</p>

ROTAČNÍ VÁLEC A KUŽEL A JEJICH ŘEZY

výstupy	učivo
<p>žák zobrazuje oblá tělesa v Mongeově promítání</p> <p>žák konstruuje sítě oblých těles</p> <p>žák klasifikuje řezy na rotačním válci a rotačním kuželi</p> <p>žák sestrojí řez na válci a kuželi</p> <p>žák využívá vhodných řezů oblých těles k nalezení průsečíků s přímkou</p>	<p>– zobrazení rotačního válce a kužele, bod na plášti rotační plochy</p> <p>– tečná rovina válce a kužele</p> <p>– vzájemná poloha roviny a válce, roviny a kužele</p> <p>– vzájemná poloha přímky a válce, přímky a kužele</p> <p>– síť válce a kužele</p>

	– klasifikace řezů na válcové a kuželové ploše – konstrukce řezů (eliptický, hyperbolický, parabolický)
--	--

4.8.41. Konverzace ve španělštině II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Konverzace ve španělštině II rozvíjí komunikativní schopnosti ve španělském jazyce a volně navazuje na dosavadní znalosti žáka. Žáci si tento předmět vybírají jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník.

Výuka předmětu Konverzace ve španělštině II rozvíjí především produktivní řečové dovednosti a komunikativní schopnosti žáka a klade důraz na rozvoj tematické slovní zásoby a orientaci v kulturně-politické problematice a globálních otázkách.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována především formou dialogů, diskuzí a simulovaných konverzačních situací. V rámci výuky je zařazována práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány aktivity s převážně motivační funkcí – hry, soutěže, písňe, atd.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a organizoval, a využíval ji jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;

- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

Kompetence občanská – učitel:

- dbá na to, aby žáci promýšleli souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností a aby přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností;
- pomáhá žákům v tom, aby hájili zájmy své i jiných a aktivně vystupovali proti jejich potlačování;
- vytváří žákům podmínky k tomu, aby posuzovali události a vývoj veřejného života;
- podporuje žáky v tom, aby sledovali, co se děje v jejich okolí, a aby k tomu zaujímali informovaná stanoviska.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE

výstupy	učivo
Vysvětlí a obhájí svá stanoviska Rozumně a adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích Používá bohatou slovní zásobu a rozmanité jazykové prostředky	Vybrané tematické okruhy, které pokrývají konverzační situace na téma: mezilidské vztahy, člověk a jeho nejbližší okolí, člověk a svět, pracovní činnost a příprava na ni, životní styl, kulturně-historické souvislosti, globální otázky, regionální problematika, realie španělsky mluvících zemí. Slovní zásoba je dále prohlubována a obohacena o frazeologismy související se zvolenými tématy.

4.8.42. Seminář základů ZSV

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

V rámci semináře budou dále prohlubovány a systematizovány znalosti z jednotlivých společenských disciplín a to jak v oblasti teorie tak životní praxe. V neposlední řadě se také jedná o přípravu na přijímací zkoušky a následné vysokoškolské studium většiny humanitních oborů.

Ve své podstatě je Seminář základů ZSV velmi úzce spjatý především se základy společenských věd, dějepisem a zeměpisem.

Předmět rozvíjí tato průřezová témata a jejich okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Sociální komunikace
- Morálka všedního dne

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- Žijeme v Evropě

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Mediální produkty a jejich význam
- Účinky mediální produkce a vliv médií

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- Psychosociální aspekty interkulturality

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve čtvrtém ročníku a oktávě. Předmět je vyučován především kombinací přednášky a vlastních prezentací žáků k dané problematice

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat informace z různých zdrojů dat: statistické prameny, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky a internet
- kultivuje schopnost žáků vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali vhodné postupy a metody k řešení problémů
- kultivuje u žáků schopnost kritické interpretace informací (získaných především na základě četby odborných i neoborných textů) a formulace vlastních, znalostmi podložených závěrů

Kompetence komunikativní – učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;
- používá s porozuměním odborný jazyk
- hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí nebo zkoušení

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k samostatnému myšlení a kultivuje schopnost odolávat jak mediálnímu tak společenskému tlaku
- vybízí žáky k sociální vnímavosti

Kompetence občanská – učitel:

- pracuje s žáky tak, aby ve sféře každodenní reality projevovali respekt k různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.
- vede žáky k dodržování zákonů a respektu k právům druhých
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě i regionu

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

výstupy	učivo
<p>Žák charakterizuje sociologii jakožto vědní disciplínu</p> <p>Popíše a na příkladech vysvětlí jednotlivé techniky sběru dat a metody výzkumu (dotazník, rozhovor, pozorování, dokumenty osobní i neosobní povahy atd.) a vyhodnotí jednoduchou statistickou informaci (procenta, průměry).</p> <p>Nastíní klíčové milníky ve vývoji disciplíny a orientuje se v základních sociologických teoriích.</p> <p>Chápe a na příkladech osvětlí problematiku fungování člověka v sociálních sekupeních i velkých celcích</p> <p>Popíše sociální strukturu postmoderní společnosti počátku 21. století, zhodnotí klady a zápory tohoto stavu</p> <p>Na příkladech osvětlí příčina a důsledky sociální kontroly, stejně tak jako sociální deviace</p> <p>Zhodnotí proměny kulturních vzorců v rámci globalizovaného, postmoderního světa 21.století</p>	<p>Prohlubování učiva prvního ročníku v oblasti sociologie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sociologie jako věda 2. Metody sociologického výzkumu 3. Sociologické směry – chicagská škola; funkcionalismus; pozitivismus; kritická sociologie 4. skupiny a agregátní celky; kategorie sociálního jednání; sociálně role a interakce; sociální hnutí. 5) Třídy, vrstvy, osy stratifikace, horizontální a vertikální mobilita, status, sociální kapitál, nerovnost 6) Sociální kontrola, deviace a jejich vztah ke zločinnosti na základě nejvýznamnějších biologizujících a psychologizujících přístupů (funkcionalismus, chicagská škola, teorie etiketizace) 7) společenské změny (evoluce revoluce, pokrok), znaky postindustriální respektive postmoderní společnosti; společnosti konzumu, hojnosti, volného času a masové kultury
<p>přesahy do: Dějepis, zeměpis přesahy z: Dějepis, zeměpis pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova; mediální výchova; multikulturní výchova; výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	

ČLOVĚK A STÁT

výstupy	učivo
<p>Žák vymezí pojem stát a orientuje se v jeho základních formách, funkcích, zřízeních i proměnách, které tyto prodělaly (a dále prodělávají) v průběhu času.</p> <p>Rozliší a na příkladech ilustruje základní znaky politických ideologií, především pak s důrazem na ty z nich, které jsou typické pro</p>	<p>Opakování učiva 2. ročníku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojem stát; jeho funkce, podstata, druhy, formy, vládní systémy 2. konzervatismus, liberalismus, socialismus, anarchismus, nacionalismus, fašismus; systém politických stran v ČR; demokratická

<p>demokratickou formu vlády</p> <p>Vymezí, jakou roli hraje v rámci státu ústava a charakterizuje podstatu právního státu.</p> <p>Orientuje se v důvodech a průběhu evropské integrace a popíše strukturu i úkoly jednotlivých institucí EU</p> <p>Vyjmenuje základní mezinárodní organizace a na příkladech osvětlí jejich funkci</p> <p>Uvede příklady globálních problémů současného světa, vymezí jejich příčiny, hypotetické následky i eventuální protiopatření vůči negativním jevům z nich plynoucích</p>	<p>politická kultura a pluralita</p> <p>3. horizontální a vertikální dělba moci; volební systémy; lidská práva</p> <p>4) Dějiny a ideová východiska evropské integrace; význam a přínos českých myslitelů; funkce orgánů EU; dopady členství na každodenní realitu ČR</p> <p>5) OSN, NATO, MMF, SB</p> <p>6) globální problémy lidstva; trvale udržitelný rozvoj; ČR v globálním světě</p>
<p>přesahy do: Dějepis, zeměpis přesahy z: Dějepis, zeměpis pokrytí průřezových témat: Mediální výchova; multikulturní výchova; výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<p>Žák charakterizuje jednotlivé etapy vývoje lidského jedince</p> <p>Orientuje se v základních termínech a přístupech psychologie osobnosti</p> <p>Chápe význam učení pro budoucí uplatnění na trhu práce, rozlišuje jeho jednotlivé podoby a na základě těchto informací volí nejvhodnější přístupy ke studiu.</p> <p>Využívá poznatků psychologie v každodenním životě a ví jak přistupovat k řešení interpersonálních problémů.</p>	<p>Opakování učiva 1. ročníku</p> <p>1) činitele psychického vývoje a jeho biologické i psychosociální determinanty; vývojové fáze</p> <p>2) základní psychologické směry; temperament; charakter; emoce; motivace; potřeby; postoje; schopnosti; dovednosti; inteligence; náročné životní situace; duševní hygiena</p> <p>3) Druhy učení; efektivní učení; pozornost; myšlení; kreativita</p> <p>4) sociální interakce, percepce a komunikace; konflikt; psychologická charakteristika sociálních skupin; způsoby sebeprosazování v každodenním životě; systém psychologického poradenství</p>
<p>přesahy do: Zeměpis přesahy z: Zeměpis</p>	

pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova; mediální výchova; multikulturní výchova

ČLOVĚK A PRÁVO

výstupy	učivo
<p>Žák vymezí pojem práva, porozumí jeho významu pro společnost, chápe vzájemný vztah práva a morálky</p> <p>Vysvětlí a na příkladech doloží fungování právního systému ČR</p> <p>Stručně charakterizuje vývoj evropského práva a jeho vztah k právnímu řádu ČR</p> <p>Vyjmenuje jednotlivá právní odvětví a rozumí aplikaci právních norem v praxi</p> <p>Orientuje se v problematice právní ochrany a chápe roli, kterou zde plní jednotlivé složky soudní moci.</p>	<p>Opakování učiva 3. ročníku</p> <p>1) Pojem práva; moc; právo a hodnoty; základní prameny práva</p> <p>2) právní předpisy a normy; hierarchie právních předpisů (právní síla); právní norma jako základní pilíř právního řádu, její složky a působnost</p> <p>3) kořeny a vývoj evropského komunitního práva; legislativní orgány EU, Evropský soudní dvůr; vztah evropského práva k právním řádům členských zemí EU</p> <p>4) občanské právo; rodinné právo; pracovní právo; trestní právo</p> <p>5) náplň vybraných právnických profesí (soudce, ombudsman, státní zástupce, advokát, notář, exekutor); soustava soudů</p>
<p>přesahy do: Dějepis přesahy z: Dějepis pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova; mediální výchova; multikulturní výchova; výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	

ČLOVĚK A EKONOMIKA

výstupy	učivo
<p>Žák zařadí ekonomii do systému vědních disciplín, popíše její základní charakteristiky a vývoj od 18. století do současnosti.</p> <p>Na příkladech objasní fungování trhu, především pak vliv poptávky a nabídky na tvorbu cen. Zhodnotí výhody a nevýhody dmaného systému hospodaření.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé formy podnikání v ČR, dokáže zhodnotit jejich rizika a orientuje se v základních pojmech.</p>	<p>Opakování učiva 3. ročníku</p> <p>1) ekonomie jako věda a její místo v systému vědních disciplín; mikroekonomie x makroekonomie; hlavní proudy ekonomického myšlení (merkantilismus, marxismus, Keynes, Friedman); soudobé ekonomické teorie (neokeynesiánství, monetarismus)</p> <p>2) princip fungování tržního systému; nabídka, poptávka a cena; obětovaná příležitost; klamavá reklama; marketing; tržní</p>

<p>Objasní funkci peněz, způsoby regulace jejich množství v oběhu. Odliší funkci centrální banky a bank komerčních. Rozliší jednotlivé formy investic a rozliší jak jejich výnosnost, tak rizikovost. Posoudí možnosti řešení situace nedostatku finančních prostředků.</p> <p>Orientuje se v základních pojmech z oblasti makroekonomie</p>	<p>selhání</p> <p>3) formy podnikání v ČR; náklady; zisky; ručení</p> <p>4) Funkce a formy peněz; banky a bankovní soustava; bankovní produkty</p> <p>5) magický čtyřúhelník; státní zásahy do ekonomiky; státní rozpočet; daně a daňová soustava; systém zdravotního a sociálního pojištění</p>
<p>přesahy do: Dějepis, zeměpis přesahy z: Dějepis, zeměpis pokrytí průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova; mediální výchova; výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>	

4.8.43. Seminář matematického základu

Charakteristika vzdělávacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Seminář matematického základu navazuje na látku předmětu matematika vyučovanou v prvních třech ročnících vyššího gymnázia. Systemizuje základní poznatky ze všech partií matematiky, které jsou uvedeny v platném Katalogu požadavků k maturitní zkoušce. Rozvíjí schopnost žáka nalézt a použít matematické nástroje vhodné k řešení předložených úloh. Rozvíjí jeho početní dovednosti, logický úsudek, zdokonaluje jeho schopnosti deduktivního řešení úloh a problémů. Důraz je kladen napěstování schopnosti schopnost sebekontroly žáka při vyhodnocování správnosti řešení.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá jednou týdně v dvouhodinovém bloku a účastní se jí studenti 4. ročníku a oktáv.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na návaznost a napojení nové látky na žákovy předchozí poznatky a zkušenosti;
- systematicky vytváří ve skupině seminaristů atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k dokonalému pochopení zadání úlohy, způsobům nalézání vhodných strategií jejího řešení;
- vede žáky k návyku okamžité kontroly reálnosti výsledků dosažených při řešení úlohy, seznamuje je s efektivními způsoby kontroly vlastní práce
- je-li to účelné, podporuje práci se zdroji potřebných informací – přehledy vzorců, internetem apod.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k účelnému užívání matematického softwaru a informačních technologií, přičemž je nabádá ke kritickému vyhodnocování informačních zdrojů;

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce.
- oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.

Kompetence občanské – učitel:

- podporuje zodpovědný vztah žáka k plnění jeho studijních povinností.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- podporuje nadané žáky v účasti na matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování;
- podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ČÍSELNÉ MNOŽINY, ČÍSELNÉ VÝRAZY, ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, ROVNICE A NEROVNICE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy ✓ upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu ✓ čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky ✓ užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel ✓ řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – Řešení rovnic a nerovnic a jejich soustav, s parametrem i bez parametru. – Slovní úlohy – Absolutní hodnota, mocniny a odmocniny.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav ✓ používá rovnice k řešení slovních úloh 	
--	--

FUNKCE A JEJICH VLASTNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav ✓ načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti ✓ aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi ✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> – Pojem funkce, vlastnosti funkcí Druhy funkcí: lineární, lineární lomené, kvadratické, mocninné, exponenciální, logaritmické, goniometrické – Slovní úlohy řešené na základě užití grafů lineárních funkcí

ROVNICE A NEROVNICE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů ✓ rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy ✓ aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi ✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> – Řešení kvadratických, iracionálních, exponenciálních, logaritmických a goniometrických rovnic a nerovnic a jejich soustav

PLANIMETRIE, TRIGONOMETRIE, STEREOMETRIE, APLIKACE V PRAXI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> – Základní geometrické pojmy, základní geometrické útvary v rovině i v prostoru, geometrická zobrazení. Polohové a metrické úlohy.

<p>třídí útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu ✓ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly ✓ zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles ✓ řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí ✓ využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému 	<p>Řešení pravoúhlého trojúhelníku, řešení obecného trojúhelníku Obvody a obsahy rovinných útvarů Objemy a povrchy těles</p>
--	--

KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST, STATISTIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet), upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly ✓ využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti ✓ diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení ✓ reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám ✓ volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) 	<p>– Úlohy s faktoriály, kombinačními čísly, binomická věta Variace, kombinace a permutace Pravděpodobnost, statistika</p>

KOMPLEXNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ✓ operuje s pojmem komplexního čísla v algebraickém tvaru ✓ užívá znalosti o komplexních číslech k řešení lineárních a kvadratických rovnic 	<p>– Algebraický a goniometrický tvar komplexních čísel Řešení rovnic v $\mathbb{C}$</p>

SYSTEMATIZACE POZNATKŮ

výstupy	učivo
	– zkušební testy

4.8.44. Základy španělštiny II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět základy španělštiny II zahrnuje výuku jazyka španělského na úrovni A1/A2 SERR. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník. Na konci čtvrtého ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A2.

Výuka předmětu základy španělštiny II rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi španělsky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;

– vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, - rozumí jednoduchým rozhovorům a krátkým textům, - při práci s textem využívá dvojjazyčný slovník, - je schopen rozlišit základní rysy španělské a latinskoamerické výslovnosti, - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - rozliší v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí. 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality, – nepravidelné tvary slovních druhů, antonyma, souřadné souvětí – lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. 	<p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů, - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, - komunikuje v jednoduchých situacích, zvládá společenskou konverzaci na běžná témata, - používá adekvátně slovní zásobu 	<p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, divadlo, kino – oblast pracovní: zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: škola a její vybavení, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.45. Základy ruštiny II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět základy ruštiny II zahrnuje výuku jazyka ruského na úrovni A1/A2 SEER. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník. Na konci čtvrtého ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A2.

Výuka předmětu základy ruštiny II rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi španělsky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, - rozumí jednoduchým rozhovorům a krátkým textům, - při práci s textem využívá dvojjazyčný slovník, - je schopen rozlišit základní rysy španělské a latinskoamerické výslovnosti, - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - rozliší v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí. 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality, – nepravidelné tvary slovních druhů, antonyma, souřadné souvětí – lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. 	<p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis – čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty – samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení – interakce: neformální rozhovor – informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů, - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, - komunikuje v jednoduchých situacích, zvládá společenskou konverzaci na běžná témata, - používá adekvátně slovní zásobu 	<p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, divadlo, kino – oblast pracovní: zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: škola a její vybavení, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.46. Základy němčiny II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy němčiny II zahrnuje výuku jazyka německého na úrovni A1/A2 SERR. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník. Na konci čtvrtého ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A2.

Výuka předmětu Základy němčiny II rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi španělsky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, - rozumí jednoduchým rozhovorům a krátkým textům, - při práci s textem využívá dvojjazyčný slovník, - je schopen rozlišit základní rysy	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti

<p>španělské a latinskoamerické výslovnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - rozliší v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí. 	<ul style="list-style-type: none"> - gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality, - nepravidelné tvary slovních druhů, antonyma, souřadné souvětí - lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky
---	--

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. 	<p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz - emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem - kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis - čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty - samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení - interakce: neformální rozhovor - informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů, - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, - komunikuje v jednoduchých situacích, zvládá společenskou konverzaci na běžná témata, - používá adekvátně slovní zásobu 	<p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, - oblast osobnostní: koníčky, zájmy - oblast veřejná: obchody, divadlo, kino - oblast pracovní: zaměstnání, profese - oblast vzdělávací: škola a její vybavení, školní prostory, učitelé - oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.47. Základy francouzštiny II

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Základy francouzštiny II zahrnuje výuku jazyka francouzského na úrovni A1/A2 SERR. Žáci si tento předmět jako volitelný seminář pro čtvrtý ročník. Na konci čtvrtého ročníku mohou žáci dosáhnout úrovně A2.

Výuka předmětu Základy francouzštiny II rozvíjí jazykové a komunikativní schopnosti žáka na uživatelské úrovni. Důraz je kladen na produktivní i receptivní řečové dovednosti (ústní a psaný projev, čtení a poslech s porozuměním). Významným aspektem je rozvoj schopnosti popsat své základní potřeby, vyjádřit klíčové názory a myšlenky a jednoduše prezentovat svou osobu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v kmenových třídách nebo v multimediální učebně. V jazykových učebnách jsou žákům k dispozici mapy, slovníky, dataprojektor, DVD přehrávač, CD přehrávač. Žáci jedné třídy se dělí na skupiny v počtu do 18 žáků v rámci ročníku.

Výuka je realizována formou výkladu, dialogů, projektů, poslechu autentických textů, četby článků. V rámci výuky je zařazována samostatná práce, práce ve dvojicích, či skupinová práce, která rozvíjí schopnost komunikace v cizím jazyce a umožňuje žákům lépe se poznat. Do výuky je zahrnuta rovněž práce s počítačem a internetem. Ve vyučovacích hodinách jsou často využívány hry, soutěže, písně, básně a jazykolamy, které hrají významnou motivační funkci. Žáci se seznamují se základními reáliemi španělsky mluvících zemí, jejich kulturou a zvyky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- dbá na to, aby si žák své učení a pracovní činnost sám plánoval a využíval je jako prostředku ke své realizaci a osobnímu rozvoji;
- vede žáky k tomu, aby kriticky hodnotili pokrok při dosahování cílů své práce a přijímali rady a kritiku ze strany druhých;
- podporuje žáky v tom, aby z vlastních úspěchů a chyb čerpali ponaučení pro další práci;
- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby efektivně využívali různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a aby hledali a rozvíjeli účinné postupy svého učení a zohledňovali proces vlastního myšlení;
- vede žáky k tomu, aby kriticky přistupovali ke zdrojům informací, které dále tvořivě zpracovávají a využívají při svém studiu a praxi.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k tomu, aby efektivně využívali různé prostředky komunikace, a to jak verbální, tak neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření; – podporuje žáky v tom, aby se vyjadřovali ve všech projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci a aby brali ohled na míru zkušeností, znalostí a možných pocitů partnera v komunikaci;
- dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;

- vytváří žákům vhodné podmínky k tomu, aby vhodným způsobem prezentovali svoji práci i sami sebe jak před známým, tak před neznámým publikem;
- dbá na to, aby žáci rozuměli sdělením různého typu v různých situacích a aby správně tato sdělení interpretovali, pomáhá jim v nejasných nebo sporných situacích dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;
- dbá na to, aby žáci vytvářeli a udržovali hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, - rozumí jednoduchým rozhovorům a krátkým textům, - při práci s textem využívá dvojjazyčný slovník, - je schopen rozlišit základní rysy španělské a latinskoamerické výslovnosti, - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, - rozliší v jednoduchém mluveném projevu jednotlivé mluvčí. 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fonetika – distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace, slabé a silné formy výslovnosti – pravopis – interpunkce, pravidla u běžných slov, konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti – gramatika – jednoduché slovní tvary, alternace samohlásek a modifikace souhlásek, základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, modality, – nepravidelné tvary slovních druhů, antonyma, souřadné souvětí – lexikologie – ustálená slovní spojení, složené předložky

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma, - shrne ústně i písemně sdělí běžné, 	<p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postoj, názor, stanovisko: souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz – emoce: libost / nelibost, zájem / nezájem – kratší písemný projev: pozdrav, vzkaz,

obsahově jednoduché informace.	<p>přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis</p> <p>– čtený či slyšený text: jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty</p> <p>– samostatný ústní projev: popis, krátké oznámení</p> <p>– interakce: neformální rozhovor</p> <p>– informace z médií: audionahrávky, videonahrávky, telefon</p>
--------------------------------	---

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích - užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů, - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, - komunikuje v jednoduchých situacích, zvládá společenskou konverzaci na běžná témata, - používá adekvátně slovní zásobu 	<p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblast osobní: rodina a její společenské vztahy, přátelé, – oblast osobnostní: koníčky, zájmy – oblast veřejná: obchody, divadlo, kino – oblast pracovní: zaměstnání, profese – oblast vzdělávací: škola a její vybavení, školní prostory, učitelé – oblast osobní: vybavení domácnosti, dovolená, osobní dopisy

4.8.48. Projektový management

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Projektový management byl do nabídky zařazen, aby uspokojil požadavky zaměstnavatelů i veřejnosti na přípravu absolventů pro svět s ohledem na fenomén tzv. průmyslu 4.0. Vzhledem k tomu, že žáci samozřejmě nemají zkušenosti s řízením, je předmět koncipován tak, a by rozvíjel jejich praktické schopnosti a dovednosti v oblasti plánování, vyhodnocování, kontroly, komunikace a spolupráce.

Obsah i forma předmětu byla připravena jako pilotní projekt ve spolupráci s nadací Project Management Institute Educational Foundation (PMIEF), která zajišťuje vzdělávání a certifikace v oblasti projektového managementu.

Předmět je vyučován převážně jako praktický nácvik nových dovedností s krátkými frontálními vstupy pedagoga v případech, kde je třeba postavit praktický nácvik na teoretických základech. Celý ročník se výukou táhne práce na vlastním studentském projektu, který by měl být také výstupem semináře. V rámci výuky mohou být využívány také krátké vstupy a prezentace žáků, které zpracovávají v souladu s potřebami, jež vyvstanou v souvislosti se zpracovávaným projektem. Žáci využívají ke spolupráci a sdílení materiálů vhodné cloudové nebo softwarové prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka předmětu Projektový management se snaží zvýšit kompetence žáků v těchto oblastech:

Kompetence k učení – učitel

– podněcuje žáka myslet v souvislostech

Kompetence k řešení problémů – učitel

– vede ke schopnosti zpracovávat velké množství informací, vybírat ty podstatné a dále s nimi pracovat

Kompetence komunikativní – učitel

– napomáhá rozvíjet schopnosti žáka prezentovat a obhajovat své názory a postoje a také naslouchat a vyhodnocovat názory a postoje ostatních

– podporuje žáka ve využívání ICT (vedení projektu, prezentace pro partnery, vedení agendy, vizualizace problému, tvorba myšlenkových map, apod.

Kompetence sociální a personální – učitel

– směřuje žáky, aby dokázali společně vytvářet a obhajovat zpracované konkrétní téma (práce v týmu)

Kompetence k podnikavosti – učitel

– motivuje žáka, aby se naučil postupně aplikovat své znalosti z různých oblastí a vyhodnocovat přínosné a efektivní postupy a strategie

ročník	3. nebo 4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. NEBO 4. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ÚVOD DO PROJEKTOVÉHO MANAGEMENTU

výstupy	učivo
Žák stručně popíše typy projektů, jednotlivé fáze a role zúčastněných osob. Chápe faktory ovlivňující úspěšnost projektu.	- Fáze projektu - Typy projektu

TVORBA A ŘÍZENÍ PROJEKTU

výstupy	učivo
Žák vyhodnotí realističnost projektu, rozhodne se, zda je efektivní daný projekt zahájit, vyhodnotí rizika, rozdělí projekt na fáze, rozdělí role v projektu, nastaví plán komunikace, odhadne potřebné množství	- Fáze projektu - Vyhodnocení rizik - Role v projektu - Formy komunikace - Kontrolní mechanismy

práce a času, nastaví procesy a kontroluje je.	
--	--

ANALÝZA STAVU A POTŘEB

výstupy	učivo
Žák používá základní nástroje analýzy a řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> - SWOT - Ishikawa - obrácený problém - TRIS

STRES MANAGEMENT

výstupy	učivo
Žák rozezná jednotlivé stresory a zná postupy vedoucí k jejich odbourání	<ul style="list-style-type: none"> - Druhy stresu - Psychické reakce na stres - Fyzické reakce na stres - Psychosomatická onemocnění - Zvládání stresu

KREATIVITA

Výstupy	učivo
Žák zná a používá nástroje vedoucí ke změně myšlení a tvorbě nových, případně neobvyklých řešení, a to jak individuální, tak skupinové	<ul style="list-style-type: none"> - Brainstorming - Asociace - Kreativní rozcvičky - Myšlenkové mapy

KOMUNIKAČNÍ METODY A STRATEGIE

výstupy	učivo
Žák rozezná manipulaci a psychologickou hru a dokáže na ni reagovat. Vyhodnotí, v jakém stavu se nachází jeho komunikační partner a umí adekvátně zareagovat. Odhadne typ osobnosti komunikačního partnera a používá vhodné argumenty a motivační i represivní nástroje.	<ul style="list-style-type: none"> - Transakční analýza - Manipulace a psychologické hry - Typologie osobnosti a komunikace

4.8.49. Žurnalistika a základy mediálních studií

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Cílem semináře je rozvíjet schopnost žáka tvořit útvary publicistického stylu podle kritérií uplatňovaných při hodnocení maturitní písemné práce z českého jazyka. Seminář se zaměří na

následující tematické okruhy: tištěná versus onlinová média, veřejnoprávní versus soukromá média, jazyk zpravodajství a publicistiky, práce s titulky; formální náležitosti zpravodajských textů (titulek, domicil, perex, lead, background, značka) Seminář bude věnovat pozornost problematice dezinformací, misinformací, trollingu a fact-checkingu. K dalším tématům patří manipulativní techniky, argumentační fauly, reklama v médiích. Seminář si klade za cíl vést žáky ke kritické analýze a interpretaci dat a informací, naučit základům práce v redakčním systému Wordpress. Součástí semináře budou jak teoretická příprava (četba), tak praktická cvičení, skupinové diskuse, analýza a kritická reflexe textů. Dle aktuálních možností bude zařazena také spolupráce s regionálními médii – (rozhlas, televize), či exkurze do nich.

Organizační vymezení předmětu:

Seminář je zařazen do dvouhodinového bloku seminářů ve třetím ročníku a septimě. K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově dokázali vyhledávat, shromažďovat a kriticky analyzovat, popřípadě interpretovat data a informace

Kompetence k řešení problémů – učitel:

– pracuje se žáky tak, aby samostatně nebo skupinově navrhovali postupy řešení interpersonálních i intrapersonálních konfliktů a otázek sebemotivování a sebeedukace.

Kompetence komunikativní – učitel:

– formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních a vést smysluplný dialog;

– hodnotí projev a vystupování žáka v rámci diskuzí, nebo v rámci prezentace svého vlastního publicistického textu;

– dbá na to, aby žáci efektivně využívali moderní informační technologie;

Kompetence sociální a personální – učitel:

– vybízí žáky k sociální vnímavosti

– zadává projekty nebo problémové úkoly, při jejich zpracování se žáci učí samostatnosti, spolupráci i sebepoznání

– podporuje žáky v tom, aby aktivně spolupracovali při stanovování a dosahování společných cílů;

Kompetence občanská – učitel:

– organizuje exkurze, dle možností organizuje spolupráci s regionálními médii

ročník	3. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

TIŠTĚNÁ VERSUS ONLINOVÁ MÉDIA

výstupy	učivo
žák se orientuje ve funkčních stylech žák rozumí specifikám publicistického funkčního stylu žák umí správně volit jazykové prostředky adekvátní v publicistickém stylu	Základní znaky publicistického stylu Jazykové prostředky publicistiky Požadavky kladené na publicistický styl Frazeologie v publicistickém stylu

TYPY MÉDIÍ

výstupy	učivo
žák umí charakterizovat jednotlivé typy médií žák rozumí odlišit bulvární a nebulvární média	Postavení deníků na českém mediálním trhu Typologie médií –papírová a digitální média –televize, tisk, rozhlas a internet –bulvární a nebulvární média

FUNKCE MÉDIÍ A PRÁCE S TITULKY

výstupy	učivo
žák umí charakterizovat jednotlivé funkce žák dokáže odlišit textové komunikáty publicistického stylu podle funkce žák umí charakterizovat jednotlivé útvary publicistického stylu žák umí vytvořit titulek adekvátní k danému publicistickému útvaru	–sociálně-kulturní funkce – socializační funkce – informační a orientační funkce –poznávací (kognitivní) funkce –zábavná a relaxační funkce –práce s titulkem (podtitulek, nadtitulek, lead, perex, mezititulek)

PRÁCE S REDAKČNÍM SYSTÉMEM WORDPRESS

výstupy	učivo
žák umí vytvořit text splňující požadavky kladené na publicistický styl žák je schopen samostatně pracovat v redakčním systému Wordpress	Specifika Wordpresu, práce v redakčním systému –tvorba, editace a publikace textů –korektura textu –bulvární a nebulvární média –obraz v tištěných médiích

4.8.50. Úvod do deskriptivní geometrie

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Úvod do deskriptivní geometrie je zařazen do výuky jako jednoletý volitelný předmět a může být nabídnut žákům předmaturitního nebo maturitního ročníku. Předpokládá se, že si jej zvolí jednak studenti uvažující o studiu na vysokých technických školách, ale též studenti, jejichž budoucí profesní zaměření vyžaduje rozvinutou prostorovou představivost. V neposlední řadě bude jistě oblíben i studenty, které kladně oslovila předcházející výuka partií planimetrie a stereometrie probíraných v matematice.

Při výuce deskriptivní geometrie je akcentován její účinek na rozvoj osobnosti žáka, a to zejména v oblasti schopnosti analyzovat daný problém, hledat a nalézat varianty jeho řešení a následně stanovit posloupnost kroků vedoucích k jeho zdárnému vyřešení.

Významným aspektem výuky deskriptivní geometrie je rozvoj geometrické představivosti žáka, rozvoj schopnosti grafické komunikace, a to zejména grafické interpretace řešeného problému. Deskriptivní geometrie rovněž svým obsahem i svými výukovými metodami vede žáka k systematickosti v práci, učí jej dbát na estetickou stránku jeho grafického projevu.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve skupinách o maximálním počtu 20 žáků, aby bylo možno docílit individuálního přístupu učitele k žákovi a průběžně sledovat grafický projev žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení a naplnění klíčových kompetencí učitel volí následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- motivuje žáka k poznávání prostorových vztahů a způsobů jejich zobrazování
- vede žáka k používání prostorového modelování jako metody k pochopení podstaty řešeného problému a klíče k nalezení jeho řešení;
- systematicky vytváří ve skupině atmosféru podporující soustředěnou a tvůrčí práci, průběžně oceňuje a vyzvedává dobrou práci žáků, netoleruje ledabylost a malou snahu.

Kompetence k řešení problému – učitel:

- vede žáky k přesné formulaci problému, k diskusi o způsobech jeho řešení, dbá na zápis vyvozených závěrů ve formě stereometrického rozboru úlohy;
- vede žáky ke kreativě při řešení úloh, k pečlivosti při jejich konstrukčním zpracování;

Kompetence komunikativní – učitel:

- podněcuje žáky k diskusím k probírané problematice, vede je k věcné a kvalifikované argumentaci;
- vede žáky k osvojování a důslednému dodržování symbolického jazyka deskriptivní geometrie.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- usiluje o pozitivní motivaci žáka, vede jej k pocitu uspokojení z výsledků své práce, oceňuje projevy úcty k práci druhých, podporuje zdravé sebevědomí žáka.
- Kompetence občanské – učitel:
  - vede žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce, k dodržování termínů odevzdání zadané práce, k dodržení požadované kvality jejího provedení

Kompetence k podnikavosti – učitel:

– podněcuje žáky k hledání zajímavých aspektů souvisejících s probíranou látkou, poskytuje prostor pro prezentaci takovýchto informací.

ročník	3. nebo 4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	volitelný

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ÚVOD DO DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE

výstupy	učivo
<p>žák rozumí principům středového a rovnoběžného promítání</p> <p>žák názorně modeluje prostorové situace ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>žák ovládá techniku rýsování, kultivuje svůj grafický projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> – historické poznámky, přehled zobrazovacích metod – rýsování – zásady, pomůcky, metody a techniky – stereometrický základ – volné rovnoběžné promítání – konstruktivní úlohy v prostoru

MONGEOVO PROMÍTÁNÍ

výstupy	učivo
<p>žák ovládá principy Mongeova promítání</p> <p>žák řeší základní úlohy o přímkách a rovinách metodou Mongeova promítání</p> <p>žák zobrazuje hranatá tělesa v Mongeově promítání</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sdružené průměty bodu, sdružení průmětů – sdružené obrazy přímky a úsečky – přímka ve zvláštních polohách vzhledem k průmětnám – sdružené průměty dvojice přímek v prostoru – určující prvky roviny – stopy roviny – hlavní a spádové přímky roviny – rovina ve zvláštní poloze vzhledem k průmětnám – různoběžné roviny – rovnoběžné roviny – průsečnice dvou rovin – průsečík přímky s rovinou – průnik rovinných obrazců, viditelnost – přímka kolmá k rovině – rovina kolmá k přímce – otočení, užití afinity – konstrukce v obecné rovině – konstrukce hranatých těles z obecných prvků, viditelnost

KRUŽNICE

výstupy	učivo
žák zobrazuje kružnici v Mongeově promítání	– definice kružnice – pravouhlý průmět kružnice

ROTAČNÍ VÁLEC A ROTAČNÍ KUŽEL

výstupy	učivo
žák zobrazuje oblá tělesa v Mongeově promítání	– zobrazení rotačního válce a kužele

5. Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy žáků

I. Obecné zásady

(1) Výsledky vzdělávání žáka se hodnotí klasifikací, tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání, již žák dosáhl, zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních dokumentech, Školním vzdělávacím programem, případně tematickými plány, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje také ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

(2) Při hodnocení a při průběžné a konečné klasifikaci učitel uplatňuje vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žakovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

(3) Při závěrečném klasifikování žáka na konci pololetí učitel přihlíží k průběžnému hodnocení žáka dle důležitosti jednotlivých složek hodnocení, k vědomostem, které žák studiem získal, k úrovni, s jakou dokáže nabyté vědomosti aplikovat, k přístupu žáka k předmětu jako celku.

II. Hodnocení vzdělávání

(4) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, povinně volitelných a nepovinných předmětech stanovených Školním vzdělávacím programem a tematickými plány se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – **výborný,**
- 2 – **chvalitebný,**
- 3 – **dobrý,**
- 4 – **dostatečný,**
- 5 – **nedostatečný.**

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, rozumí jejich podstatě a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, přičemž je schopen vyhledávat ve zdrojích informace potřebné k jejich řešení. Své chyby je schopen odhalovat a korigovat. Jeho ústní, písemný resp. grafický projev je přesný a výstižný, vhodně a správně používá textové editory a tabulkové procesory, dbá na typografickou úpravu a na estetickou stránku předkládaných prací.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák vesměs ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti, rozumí jejich podstatě a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově, i když s mírnými výkyvy vykonává intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, přičemž je schopen vyhledávat ve zdrojích informace potřebné k jejich řešení, někdy s drobnou pomocí učitele. Své chyby je schopen s pomocí odhalovat a korigovat. Jeho ústní, písemný, resp. grafický projev je vcelku přesný a výstižný, vhodně a správně používá textové editory a tabulkové procesory, dbá na typografickou úpravu a na estetickou stránku předkládaných prací, v nichž se dopouští jen drobných chyb či nepřesností.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede korigovat vesměs za pomoci učitele. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští většího množství drobnějších chyb, nedostatků a nepřesností, výjimečně se dopouští i chyb závažnějších. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním, písemném, resp. grafickém projevu má nedostatky. Je schopen samostatně studovat pod vedením učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní, písemný, resp. grafický projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V jeho studijní činnosti se projevují závažnější nedostatky, které s pomocí učitele dokáže jen částečně a s obtížemi odstranit. Selhává i v oblasti samostatného studia. Přes poměrně závažné nedostatky je žák schopen na své vědomosti navázat v dalším studiu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Svě vědomosti nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele. Projevuje nesamostatnost v myšlení, vyskytují se u něj časté logické nedostatky. V ústním, písemném, resp. grafickém projevu má žák závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Nedovede samostatně studovat. Závažné chyby vesměs nedovede opravit ani s pomocí učitele. Pro poměrně závažné nedostatky není žák schopen na své vědomosti navázat v dalším studiu.

(5) Ve volitelných seminářích v posledních dvou ročnících vzdělávání je vzhledem ke specifickým těchto předmětů a složitosti hodnocení běžnými metodami (písemné práce, ústní zkoušení apod.) možné, aby učitel zvolil bodové hodnocení. V tom případě je povinen na začátku pololetí žáky o této skutečnosti informovat a dále jim sdělit především následující: za co je možné získat jaké maximální množství bodů (např. účast na soutěžích a konferencích, seminární, písemné a jiné práce atd.), jaké jsou příslušné termíny a jaká je tabulka pro přepočítání bodového zisku na klasifikační stupeň (výborný až nedostatečný).

(6) Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".

(7) Pokud je žák z vyučování některého předmětu rozhodnutím ředitele zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "uvolněn(a)".

(8) Hodnocení žáků s individuálním vzdělávacím plánem se řídí stejnými pravidly jako žáků vzdělávaných bez individuálního vzdělávacího plánu, pokud individuální vzdělávací plán nestanoví jinak.

III. Hodnocení chování žáků na vysvědčení

(9) V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí stupni hodnocení:

1 – velmi dobré,

- žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu;
- ojediněle se dopouští méně závažných přestupků;
- žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé,

- chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu;
- žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu;
- opakovaně se dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy;
- ohroží bezpečnost a zdraví vlastní nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé.

- chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování;
- žák se dopustí takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob;
- záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

IV. Celkové hodnocení žáků na vysvědčení

(10) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním,

- b) prospěl(a),**
- c) neprospěl(a),**
- d) nehodnocen(a).**

(11) Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

(12) Žák prospěl, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

(13) Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

(14) Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

V. Komisionální zkoušky

(15) Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- a) koná-li opravné zkoušky,
- b) koná-li komisionální přezkoušení,
- c) koná-li zkoušku pro doplnění podkladů pro hodnocení v náhradním termínu,
- d) z podnětu ředitele školy, když zjistí, že při hodnocení žáka došlo k porušení pravidel obsažených ve školním řádu,
- e) je-li tak stanoveno individuálním vzdělávacím plánem žáka.

(16) Vyučující může žáka na konci pololetí nehodnotit, pokud absence žáka přesáhne jednu pětinu hodin daného předmětu v pololetí.

(17) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

(18) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl. Komisionální zkoušku z důvodu uvedeného v odstavci 15 písm. a) může žák ve druhém pololetí konat nejdříve v měsíci srpnu příslušného školního roku, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelem školy dřívější termín; v případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel školy žádosti o dřívější termín vždy.

(19) Podrobnosti týkající se konání komisionální zkoušky včetně složení komise pro komisionální zkoušky (předseda, zkoušející, přísedící), termínu konání zkoušky a způsobu vyrozumění žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledcích zkoušky stanoví ředitel školy a zveřejní je na přístupném místě ve škole. Výsledek zkoušky je zapsán do pedagogické dokumentace žáka jako jeho hodnocení v daném předmětu a pololetí.

(20) Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.

(21) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

6. Autoevaluace

Plán vlastního hodnocení školy

I. Organizace vlastního hodnocení školy a termíny

Vlastní hodnocení školy jako celku probíhá zpravidla během tří školních roků. Na konci hodnoceného období vybraná komise vyhodnotí všechny shromážděné podklady dle stanovené metodiky a kritérií. Tato metodika a kritéria jsou používány dlouhodobě, čímž je zajištěna srovnatelnost výsledků jednotlivých hodnocení, možnost sledování vývoje v jednotlivých hodnocených oblastech a samozřejmě také maximální možná míra objektivity. Shromažďování materiálů a vypracování dílčích hodnocení řídí odpovědný zaměstnanec, který následně zpracované závěry předává řediteli školy.

Vlastní hodnocení školy však samozřejmě probíhá neustále, a to na úrovni jednotlivých pracovníků a předmětových komisí, většinou ve zcela neformální rovině.

II. Cíle vlastního hodnocení školy

Cílem autoevaluace je získat pokud možno objektivní informace o následujících oblastech:

1. dosažitelnost cílů, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy, ve školním vzdělávacím programu a jako výsledek již provedených autoevaluací, a stupeň jejich důležitosti,
2. posouzení, jakým způsobem škola plní výše uvedené cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
3. oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
4. účinnost opatření podle bodu 3) obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

III. Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy a nástroje

Jako základní materiál pro hodnocení je používán soubor indikátorů pro vlastní hodnocení školy vydaný Metodickým a evaluačním centrem, o.p.s. při Ostravské univerzitě v Ostravě spolu s klíčem pro vyhodnocení ukazatelů. S tímto souborem indikátorů pracuje tým pro autoevaluaci. Při hodnocení jednotlivých oblastí vychází přímo z podkladů pro hodnocení, kterými mohou být také závěry a hodnocení vedení školy, vedoucích PK, či jiných hodnotících skupin.

Jednotlivé oblasti, jakožto i nástroje k jejich hodnocení, cíle a kritéria (nejčastěji v podobě konkrétních otázek) jsou shrnuty v následující tabulce.

Oblast	Klíčové otázky	Podklady (nástroje) pro hodnocení	Hodnotící skupina
1. Vize školy	Jsou učitelé dostatečně seznámeni s vizí školy? Jsou cíle školy v souladu s očekáváním jejich klientů?	ŠVP, plán školy, Zprávy vlastního hodnocení školy, Výroční zpráva	tým pro autoevaluaci

<p>2. Podmínky ke vzdělávání (lidské zdroje, materiální, zdroje, finanční zdroje)</p>	<p>Jsou pracovníci školy plně kvalifikováni a je jejich kvalifikace využívána? Jaká je spokojenost učitelů/žáků/veřejnosti s materiálním zázemím pro výuku? Odpovídá materiální zázemí potřebám školy? Je čerpání prostředků všech typů přiměřené?</p>	<p>Úvazky, zpráva o činnosti školy, osobní spisy zaměstnanců (kvalifikace, odbornost) zpráva o činnosti školy, zpráva o hospodaření školy, dotazník (vyplňují vedoucí PK po projednání na poradě PK), ŠVP</p>	<p>tým pro autoevaluaci, vedení školy, vedoucí předmětových komisí</p>
<p>3. ŠVP (Charakteristika studentů, ŠVP, Organizace vzdělávacího procesu)</p>	<p>Odpovídá současný ŠVP možnostem žáků a jejich potřebám? Odpovídá současný ŠVP potřebám učitelů/veřejnosti? Jsou učitelé/veřejnost se ŠVP dostatečně seznámeni? Je organizace plně optimalizovaná?</p>	<p>zpráva o činnosti školy, hospitační zprávy, umístění v soutěžích, statistika přijatých na VŠ, apod., zpráva školního psychologa, ŠVP, hodnotící zpráva vedoucích PK, rozvrh hodin, školní řád, organizační řád, dotazník pro vyučující dotazník pro studenty</p>	<p>vedení školy, vedoucí PK, tým pro autoevaluaci, studenti</p>
<p>4. Průběh vzdělávání (vyučování, učení)</p>	<p>Jsou využívány metody výuky vhodné vzhledem ke stanoveným cílům? Jsou žáci odpovědní za své učení? Je dostatečně využíváno sebehodnocení žáků? Mají žáci možnost pracovat samostatně i v týmu/zapojit se aktivně do výuky?</p>	<p>tematické plány, hospitační záznamy, klasifikační řád, zprávy o mimoškolních aktivitách, dotazník, hospitace</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci, studenti</p>

<p>5. Kultura školy (Podpora školy žákům studentům, Spolupráce s rodiči, Vzájemné vztahy, Výchovné poradenství, Práce třídního učitele)</p>	<p>Jaká nálada ve škole převládá? Mají žáci dostatečnou podporu učitelů? Zapojují se rodiče do života školy? Mají rodiče dostatek informací o studiu žáků? Jaká je pozice Wichterlova gymnázia v rámci komunity? Jak je vnímáno veřejností? Jaké je klima školy? Mají žáci dostatek informací o dalším vzdělávání? Pracuje PPP efektivně? Jak je přijímáno žáky? Jaké je klima tříd? Jak ho ovlivňuje TU? Jak funguje komunikace mezi TU a třídou / PPP / vedením / rodiči?</p>	<p>Hospitace, klasifikační řád, zprávy o mimoškolních aktivitách, pochvalné listy a odměny, nástěnky, tisk, dotazník, veřejnost, dotazník, studenti</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci, studenti, veřejnost, rodiče, zaměstnanci</p>
<p>6. Řízení školy (Plánování, organizace školy, vedení lidí, kontrola)</p>	<p>Jsou plány vytvářeny realisticky? Jsou funkční? Nejsou někteří zaměstnanci přetěžováni? Funguje přenos informací mezi jednotlivými org. celky efektivně? Jaká je efektivita práce na úrovni předmětových komisí? Je výběr vzdělávacích akcí v rámci DVPP v souladu s potřebami školy/zaměstnanců? Jak se pracuje s výsledky hospitací?</p>	<p>výroční zprávy, roční plán DVPP, Organizační řád, zprávy z činnosti jednotlivých úseků školy, hospitační záznamy, zprávy z DVPP, zprávy z provedených kontrol</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci,</p>
<p>7. Zajišťování kvality školy (plánování a provádění vlastního hodnocení, provádění vlastního hodnocení školy)</p>	<p>Jak jsou uplatňována doporučení z provedených hodnocení? Spolupracují hodnotící týmy efektivně? Je hodnocení prováděno systematicky/účelně? Jsou používané metody, nástroje a důkazy použitelné a relevantní? Vychází plán rozvoje školy z výsledků autoevaluace?</p>	<p>zprávy z provedených kontrol, zprávy vlastního hodnocení školy, zápisy z práce týmu pro autoevaluaci</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci</p>

<p>8. Výsledky vzdělávání (zjišťování výsledků vzdělávání, hodnocení výsledků vzdělávání, další výsledky vzdělávání)</p>	<p>Jsou výsledky vzdělávání zjišťovány systematicky? Je hodnocení žáků prováděno v souladu se ŠVP a stanovenými kritérii? Je možné srovnávat výsledky žáků s minulými obdobími? Jaká je úspěšnost žáků v přijímacím řízení na VŠ/u maturitních zkoušek? Odpovídá umístění v soutěžích, zapojení do projektů a prezentace školy na veřejnosti očekávaným výsledkům školy?</p>	<p>zprávy z klasifikačních porad, výsledky statistických zjišťování, zpráva o činnosti školy, výsledky soutěží, olympiád, zprávy z projektů, zpětná vazba od absolventů</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci</p>
<p>9. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům (Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů, Celkové hodnocení využívání materiálních a finančních zdrojů, Dopad vlastního hodnocení na zdokonalování školy)</p>	<p>Je kvalifikace učitelů využívána efektivně? Mají učitelé možnost zdokonalovat se v hodnocených oblastech? Jsou prostory školy využívány efektivně? Je prováděna korekce ŠVP a revize plánů školy v závislosti na výsledcích autoevaluace?</p>	<p>zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti školy, ICT plán, zpráva o vlastním hodnocení školy</p>	<p>vedení školy, tým pro autoevaluaci</p>

V Ostravě-Porubě dne 21. 9. 2012
č. j.: WG/1275/2012

PaedDr. Antonín Balnar, PhD.,
ředitel gymnázia

V Ostravě-Porubě
Aktualizace 21. 10. 2020
č.j. WG/1812/2020

Mgr. Jan Netolička
ředitel školy

Tuto aktualizaci ŠVP VG vzala na vědomí a schválila pedagogická rada gymnázia na svém zasedání dne 11. 11. 2020.

Mgr. Jan Netolička
ředitel gymnázia

Tento ŠVP VG byl schválen Školskou radou Wichterlova gymnázia na zasedání dne 11. 1. 2021.

Doc. Ing. Roman Kozel, Ph.D.
předseda Školské rady